

༡༡། །འཕགས་བོད་ཆོས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ བརྒྱགས་སོ། །

ཀུན་དགའ་གསུང་འབྲུམ་ཞུ་སྤྱི་གཤང་། ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོ་ས་ཚུལ་སྤྱི་གཤང་།

༡༡། །འཕགས་བོད་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྫོང་སར་བཤད་
གཞི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་གཅིག་ཕྱོགས་གཅིག་
ཏུ་བསྒྲིགས་པ་འཕགས་བོད་
ཆོས་འབྱུང་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

།ག།

མཛད་པ་སོ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་

ཀུན་དབང་གསུང་འབྲས་ཞུ་སྒྲིག་ཁང་། ཆོས་ཀྱི་ཆོ་གས་ཙམ་སྒྲིག་ཁང་།

2016

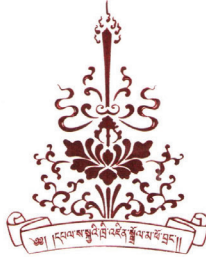
THE DALAI LAMA

༡༣། ཁྲུང་ལམ་འཕགས་ལུ་མཆོད་ཏེ་རྫོང་མར་བཤད་གྲུ་ཀྱན་དབང་གསུང་འབྲུམ་ཞུ་སྤྲིག་ཁང་དང་། ཆོས་ཀྱི་མོ་གྲོས་སྦྲེལ་
 སྤྲིག་ཁང་རྒྱང་གིས་ལོ་ཤས་རིང་དཔལ་བུ་ཁྲུང་ལམ་ཞི་བར་གཤེགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ། ཞལ་སྡུན་ཤོན་
 ཀྱི་སྤང་དུ་མཆོད་ནས་སྦྲོས་ན། མཁན་ཤོན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷག་དམ་པ་གང་གི་གསུང་ཆོས་ཁག་སྤེལ་བས་དུ་ཕྱོགས་
 སྤྲིག་བྱས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་འདུག་ཅིང། མཁས་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་
 འདེགས་སུ་འགྲུབ་དེས་པས་ཕྱོགས་སྤྲིག་གེད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ལ་ཡི་རང་དང་ལེགས་སའི་བསྟན་པ་བརྗོད་ཀྱི་ལུལ་དུ་
 གྲུད། གསུང་ཆོས་ཕྱོགས་སྤྲིག་གི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་དུ་མའི་ཡང་འབྲེལ་དང་། མཆན་འབྲེལ་སོགས་
 ལེགས་པར་བཤད་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྐལ་ལྷན་གྱི་གཞུང་གྲུའི་དབལ་དུ་མཛད་ཡོད་པ་དག་ལས། ཞི་བར་གཤེགས་པའི་དམ་པ་ཁོང་
 ནི་མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་བཏམས་པའི་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་གཤམ་གཤམས་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བལྟས། རྟོག་མའི་ཞལ་མཛལ་འཕྲོས་སོལ་ལས་དམ་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རང་
 འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཀུས་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱུན་བཞུགས་འདུག་པའེས་མ་ཐག གཞུང་ཆེན་མའི་འདི་དག་གི་བཤད་རྒྱུན་ཏང་ཉམས་
 དམས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས་འཆད་སྟེལ་ཐུབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པས་མ་ཞུ་ཐབས་མེད་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དེ་དམ་པ་གང་གི་
 རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དང་བསྐྱབ་བཀུས་ཀྱི་བཤད་ལུང་ཞུས། ཕྱིས་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ནང་རང་རྒྱུད་ལོག་མའི་གིང་
 རྟོག་པོ་འབྲེད་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་དབུ་མ་སྟིང་པོ་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་གལ་ཆེན་མེད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་གཞུང་འདིའི་
 འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱུན་ཞིག་གཏོང་བུལ་ན་སྟེ་དམ་པ་ཉིད་ལ་མཆན་འབྲེལ་ཞིག་མཛད་པར་བསྐྱལ་ཞིང་། མཆན་འབྲེལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོག་དབུ་མ་སྟིང་པོའི་བཤད་ལུང་གནད་བར་གསལ་ཏེ་བཤད་པའི་རྒྱུན་སྒར་གསོའི་སྐལ་བ་བྱུང་། དེ་དག་གིས་མཆོད་དམ་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐབས་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དུ་མ་ཞིག་འོང་ཡོད།
 དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྤར་བོད་དུ་བཅོན་ཁང་ནང་བཞུགས་སྐབས་སྐབས་ཉམས་པ་ཞེས་ལ་ཏུར་བཅོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མཛད་ཅིང། འཕགས་ལུ་འདུ་ཕྱོལ་ཕྱོལ་དུ་ལེབས་ནས་ཀྱང་རྫོང་མར་བཤད་གྲུ་མཆོད་ཕྱོགས་དུ་མར་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་དང་བོད་བསྟན་མིད་གཉིས་ཐད་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་།
 དམ་པ་གང་ཉིད་དང་ཐུགས་ནང་མའི་སྐོང་མོལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་སོགས་ད་དུང་ཡང་ཡིད་ལུལ་དུ་བཤད། མཇུག་མཐར་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གིས་འཕྲོད་ན་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས། དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མར་གཏོགས་པ་
 འཁྱུང་དག་སྟོང་རྒྱལ་ཁམས་ལ། ཆོས་སྤེལ་དུ་ལའི་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དབུ་པའི་གིང་ལུག་ཆེ། ༡༠
 ཆོས་ ༡༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཆེ། ༡༡ ཆོས་ ༢༩ ལ།

His Holiness
The Sakya Trizin

HEAD OF THE SAKYAPA ORDER
OF TIBETAN BUDDHISM

Dolma Phodrang
192 Rajpur Road.
P.O. Rajpur 248009
Dehra Dun U.K. INDIA
Tel:+91-135-2734081
Email:sakyadolmaphodrang
@gmail.com

༡༡། ཡལ་ཤེས་ལྷ་མེད་ཀླུ་ལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་
འཛིན། རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བཀའ་འདྲིན་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་མཁྱེན་
ཆེན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་དབང་སྒྲག་དཔལ་བཟང་སོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་
འདིག་ཉེན་ཀྱན་ལ་སྟོན་པ་བའི་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྒྱལ་བ་ཤུ་མེད་སེམས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་པ་དེ་མ་མེད་པ་འདི་ནི། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་གྲུ་ཞེས་པ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཉེན་དང་སྲིད་དང་
དཔུང་གཉིན་དམ་པར་གཟེགས་ནས་དེ་ཉིད་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་སོའི་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་
བོས། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཁྱིལ་ཞིང་། འདྲི་བ་དང་ནི་ཉན་པ་དང་། ཉན་ཏུ་དེ་དག་སེམས་
བྱེད་དང་། གཤམ་ཉིད་དག་གོམས་བྱེད་ན། སྦྱོ་བ་བན་པ་ཉན་ཏུ་འཛོལ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆར་
བསྐྱགས་པའི་ཡུང་རེགས་ཀྱི་ཞོར་བུ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་ཡམགོན་པོ་གང་གིས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དགེ་བའི་ལྷགས་ཆོས་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
བཀའ་ཡུང་སྦྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྲེལ། ཞལ་
གདམས། ཆོས་འབྱུང་། རྟོགས་བརྗོད་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་བསྟན་འཛོལ་སྦྱི་དང་།
སྟོན་སྒྲོ་བ་གཉེར་དག་ལ་ཆེད་དུ་དཔྱིགས། ད་ལས་རྗོངས་པར་བཤད་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བོས་ནས་
གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲགས་བམ་དཔར་དུ་བསྐྱན་པའི་རྣམ་དགའ་དགོ་
བས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྐབས་ལས་གསུམ་གྱིས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་
ཤིང་རྒྱས་པ་དང་། འཛོལ་བ་ཀྱན་ཀྱང་དཔེ་རིམ་བརྒྱུད་ཆོས་བསམ་སྟོན་པས་རྒྱུད་རྒྱུང་སེ་
སྲུང་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། གསུངས་དཔལ་
ལྷན་སྐྱའི་ཆོས་བྲལ་བཅེ་ཆེན་འཕྲིན་ལས་དར་རྒྱས་སྤྱིད་ནས། ས་སྐྱའི་འཛིན་པས། ཕྱི་ལོ་
༡༩༧༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༥ དགོ་བ་ལ། །

His Eminence
Ngor E-Wam
Sharchen Ludingpa

Ngor E-Wam Centre,
P.O. Manduwala
Via Premnagar
Dehra Dun U.A. (India)
Ph : 0135-2694934, 2694813

༄༅། །ཆེད་གསོལ། ཟླེ་ ཙོན་ཏ་ར་ རྫོང་སང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བོས་ནས། མཁན་
ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷུག་གི་གསུང་ཆོས་གཞུང་སྒྲོར་སོགས་སྤར་བསྐྱན་མཛད་པ་
འདི། ལྷ་མའི་མཛད་པ་ལྷ་ན་མེད་པ་རྗེས་བློན་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་
བོས་ཀྱི་བསྐྱོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་གང་ཅིར་དགེ་མཚན་ལྷན་མེད་
པ་ལགས་ན། ལྷན་ནས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གྲུས་འདུད་དང་། རྣམ་དཀར་
དགེ་བའི་འབྲས་བྱས་དམ་པའི་ཟག་མེད་ལྷགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།
བསྐྱན་དང་འགོ་བའི་གསོས་སྤྱན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོན་གསོལ་བཅས།

འཕགས་ལུལ་ཨེ་ཤི་ཆོས་ལྷན་ངོར་སྤྱི་ལོ་པའི་མཁན་ཆེན་བྱ་བསྐྱན་པའི་ཉི་མས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༢ ཆོས་ ༡༥ དགེ་བར་བུལ། །

DZONGSAR JAMYANG KHYENTSE NORBU

༡༡། རྫོང་སར་ཁམས་བྱེད་བཤད་གྲུའི་མཁན་རབས་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་མཁན་
 པོ་གཞན་དགའ་ནས་མཁན་བརྒྱད་གསེར་རིའི་ཐྱེད་བ་བསྟར་ཆགས་པ་འདིས་བོད་
 གངས་ཅན་ལྗོངས་ནས་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱད་ཉིད་མ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 དེས་སྤྲོ་མ་ཆད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་གྲགས་ཆེན་བཙུང་སོགས་ཀྱི་
 བཤད་རྒྱུན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་
 བཞིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་
 པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱབ་ཟད་མར་མེ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་
 བསྐྱེད་སྒྲ་ན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་གིས་དམ་པ་གོང་མའི་རྣམ་
 ཐར་བསྐྱངས་ནས་སྐབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཅོད་ཅོང་གསུམ་སྐབས་པོ་ཆེ་
 གནང་བའི་ཡ་གྲལ་ཅོམ་གྱི་གས་གསུང་འབྲུམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་གང་ཉིད་གྱི་
 ཞལ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུ་བྱུབ་བྱས་ནས་པར་བསྐྱབ་བྱས་པ་འདིས་མ་འོངས་པ་ན་
 ཐོས་བསམ་ལ་དོན་གཉིད་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པར་ཡོང་
 བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྫོང་སར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཆོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ བཟང་པོ་ལ།

༡༡། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྡོན་སྒྲེང་།

མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་དབང་ཕྱག་མཆོག་ནི། སྤྱི་
ལོ་༡༩༡༡རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔའི་རབ་གནས་ལྷགས་བྱ་ལོར། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་
ར་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་པོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས། སྤར་ཁམས་ཀེ་རེ་སྐར་གི་སྡོད་ཀྱི་
ཁྱོགས། འབྲི་སྐྱང་གསེར་ལྷན་གྱི་རུབ་ཀྱི་ཆར། མདོ་ཚུའི་རྒྱུད་རི་མདའ་སྡོད་ཀྱི་
མདའ་ལ་ཡབ་ཁྱེད་ལྷག་བསོད་བསྟན་དང་། ཡུམ་ཡོར་གཟའ་ཨ་ཡག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་
སྲ་སྲ་བལྟམས།

༡༩༣༩རབ་བྱུང་བཙུ་བདུན་ས་ལོས་ལོར། མཁན་པོ་བཟོད་པ་ལེགས་
བཤད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་དང་། ༡༩༥༠ལོར་ངོར་ཨེ་ཕྱི་ཆོས་
ལྷན་དུ་ཐར་ཅེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ཀྱན་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་བསྟན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་
གདམས་དག་ཟབ་མོ་མཐོས། ༡༩༥༣ལོར་ཁམས་བྱེའི་རྫོང་སར་བཤད་བྱར་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྤེལ་བྱུང་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་ཉེ་གནས་དང་། གསན་སྤྱོད་ཆེད་
དུ་ཕེབས། རིགས་ཀྱན་ཁུབ་བདག་རྟོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙེ་ཆོས་ཀྱི་
སྡོ་གོས་མཇམ་ཞིང་རྟོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མགོན་
པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱིས་མཆོན། སྤུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ཟབ་མ་ལུས་

བ་ཞུས།

༡༩༥༣ནས་༡༩༥༠ཟས་པའི་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱིས་
མཆོ་དང་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་ཆ་ལག་
དང་བཅས་པས་མཆོན་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་སོ་ཙག་གསན་
སྦྱང་མཛད། ༡༩༥༥ལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་སྦྱར་དཔོན་དུ་གདམས་བསྐོས་བྱང་
ནས་སྦྱར་དཔོན་ལོ་ལྷ་ལ་གནང་། མཁན་བ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོན་མཁུན་རབ་དང་།
སྦྱེ་དགོན་མཁན་པོ་ཐིན་ལས་ཆོས་འཕེལ། བདེ་གཞུང་ཨ་འཇམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་བསྟན་ནས་རིགས་གཉེར་རང་འབྲེལ་དང་། ཆད་མ་ནས་
འབྲེལ་དང་། ཀུན་བདུས་ཀྱིས་གཙུག་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན།

༡༩༥༠མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྤེལ་
དགོན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ལོ་བཞི་དང་། ༡༩༥༥ལོར་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆོས་
ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་ཨ་རུ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད།
༡༩༥༥ལོ་ནས་༡༩༥༠ཟས་པའི་བར་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་བཙེན་ཁང་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༥༠ལོ་སྤང་ནས་སྦྱོང་བཀྲོལ་ཐོབ་ཅིང་རྩི་རྩེ་འཆང་མཁུན་
བཙེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ཡང་སྤིད། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱ་མཆོས་འཕགས་ལུས་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་འཕྲིན་སྤྲུལ་འབྱུང་བ་ལྟར།
༡༩༥༣དགྲུང་ལོ་༢༡ཐོག་གསང་བའི་སྒོ་ནས་གོམ་བཟོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཐེབས་ནས། སྤྱབས་རྩི་རྩེ་སར་མཁུན་བཙེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་

ཀྱ་མཆོ་མཛུགས། རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣རབ་བྱུང་༡༩ཕྱི་མཇུག་ལོའི་ཆོ་འཕྲིན་ལྷན་པའི་ཆོས་བཅོ་ལུ་ཉིན་འབྲས་ལྷོངས་གནས་ནང་དུ་འཕགས་ལུལ་རྫོང་སར་བཞད་གྲུའི་དབུ་དངོས་སུ་བཅུགས།

༡༩༩༥ཀྱ་གར་བྱུང་བྱུང་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྤྱིར་ས་སྐྱ་དགོན་དུ་རྫོང་སར་བཞད་གྲུ་སྤོས་ཤིང་མཁུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞེན་བཞད་གྲུའི་འགན་ཁུར་དང་མཁན་པོ་གཅིག་ཆོག་མཛད་ནས། ༡༩༩༥བར་གཅོ་པོ་ཆོས་ཁྲིད་ཁོ་ནས་འདའ་བ་མཛད། ༡༩༩༥ལོ་ནས་ཐེ་ཨན་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་སུ་ཐེབས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ༡༩༩༩ལོ་ནས་ཅན་ཏ་རའི་རྫོང་སར་བཞད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་ཤིང་། ༢༠༠༤ལོར་ཡལོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ས་གནས་མངའ་སྡེའི་སློན་ཆེན་གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱི་ཕུགས་ལྟར་བཞད་གྲུ་གསར་པའི་དབུ་འབྲེད་གནང་། ༢༠༠༩ལོར་བཞད་གྲུའི་རྟེན་བརྟེན་པ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡསྐབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་དོ་རྩེ་འཆང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཞལ་སྤྱོད་ནས་རབ་གནས་དང་། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཞད་བསྟུལ་གནང་མཛད་ཅིང་གྲུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཏེ། ༢༠༠༩ཕྱི་ལོ་ཆེས་མམ་ལ་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུགས་དབྱུངས་དང་བཅས་དགྲུང་གངས་གྲུ་བརྒྱད་ཐོག་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་ཐེབས་རྗེས་ཡལོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ཡསྐབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། དོ་རྩེ་འཆང་དོར་གྲུ་ལྷིང་།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་བྱའ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་བཞིའི་
སྐྱ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བཏུས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་
ངག་ཅི་རིགས་གསན་པ་མ་ཟད། ལགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་བས་
མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་
ཆོས་བཀའ་མང་པོ་ཕུལ་ཞིང་། ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར།
གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འཛིན་ཅུས་ངེས་ཀྱི་སློབ་ཆོགས་མང་དུ་བསྐྱུན་ཅིང་རྒྱ་བལ་
འབྲུག་གསུམ་གཙུག་མདོར་ན་འཇམ་གླིང་རིལ་པོར་གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་འཆད་
ཁིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ཆང་བ་ད་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་བའང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་གི་
བཀའ་འཛིན་དུ་ངེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཙུག་པོ་གསུང་གི་ཕྱིན་
ལས་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབས་མཆོག་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤྱན་རླུང་དུ་གྱུར་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་མཁས་དང་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་དང་མན་
ངག་གི་གཏེར་མཛོད་དུ་ངེས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགག་བཞག་དང་མཁས་ཁྱུད་ཀྱི་
སློམ་པ་བསྐྱུངས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་སློ་གོས་དང་འཆམས་པར་བརྩམས་པ་ཤི་སྟེག་
ཏུ་སོང་བས་ཁ་གསལ་ལ་གོ་བདེ་བ། མཁས་སྐྱེན་སུས་བལྟས་ཀྱང་རིན་ཐང་བལ་
བའི་གཞུང་ལུགས་དང་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཆིས། དེར་བརྟེན་
ཞུ་སྟེག་པའི་གཏམ་ལས་ཞུ་སྟེག་བྱས་ཚུལ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སློམ་པ་ལྟར་ཞུ་སྟེག་པ་

ཡོངས་ཀྱིས་དད་བཙུན་ལྷོད་མེད་བྱས་བཞེན་ད་ཆར་འདོན་ཐེངས་དང་པོར་པོད་
གངས་བཙུ་བཞི་ཐམ་པ་ཞུ་སྤྲིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་པས་ལེགས་སེའི་བསུགས་བརྗོད་
ཞུ་བྱུ་དང་བཅས། རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་
དོ་རྗེའམ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ༢༠༡༥། ༡༢། ༡༡ཉིན་རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་
ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་སུ་བྲིས།

འུ་ཁྱིལ་པ་ལེ་ཁྲོན་སྒྲིབ་།

༩༠

ཁྱི་ལོ་2007ལོར་འཕགས་ལུལ་རྒྱུད་སར་བཤད་ལཱ་ལེ་ལོག་སྒྲོལ་ཁྱི་མཁན་པོ་
རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་ལཱ་ལེ་འཛིན་སྒྲོལ་རྟན་ཆོག་སྲ་མཁན་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུ་མཁས་ཁ་ཐོར་དུ་མི་འབྱོར་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་བཤད་ཅན་ཆོག་སྲ་
བྱ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཕེབས་པ་བཞིན། མཁན་པོ་དཔལ་བསམ་མཚོག་
གིས་བྱགས་འགན་བཞེས་ཏེ་མ་དཔེ་འཆོལ་བསྐྱེད་མཛད། མ་དཔེ་རག་པ་རྒྱུ་མ་
སྒྲོལ་དཔོན་སྒྲོལ་མ་དར་རྒྱས་དར་སྒྲིབ་སྒྲོལ་འཇམ་བཟང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་པར་
ཅ་སྒྲོག་སྒྲུབ་དུ་བཅུག ཁྱི་ལོ་2008ལོར་ཁྱི་རྒྱ་5པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱེད་སྲ་བསྐྱེད། ཁྱི་ལོ་2008ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་
དབྱེད་སྒྲོ་གསལ་མཚོག་གི་ཉེ་ཁྲིད་ལོག་བཤད་ལཱ་ལེ་འཛིན་སྒྲོལ་རྟན་ཆོག་སྲ་
ནས། ཁྱི་ཁྲབ་འུ་ཁྱིལ་པ་མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཆོས་གྲགས། འུ་ཁྱིལ་པ་པོད་ཀྱི་
དཔེ་མཛད་ཁར་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚོམ་སྒྲུབ་ཆན་པའི་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་
རྒྱས་བཞུན་དར། འུ་ཁྱིལ་པ་གཞིན་པ་མཁན་པོ་དཔལ་བསམ། འུ་ཁྱིལ་ལས་རྟོགས།
དབང་དགའ། གེ་སར། ཆེ་དབང་རིག་འཛིན། འཇམ་དབྱེད་སྲ་མཁན་པོ་བཅས་
ལས་བྱའ་པའི་ཀྱན་དབང་གསུང་འབུམ་འུ་ཁྱིལ་ཁར་དཔོན་སྲ་བཅུགས། ཁྱི་ལོ་
2010ལོར་བཀའ་འབུམ་པོད་དང་པོ་<<མཁན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་སྐྱེག་གི་རང་

ནམ་>>དང་། བོད་གཉིས་པ་<<སྟོན་པ་དང་སྒྲ་མ་གཞན་གྱི་ནམ་ཐང་>>གཉིས་ལྷ་
མྱིལ་ཡོངས་སུ་བྱལ་ནས་ཐེངས་དང་པོར་དཔེ་སྟོན་ལྷས།

ཕྱི་ལོ་2014ལོར་ལས་ཁྲུག་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱེངས་རྟོ་རྒྱུ་མེ་ཁྱིའི་འོག་
བཤད་བྱའི་འཛིན་སྟོར་སྟོན་ཆོག་གིས་ལྷ་མྱིལ་ཆོག་མི་བརྗེས་ཏེ། མཁན་པོ་
འཇམ་དབྱེངས་མཁུན་པ་ཆེ་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་རྟོགས་སུ་དཔེ་ཆ་ན་
བཞེ་དང་སྟོབ་ཐོན་པ་གཉིས་པ་སྟོན་བཞག་དང་། ཡིག་འདྲ་གས་པ་སྒྲིང་སྒྲུལ་འཇམ་
བཟང་རང་འཇགས་ཐོག་དཔེ་བསྐྱར་ལས་རྟོགས་སུ་བཤད་བྱའི་སྟོབ་མ་ཁྲུག་ཅིག་
བདམས་ཏེ། ཆ་བའི་ལྷ་མྱིལ་གི་ལས་ཀ་སུ་མཐུད་འགྲོ་བཞེན་པ་ལ། ཕྱི་ལོར་ཡགོང་
ས་མཆོག་གིས་བྱེས་གྱི་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟོན་པོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆད་མའི་
མཆན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་ཆོས་གནད་རྒྱ་ཡིན་ཞུབས། ཆད་མ་པོད་གཉིས་
ལྷ་མྱིལ་བྱས་ཤིང་དེའི་གསུགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟོན་པོར་ཕུལ།

ཕྱི་ལོ་2015ལོར་མཁན་པོ་ཆེ་རིང་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་
རྟོགས་སུ་བཤད་བྱའི་དཔེ་ཆ་ན་བཞེ་པ་སྟོན་བཞག་གིས་ལྷ་མྱིལ་གི་བྱ་བ་སུ་མཐུད་
བསྐྱབས་ཀྱང་ལྷ་མྱིལ་པ་ནམས་དཔེ་ཁྱིའི་དང་སྟོབས་སྟོན་ཐོག་ས་མཆད་ཐེལ་གྱི་
དབང་གིས་ལོ་དཀྱིལ་ལ་ལས་མཆོམས་བཞག་དགོས་ལྟར།

ཕྱི་ལོ་2015ལོའི་ཟླ་བ་9པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབྲས་ལྷ་མྱིལ་གི་ལས་
རྟོན་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲོས་ཆོས་མྱིལ་ཁང་ལ་གནད་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲོས་ཆོས་མྱིལ་
ཁང་གི་ཆོས་མྱིལ་པ་བྱས་པ་ཞུག་སྐྱུག་རྒྱལ་མཆན་དང་རྒྱས་དང་དགོན་མཆོག་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་ཁུང་བའི་འོག་བཤད་ལུ་འདྲི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་
མའི་ནང་ནས་ལས་རྟོགས་ཁག་ཅིག་བརྟོག་ཏེ། འདི་ལོ་འོ་ལོ་མཁུག་ཏུ་གསུང་འབུམ་
ཁྱེལ་གྱི་ལས་རྟོག་མཁུག་བཟུ་བྱའ་པ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕྱེད་ལ་བཞིན། རེད་
ཚས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཚུམ་སྒྲིབ་ཁང་ནས་འཛིན་ལུ་གོང་འོག་གི་སྒྲིབ་མ་དབྱ་ལས་རྟོགས་
ལུ་བརྟོགས།

ཟླ་9ཚེས་27ཉིན་དངོས་སུ་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། དེ་ལྷ་གྲུན་དབང་གསུང་
འབུམ་ཁྱེལ་ཁང་གིས་ཁྱེལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་རྣམས་ཐང་པོད་གཉིས་དང་ཆད་
མ་པོད་གཉིས་ཏེ་པོད་བཞི་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་བྱིངས་དཔེ་བཟུར་དང་ཁྱེལ་
དག་གང་འཚམ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ། མ་བྱུང་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་བཟུར་
རེ་དང་ཁྱེལ་དག་ཐོངས་གཉིས་རེ་བྱས་ཏེ་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བསྒྲིགས། གཞུང་གི་ཅ་
འབྲེལ་དཔེ་བཟུར་དགོས་རིགས་རྣམས་པེ་ཅིན་དཔེ་བཟུར་མ་གཙོ་བཟུང་གིས་
དཔེ་བཟུར་བྱས་ཏེ་བཟུར་འབུམ་རྣམས་ཞབས་མཆན་ཏུ་བཀོད། རྣམས་ཐང་ཁག་
ནང་གསལ་བའི་ཡུལ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་དང་ཅ་དངོས་གསུང་པ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་
རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཇི་བྱིས་རང་འབགས་བཞག་ཏེ་དེ་དག་དེ་བ་ཀྱི་མཁུག་
ཏུ་རེབ་མིག་ཏུ་བཀོད་དེ་སྒྲིག་པ་པོར་སྐབས་བདེ་བསྐྱུན། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་
བླ་གྱིས་བླ་གྱི་བསྐྱར་མ་ལ་དཔེ་བཟུར་ཁྱེལ་སྐབས་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དོགས་
གནས་སུ་བྱུར་པ་དག་ལ་རང་བཟོས་མ་བསྐྱར་པར་ཆེག་གི་གོང་འོག་ཏུ་རྒྱངས་
ཉགས་*འདི་བཀོད་ཡོད། དཔེ་གཞུགས་སུ་སྒྲིག་སྐབས་དེ་སྔོན་གྱི་ཁྱེལ་ཁྱེལ་པ་དག་

གིས་པོད་ཚན་བརྒྱ་བཞིར་སྟེན་ཡོད་པའི་པོད་གྲངས་རང་འཇགས་ཐོག་བརྗོད་བྱ་
དང་པོད་ཚད་ཀྱི་དབང་གིས་ཚོས་ཚན་ཁག་ཅིག་པན་ཚན་བརྗོད་བྱས་ཤིང་པོད་
ཀྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་པོད་དང་པོ་
རང་རྒྱུ། པོད་གཉིས་པ་སྟོན་པ་དང་ལྷ་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཉམ། པོད་གསུམ་པ་
འཕགས་པོད་ཚོས་འབྱུང་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པ་གཙུག་པོར་
སྟོན་པ་པོད་བཞི་པ་སྦྱོད་འབྱུག་པོད་ལྷ་པ་དབྱ་མ་སྟེང་པོད་མཆན་འབྲེལ། པོད་
བྱུག་པ་ཤེར་འབྲེལ་ཆིག་དོན་སྟོང་པོ། པོད་བདུན་པ་ལྷོ་མ་གསུམ་འཇམ་དབྱངས་
ལྷ་མའི་དགོངས་བྱུག་གྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱད་པ་མར་མདོའི་འབྲེལ་པ་བཅས་
བཞུགས། དེ་རྗེས་པོད་དབྱ་པ་མར་ལོན་པ་མར་ལོན་གྱི་འབྲེལ་པ། དེ་རྗེས་ཚད་མའི་སྡེར་
པོད་བརྒྱ་པ་ཚད་མ་རྒྱུ་མཉེས་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱ་གཅིག་པ་ཀུན་བདུས།
རིགས་ཐིགས། རྒྱ་མ་རིས་བཅས་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཚད་མ་
རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་མཆན་བྱ་ཅན་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་སྦོ་སྦྱོར་ཉམས་
ལེན་སྒོར་གྱི་གདམས་པ་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་པོད་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཉམས་ཁྱིད་
ཉིན་མོའི་སྐར་བ། མཐའ་མར་གཞུང་འབྲེལ། ཉམས་ལེན། གསལ་འདེབས། ཟིན་
ཁྲིས་དང་བཅས་པ་གསུང་ཐོར་བྱ་རྒྱུས་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་བདུས་པ་པོད་བརྒྱ་བཞི་
པ་སྟོ་ཚོགས་དང་བཅས་ཉེ་པོད་བརྒྱ་བཞིར་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །འདི་དག་ནི་ལྷ་སྐྱེད་
གི་ལས་རིམ་དང་པོའི་པོད་གྲངས་ཙམ་ལས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྱུང་
ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་པོད་ཀྱངས་མ་ཡིན། ལས་རིམ་གཉིས་པའི་བྱུང་བ་ཞུང་

ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་མཆན་འབྲེལ་སྐབས་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཞུ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དེ་མཐའ་མར་སྒྲིག་བ་པོ་དག་
ལ་ཞུ་འདོད་པ་ནི། བརྟན་པ་དེ་མེ་རྩ་རྩལ་གསལ་མཁན། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་
བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུག་ཞུ་
ཞིག་གི་ལས་ལ་འདུག་སྐྱེ་བྱུང་བ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་བྱུགས་དགོངས་རྒྱལ་པ་
དང་ནང་བརྟན་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་འདེགས་སུ་རྒྱུ་མ་ཆོག་མོད། ཞུ་ཞིག་པ་དེ་ཡོན་
ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞུ་ཞིག་གི་བྱ་བར་བྱོགས་གང་ས་ནས་ཅོར་འཕྲོལ་དང་། མ་
འདངས་པོ་དེ་པ་ནི་སྒྲིམ་མེད་ལགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་བཞིན་
པ་དེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་དང་། རྒྱ་ཆེ་དེ་སྒྲིག་བ་པོ་ཡོངས་ལ་བཟོད་གསལ་
ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ར་ཆོད་སྒྲུང་རྩ་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གསུགས་སྒྲིའི་བཀོད་
བ་བཟུས་ཟིན་ཀྱང་། ཁོང་གི་གསུང་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ར་ཆོ་ད་ཏུང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟན་ཅིག་
ཏུ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྒྲིའི་དང་ཤེས་རབ་ར་ཆོ་དང་ནས་
ཡང་བུལ་མེད་པ་དེ་གསལ་འདེགས་དང་བཅས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཁྲོས་རྩིས་ཞུག་ཁང་
གི་རྩིས་ཞུག་པ་དེ་མིང་ཙམ་འབྲུང་བ་ལྟག་སྐྱུག་རྒྱལ་མཆན་དང་རྒྱས་ཀྱིས་ཞུ་ཡོ་
2015ལྷ་པ་12ཆོས་10ཉིན་བྲིས་སོ། །

དཀར་ཆག

འཕགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་མདོར་བསྟུན་སྒྲོགས་ལ་འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།	1
དང་པོ། དམ་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ།	1
འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ།	2
སངས་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་ཚུལ།	2
བཀའ་བསྟུ་རིམ་པར་བྱུང་ཚུལ།	8
ཐེག་ཆེན་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ།	14
སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དར་ཚུལ།	14
བྱེ་བྲག་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ།	27
བོད་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ།	44
བསྟན་པ་སྔ་དར་བྱུང་ཚུལ།	45
བསྟན་པ་བྱི་དར་བྱུང་ཚུལ།	56
སྦྱིར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སོས་པ།	56
མདོ་སྨད་ནས་དར་ཚུལ།	56

མངའ་རིས་ནས་དར་ཚུལ།.....	59
གཙང་ནས་དར་ཚུལ།.....	70
ཁྱེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་བྱང་བ།.....	80
ས་སྐྱ་པ།.....	80
ཆོས་བརྒྱད་དངོས།.....	80
ཞར་བྱང་གདུང་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ།.....	100
བཀའ་བརྒྱད་པ།.....	105
དགེ་ལྡན་པ།.....	107
ཞར་བྱང་ཐོར་བུའི་སྒྲོམ།.....	109
གཉིས་པ། ཆོས་དེ་བྱང་བའི་པན་ཡོན།.....	113
མདོ་སྲིབ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས།.....	117

བཤད་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཡིག་
ཅུང་།.....125

རྒྱ་ཏ་ར་རྫོང་སར་བཤད་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་དོ་སློང་མདོར་བསྟུན། ..145

འཕགས་ལུལ་རྫོང་སར་བཤད་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།	157
བཤད་གྲུ་འི་འབྱུང་ཁུངས་ལོ་རྒྱུས།	157
འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་བཤད་གྲུ་ཚུགས་པ།	160
བཤད་གྲུ་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་ཚུགས་པ།	165
བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་སྡོམ་འགྲོའི་གཏམ་དང་ས་ཉིའི་སྒྲོར།	173
སྡེ་ཕྱིར་ཐེ་མན་དུ་འབུལ་སྤྱད་ལ་ཕེབས་པ།	178
བཤད་གྲུ་འི་མཚན་གསལ་དང་ཡིག་ཚད་གྲུབ་འབྲས།	184
འཛུགས་སྐྱབ་ལས་གཞི་དང་རྩིས་ཁྲ་ཁམས་དྲངས།	185
གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱ་རྩེན་ཞལ་བཀོད།	188
ཨར་ལས་འགྲེལ་བརྗོད།	190
རྩོན་ཏེ་ར་གྲུ་ཤག་གསར་པར་སྒྲིམ་པ།	193

འཕགས་བོད་ཀྱི་ཚེས་འབྱུང་མདོར་བསྟུན་སྒྲོ་གསལ་འདུག་ དོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

(བར་བཅུག་ས་བཅད་ཚེས་སྒྲིག་པས་བསྟན།)

ཕྱ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་བཅས། །

སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ། །

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཕྱག་འཆལ་སྐབས་མཆིས་ཏེ། །

ཚེས་ཀྱི་བྱང་བ་མདོ་ཅམ་བཞེད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་ཚེས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི། དོན་བཅུ་ལ་འདུག་པར་གསུངས་པ་ལས། འདིར་

ནི། གསུང་རབ་དང་། ལམ་ལ་གཙོ་བོར་འདུག་དེའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་

མི་འཆོ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཚེས་ནི་མདོར་ན་མི་འཆོ་བར། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དང་པོ། དམ་པའི་ཚེས་རི་ལྟར་བྱང་བ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་དེ་རི་ལྟར་བྱང་བ་དང་། ཚེས་དེ་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱང་ཚུལ་དང་། བོད་དུ་བྱང་ཚུལ་ལོ། །

འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་ཚུལ།

སངས་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་ཚུལ།

དང་པོ་ལའང་། སངས་རྒྱལ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་། བཀའ་བསྟུ་
རིམ་པར་བྱུང་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
ནི། དེས་པའི་དོན་དུ་ནི། སྟོན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ཅིང་ཆེས་གངས་མེད་
པའི་པ་རོལ་ནས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བར་
སངས་རྒྱལ་ཟིན་པ་ལ། ད་པེས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་འདིའི་དུས་ངན་སྟོགས་མ་བདོ་
བའི་དུས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྟོན་
སོ་སྟེ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྟན་གྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། ལས་དབང་གིས་དཔུལ་བའི་
གནས་སུ། དཔུལ་བའི་ཤིང་རྩ་འབྲེན་པའི་ཀྱང་དུ་སྐྱེས་པ་ན། རང་གི་གྲོགས་
ཀ་མ་རུ་པ། སྟོབས་ཤུགས་དམན་པས། དཔུལ་སྲུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྟུན་
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེས་པས་ལས་ཟད་
དེ། དཔུལ་སྲུང་གིས་བསྟུན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆེ་འཕོས་ཏེ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
པའི་ལྟའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། མཐོ་རིས་ཟག་བཅས་འདོད་ལྟའི་བདེ་བ་
ཡུན་རིང་སྤྱད་མཐར་ཆེ་འཕོས་པ་དང་། འཛམ་བུའི་སྤིང་འདིར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཤུག་ཤུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ། རྩ་མཁན་གྱི་

ཁྱེད་ལྷན་ཁྱེད་ཅེས་པར་སྐྱེས་པ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱོན་གྱི་གསོས་
སྟུ། ཐུག་པ་འཇམ་པོ་པོར་པ་གང་སྤུལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་སྐྱེ་ཅི་
འདྲ་དང་། ཁྱིམ་སོགས་སྦོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བསྐླལ་བཟང་ལས། ང་ནི་སྦོན་ཆེ་
དབུལ་པོ་ལྟར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་ལ། འཇམ་གང་
ཞིག་ནི་དབུལ་བར་བྱས་ན་ནི། འདྲ་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
དོ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་
སྐབས་ཤིག་ཏུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་འཕྲོའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་སྲས་གཞོན་ནུ་
བཙོན་འགྲུས་སྦྱོད་དུ་ལྟར་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བཅས། ལོ་བྱེ་བ་
ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཙུག་ཏུ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེས་ཏེ། བསྐླལ་པ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་མཐར་བྱིན་པར་
ལྟར། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཞེས་པ་འཇིག་
རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མངོས་སྣང་གི་གནད་ཆེན། ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་
བཟང་པོར་ལྟར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བཅས་ལོ་སྟོང་དུ་བསྐྱེན་
བཀྱར་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས། གངས་མེད་གཉིས་པ་མཐར་བྱིན་པར་
ལྟར། གངས་མེད་གསུམ་པ་འཇུག་པའི་དུས་སྟུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེ་

ཏོག་ལྷན་ལ་ལྷན་མཆོད་ཅིང་། རལ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་
བཏིང་ནས་ཡི་དམ་བཅས་པ་ན། མ་འོངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྲུ་
ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་འོད་
སྤང་བྱོན་པའི་དུས་སུ། བས་ཟེའི་ཁྱེལ་སྒྲ་མ། ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་གངས་མེད་གསུམ་པའི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། དགའ་
ལྷན་དུ་ལྷའི་བྱ་ཏོག་དཀར་པོར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་རྣམས་སྤྱོད་པར་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ། དངོས་སུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། འཛམ་
བུའི་སྒྲིང་དུ་བྱོན་པའི་དུས་མཁའ་ནས། མ་ཕམ་པ་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་
བ་དང་། ལྷ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས། སྤང་ཆེན་ཐལ་དཀར་མཆེ་བ་དུག་
ལྷན་གྱི་རྣམ་པས། ཤྲུའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་བཙུན་མོ་སྐྱེ་འཕྲུལ་
མའི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་མཛད། ཟླ་བ་དགུ་དང་ཞག་བཅུའི་རྗེས་
སུ། བཀྲ་ཤིས་ལུམ་བུའི་སྦྱེད་ཆལ་དུ། བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཆོན་བརྒྱ་ཕྱག་
དུ་མ་དང་། ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་བཅས། ལུམ་
གྱི་སྦྱའི་རྩིབ་ལོག་གཡས་པ་ནས་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་གཞོན་
བུའི་རོལ་ཅེད་ཀྱིས། ཡིག་རིགས་དང་། ཅིས་དང་། སྐྱེ་ཆལ་སོགས་ཀྱིས། དྲེགས་
པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནས་ཏེ། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པར་
མཛད། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་དང་། ལྷ་སྟོགས་པས་ངན་སྦྱས་སྤོང་
བའི་ཕྱིར། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུའི་བར་ཁབ་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ས་མཆོ་མ་སོགས་

བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དགེས་པར་རོལ་བའི་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་འཁོར་བའི་
བྱ་བ་ལ་སྡིང་པོ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་མོའི་འཁོར་དང་། རྒྱུ་ནམས་
གཉིད་གྱིས་སྦྱོར་པར་མཛད། ཡབ་གྱིས་གནང་བ་དང་བཅས། སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་
ནམ་ཟེད་ན། རོ་བྱང་གི་ཐོག་ཁར་འདུན་པས་ཁ་ལོ་སྦྱར་བའི་ཆེབས་གྱི་རྒྱང་
པ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ནམ་མཁར་བཏེགས་ཏེ་དཔག་ཚད་དུག་ཏུ་
ཕྱོན་པ་ན། ནམ་གསལ་བ་དང་། མཚོད་ཉེན་ནམ་དག་ཏུ་ཕེབས། ཉ་མཚོག་
རྒྱན་དང་བཅས་འདུན་པ་ལ། ཡབ་གྱི་ཅར་ཕྱིར་བསྐྱར། ཉིད་གྱི་དབྱ་སྒྲ་ཉིད་
གྱིས་བསེལ་ཞིང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷས། སྤུལ་བའི་དུར་སྤྲིག་གི་ན་བཟའ་
བཞེས་ཏེ། བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་རང་བྱུང་གི་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་ཚུལ་མཛད།

དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྤོང་རིང་འཕུར་དང་། ལྷག་སྦྱོད་གྱི་བསྟན་
པའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་མཐེན་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་སྦྱད་པ་
ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཁྲུང་ནི་རྒྱུའི་འགྲམ་
དུ་ལོ་དུག་གི་བར་དཀའ་བ་སྦྱད་པའི་ཚུལ་མཛད། དེ་ནས་ལེགས་སྦྱེས་མས་
འོ་ཐུག་སྤུལ་བ་གསེལ་ཏེ། སྦྱ་ལུས་གཟི་བརྒྱུད་བསྐྱེད། ལྷ་འཚོང་བཀྲ་ཤིས་
ལས་རྩ་བཞེས་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་ཕྱོན། དྲང་ཆུབ་ཤིང་གི་དྲང་དུ་རྩེའི་གདན་
གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པར། སྦྱ་སྦྱིལ་མོ་ཁྲུང་བཅས་ཏེ་དྲང་པོར་བསྐྱངས། ཐུགས་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་མཚམས་

ཀྱི་འོད་ཀྱིས་བདུད་ལ་སྒྲུལ་བ་ན། སྔོན་ཀྱི་དུས་སྟེ། བདུད་དགའ་རབ་དབང་
ལྷག་ བདུད་དམག་གྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅུ་དང་བཅས་པ་བྱང་སྟེ། མཚོན་ཆ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ཆར་ཕབ་པ་ན། ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་
བདུད་བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་མཛད། ཉམ་ཀྱི་གྲུང་ཐུན་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ཐོག་
མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འབད་པ་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྦྱར་ལམ་ངོད་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། མཐོང་
སྟོན་ཀྱི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་
སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་ནས། ཟད་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པའི་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་དང་། ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་མཛད།

སངས་རྒྱས་དང་ཚེས་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞག་
བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཚེས་མི་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་དང་། མཐར་ཡུལ་སྣ་
རྩ་ཁྲི་བཅུ་གཉིས་པ་ན། ཚངས་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་
བཏབ་པའི་ངོར། གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་མ་ངེས་པ་ནམས་ངངས་པའི་ཕྱིར། མིའི་
ལའོར་ལྷ་སྟེ་དང་། ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ། བཀའི་ཐོག་མར་བརྫོད་བྱ་སྟུག་བསུལ་ཀྱི་
བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྲུང་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས། ཉམ་གྲངས་བརྒྱ་
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་ཁྱིཾ་ཁྱིཾ་སོགས་ལྷ་སྟེ་ནམས་རིམ་པར་

རྒྱུ་ལྷགས་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་སོགས་ནས། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་
ན། གནས་གཙང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། གྱེ་མ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱགས་པས། ཆོས་འཁོར་དང་པོ་ཞེས་བཏགས།

དེ་ནས་སལ་ཆེར་ལོ་ལྔའི་བར། གདུལ་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
སལ་ཆེ་བ་ལ། བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་བཅོམ་
པའི་སྤྱེ་ཡང་མང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར། དེ་ནས་གནས་བྱ་རྗོད་ལྷན་པོའི་རི་
བོར། གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་
ལ། བརྗོད་བྱ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་
སྟེ། རྣམ་པ་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་དང་། སྒྱེ་བ་མེད་པ་སོགས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་མདོ་གསུངས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་གྱེ་མ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་རོ། །ཞེས་
པའི་སྐྱབས་བསྐྱགས་པས། ཆོས་འཁོར་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཞེས་བཏགས།

དེ་ནས་ལོ་སྟུམ་ཅུའི་ཡན་མན་དུ། བརྗོད་བྱ་སལ་ཆེར་མཚན་
ཉིད་མེད་པ་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་
སུ་གཏོགས། ཡང་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཆའི་སྤྱད་
ཅམ་ཀྱི་ལོ་བདུན་ཡན་མན་རིང་དུ། བརྗོད་བྱ་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་

དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མདོ་གསུངས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པས། བཀའ་ཐ་
མ་ལེགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱང་དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཅུ་ལ་ཅམ་ན། སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
པལ་ཆེར་རྫོགས་ཤིང་། ཉག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་
ངན་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་དགོངས་ཏེ། གུང་གི་ཡུལ་རྩ་མཆོག་གི་གྲོང་
དུ་བྱོན། ཤིང་ས་ལ་བྱང་གི་བྱང་དེར་སེང་གའི་ཉལ་ཐབས་ཀྱིས་གཟིམས་
ནས། སྐྱ་ལྷ་ངན་འདས་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱ་གདུང་ཡང་རིང་བསྐལ་གྱི་ཕྱང་
པོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་མཛད་དོ། །

བཀའ་བསྐྱེད་རིམ་པར་བྱང་ཚུལ།

གཉིས་པ་བཀའི་བསྐྱེད་རིམ་པར་བྱང་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་ངན་
འདའ་ཁར། འཁོར་རྣམ་བཞི་དང་། ཀྱན་དགའ་པོ་བཅས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་
གཏད་པ་ན། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བཀའི་བསྐྱེད་རིམ་པར་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། སྟོན་
པ་ལྷ་ངན་འདས་པའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའ་
སྐྱིན་བདག་ལྷས། ཤིང་ཁ་ཡ་རྩོ་རྣའི་སྤྱག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་
པ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་བསྐྱེད་པ་ན། ལྷ་བརྒྱལ་
གཅིག་གིས་མ་ཆང་བར། ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་སྐྱོ་བས་བསྐྱལ་དགོས་པར་མཁྱེན་

བཞིན་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར། ཀུན་དགའ་བོས་བཙོན་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱེམས་
པས་དག་བཙོན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དག་བཙོན་པ་ལྷ་བརྒྱའི་དགོ་འདུན་གྱི་
སྡེ་ཚང་བ་ན། བཀའི་བསྟུ་བར་མཛད་པའི་དུས་མཁའ་ཉེ། དགོ་འདུན་གྱི་
ལས་བརྗོད་པས་སྟོ་བ་དྲིས་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དག་བཙོན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱར་རུག་སྟེ་ཁྱི་བཤམས་པའི་ཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཉེ། ཐོག་མར་
ཀུན་དགའ་བོས་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དང་། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་
སྟོད། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་རྣམས་སོ་སོར་བཞུགས་ཤིང་
བསྟུ་བར་མཛད་པ་ནི། བཀའི་བསྟུ་བ་དང་པོའོ།

དེ་ལྟར་བཀའི་བསྟུ་བ་ཟིན་པ་ན། རང་ལྷ་ངན་འདའ་བའི་དུས་ཡིན་
པར་མཁའ་ཉེས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་རྒྱང་
ཅན་དུ་བྱོན། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་སྟོན་པས་གནངས་པའི་ཆོས་གོས་
གསུམ་གྱིས་རང་གི་སྦྱ་ལུས་གཡོགས། མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་
བྱོན་གྱི་བར་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཉེ། རི་སུལ་གསུམ་རྩམ་པར་
མཛད་པའོ།

ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པ་ལོ་བརྒྱ་ཟིན་ཙམ་བར་ཡུན་རིང་སྦྱིང་
བར་མཛད་མཐར། རང་ལྷ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་མཁའ་ཉེ་བ་ན། བཙོན་
ལུན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རང་གི་སྟོན་མ་དག་བཙོན་པ་ཤུ་ནའི་
གོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏད། རང་གི་རིང་བསྐལ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་

ཚོད་པ་མི་འབྲུང་བའི་ཆེད། རྩ་བོ་གཞུང་གི་དབུས་སུ་མུ་འཇུག་འདུག་པའི་ཕྱིར་
བྱོན་པ་ན། དེར་ཕྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྲོང་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་ཅན་ཞིག་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་བྱང་བ་དང་། གཞུང་གི་དབུས་སུ་སྤིང་སྤུལ་
ནས། དེར་གསོལ་བཞིན་ལས་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་དག་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན། ཉི་མའི་གྲང་ལ་ཁེལ་བས་ན། དག་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྲང་
པ་ཞེས་ཐོགས། སློབ་དཔོན་གྱི་སྟོན་དུ་མུ་འཇུག་འདུག་པར་གསོལ་ཡང་མ་
གནང་བར། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལུང་བསྟན་པར་ལྟར། ལུབ་ཕྱོགས་ཁ་
ཆའི་ཡུལ་དེར་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་མངགས་པ་ན། ཁོང་མཐའ་འཁོབ་
གྱི་ཡུལ་དེར་བྱོན་པ་དང་། མི་དང་མི་མིན་པ་ལྟ་བུ་དུ་བཅས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་
བརྟུལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་
གྱི་ཉེན་གྲུར་གྲུམ་ཡང་སྤེལ་མཛད། གུན་དགའ་པོ་རང་ཉིད་རྩུ་འཕུལ་དེར་མུ་
འཇུག་ལས་འདས་པའི་སྐྱེ་གདུང་ལ་མེ་རང་འབར་གྱི་བཞུས་པའི་རིང་བསྐལ་
ནམས། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་བསྐྱེད་མཐར་རང་གི་
སློབ་མ་དག་བཅོམ་པ་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པ། སྟོན་པས་མཆོད་མེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ཅན་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་ནས་མུ་
འཇུག་འདས་པ་དང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྦྱོང་བཞིན་བཞུགས་པའི་བྲག་
ཕུག་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། གནམ་སའི་བར་ཁྱུ་བྲག་ཞིང་དུ་ཁྱུ་བཅུ་གཉིས། སྟོ་

ཕྱག་བར་ཁྱ་བཙུན་ཡོད་པ་དེའི་ནང་། རང་གི་སློབ་མ་རེས་དག་བཙམ་
པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིང་བྱ་སོར་བཞི་པ་རེ་སླ་མ་ལ་འཕུལ་ཏེ་དོར་བ་ན། ཕྱག་པ་
དེ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པར་ཡང་གྲགས་སོ། །

ཁོང་མུ་ངན་འདས་ཁར། རང་གི་སློབ་མ་དག་བཙམ་པ་རྩི་ཏི་ཀ་
ཞེས་པ་དང་། དེས་རང་གི་སློབ་མ་དག་བཙམ་པ་ནག་པོ་དང་། དེས་རང་
གི་སློབ་མ་དག་བཙམ་པ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ། བསྟན་པ་
རིམ་བཞིན་གཏད་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་གཏད་རབ་བདུན་ཞེས་གྲགས་པ་
དང་། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་ཡང་རབ་བདུན་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པས་བྱང་
བ་དང་། ཡང་རྩབ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ལྟར་ན། དག་བཙམ་པ་ཉི་མ་གྱང་
པ་དང་། བཅས་གཏད་རབས་བརྒྱད་ཅེས་བཞེད།

དུས་དེ་སྟོར་ཅམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ཡང་
ལྷ་བརྒྱུ་པ་ཕྱག་བརྒྱ་ལས་འབྲས་བུའི་དུས་ཡིན་པར་བརྟེན། དག་བཙམ་པ་
གཙོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་དུས་སོ། །སྟོན་
པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་གས་སུ་མ་ཅུའི་སྟོར་ཞིག་
ཏུ། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་ཀྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས། འདུལ་བའི་བཅས་པ་དང་
འགའ་བར་སྒྱར་པའི་བཅས་པ་ལ། ཏུ་ལྷ་ཏུ་ལྷ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་སོགས་མི་
རུང་བའི་གཞི་བརྒྱ་བྱས་ཤིང་འཕེལ་བ་ན། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་
མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས་དག་བཙམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དགའ་

བོད་སློབ་རྒྱད། དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ཏེ། རྩེ་སྤོང་གསུམ་ཆང་
བར་སློག་པ་ནི། བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པའོ། །

དེའི་རྩེ་སྤོང་སྟེ་རིམ་པས། ལྷ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་སོགས་བདུད་སྤྱིག་ཅན་
གྱིས་བསྟན་པ་དགྲུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྤེ་བཞི་དང་། གྱེས་
པ་མི་འདྲ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཤུག་འོད་གྱིས་འདུལ་བ་འོད་
ལྡན་ལས། ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ཞེས་འདོགས་པར་གསུངས་
པ་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ལས་ནི་རྩ་བའི་སྤེ་
པ་བཞི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
གྱིས། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ནི། རྩ་བའི་སྤེ་པར། དག་འདུན་པལ་ཆེན་སྤེ་པ་
དང་། གནས་བརྟན་སྤེ་པ་གཉིས་ཀྱི། སྤེ་མ་ལས་བརྒྱད་དང་། བྱི་མ་ལས་བརྒྱ་
གྱེས་པར་གསུངས་ཞིང་། ལ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཤུག་སྤྱིའི་གསུང་སློབ་ནི། ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་མཁན་པོ། རྒྱལ་རིགས་དག་གཅན་ཟེན། རྒྱུད་ལེགས་
སྦྱར་གྱི་རྒྱད། ལྷ་སྦྱར་གྱི་སྦྱུང་སྤྱན་ཉེར་ལྷ་ནས་དགྲུ་ཡན་ཆད། གྲུའི་རྟགས་
མེ་རྟོག་པད་མ་དང་། ལྷ་སྤྱལ་པལ་ཆེན་པའི་མཁན་པོ། བཟ་ཟེའི་རིགས་འོད་
སྦྱང་ཆེན་པོ། རྒྱུད་ལྷལ་དབྱུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱད། ལྷ་སྤྱན་ཉེར་གསུམ་ནས་
བདུན་ཡན་ཆད། གྲུའི་རྟགས་དུང་། མང་པོས་བཀྱར་བའི་མཁན་པོ། འབྲེག་
མཁན་གྱི་རིགས་ཉེ་བར་འཁོར། རྒྱུད་བྱར་ཆག ལྷ་སྤྱན་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྷ་
ཡན་ཆད། གྲུའི་རྟགས་མེ་རྟོག་སོ་རྩེ་ཀ གནས་བརྟན་པའི་མཁན་པོ། མཐའ་

འཁོབ་འདུལ་བ་པོ་ཀ་ཏ་ཡ་ན། སྐད་ཤ་ཟེའི་སྐད། ལྷམ་ཕུན་དང་། གའི་
ཏགས། མང་བཀྱར་སྡེ་པ་དང་འབྲ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྡེ་པ་ཐམས་
ཅད་བསྟན་པ་ནང་མ་མཐུན་པར་ཚོད་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར་བཞིན་པར། སྟོན་པ་
ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་ན། ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཇ་ལེན་
རྟ་ར། ཀ་མ་ཕུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཁེ་ཀ་ཡིས་སྦྱིན་བདག་
བྱས་ནས། དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་བརྒྱ་སོ་སྦྱེའི་
པརྟེན་ཁྱི་བྱག་སྟོང་ཅམ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྡེ་སྟོད་གསུམ་སོ་སོར་ཆང་བ་
བཤམ་གས་ཤིང་། ཡི་གེར་བྲིས་པ་དང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་བྱས་
སྟུ། རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱི་ནས། མི་ལྟས་མི་འབྲ་བ་བཅུ་མིས་པའི་ནང་། རས་ཡུག་པོ་
ཆེ་གཅིག་ལ་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཙད་པའི་མཐར། མི་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་
ལའང་། རས་ཡུག་པོ་ཆེ་རེ་རེ་འཁོབ་པར་མིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་
གིས་དེ་མ་འོངས་པར། བམ་ཟེའི་བྱེའུ་སྤྲ་མ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆན། རྒྱུ་ཐུབ་
པ་ཞེས་པ་དེ་ཟུང་ན་འདས་པའི་རྗེས། དེའི་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་འགྱུར་བའི་ལྟས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྟེན་པ་ན། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་རྣམ་དག་
ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། བཀའི་བསྐྱབ་གསུམ་པའོ། །དེ་དག་ནི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པའི་ལུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ།

ཐེག་ཆེན་དང་གསང་སྐད་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཚུལ། དྲེ་བྲག་གསང་སྐད་ཀྱི་ཐེག་
པ་བྱུང་ཚུལ་ལོ། །

སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཚུལ།

དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་ནམས་ནི། སྟོ་ཕྱོགས་སྡེ་མ་སྐྱུའི་རི་
བོར། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱམས་སྤྲུག་བརྩུ་འདུས་པའི་དབྱུས་
སྟུ། འཇམ་དབྱངས་དང་། དུམས་པ་མགོན་པོ། ཀྲུན་ཏུ་བཟང་པོ་གསུམ་གྱིས་
སྡེ་སྟོན་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ལྷ་འཇགས་འདས་པའི་རྗེས་སྟུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་ནམས་
ནི་པལ་ཆེར་ལྟ་དང་། ཇི་ཟ་དང་། ལྷའི་གནས་ནམས་སུ་སྟོན་པ་ལས། འཕགས་
ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་ཙམ་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེ་བ་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ལྷ་འཇགས་འདས་ནས་ལོ་
སུམ་བརྒྱ་སྟོར་ཙམ་ན། ཐོག་མར་བྱིམ་བདག་གཅིག་གི་བྱིམ་དེར། དགེ་སྟོང་
གཅིག་གིས། མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྟེགས་བམ་ཞིག་བསྐྱམས་བྱུང་སྟེ་བཞུགས་
པ་དང་། དེ་ནས་ག་ལེར་འཇམ་དབྱངས་དང་། དུམས་པ། སྤྱིར་རས་གཟིགས་
སོགས་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་
ནམས་བཞུགས་ཤིང་སྟེལ་བ་ན། རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་

ནས། ལྷ་བརྒྱ་དང་། སྤོང་སོགས་འཕེལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་
སྤེ་བྱང་བ་ན། སྤོན་ཤུ་རིའི་བྱ། དག་བཅོམ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་དང་མཉམ་དུ་སྤང་
པོ་ལྷག་མེདན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་གནས་དེར། ཐོག་མར་རྒྱལ་པོ་
ན་ལེར་ཞེས་པ་ཞིག་གིས་བཞེངས་པས། ན་ལེར་སྤེ། བོད་སྐད་དུ་རྒྱན་སྤེར་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅིགས་ཏེ་སྤུལ་བ་སོགས་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
གཞི་རིམ་པས་བྱང་བ་དང་། དེ་ལས་སྤྱི་ན་ལེར་འཛིན་ཆོས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་
ལས་ནི། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད། བེར་མ་
པ། སྤྱི་བ་གྲགས་པ། ཞི་བ་ལྷ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོལ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་ཕྱག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་པཎ་སྤྱབ་མང་པོ་ཞིག་བྱོན་པ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་། བོད་དུ་འང་བཀའ་བྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཆོས་སྤེ་འདི་ན་སྤོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
དགེ་སྤོང་བྱེ་བ་ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་དང་ཉན་ཐོས་ཅ་བའི་སྤེ་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་
པར་གསུངས། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱབ་ནི། མདོ་སྤེ་ལྷ་རྒྱལ་གཤེགས་པ་དང་། འཇམ་
དཔལ་ཅ་རྒྱུད་སོགས་གྱི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས། སངས་རྒྱལ་མུ་ངན་ལས་འདས་
ཏེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་བྱོན་པ་དང་། ས་དང་པོ་བརྟེན་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྤེལ་བ་དང་། ལོ་དྲུག་བརྒྱ་འཛོལ་བ་དང་། དེ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་
ཤིང་། མཐར་སངས་རྒྱལ་པ་སོགས་གསལ་པོར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། འཕགས་
ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱུད། སྤེ་ཏེ་ཞེས་པའི་ས་ཡི་ཆར། བམ་ཟེ་གཙུག་ཕུད་ཅན་
ཟེར་བ། ཕྱག་པོ་ཞིག་སྤེ་མེད་ནས། འདིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་།

བཏབ་མཐར། བྱ་མཆན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། མཆན་མཁན་ལ་བསྟན་
པ་ན། མཆན་བཟང་ཡང་ཆེ་མི་འདུག་ཟེར། ཐབས་ངེས་པ་ན། མི་པལ་པ་
བརྟ། བྲམ་ཟེ་བརྟ། དགེ་སློང་བརྟ་ལ་སྟོན་མོ་བྱས་ན། ཞག་བདུན། ཡང་དེ་
ལྟར་བྱས་ན། ཟླ་བདུན། ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན། ལོ་བདུན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
ཐབས་མི་འདུག་ཟེར། ལོ་བདུན་ལོན་པ་ཉེ་བ་ན། ས་མས་བྱ་འཆི་བ་མཐོང་
བ་མ་བཟོད་པར། གཡོག་དང་ལོ་རྒྱུ་བཅས་བྱིན་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་
བཏང་བ་ན། རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་ཡུལ་དབྱས་སྟུ། ན་ལེ་རྒྱར་ཐེབས་པ་ན། དེའི་
མཁན་པོ་བྲམ་ཟེ་དག་གཅན་འཛིན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་
བསྟོན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་སྟོན་པ། དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་བར་དུ་ཆེ་བསྐྱིང་བར་
མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མཁན་པོ་ལས་མདོ་སྤྲུགས་རིག་གནས་དང་བཅས་
པའི་གསན་སྦྱངས་མཐར་བྱིན་པ་དང་།

མཁན་པོ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས་པ་ན། ལོ་བརྒྱ་གཉིས་རིང་དགེ་
འདུན་གྱི་ཞལ་ལྟ་བ་མཛད་དེ། ཡུལ་དུ་དུས་ངན་བྱུང་ཡང་། གསེར་འབྱར་གྱི་
ཆེད་སྦྱོར་བས། དགེ་འདུན་པ་འཆོ་བས་མི་བྲེལ་བ་མཛད། དགེ་སློང་བདེ་བྱེད་
ཅས་པས་ཆོས་མིན་སྟོན་པའི་གཞུང་འབྲུམ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་བྱས་པ་ཆར་
བཅད་པ་དང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་བརྟེས། ལྷ་ཡིས་སྦྱོན་པའི་
བར་ལྟར་སྦྱ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་སྟོང་

ཕྱག་བརྒྱ་པའི་མདོ་སྡེ་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱུན་ངངས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་ཨོ་རྒྱུན་མཁའ་འགྲོའི་གནས་ནས་ཀྱང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་མང་
པོ་སྐྱུན་ངངས་ཤིང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཏེ། མཁན་པོ་དབྱ་
གཅན་འཛིན་གྱི་བཀའ་བཞིན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེ་བ་
གཅིག་ཅུ་བཞེངས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་
མདོའི་དངོས་བསྟན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ལ། དབུ་མ་རྩ་བ་
ཤེས་རབ་སོགས་རིགས་ཆོགས་དང་། གཏམ་ཆོགས་སོགས་རིག་པའི་གནས་
ལྷ་ཆར་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། སྐབ་ཐབས་ཀྱང་མང་པོ་མཛད། སྐྱོ་ཆེ་སྤྲད་པལ་
ཆེར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་བོར་བཞུགས་པ་དང་། མཐར་ཁྱལ་བུ་རབ་རྩ་ལ་
དབུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས། སྐྱོ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བསྟུང་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་སྤར་
དཔལ་གྱི་རི་བོ་དེར་བྱོན་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ། རྒྱལ་ལྷན་གསར་པ་
འབྲིན་པ་ཡང་གྲགས་སོ། །

ལྷ་སྐབ་ཀྱི་སྐྱོ་ཆེའི་སྤྲད་ཅུ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ལ། ལྷ་རྩ་དེ་བའམ་
འཕགས་པ་ལྷ་ནི། སེམས་ལར་རྒྱལ་པོའི་མེ་ཉོག་གི་ལྷུ་མ་རར་བརྩུས་ཏེ་འཁྲུངས་
ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། གཞན་མངལ་སྐྱེས་ཀྱིས་འདུལ་
མ་རྩས་པའི་ཁོ་ལ་བ་ལྷ་སྤེགས་པ་ཐུབ་དཀའ་ནག་པོ་བརྒྱལ་ཅིང་ནང་པ་ལ་
བཀོད། ལྷ་སྐབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས། དབུ་མའི་

བསྟན་བཅོས་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་ སོགས་འགའ་ཞིག་ཡང་
མཛད། ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ། དབུ་མའི་གཞུང་ཕྱི་མོའི་བསྟན་བཅོས་
མཛད་པ་པོ་ཞེས་གྲགས་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་དང་། རང་རྒྱུད་གཉིས་ནི། ལྷ་
སྦྱབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ། རིགས་པ་
འགོད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཅམ་མོ། །

ལྷ་སྦྱབ་ཕྱོན་པའི་སྟོན་ཅམ་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག
འཕགས་ལུལ་དུ་བྱུང་མོད་ཡོངས་བྱབ་དུ་མ་གྲགས་ཤིང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཤེར་
ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སྦྱན་བྲངས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་མཛད་པ་ན། ཉན་ཐོས་སྒྲིལ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་འདི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཚོད་པ་ཡང་
དེ་ནས་བྱུང་ཞིང་། ལྷ་སྦྱབ་ཕྱོན་རྗེས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྦྱབ་ཀྱི་
ཚུལ་ཡང་ཅི་རིགས་བྱུང་འདུག་གོ། །

ཡང་ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ལྷ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ལས། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་ལྷགས་
གསན་པ་ཡང་གསུངས། གང་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས། ལྷ་
སྦྱབ་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོ་རྩ་བཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུནྟ་པ་ལི་
ཏྱ་ཞེས་པ་མཛད་ཅིང་། རྩ་ཤེར་རབ་བྱེད་དང་པོ། རྒྱུན་བརྟགས་པའི་རབ་བྱེད་
ཀྱི་ཐོག་མར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་མཐའ་བཞིའི་

སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པའི་སྒོ་
ནས་འགྲེལ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། དེ་རིགས་པས་བཀག་
ནས། ཚཤེར་གྱི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་
ལ། དཔལ་ལྷན་སློབ་གྲགས་པས། ཚ་བཤེས་རབ་ལ། ཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ཆོག་
གསལ་དང་། འོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དབུ་མ་འདུག་པ་ཚ་འགྲེལ་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་འགྲེལ་པ་ནམས་མཛད་དེ། ལེགས་ལྷན་
བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བ་བཀག་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷགས་
བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་ལ། དེ་ནས་རིམ་པར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་། རང་
རྒྱུད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དང་། སྤབ་མཐའི་བརྒྱུད་པ་བྱུང་ཞིང་། འདི་གཉིས་
ཀ་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར། སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
པར་མཐུན་ཞིང་བྱུང་པར་མེད་ལ། ལྷ་བ་དེ་རིགས་པས་སྤྱབ་པ་ན། རང་རྒྱུད་
དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་
ཅན་ཐ་སྟད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས་མདོ་སྤེ་པའི་
ལྷགས་ལྟར་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པས་ཐ་སྟད་པལ་ཆེར་
འདིག་ཉེན་ན་ངེ་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་བྱུང་པར་
ཅམ་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཡང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་
དང་། ཀ་མ་ལཤེ་ལ། ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ཐ་སྟད་དུ་སྤྱང་བ་སེམས་སུ་
སྤྱབ་པ་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལྟར་དང་། སེམས་སྤྱང་སྤྱུ་མ། སྤྱུ་མ་བརྗོད་

བཤམ་དུ་བསྐྱབས་ནས་ལྷ་བ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལྷར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། དབུ་
མ་རང་རྒྱད་གོང་མ་ཞེས་ཀྱང་བྲགས་སོ། །

ཡང་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། ལྷོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་འན་ལས་
འདས་ནས། ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ཕྱོན་ཞིང་། ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་བཞུགས་
པར་གསུངས་པའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ནི། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱ་ཆེའི་སྤང་ཅམ་
ན། བཤ་ཟེའི་མོ་གསལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། ལྷ་
གཞོན་བྱའི་དུས་ནས། ཕྱི་ནང་གི་རིག་གནས་མཐའ་དག་སྦྱངས་པ་མཐར་
ཕྱིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། ལྷོག་
དུ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་ལས། དུམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཁྱས་
ཏེ། ཤར་ཕྱོགས་རི་བྱ་རྒྱང་ཅན་ཞེས་པར་ཕྱོན་ནས། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཅམ་
བསྐྱབས་པའི་མཐར། རྗེ་བཅུན་དུམས་པས་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྲིད་
དེ། ཤར་ཕྱོན་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་སྤྱི་དོན་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཙོས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཉིས། རྒྱད་
སྐྱ་མ་བཅས་ལྷ་གསུངས་པ་རྣམས་གསན་པ་ཅིང་། ལྷར་འཇམ་བུའི་གླིང་
དུ་ཕྱོན་ནས་རིམ་པས་སྤེལ་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་
དང་། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ། ལྷར་གཤེགས་མདོ། ལྷ་འདས་ཆེན་མོ་
སོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་དུ། བྲང་ས་སོགས་

ས་ལྗེ་ལྔ་དང་། ཐེག་བསྟུས་དང་མངོན་པ་ཀུན་བདུས་ཏེ། རྣམ་རྣམ་གཉིས་
སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། མངོ་ལྗེ་
རྒྱན་སོགས། བྱམས་ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་མཛད།

ཡང་བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་རྒྱལ་གྲིམས་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་
དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཙུང་དབྱིག་གཉིན་ནི། སྐྱ་གཞོན་ལུང་དུས་ནས། ཐེག་
དམན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེའི་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་
བཟང་པོ་ལས། རབ་རྩ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སྦྱོང་པར་མཛད་
པས་ལྗེ་པ་བཞིའི་གྲུབ་མཐའ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་འབྲམ་ཕྲག་
ལས་བཀལ་བ་ཐུགས་སྡུ་ཆུད། མངོན་པ་ལྗེ་བདུན་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དབྱ་
བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱུས་མཛད་པར་སོགས་སྡུ་གྲགས་པའི་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་
ཆེན་མོའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ཤིན་རྩ་རྒྱས་དྲགས་པས་དེའི་བཛོད་དོན་བསྟུས་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་བརྒྱུམས་པར། མཁན་སློབ་ཆང་མས་གསོལ་བར་
བཏབ་པ་ན། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་བ་བརྒྱུམས་སྟེ་སྤུལ་བ་ན། ཆང་མས་ཡི་
རང་ཞུས་ཤིང་། སྤར་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཀྱང་བརྒྱུམས་པར་ཞུས་པ་བཞིན་
བརྒྱུམས་ཏེ་སྤུལ་བས། མཁན་པོ་འདུན་བཟང་ཐུགས་རྩང་མ་རངས་པར་གྱུར་
པ་ཡང་གྲགས། རང་ཉིད་ཀྱི་གཅེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། ས་ལྗེ་ལྔ་
སོགས་གཟིགས་པ་ན། གཅེན་ལ་ཡི་མ་རངས་ཤིང་དམའ་འབེབ་པ་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་སྡུ་ཕྱིར་བསྐྱར་བ་ཡང་མང་པོ་བཏབས་པ་ན། དེ་ཐོགས་མེད་

གྱི་མཁའ་ཉེ། ག་ལེར་ཐབས་ཤེས་གྱིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་། མཐར་དང་དེ་བྱམས་
པའི་ཆོས་ལྟ་སོགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མང་པོ་གསན། གླུ་བས་ཤིག་གཅེན་
གཙུང་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བཤོ་སྤྱོད་མཛད་པ་ན། གཅེན་གྱི་ལན་ཙུང་འགོར་
ཞིང་། གཙུང་ཤེར་རབ་ལྗུར་བ་ན། གཅེན་ལ་རྒྱ་མཚན་ངེས་པས། ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བ་
ལྟ་བུའི་བར་པ་རྒྱུ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། ངས་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་ངི་
བཞིན་པས། འགོར་བར་གསུངས་པས། འོ་ན་བདག་ལའང་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་
བསྟན་པར་གསོལ་བས། བྱམས་པས་འདི་ད་ལྟ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱུར་བ་མང་པོ་བཏབས་པས་ང་མི་མཐོང་། སྤྱི་བ་སྤྱོད་དུ་གཙུག་
གཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་འབུམ་ཕྲག་བསྐྱས་པ་དང་། ད་པན་ཆད་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་མང་པོ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེལ་འབྲེལ་པ་ཚོམ་
དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་པར་ངས་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཞིང་། ཞལ་ཡང་མཐོང་ཡོང་། ཞེས་
པའི་ལུང་བསྟན་ཡང་ཐོབ། དེ་ནས་བྱམས་ཆོས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤེལ་
མང་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་བརྒྱུད་སྤོང་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་
ཞལ་འདོན་ཡང་གནང་། ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆོས་
སྤྱོད་བཙུའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཀྱང་གཞག་ འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་སུས་ཀྱང་
འབྲུན་མ་བཟོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་ཐོགས།

ཆད་མ་དང་། འདུལ་བ། བར་བྱིན། མདོན་པ་རྣམས་ལ། རང་ལས་
མཁས་པའི་སློབ་མ། རྒྱུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད། འཕགས་པ་རྣམ་

མོལ་ཤེ། སློ་མོས་བརྟན་པ་ནམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ་བསྟན་པ་ལ། མཛད་
རྒྱུ་བཀའ་ངིན་གྱི་ཏུ་ཆེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་འདི་ཐེག་ཆེན་ལ་
ཞུགས་པ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་ཁི་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པར་
གསུངས། མཐར་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ། མཁན་པོ་འདུན་བཟང་
གིས། ཚྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ན། རང་གི་སློབ་མ་དང་ཚྱོད་དུ་མི་འོས་
པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲུངས་ཀྱི་འཁོར་དགེ་སློང་ལྟ་བུ་བརྟུག་བཅས་བལ་
ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་བསྟན་པ་སྤེལ་བ་དང་། དེར་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་ཡང་བསྐྱེས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ལས་བརྒྱད་
དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་སལ་ཆེར་བྱུང་ཞིང་དར་བ་
སྟེ། ཁོང་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་ངིན་གྱི་ཏུ་ཆེ་བར་
འདུག་གོ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟན་པའི་རིམ་
པ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི། འདུལ་བའི་ལུང་གི་རྒྱུ་འབྲུངས་
ཏེ། བཀའི་བསྐྱེད་པ་རིམ་བྱུང་དང་། བསྟན་པའི་གཏད་རབས་དང་། བསྟན་པའི་
གནས་ཆད་སོགས་ཕྱོགས་ཅམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། རྒྱུད་འགའ་
ལས། ལྟ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད། ལུང་བསྟན་པའི་ནང་དུ་ཆོད་ལྟ་
བྱི་ཕྱོགས་ཅམ་གསལ་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་འབྲུངས་ཏེ། ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུངས་
དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་ནམས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུངས་སེམས་

ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་ནམས་བྱོན་པའི་དུས་ཚོད་རྗེས་དཔག་གིས་
ཚུགས་ཅམ་ངོས་བཟུང་བ་ལས། གསལ་པོ་མེད་པ་ནི། དུས་ཚོད་ཉ་ཅང་ཡུན་
རིང་སོང་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བསྟན་པ་ལ། འཕེལ་
འགྲིབ་དང་། ཉམས་ཆགས་མང་པོར་སོང་བས་ཡིན་པ་འདྲ། དཔེར་ན། དབུ་
མ་ཐལ་འཁྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློལ་ཐོག་མར་འབྱེད་པ་པོ་ནི། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེར་གྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་བྱེད་གཉིས་བྱོན་པ་ལ། ཁོང་རྣམ་
པ་གཉིས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྐྱ་ཆེའི་སྟོད་སྦྲད་ཅམ་ལས་སྐྱ་དུས་གཅིག་པར་གྲགས་
ཤིང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ཀྱིས། དབུ་མ་སྦྱིང་པོ་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་མཛད་
དུས། སེམས་ཅམ་པའི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སོགས་བྱོན་ཟིན་པར་གསུངས་
པ་དང་།

ཡང་སློབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཡང་
སྟོད་ཡིན་པར་ཡང་གྲགས་ཤིང་། ཁོང་གི་སྐྱ་དུས་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་
དང་། ཚུགས་སྤང་། ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱང་བྱོན་ཟིན་པར་ནི། དབུ་མ་འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་དུ་གསལ་བ་དང་། ཁོང་གིས་དགོ་འདུན་པའི་ཞབས་ལྷ་
མཛད་པ་ན། རི་མོ་བྲིས་པའི་བ་ལས་འོ་མ་འཛོལ་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བྱངས་
ཏེ། གཞན་གྱི་བདེན་ཞེན་བསྐྱོག་པ་དང་། བ་ལེན་རྩ་བའི་དམག་བྱང་
བ་ན། རྗེའི་སང་གོ་བསྐྱལ་ཏེ། དུ་རྩ་ཁའི་དམག་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་དང་། སློབ་

དཔོན་ཚན་གོ་མི་དང་ཡང་སྐྱེ་དུས་གཅིག་པས། ལོ་བདུན་གྱི་བར་ཚྣོད་པ་
མཛད་པའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས། ཁོང་བྱོན་པའི་དུས་དེ་ཙམ་དང་། ཡང་དབུ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་གནང་བའི་རྒྱལ་སྐུས་ཞི་བ་ལྟ་ཡང་། ལྷ་
བ་གྲགས་པའི་རྗེས་ཙམ་བྱོན་པར་སྐྱམ། དེ་ལྟར་ན། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
ནམ་ཐར་ལས་ཕྱོགས་ཙམ་གསལ་བར་ལྟར། ན་ལེ་རྒྱར་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ཆོས་གཞི་ལ། སྡོན་མ་ནས་བྱི་རོལ་པའི་དག་ལན་གསུམ་བྱུང་བ་སོགས་
ཀྱི་བར་ཆད་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པ་བཞུགས་དུས་ནས་ཀྱང་བྱི་རོལ་པའི་
དག་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟན་
པ་ལལ་ཆེར་ནི་སྤྲ་ཙམ་ནས་ཉམས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་ཡང་
ལལ་ཆེར། རིམ་པས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་ལྟར། ན་ལེ་རྒྱའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཡང་
ཉམས་ཆག་སོང་བ་ན། བྱིས་སུ་ཆུ་བོ་གརྒྱའི་འགམ་དེར། བི་ཀཱ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གཞི་ཆགས་པ་ན། བར་
སྐབས་ཤིན་ཏུ་དར་བར་གྱུར་ཏེ། བྱི་རོལ་པའི་ཚྣོད་པ་བསྒྲོག་ཅུས་པ་སོགས་
ཀྱིས། པརྟེན་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་མཁས་པ་སྒོ་དུག་ཅིས། ཤར་སྒོ་སྤྱང་བ་སྒོ་བ་དཔོན་
ཤུནྱེ་པ་དང་། སྒོ་སྒོ་སྤྱང་བ་ངག་དབང་གྲགས་པ། ལུབ་སྒོ་སྤྱང་བ་ཤེར་རབ་
འབྱུང་གནས་སྐུས་པ། བྱང་སྒོ་སྤྱང་བ་རྒྱ་རོ་ཏེ་པ། དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་
ཏེ། རྩོམ་པ་སྤྱི་དང་། བཅ་ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ནམས་སོ། །

ཡང་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་

སྟེ། མར་མེ་མཛད་ཀྱང་ཆོས་གཞི་དེ་ནས་ཕྱོན་པ་ལ། རྫོང་པོ་རྩེ་བཅུགས་པའི་
སྐལ་བས། ཆོས་སྡེ་དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་པཱིཏ་སྟན་གྲགས་ཅན་ལྷ་བཙུ་ཅ་གཉིས་
ཅམ་བཅུགས་པ་ཡང་གསུངས། དུས་ཆོད་དེའི་ཡས་མན་དུ། རྫོང་པོ་དན་
དང་། ལུ་བ་ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནམས་སུ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་
གཉིས་ཀའི་བསྟན་པ་དར་བཞིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བའི་སོ་ཐར་གྱི་
སྟོམ་རྒྱུན་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་ལྟར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་སེམས་ཅམ་དང་། དབུ་མ་གཉིས་ཀ་དང་། སྟགས་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཡང་བཞི་ཀ་
ཆང་བ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ། བོད་ལ་བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་ཐོག་མར། ལོ་ཆེན་རིན་
ཆེན་བཟང་པོ་དང་། འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བ། བ་རི་ལོ་རྒྱ་བ། མར་པ་ལོ་རྒྱ་བ། རྫོག་
ལོ་རྒྱ་བ། པ་ཆབ་ལོ་རྒྱ་བ་སོགས། འཕགས་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་དུ་ཐེབས་
པ་ན། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་དང་དེར་ཕྱོན་ཏེ། ཁ་ཆེ་བ་རྩྭ་ན་སྤྱི་དང་། རྒྱུ་པ་
སོགས་དང་། རྫོང་པོ་དན་པ་དང་། ལུ་བ་ཆེན་ལྷ་རོ་པ་སོགས་བསྟན་པར་
གསུངས་ཤིང་། བོད་དུ་དངོས་སུ་ཕྱོན་པའི་རྫོང་པོ་རྩེ་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་
རྒྱུ་ཕྱི་སོགས་ཀྱང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནས་ཕྱོན་པ་གྲགས་ཤིང་། རྫོང་
པོ་རྩེ་ཁོང་གི་དགོ་སློང་གི་སྟོམ་རྒྱུན་ནི། གནས་བཟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་
པས་བོད་དུ་སྟེལ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་
ཀའི་ཆོས་ཁྲིད་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་ལྟར་དང་། ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཡོད་སྐྱའི་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་

སྒྲིམ་རྒྱུན་སྒྲིལ་བ་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་གི་ལྷགས་ལྟར་གྱི་
ཚད་མའི་བཤད་རྒྱུན་སྒྲིལ་མཛད་པ་དང་། ཤར་སྒོ་སྤང་བའི་པ་རྟེན་ཤུལ་པ་
ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བས་གཙུག་པོ་ཁོང་བསྟེན་པར་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བྱེ་བྲག་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཚུལ།

གཉིས་པ། འཕགས་ཡུལ་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚེས་སྟོར་རི་ལྟར་བྱུང་
ཚུལ། མཆོན་ཅམ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་ཆའི་སྤང་མཉན་ཡོད་དུ་
བཞུགས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་བ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཉི་
མོ་བྲང་གི་ཉི་ཟམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཉིན་ཤས་རིང་། སྤྱི་རྒྱུ་ཤར་བྱོགས་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་ནས་བྱ་སེར་པོ་འགའ། ཏུ་བ་ཕྱོགས་སུ་འཕུར་ཏེ་སོང་བར། དགོང་
རྩོར་སྤར་ཡང་ཤར་བྱོགས་དུ་ཕྱིར་འཕུར་སོང་བར་མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེས་
ཏེ། སྟོན་པོ་སོགས་ནང་འཁོར་ལ་དྲིས་པ་ན་མི་ཤེས་ཟེར། ཁྱོད་ཁྱེད་དུ་མར་
དྲི་བཅུག་པས། མཉན་ཡོད་ནས་འཁོར་བའི་ཆོང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཟེར་
བར། དེ་ཆོ་བྱ་མ་ཡིན། འདི་ནས་ཤར་དུ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒའི་མཚམས་
ན། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྤྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་འབྲུབ་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་
ལ། ཤུག་ཐུབ་པ་ཞེས་བྲ། ཁོང་གིས་ཆོས་སྟོན་པས་འཁོར་དགེ་སྟོང་དག་བཅོམ་
པ་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱ་འཕུལ་ཅན་འགའ། སྤྱི་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཆེད་ཆོས་གོས་

གྱིས་གཤོག་པ་མཛད་ནས། རུབ་ཕྱོགས་སུ་འཕྱར་ཏེ་བྱོན་པ་དང་། དགོང་
རྩོད་སྟོན་པའི་མདུན་དུ་ཕྱིར་བྱོན་པ་འདྲ་བའི་གཏམ་བྱུང་བ་ན། རྒྱལ་
པོའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོས་མ་ཐག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
པའི་དད་པ་སྦྱིས་ཏེ། ཕྱི་ཉིན་ཕོ་བྲང་གི་ཐོག་ཁར་བྱོན། སྟོན་སྤར། ལ་ཤར་
དུ་ཕྱོགས་ནས་ཕུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས། ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། མདོན་སུམ་
ལྟ་བུར་མོས་ནས། སྐད་གསང་མཐོན་པོས། འདི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཐུགས་བརྟེན་བ་ཅན་འཁོར་དང་བཅས། སང་གི་གདུགས་ཚོད་ལ། བདག་གི་ཕོ་
བྲང་དུ་བྱོན་པར་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབས་ནས་བསོད་སྟོམས་ག་སྒྲིག་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན། མཉན་ཡོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས། འཁོར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མདོན་སུམ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་
འདེན་གྱི་ཆོག་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སང་གི་ཉི་མའི་
གྲུང་ལ། རྩུ་འཕྱལ་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད། ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་
ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཤིང་བྱིམ་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཕྱི་
ཉིན་བཅོམ་ལྡན་འདས། དག་བཅོམ་པའི་འཁོར་དང་བཅས་རྩུ་འཕྱལ་གྱིས་
ནམ་མཁའ་ནས་རུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པར། རྒྱལ་
ལྟོན་འཁོར་བཅས་གྱིས་མཚོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་
བཅས་ཏེ་བསུས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་བྲངས་པར་བཞེས་ནས། ཡོན་དུ་ཆོས་
གསུངས་རན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཡིན་པར་མཐུན་ཏེ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བ་སྦྱར། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ངོ་འཚོད་ནས། རྒྱལ་སློན་བཅུན་འཁོར་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་དང་། མཐར་འཇུག་
ལུས་བརྟེས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་པར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤེལ་ཞིང་ཉམས་སྲུ་
སྒངས་པས། རྒྱལ་ཁམས་དེ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་སྟོང་ནས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་
ཐོབ་པར་ཡང་གྲགས་སོ། །

ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཟིན་ཏེ། སྐྱ་མུ་ངན་
ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་ཉེ་བའི་དུས་ཤིག་ལྷོ་ཕྱོགས་འབྲས་སྤྱངས་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པའི་གནས་དེར། བྱང་ཕྱོགས་ཤམ་གླ་ལ་ནས། ཆོས་རྒྱལ་
ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་བྱང་བ་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ན། ལྷ་བ་བཟང་པོས་ལོ་
གཅིག་རིང་ཤམ་གླ་ལར། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། རྒྱུད་གསུངས་
པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྔ་ལས། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སློབ་བསྐྱངས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཡང་བཞེངས། དེ་ནས་རིམ་པར་ཆོས་རྒྱལ་བདུན་གྱིས་ཤམ་
གླ་ལའི་རིགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱུད་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་
མཐར། འཇུག་དབྱངས་གྲགས་པས། ཆངས་པའི་རིགས་སོགས་བཞི་པོ་ཐམས་
ཅད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རྩི་རྩེའི་རིགས་
གཅིག་དུ་བསྐྱར་བས། ཁོང་ལ་རིགས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བཏགས། ཁོང་

ནས་བཅིས་པའི་པར་དཀར་པོ་སོགས། རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་ལྷ་བྱོན་
པ་ལ་རེ་རེས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར། ཏུས་ལའོར་གྱི་རྒྱད་གྱི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བར་
གསུངས། དེ་ལས་གཞན། སྟོན་པ་དངོས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སུམ་ཅུ་ཙམ་
གསུམ་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་སོགས་གདུལ་བྱ་དག་པ་གཞན་ལ་
གསུངས་པ་མ་གཏོགས། འཕགས་ཡུལ་དུ་གསང་སྤགས་གྱི་ཆོས་ཐུན་མོང་དུ་
མ་གསུངས་བར་སྤང་། སྟོན་པ་སྐྱུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་
ཇེས་སུ། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྤགས་གྱི་ཆོས་སྐོར་རིམ་
པས་ངེ་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཙམ་ནི། བོད་དུ་གསང་སྤགས་སྤྲ་འཁྱར་
གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། སྟོན་པ་སྐྱུ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས། ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་
བརྒྱད་ན་ལྟའི་ཡུལ་རི་བོ་གནམ་ལྷགས་འབར་བའི་ཆེར། ལི་ལྷ་བི་གཞོན་
ལུ་རི་མེད་གྲགས་པ་སོགས་རིགས་ཅན་གྲ་མ་ལྷ་ལ། ཐོག་མར་ཕྱག་ན་རྟོ་
ཇེས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རྒྱད་ཐམས་ཅད་གཏད་པ་ལ། དེ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་ཆོས་རྒྱལ་ལུང་བསྟན་རྟོ་རྟོ་ཇེས་སུ་བབྱང་བ་སོགས་སྟེ། རིམ་པས་
གསང་སྤགས་གྱི་ཆོས་སྐོར་བྱང་ཞེས་དང་། གསང་སྤགས་ཕྱི་འཁྱར་གསར་
མའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཐོག་མར་སྟོ་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱད་དུ། བམ་ཟེའི་བྱེད་ཞིག་རིག་
པའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་བདུན་ལོན་པ་ན། ལུང་བསྟན་
བྱང་བ་དང་། དཔལ་གྱི་རི་ལ་སོང་བ་ན། དེར་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟོ་ཇེས་སུ་པའི་དཀྱིལ་
ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་གནང་བུང་བར། སྐོམ་པས་

གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ལ། ས་རྒྱ་ཏྲ་ཞེས་ཐོགས།

དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེར་མདའ་མཁན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་
བཅས། ལོ་བརྒྱ་ཤྲག་ལ་ཤས་སོང་། དེ་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སློབ་པའི་
མཁན་པོ། རྒྱལ་རིགས་དགྲ་གཅན་འདྲིན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་
རྫོགས་ནས། དུལ་དབུས་ན་ལེརྩར་བྱོན་ཏེ། མཁན་པོ་མཛད་པ་ན། མཚན་ལ་
མཁན་པོ་བྲམ་ཟེ་དགྲ་གཅན་འདྲིན་ཞེས་བྱ། དེས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། རྒྱུད་
གནང་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སློབ་མ་ནི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་
ལྷ་སྐབ་དང་། དེའི་སློབ་མ་ཤ་བ་རི་པ། དེའི་སློབ་མ་ལུ་རྩེ་པ། དེའི་སློབ་མ་རྩ་
རི་ཀ་པ་སོགས་དང་། ཡང་སྟོན་པ་སྐྱ་མུ་ངན་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ལྷ་
སྐབ་བྱོན་པ་དང་། དེ་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་སྤང་གྱི་སློབ་
མ་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་པ་ལ། དེའི་སློབ་མ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཡིན་པ་
དང་། ཡང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བྱོན་
པ་དང་། དེ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་བཞུགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
སློབ་མ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སློབ་མ་མཁན་ཆེན་
ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་བེར་སྤོ་པའི་
ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་ན། ཁོང་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སྟོང་དང་
ཉི་ཤུའི་སྟོར་བྱོན་པར་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་
སུ་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་སྐས་སུ་འབྲུངས། མཚན་མཁན་

ལ་བསྟན་པ་ན་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞིག་ལྟུང་ཞེས་
ལུང་བསྟན། མཚན་ལ་དབུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་བཏགས། ཅུང་ཟད་
ཆེར་བསྐྱེད་པ་ན་མཁན་པོ་དུལ་བའི་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བ་
གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བྱོམས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ནས་མཚན་
པའི་རྒྱན་བཙུགས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་དགོངས་པ་རྫོགས་ཐབས་མཛད་རྗེས་
དེ་མཚམས་བཞག།

དེ་ནས་རིམ་པས་ཡུལ་དབུས་དཔལ་ན་ལེན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་བྱོན་ཏེ་མཁན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོན་ནས་ཐོག་མར་
བསྟོན་པར་རྫོགས་པའི་མཚན་ལ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱང་ཞེས་པ་གནང་། ཐེག་
པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱངས་པ་མཐར་བྱིན་པར་མཛད། མཁན་པོ་
ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་ཁོང་གཅིག་ཕུ་ལ་སྟོག་ཏུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་
སྟོར་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྟོར་ཡོངས་
རྫོགས་ཀྱི་གདམས་སྟོར་ཐམས་ཅད་གནང་བ་དང་། མཁན་པོ་སྐུ་མུ་ངན་
འདས་ཁར་ཆོས་སྡེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་གཏང་དེ། ཁོང་གི་
སྟོབ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོ་བཅས་ལ། ང་འདས་རྗེས་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱང་འདི་
ང་དང་མཉམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ང་འདྲ་བར་བརྟེན་བཀྲམ་ཞུས་ཏེ་མཁན་པོ་
གིས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་ཆེམས་གནང་སྟེ་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གདུང་བཞུས་

པ་ན་ཐམས་ཅད་རིང་བསྐལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་བཀའ་
བཞིན་བཅི་བཀུར་བྱས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྐྱོང་མཁན་པོ་བཞེན་ཏེ་ཆོས་
བྱས། མཁན་པོས་ཀྱང་ཉིན་མོར་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སློབ་ཆོགས་གང་ལ་གང་དགོས་དང་། གང་ལ་གང་འཆམ་གྱིས་
གསུང་མཛད་པ་དང་། མཆན་མོའི་དུས་སུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་
རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅོན་ཡང་། དགྲང་ལོ་ཡང་བདུན་བཅུའི་ནང་ཐེབས་
པ་དང་། སྤུང་ཉགས་དང་སྤུང་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་རེ་བ་ཡོད་མོད། དེ་ནམས་
གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཁར། ནད་རྩིང་ཐམས་ཅད་ལངས་པ་དང་། སྤྱིན་པོ་
སོགས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆེ་བ་དང་། མཆན་མོའི་མི་ལམ་དུ་ལུང་པའི་མདའ་
ནས་མེ་འབར་བ་དང་སྤུང་ནས་ཆུ་རྩོལ་བ། ཐོག་སེར་འབབ་པ། སྒྲ་མ་དང་
མཆེད་གོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་རལ་བ་དང་། ཕྱི་རྩིང་སློག་པ་སོགས་མི་
འཆམ་པ་ཁོ་ན་མིས་པས་སྤྱགས་ཤིན་དུ་སྐྱོ་ནས་བདག་གིས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
ཆོས་འདི་འབྱུང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་འདྲ། ད་ནི་ཐེག་པ་སྤུང་མོང་བའི་ཆོས་
བཤད་ཁྲིད་བྱས་ན་དགའ་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་
ཀྱི་དགོང་མོར་ཕྱག་ཐེང་གསང་སྦྱོད་དུ་དབྱུགས་ཏེ་ཉལ་མཛད། རོན་ལ་ཁོང་
གིས་བསྐྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་མཛད་པས་ཆོགས་ལམ་ནས་སྦྱར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་བཟོད་དེ་མཐོང་ལམ་མཛོན་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་ནས་རྩ་རྒྱུང་དབྱུ་མར་འདུས་པ་དང་། རྩ་སྤན་ཐམས་ཅད་ལ་

རྒྱུ་མཆོས་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱིས་ཉིན་མཆན་དུ་མི་འཆོས་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཁམས་
འདུས་པ་དང་པོ་དང་། བར་པ། ཐ་མ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་དང་གདམས་ངག་མ་
ཟིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཅུབ་མི་ལམ་དུ་རྩེ་བཅུན་དོ་རྩེ་བདག་མེད་
མ་ཐ་མལ་གྱི་བྱད་མེད་ཤིན་ཏུ་མངོས་མ་སྟོན་མོའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་གིས། བྱ་
ཁྲིད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་རན་པ་ན་དེ་འདྲ་མ་བྱེད། ཐེང་བ་ཡར་སྐངས་ཏེ་
དི་བཟང་པོའི་ཚུ་ཡིས་བསྟུན། ཉམས་ལེན་མ་མཐུད་ཀྱིས་དང་། ཁྲོད་དང་ལས་
འབྲས་ཡོད་པའི་ལྷ་ང་ཡིན་པས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱ་ཡིས་གསུངས་ཏེ་
ཡལ་སོང་བ་ན། གཉིད་སད་པ་ན་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་དགའ་སྟོན་སྟེ། ཐེང་བ་ཡར་
སྐངས་ཏེ་དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གནང་བ་ན་ཉི་ཤུ་གསུམ་གྱི་དགོང་མོར། བདག་
མེད་ལྷ་མོ་བཙོ་ལྷས་སྐྱལ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེར་དབང་
བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གནང་བྱུང་བ་ན། དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་འཕྲོད་དེ་
ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་དངོས་སུ་སྟེན་ཏེ། དབང་གི་ཚུ་བོ་མ་ཅུབ། བྱིན་
བརྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཉམས། གདམས་ངག་གི་ས་རྒྱ་མ་ལོག་མོས་གྲུས་ཀྱི་
བསམ་པ་ཆོམས་ནས་སྟན་བརྒྱད་བཞིས་གདམས།

དེ་ནས་སྐྱ་མཐུད་ཉམས་ལེན་གནང་བས་མཆན་མོ་དྲུག་གིས་ས་
དྲུག་གི་རྟོགས་པ་བརྟེན། རང་གི་རྟོགས་པ་སོག་དབྱུང་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་ལ་གཏང་རག་གི་ཆེད། དམ་ཆོག་ལྷན་པའི་ཉེ་གནས་མངགས་ཏེ་
ཆོགས་རྣམས་ཤི་ཆང་སོགས་བཙལ་ཏེ་ནང་དུ་བྱིར་བ་བྱི་ནང་འགའ་ཤེས་མཐོང་

བ་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས། སྒོ་གསེབ་ནས་ཁ་ཤས་
གྱིས་བལྟས་པ་ན་ལས་དག་པ་འགས། བྱད་མེད་བཙེ་ལཱའི་དབྱས་སུ་མཁན་
པོ་བཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤ་ཆང་ལ་སྒྲིད་པ་མཐོང་། ཁ་ཤས་གྱིས་མར་
མེ་བརྒྱད་འབར་བ་དང་། ཁ་ཤས་གྱི་བྱད་མེད་བརྒྱད་གྱི་དགྱིལ་ན་བཞུགས་
པ་སོགས་ཅི་རིགས་མཐོང་ཡང་། མཁན་པོ་ཉི་ཁྱེར་གྲགས་པས་སྒྲིང་མ་པོད་
པ་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་དགོངས་ཏེ། ཉིན་གཅིག་ཚེས་
གོས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་
གི་བྱང་དུ་སྤུལ། གཅེར་བུ་རས་གྱི་ཨང་རག་ཅིག་བཞེས་ཏེ། ཏར་གྱིས་ཕྱིར་
བྱུང་སྟེ་ཐེར་ལ་པ་ང་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བཞིན་སྟོམ་དུ་བྱོན་ནས། མེ་
ཏོག་འཛོང་མཁན་ལས་མེ་ཏོག་ཕྱིང་བ་འགའ་རེ་སྒངས་ཏེ་བརྒྱན་དུ་བྱས། ལ་
སྤྱད་འཛོང་མཁན་ལས་ལ་སྤྱད་འཕྲོགས་ཏེ་འགའ་རེ་ཞལ་དུ་འདྲད། འགའ་རེ་
མཆན་འོག་ཏུ་བརྒྱགས་ནས་བྱིར་བ་ལ། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་གྱིས་རྩ་པ་ཏ་
བརྒྱངས་ཏེ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བོ་གརྒྱའི་རྩར་ཐེབས་པ་ན། གརྒྱ་
ལ་ཁྱོད་གཙང་མ་རེད། ང་ངན་པ་ཡིན་པས་རིག་ཏུ་མི་རུང་བས་ལམ་གཡོར་
གསུངས་པ་ན། གརྒྱ་ཡར་བསྐྱོག་ནས་ཆད་པ་ན་ལམ་སྐྱེ་ཐལ་གྱིས་བྱུང་བར་
པ་ཀར་བྱོན་པ་ན། དགེ་འདུན་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་ཏེ་བཟོད་པ་གསོལ་
ཞིང་། པར་བྱོན་པར་ཞུས་པ་དང་། བཟོད་པ་བཞེས་ཤིང་པར་མ་བྱོན།

དེ་ནས་ལྷ་རྩ་ཏ་སྒྲིའི་ནགས་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་བྱོན། འཛོ་བ་སོགས་གང་

ཡང་མ་བསྟན་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྒྲ་བ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་པ་ན། བ་ལང་རྩེ་
དང་། ཤིང་མུ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་བརྟག་དཔྱད་དགོས་ཟེར། རྒྱལ་པོ་བ་རྩེ་
གཏུམ་པོ་ཞེས་པས་ཁྲིད་དུ་བཅུག་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་ན། འདི་ལ་དབང་
ལྷག་གི་རྟགས་གང་ཡང་མི་འདུག་ཟེར་ནས། ལྷགས་སྒྲོགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་
གཏུམ་པོ་ནང་གཡུག་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། མཚོན་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་གསོད་དུ་བཅུག
ས་དོང་དུ་སྤྲོས་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེ་ཉལ་དུ་བཅུག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཟང་
ཐལ་བྱུང་བས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དད་དེ་བཟོད་གསོལ་བྱས་མཐར། ལུལ་
དེ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་རིམ་པར་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱ་བོ་གཏུམ་པོ་ཁར་
ཐེབས་ཏེ་མཉན་པ་ལ་ང་པ་རོལ་སྒྲོལ་གསུང་པར་གྱུ་བཅས་དགོས་ཟེར་
བས། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་བོ་འདི་སྟོན་ཞེས་གསུངས། གཏུམ་པོ་སྟོན་མཛུབ་མཛད་པ་
ན། གཏུམ་པོ་དུ་བསྒྲོག་ནས་རྒྱ་འབྲམ་གྱི་རྩེ་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིག་
ཉེས་བྱུང་། རྩེ་བཅད་པ་ན་མཉན་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
བྱས་ཟེར་བར། བེར་མ་པས་ང་ལ་གྱུ་བཅས་སྟོན་རྒྱ་མཛུབ་གསུངས་པར། རྒྱལ་
པོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསེར་དཔུལ་སོགས་འོར་རྩིས་མང་པོ་བྱིར་བྱུང་
བ། དེ་མཉན་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་སེ་གོལ་གཅིག་མཛད་པས་གཏུམ་པོ་རང་གནས་སུ་
བབས། མཉན་པ་དེ་འང་དད་དེ་འོར་རྩིས་ཐམས་ཅད་མ་སྤང་པར་བདག་པོ་
སོ་སོ་ལ་སྤྲད་ནས། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་གི་རྩིས་སུ་འབྲངས་བ་འོས་ཏེ་རུ་

ཀ་ཞེས་པ་འདི་ཁྱིད། གཅིག་ཆར་བའི་ལམ་གྱིས་དགྱི་བར་འོས་པའི་སློབ་
མ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་མཆོན་དཔེ་གསུངས། དེ་ནས་དཔོན་སློབ་
གཉིས་རྒྱུད་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱགས་སུ་སྟེ་མ་ས་རིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆང་འཛོང་མ་
གཟུགས་ཀྱི་འདོད་མཛེས་མ་ལས་ཆང་སློང་བ་ན། རིན་དགོས་ཟེར་བ་ལ་དང་
པོ་ངེད་གཉིས་ངོམས་པར་གྱིས་དང་རིན་སྲད་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་
པས། ཉི་གི་བ་འདི་ནས་ཐལ་བ་ན་ཆང་རིན་སློང་ཡོང་གསུངས་ནས་ཆང་བྱེར་
བྱུང་བར་རིམ་པས་གསོལ་བ་ན། ཡུལ་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆང་ཐམས་ཅད་
ཟད་པ་དང་། ད་དུང་ཉི་གི་བ་མ་ཡོལ་བར་ཆང་མ་ཐེ་ཆོམ་སུ་གྱུར། མི་ཕྱགས་
ཐམས་ཅད་གཉིད་ཀྱིས་འཐེབས་ཏེ་ཐོས། རྒྱལ་པོའི་དབྱུག་གུ་བ་དང་། བཅིས་
པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུགས་ཏེ་ཅད་བཅད་བྱུང་བར། རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་བྱས་པ་
རེད་ཟེར་བས། རྒྱལ་པོས་ཉི་མ་གཏོང་བར་ཞུས་པ་ན། ང་ལ་ཆང་རིན་སྲད་རྒྱ་
མེད་གསུངས་པར། རྒྱལ་པོས་ཆང་རིན་ཐམས་ཅད་འཇལ་ཟེན་པ་ན། ཉི་མ་
གཏོང་བས་དམར་ཁྱིལ་གྱིས་སོང་ཏེ་ཞག་པོ་གསུམ་གྱི་མཆོན་གྲང་རེད་འདུག
དེ་ལྟར་གསུངས་ཐེངས་གཉིས་བསྒྲིག་པ་དང་། ཉི་མ་བཟུང་བ་བཅས་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཡུལ་ཕྱགས་དེ་ཡང་ནང་ཆོས་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་ཡང་ལྷོ་ཕྱགས་སུ་བྱོན་པ་ན། སྟོན་འཛིག་ལྡེས་བཞེངས་
པའི་དབང་ཕྱག་གི་རྩི་ལིང་ག་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་མི་བདག་ཅེས་པས་
གཉེར་ཏེ། ཏུས་རེ་ལ་མ་ཉེ་སོགས་སྟོན་ཆག་གི་སྟོང་མང་པོ་བསད་ནས་

མཆོད་པ་དང་། རལ་པ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་མཆོད་གནས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
དེའི་ཅར་བྱོན་ཏེ་སྤྲི་ཏེ་སྤྲི་དུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཆོག་བཅད་མང་པོ་བཞོན་
པ་ན། རྒྱལ་པོ་མགུ་སྟེ་རལ་པ་ཅན་ལྔ་བརྒྱའི་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེ་ནམས་
ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་དབང་ཕྱག་གི་ཉིན་ལ་ཕྱག་འཛལ་བ་ན། བེར་ལྔ་པས་
རལ་པའི་གསེབ་ནས་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་གཅིག་སྒྲངས་ཏེ་དེ་ལ་
ཕྱག་མཛད་པ་ན། རལ་པ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཤད་པས། རྒྱལ་པོ་
ཉིད་བྱུང་ཏེ་ཕྱག་འཛལ་དུ་བརྟག་པ་ན། འདིས་ང་ཡི་ཕྱག་མི་ཐེག་གསུངས་
པས། འདོད་པའི་ཁམས་ན་འདི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཅིའི་བྱིར་མི་ཐེག་ཕྱག་
འཛལ་ཟེར་བར། རྒྱལ་པོ་སྤིག་ཅན་འདིས་ང་ལ་དབང་མི་འདུག ཉིན་ཁྱོད་
བཟོད་པ་ཀྱིས་གསུངས། ན་མོ་བྱུང་ཡ་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་སྤྱི་བོར་སྦྱར་བས་སུམ་
ཆ་གཅིག་གས། ན་མོ་སྒྲུ་ཡ་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་མགོན་པར་སྦྱར་བས་སུམ་ཆ་
གཉིས་གས། ན་མོ་སྒྲུ་ཡ་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་ཐུགས་ཀར་སྦྱར་བ་དང་ཡོངས་
རྒྱུགས་འཕྲོར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཕ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་
ཅིང་འདར་ནས། ལྷ་ཉིན་ཚུར་བསྐྱེད་དེ་འདོག་པར་ཡང་ཡང་གསོལ་བ་
ན། ད་པན་ཆད་ཤ་ཞུག་གི་མཆོད་པ་སྤང་སྟེ་འབྲས་ཆན་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་
པར་ཁས་ལེན་དུ་བརྟག་ཉིན་ལྔ་བརྒྱ་པའི་སྟེང་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྟོ་
སྦྱོ་ནག་པོ་གཅིག་བཞག་སྟེ། འདི་ག་དུས་བསལ་ན་འདིག་འགྲོ་གསུང་བཀའ་
བསྐོས་ནས་བྱོན་པ་ན། རལ་པ་ཅན་ལྔ་བརྒྱ་ལས་གཅིག་དད་དེ་རྗེས་འབྲང་

བྱང་བ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ནག་པོ་པ་ཞེས་སྒྲིབ་མ་བསྟན་པ་ལ་དེ་སྤར་མ་ཞུགས་
ཀྱང་ཞུགས་འདོད་ཡོད་ལ། རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་བགྱི་བར་འོས་པའི་དཔེ་
མཚོན་གསུངས།

ཡང་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱུ་གི་ཟེར་བའི་མཚོན་གནས། དབང་
ཕྱག་གི་སྒྲིལ་ལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཁུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅན་སྟོན་དམར་ལས་སྒྲུབ་
པ་ཞིག་ཡོད་པར། དེའི་རྩེ་དུས་རེར་དུད་འགོ་མ་ཏེ་སོགས་སྤྱི་སྟོང་མང་པོ་
གསལ་དེ་དམར་མཚོན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བྱོན། སྤྱི་སྟོན་པ་མང་
པོས་ལྟ་ཁང་དུ་མཚོན་པ་བྱེད་བཞིན་པར་བྱོན་པས། སྐལ་བ་ནི་བྱི་ལོགས་སུ་
སྟོར། འདི་ནང་མི་ཤོང་མ་བ་རེད་ཟེར་བ་ལ། མི་ཤོང་བ་འདིས་བྱས་པ་རེད་
གསུངས་ཏེ། ལྟ་རྟེན་ལ་རྟོག་ཐོ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་བྱོན་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་རབ་
གནས་ཞིག་སྟེ། ལྟ་རྟེན་བེར་མ་པའི་རྩེས་སུ་བྱར་ཁྱོར་གོམ་པ་བདུན་ཅུ་
བྱི་ལོག་ཏུ་བྱུང་ནས་ཁ་བུབ་ཏུ་འགྱེལ་བ་ན། སྤྱི་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་
བཅས་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ། འཛོག་པར་གསོལ་བ་དང་། ཤ་ཁྱག་གི་མཚོན་
སྟོན་རྒྱུ་བཅད་དེ་སྤང་ན་འཛོག་མིན་ན་ཁྲིད་འགོ་གསུངས་ཏེ། འབྲས་ཆན་
དང་ཁུར་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་ལས་ཤ་ཁྱག་གི་མཚོན་པ་སྤངས་ཏེ། མ་ཏེ་
སོགས་ཆེ་ཐར་གཏང་རྒྱུ་ལས་ལེན་དུ་བརྟུག་ནས་འཛོག་པར་མཛད།

དེ་ནས་སྤྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བེར་མ་པས་ལྟ་རྟེན་ཐམས་ཅད་
འཛིག་གི་འདུག་ཟེར། བྱོན་པའི་ལམ་ཁར་སྤྱི་སྟོན་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐུ་རེ་རེ་བཞག་སྟེ་བྱོན་ཆར་བ་ན་བསྐྱུ་རྒྱ་
ཡིན་པ་ལ། བེར་མ་པས་མེ་ཉོག་རེ་དོར་ནས་བྱོན་པར་རྗེས་སོར་བསྐྱུ་རྒྱ་
མེད་པར་འབྱར་འདུག དེ་ནས་སྟོ་ཕྱགས་སུ་ཕེབས་ཁར་ཕྱགས་གཅིག་ལ་སྟོ་
མོ་ཅན་ཀའི་དོ་སྐྱེ་ཞིག་དང་། དེར་ཉི་ཤུ་ལ་རང་བྱུང་ཞིག་ཡོད་པར། དེར་མི་
སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་མར་ཉི་ཤུ་ལ་བྱགས་ཏེ་ཤ་ཁྲག་གིས་ཆོགས་འཁོར་
བྱེད། དེ་ན་ལྷ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་མ་མང་པོ་ཡོད་པར་དེར་བྱོན། འཁོར་
གཉིས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་ནས་ནང་དུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་
དག་འསྟེ་ཕྱག་ཏུ་ཁྲིད་པར། ཉི་ཤུ་ལ་དེ་འཕར་བྱུང་བར་ན། ཐལ་མོ་ཞིག་
གདབ་པར་ཐལ་བར་གྱུར། དོ་སྐྱེ་དེ་འཕར་བ་ན། མགོ་ལ་ཐལ་སྟག་བརྒྱབ་
པ་ན་ཅུ་མའི་བར་དུ་ཐེབས་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་གཅིག་བཞག
རྒྱལ་འབྱོར་མ་རྒྱལ་བ་དང་། ཁ་ནས་ཁྲག་སྐྱག་པ་སོགས་གྱུར་ཏེ་མཐར་
ཐམས་ཅད་ནང་པ་ལ་བཀོད།

དེ་ནས་མཉན་པ་དེ་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ལ་བཀོད་དེ། ཤར་
ཕྱགས་ར་ཏའི་ཡུལ་དུ་ལྷ་སྟེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེག་ཅན་ཡོད་པར་དེར་འདུལ་
ཆེད་བཏང་བ་ན། དེར་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་ཆེན་རྟོ་སྟེ་ཏེ་རུ་ཀའ། བགས་ཀྱི་སྟག་
མི་གཟན་ལ་དུག་སྐྱུལ་གྱིས་སྐབ་སྦྲད་དང་གོང་སྟོ་བྱས་ཏེ་ཞོན། ཕྱག་གཡས་
པས་དུག་སྐྱུལ་ཞིག་འབྱར། གཡོན་པས་རྒྱལ་པོ་སྟེག་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་བྱིར་བ་ན། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིགས་ཤིང་སྟག་སྟེ་སྐྱབས་ཁུས་

པ་ན། ཡུལ་དེ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་བཀོད་པར་གསུང་།

དེ་ནས་བེར་མ་པ་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཤར་སྟོ་ཁ་སར་པ་ཁིའི་བྱང་བྱ་
བྱོན། གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ཁྱེས་པ་ན། བུ་ཁྱོད་ཀྱི་རུས་པས་རི་རབ་ཀྱང་རུལ་
བྱ་བསྐྱུག་པར་རུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལས་ངན་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱིང་རྩེ་བྱ་འོས་
པ་ལས་དྲག་པོ་མ་མཛད་གསུངས་པ་ན། སོ་བ་རྒྱ་ཐ་པ་བརྟུལ་ནས་བཀའ་
བཞེན་སྐྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་རུབ་ཕྱོགས་སོ་བ་རྒྱ་ཐའི་
རྟེན། དུས་རེར་ར་དང་མ་ཉེ་སོགས་ཁྲི་སྟོང་མང་པོར་བསད་དེ་དམར་མཚོད་
བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བྱོན་པ་ན། རྟེན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེས་ཟག་བཅས་
མངོན་ཤེས་གྱིས་ཤེས་ཏེ་ལམ་ཁར་བམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཀྲིས་བཛྲོད་
པ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བྱིས་པས། སོ་བ་རྒྱ་ཐ་གཏོར་བའི་ཆེད་འགྲོ་གསུངས་
པ་ན། དེ་ཤར་ལུས་འཕགས་སྦྱིང་བྱ་སོང་ཟེར་བར། སྦྱིང་བཞི་དང་། ཚངས་
པའི་གནས་མན་ཆད་གང་དུ་སོང་ཡང་བསྐྱུག་པར་བྱེད་གསུངས་པ་ན། ཁོ་
སྐྱག་ནས་དེ་ང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱུག་པར་མི་མཛད་པར་ཡང་ཡང་ཁྱེས་
ཏེ་ཕྱག་འཆལ་བ་ན། འོ་ན། ཕྱོགས་དེར་ནང་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཞིག་
འདུགས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་གོང་དེར་ངའི་སྐྱ་གཅིག་བཞེངས། འབྲས་
ཆན་སོགས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཕུལ་བ་ན། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཕུལ། དེ་
ནས་ངའི་སྐྱ་ལ་མཚོད་པའི་ལྷག་མས་ཁྱོད་རང་ལ་མཚོད། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་
ཐལ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུག་གི་གསུངས་པ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས།

ཁོས་རྒྱལ་པོ་ཅན་དེ་བ་མི་ལམ་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་ནང་
པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱུ་གི་སྤྲོ་བཅུགས། ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་དུད་འགོ་ཐམས་
ཅད་ཆེ་ཐར་གཏོང་བ་བཅས་སྒྲིབ་གསུམ་ན་གྲུབ་པར་བྱས། དེ་ནས་ནག་པོ་
པ་རང་དང་རྟོགས་པ་མཉམ་པ་ལ་བཀོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྤྲོ་བཅུགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདུལ་བའི་ཆེད་དང་། ཁ་མ་རུ་པ་རྩེས་སུ་
བབྱང་བ་དང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་གྲུབ་ཀྱང་གནང་སྟེ་དེའི་རྒྱབ་ཉེན་
ཏུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགོའི་སྤྲིང་ནས། ལྷང་སྤྲོ་ལྷ་སྤྲོ་བྱངས་ཏེ་དོན་
དེ་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཏང་བས། ཤར་ཕྱོགས་ནག་པོ་པ་ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་ཐར་
ནི་གཞན་དུ་གསལ་ལོ། །

དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཉིད་ས་བཅུ་གསུམ་མངོན་དུ་
མཛད། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད། ལྷ་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་འཛིགས་པའི་བེར་མ་ཞེས་པ་དེ་མཛལ་ཏེ་བསྐྱུ་བ་བྱ་བེར་ནས་རིམ་
པས་བྱང་ཡང་། སོ་བ་རྣམས་ཐ་དེ་ཉིད་དུ་རྩོ་སྒྲུར་གྱུར་པའི་རྩོ་སྒྲུ་ལ་ཐིམ་པ་
ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་རྩོ་སྒྲུ་ནག་པོ་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་ཉི་མ་གཞོན་པའི་སྤྲིག་
མཛུབ་དང་། གཡོན་མཚོག་སྤྲིན་ཀྱི་ཕྱག་མཐིལ་དུ་གསེར་འཁྱར་ཀྱི་རྩོ་ཞིག་
འཛིན་པ་ལ་དེའི་གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོད་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར། དྲངས་
བས་སུལ་ན་བྱིས་པ་རྒྱང་དུས་ཀྱང་། དབུ་ལ་མེ་རྟོག་གི་སྤྲོང་བ་འབུལ་ཆོག་
ལ། ཐོ་འཚམ་པས་སུལ་ན་མི་གཞུགས་རིང་པོས་ཀྱང་འབུལ་མི་རུས་པ་ཞིག་

ལ། མདུན་དེར་དོའི་ཐོད་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ན། ཆང་ཁུ་བ་གཅིག་སྟག་ན་
གང་བ། ཆང་བུམ་འབུམ་ཕྱག་མང་པོ་སྟགས་ཀྱང་ཁ་ལོད་པར་མི་འབྱུར་བ་
ཞིག་ཡོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་དོ་སྦྱུའི་མདུན་དེར། ཕྱག་དོར་
གི་སྦྱུལ་པ་སྟགས་པ་གཅིག་དང་། དོ་རྩེ་པག་མོའི་སྦྱུལ་པའི་བྱད་མེད་གཅིག་
ལ་རེས་མངོ་མོ་དང་། རེས་སྟགས་མོ་སྟོན་པ་གཅིག་བཅས་གཉིས་ནི་རྒྱན་
དུ་ཡོད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི། འདི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་
བསོད་ནམས་འཕྲོག་པ་པོ་ཡིན་པས། འདི་དང་པོ་མ་མཆོད་ན་འཇིག་རྟེན་
ན་མི་དགེ་བ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བེར་ནས་མཆོད། རྣང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་
སྟོབས་ཀྱི་མགོན་པོ་མཆོད་བེར་ནས་མཆོད་པས་ན། འཕགས་ཡུལ་དུ་ཤར་
སྟོ་ཁ་སར་པ་ཁྱི་དང་། ཡུལ་དབུས་མ་ཏ་པོ་རྟེ་གཉིས་ལས། བྱད་པར་གི་དུས་
མཆོད་དང་། རྒྱན་གི་མཆོད་པ་གཉིས་ཀ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་གི་རྟེན་འདི་
བཟང་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་ན་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མཆོད་
གནས་སུ་དུས་ངི་སྲིད་བར་དུ་རྟེན་དེ་ལ་བཞུགས་པར་ཡང་གསུངས། དེས་
ན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་གསུམ་ཞེས། བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གི་དབང་ཕྱག་བིར་མ་པ་
དང་། ཚྱོད་པས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། འབྱོར་པས་
བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་རོ།

ཡང་བིར་མ་པ་ལས། རྟོག་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ནག་པོ་པ་སོགས་

དང་། ཡང་རྟ་རི་ཀ་པ་ལས། དིལ་བྱ་པ་དང་། རྩ་ལན་རྟ་ར་པ། སྦྱོད་པའི་
རྩི་རྩེ་སོགས་དང་། ཡང་རྟ་རི་ཀ་པ་ལས། ཞུར་པ། ཏེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ་
སོགས་དང་། ཡང་ས་ར་ཏ་པ། ལྷ་སྦྱུ་པ། དིལ་བྱ་པ། བལ་པོ་རྩ་རོ་སོགས་
ཀྱིས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཀྱང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་
ཞུས་ཤིང་། གསང་སྤྲལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་སྤངས་ཤིང་སྤེལ་བར་མཛད་
པར་གསུངས། དེའང་འཕགས་ཡུལ་འདིར་པལ་ཆེར། གང་ཟག་རེ་རེས། ཐོག་
མར་སྤྲ་མ་གཅིག་ལས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་གཅིག་གི་དབང་དང་། མན་ངག་ནོས་
ཏེ། རྟོག་གྱུར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཆེ་གཅིག་དུ་བསྐྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་རྒྱ་བའི་ཆེ་སོགས་ལ། གཞན་གྱི་ངོར་ལ་གཞི་ནས་གསང་
སྤྲལས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཞིང་ཤེས་པར་གྱུར་བ་ལས། རྒྱན་དུ་བྱ་མོང་གི་
ངོར་མ་མངོན་པའི་འབྲས་ལྷེ། དཔེར་ན་ས་ར་ཏ་དང་། བེར་མ་པ་དང་། རྩི་
ཏེ་རུ་ཀ། ཞི་བ་ལྷ། ལུ་ཏི་པ། ཏེ་ལོ་པ། ཤ་བ་རི་པ་སོགས་ལྷ་བུའོ། །རྩིས་སོར་
ཅམ་ན། འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐབས་ཤིག་རིང་། རྒྱུད་སྤེལ་ལྟ་བུ་སྦྱོད་ཀྱི་སྟོན་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ། པལ་ཆེར་བྱེ་བ་ཅམ་བུང་བར་གྲགས་ལ། དུས་འཁོར་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ནི་ཕྱིས་སུ་རྒྱུ་མཁྱེད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་དུས་
ཞབས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤར་ལ་ནས་རྒྱུན་དངས་པར་གསུངས་སོ། །

བོད་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་པ་བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་བའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ལ། བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དང་། ཕྱི་དར་གཉིས་
ལས།

བསྟན་པ་སྤྲ་དར་བྱུང་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། བོད་དུ་མིའི་འགོ་བ་ཆགས་ནས་རིམ་པར། རྒྱལ་པོ་བྱུང་བའི་སྟོན་
མ་མཉམ་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་
བཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་། ཡུམ་བུ་སྤྲ་མཁར་གྱི་ཐོག་དུ། མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་
དང་། པང་ཀོང་ཕྱག་རྒྱ་པ་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ། གསེར་གྱི་མཚོད་རྟེན་ཁྲ་
གང་བ། ཅི་རྩལ་ཁྲིའི་ཀློང་ཕོར་ནམས་བབས་ཏེ། མི་རབས་ལྷ་ནས་འདིའི་དོན་
ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་གསལ་པས། དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབུ་ཐོག་མར་བརྟེན་
པ་དང་། དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་དུ་བཞག་སྟེ། གཉན་པོ་གསང་བ་
ཞེས་མིང་བཏགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཡང་དགྲང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་པ་ལ། བརྒྱ་
དང་ཉི་ཤུ་བསྐྱངས་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ། སྤུལ་
ཇི་ཆེན་པོའི་སྤུལ་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྤུལ་པོ་བྱོན་ཏེ། དགྲང་ལོ་བརྒྱ་
གསུམ་ནས་རྒྱལ་ས་བཟུང་། སྟོན་པོ་ཐོན་མི་སྟོན་པས། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་
དུ་ཤེས་ཡོན་སྟོང་དུ་བཏང་། སྟོན་པོ་མགར་སོགས་གྱིས། བལ་ཡུལ་ནས་སྟོལ་
མ་དཀར་མོའི་སྟེ་བ་བལ་གཟའ་ཁྲི་བཅུན་དང་། རྒྱ་ཡུལ་ནས་སྟོལ་མ་སྟོན་

མོའི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་གཟུང་འཁོར་རྩོད་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོར་བསྟུས་པ་ན། དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐལ་དུ། ལྷ་རྩོད་པོ་མི་སྦྱོང་རྩོད་རྩོད་དང་། རྩོད་པོ་ཤུག་ལྷ་ལྷེ་གཉིས་བོད་
དུ་སྦྱུན་དངས། སྐྱེ་ཉེན་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཆེད་
དུ། སྐྱེ་བ་ཆལ་གྱི་ཤིང་ནགས་བཏུས་ཏེ། ཤིང་གི་གདུང་མ་དང་། ལྷམ་སོགས་
ལ་རྒྱ་འདམ་བྱུག་འོ་ཐང་གི་མཚོའི་སྤྲིང་ཁར་བྲིས། ར་ལ་ས་བཀལ་ནས། མཚོ་
བཀལ་བ་དང་། དེའི་ཐོག་དུ་ར་ས་འབྲུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་
དང་། དེ་དང་ཉེ་བར་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་བཞེངས་ནས། ལྷ་
རྩོད་ཤུག་གཉིས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

སྦོན་པོ་ཐོན་མི་ནས། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་ལི་བི་ཀ་ར་
དང་། པཱྌྱེ་ལྷ་རིག་པའི་སང་གེ་སོགས་བསྟེན། ཡིག་རིགས་དང་། མདོ་
སྟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་སྦྱངས་ཏེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་། སྤར་བོད་དུ་ཡི་
གེ་མེད་པ་ལ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ལན་མར་གྱི་ཡིག་གཟུགས་ལ་དབེར་བྲས་
ཏེ། དབུ་ཅན་དང་། དབུ་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཁ་སོགས་སུ་མ་ཅུ་ལ། དབྱངས་བཞི་
འདོགས་དང་བཅས་པ་བཅམས་པ་དང་། སྦྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་
ཉེར་གཅིག་དུ་གྲགས་པ་སོགས། ཆོས་མང་པོ་རྒྱ་གར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་
ལས་བོད་རང་གི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོ་དང་སྦོན་པོ་འབངས་བཅས་ལ་
གནང་། ཁོང་ནི་བོད་དུ་མཁས་པ་བྱོན་པའི་དང་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། མཚན་
ཡང་ཐོན་མི་སྦྱོར་ཞེས་ཐོག དེ་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅན་སྟོམ་

པོས། དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་སློལ་གཏོད། ཅེས་གྲགས་པའོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ལྷ་པ། མེས་ཞིག་ཚེས་ཅན་དང་། རྒྱ་མོ་གཟའ་
ཀོང་ཇོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་གྱི་སློང་ལྷེ་བཅན་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་
པར་གསུངས། རྒྱ་གཞིན་ལྷ་དུས་ནས་རྒྱལ་སར་བསྐྱོས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་
ནས་དམ་པའི་རིགས་སད། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལྷོན་པོ་འགོས་དང་བཟོས་ཏེ། ལྷན་
གྲགས་ཅན་ཀྱི་བྱ་བ་ལ། གཙང་པོ་ཟངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱུར་འདེན་རྒྱ་དང་། ཉས་པོ་
རི་ཟངས་ཀྱིས་གཡོག་རྒྱ། ལ་ལྷང་གྲོག་པོ་གསེར་བྱེས་བཀང་རྒྱ། འད་པོ་རྒྱ་
ཡི་ཡུལ་མཐོང་བའི་མཁར་ཞིག་བཞིག་རྒྱ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཅམ་གཅིག་
བཞེངས་རྒྱ་རྣམས། འབངས་ལ་འདེམས་སུ་བཅུག་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་རྒྱར་ཟེར་བས། བསམ་ཡས་བཞེངས་པ་ན། ཉི་མོར་མི་ཡིས་བཞེངས་
ཆད། མཚན་མོར་ལྷ་འདྲེས་ས་ཇོ་རང་མལ་དུ་བསྐྱུལ་ཏེ་བཤེག་པ་སོགས་
བྱུང་བ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁན་པོ། བོ་རྟི་ས་ཏུ་ཞེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཁོང་། བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་གསན་པས། རྒྱལ་པོས་རྩ་ཡེ་
ཤེས་དབང་པོ་བཏང་ནས་སྤྱན་དངས་པ་ན། ཁོང་དགྲུང་ལོ་སྟོང་དང་ལྷ་
བརྒྱ་གཅིག་ལོར་བྱོན་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་དགོ་བ་བཅུད་ཚེས་སོགས་
གསུངས། བསམ་ཡས་ཀྱི་ས་འདུལ་ཁྱུས་པས། དགོས་དབང་གིས་ས་གཞི་
འདུལ་མ་རྣམས་པའི་ཚུལ་མཛད།

བོད་ཀྱི་ནག་ཕྱོགས་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་འཁྲུགས་ཏེ། གཉན་ཆེན་

ཐང་ལྟས། བོད་ཁམས་སུ་ནད་ཡམས་དང་། སད་མེར་སོགས་བཏང་བ་
 དང་། ཡར་ལྷ་ཤམ་པོས། ཐོག་པབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཁར་བཞིག་པ་
 སོགས། མི་དགེ་བའི་ལྷས་མང་པོར་བྱུང་བ་ན། བོན་སྟོན་ནམས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་
 ཀྱི་ཨ་ཙ་རས། ངན་སྒྲགས་བྱེར་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གདུག་འདྲེ་
 ངན་པ་བྱུང་བ་ན། བོད་ཁམས་ལྷག་ལྷས་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་དབྱེན་དགུག་
 དང་། ངན་སྐྱས་སྤྱ་ཆོགས་བྱུང་བ་ན། མཁན་ཆེན་གནས་སྐབས་རིང་། བལ་
 ཡུལ་བསྐྱལ་སྟེ། ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྒྲགས་འཆང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྒྱ་འབྱུང་
 གནས་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ། ག་ལེར་སྤྱན་དངས་པས་ཕེབས་ཏེ། ཁོང་གིས་
 ཉག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་དམ་ལ་བཏགས་པ་དང་། ས་གཞི་འདུལ་
 བར་མཛད། མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲར་བལ་ཡུལ་ནས་ཚུར་
 སྤྱན་དངས་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེས་རབས་དུ་མ་ནས། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྟོན་ལམ་
 མཐུན་པར་བཏབ་པའི་མཁན་ཆེན་དང་། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་
 སྟོང་གསུམ་ཞལ་འདྲོམས་ཏེ། ཉིན་མོར་མི་ཡིས་བཞེངས་པ་ལས། མཆན་མོ་ལྷ་
 འདྲེས་བཞེངས་པ་ཆོད་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དང་། བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱི་
 ཐུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཨོ་ཏན་ཏ་པུ་རིའི་གཙུག་
 ལག་དཔེར་བྱས་ཏེ། དབུ་ཅེ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། འཁོར་ས་དང་བཅས་ཏེ་རི་
 རབ་གྱི་ཚུལ་དང་། སྤྱིང་བཞི། སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད། ཉི་མ་དང་། སྤྱི་བ། ཕྱིའི་འཁོར་
 ཡུག་སྐྱགས་རི་དང་བཅས་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་ལང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་

ཁོངས་སྤྱི་ཡོངས་རྒྱུ་ལེན་ཆར་བ་དང་།

མཁན་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིར་རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛད་པ་
ན། བོད་ཁམས་ཡོངས་སུ་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་མཆོགས་པར་བྱུང་
བར་གྲགས། མཁན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛུགས་མར་བྱིར་ཐེབས་ནས་
ཡུན་རིང་མ་སོང་ཅམ་གྱི་དབྱིད་ཀར། འཕགས་ཡུལ་ནས་ཁོང་གི་སློབ་
སྤྱུག་དགེ་སློང་བཅུ་གཉིས། རྒྱལ་པོས་སྤྱན་འདྲེན་གཏོང་བ་ལྟར་ཐེབས་པ་
དང་། མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་བཅུ་གསུམ་ཆོགས་པ་ལས། དང་པོ། ར་ཏུན་
ར་ཀའི་ཏ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤྱང་བ། འདི་བོད་ཏུ་རབ་བྱུང་དང་མཁན་པོ་བྱུང་
བའི་ཐོག་མར་ཡིན། གཉིས་པ། རྩོམ་ཞིན་རྟེན་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་སྤྱང་
བ། རྩོམ་པ་རྟེན་སྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་ཆ་སྤྱང་བ་སོགས། གཞོན་
གསུམ་དང་། པ་གོར་བེ་རོ་ཅ་ན་རྟེན་སྟེ། རྩོམ་པར་སྤྱང་མཛད་སྤྱང་བ་ཞེས་
དང་། འཁོན་ན་ག་ཞིན་རྟེན་སྟེ། རྩོམ་པ་དབང་པོ་སྤྱང་བ་ཞེས་དང་། གཙང་
དེ་བ་ཞིན་རྟེན་སྟེ། རྩོམ་པ་དབང་པོ་སྤྱང་བ་ཞེས་པ་སྟེ། བདུན་པོ་ནི། ཐོག་
མར་བོད་མི་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་གནད་ན། སྤྱང་སྐབ་མིན་གྱི་ཆོད་
ལྟའམ། ཉམས་སད་པའི་བྱིར། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྒྱུ་ལེན་པ་ཡིན་
པས། སད་མི་བདུན་ཞེས་གསུངས་པར། ཁོང་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་
སློབ་ཏུ་བཅུག་པ་ན། རྩོམ་སོར་ཆང་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བཞིན་ཏུ་མཁས་
ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དགེ་སློང་བཞིན་ཆུལ་བྱིས་གཙང་ཞིང་མཐར་

ཕྱིན་པར་བྱང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་རིམ་པར་འབངས་སུ་མ་བརྒྱུ་ཅམ་རབ་ཏུ་
དབྱུང་དུ་བརྟག་ཏེ། དེ་རེ་ལ་བསོད་སྟོམས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ལྷ་བའི་
འབངས་མི་བྱིམ་བདུན་བདུན་སོགས་སྤུལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་རྒྱལ་པོ་སྟོང་
བཅན་སྟོམ་པོས། མ་འོངས་པར། ངའི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར། དབྱ་རིལ། ལ་བཟའ་
ཤར་བུ། ཞབས་རྒྱུ་པ་འབྱུང་བས་དེ་ནམས་ལ། ངའི་ཆ་བོའི་བརྒྱད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། ལྷས་ཤིང་བཀྱར་སྟེ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོད་དུ་བཀྱའི་ས་པ་
འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞག་པ་དེ། སྟོན་པོ་མགར་
ཀྱིས། ཟངས་མ་ལ་བྱིས་ཏེ་གཏེར་དུ་སྤྲས་པར། རྗེས་སུ་གསལ་བར་ལྟར་རོ། །

སྟོན་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། མཆིན་སྤེལ་དབུ་གནས་
སྟེ། གསང་སྟགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གཙོས་སྟོན་པོ་
དང་། འབངས་མི་སྐལ་ལྷན་ནམས་ལ། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མཁན་ཆེན་
ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་བྱིན་ཟིན་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་
ཅད་སོར་བྱང་སྟགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱབ་ལྷན་དུ་གྱུར། ཆོས་རྒྱལ་ཀྱིས་བེ་རོ་
ཅ་ན་དང་། ཀའ་ཙམ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་དུ་བཏང་སྟེ་ཆོས་སྟོན་ཏུ་བརྟག་
པ་ན། རིམ་བཞིན་འཁོར་ཏེ། བསམ་ཡས་སུ་ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་ཙམ་བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་
སྟགས་ཀྱི་སྐྱུར་བྱ་ཆེན་པོ་བརྟགས་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་ན། དེང་སང་བཞུགས་
པའི་མདོ་སྟགས་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པལ་ཆེར་བསྐྱར་ཞིང་། དེའི་ཆེད་དུ་
འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་པརྟེན་མང་པོ་ཡང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཡོན་སྤུལ། དེ་ལྟར་ན། བྱི་

སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་དམ་པའི་ཚེས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་བྲ། སྲོབ་
དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་ལས་གསང་སྤྲུལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཁྱེས་པ་རྣམས་
གྱིས་སྦྱབ་པ་མཛད་དེ། ཚེས་རྒྱལ་གྱིས། ཨུ་པ་ལོའི་སྤིང་དུ། ཉ་མགིན་གྱི་སྦྱབ་
པ་མཛད། ཉ་མགིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། རམ་བྱེད་ན་རྟ་སྐྱེད་ཐེངས་
གསུམ་གྲགས། འཛམ་སྤིང་སུམ་གཉིས་གྱིས་ཐོས་ཞེས་ཟེར། རམ་མཁའི་སྤྱིང་
པོ་ཉི་མའི་ཟེར་ལ་ཆེབས། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྲགས་ལ་ཕུར་པ་
བཏབ། ཅེས་དང་། ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་བསད་པའི་མི་རོ་སྲོང་། ཞེས་སོགས་
འབྱུང་བ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ། རྗེས་འབངས་ཉི་ཤུ་ལྷ། ཡེལ་པའི་གྲུབ་
ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་གངས་མེད་པར་བྱུང་བ་དང་། ཚེས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་
ཁམས་སུ། ཚེས་དགེ་བ་བཅུའི་བཅའ་ཁྲིམས་བསྒྲམས་པར་བརྟེན། བོད་དབྱུས་
གཙང་ཁམས་གསུམ་དང་། མངའ་རིས་བཅས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉི་
མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་གྱུར། ཚེས་རྒྱལ་གྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྲས། བཞེད་ཚུལ་མི་འང་
བ་མང་ཡང་། བཞི་བྱོན་པའི་ཆེ་བ་གསུམ་སྟོན་ཅམ་དུ་གྲོངས། རྒྱུང་ཤོས་རྒྱལ་
སྲས་ལྟ་རྗེའམ། མཆོག་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ལ། སྲས་བཞི་བྱུང་བར། ཆེ་ཤོས་རབ་དུ་
བྱུང་། དེ་ནས་གཙང་མ་དང་། དར་མ་རལ་པ་ཅན་དུ་གསུམ་ལས། དར་མ་
སེམས་རྒྱུད་རྒྱབ་པས་མི་འོས་ཟེར་ནས། སྟོན་པོ་རྣམས་གྱིས་རལ་པ་ཅན་རྒྱལ་
པོ་བསྐྱོས་པས། རྒྱལ་པོ་གྱི་རལ་པ་ཅན་དུ་གྲགས།

འོང་གིས་འུ་ཤང་རྡོའི་ལྷ་ཁང་སོགས་བཞེངས། འཕགས་ལུལ་གྱི་

པརྟེ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས། ལོ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་ཅན་སྤྱོད་ཅའི་བར་གྱིས་སྤྱར་གྱ་
ཆེན་པོ་བཅུགས་ཏེ། མདོ་དང་སྤྱགས་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སྤར་མ་
བསྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། དེའང་སྟོན་ལི་ཡུལ་དང་། ཞང་
ཁུང་སོགས་ཀྱི་སྐད་མི་འབྲ་བའི་ཐོག་བསྐྱར་བེན་པ་ནམས། བོད་དབྱས་
གཙང་གཉིས་ཀྱི་སྐད་གསར་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བཅས་མཛད། བཀའ་
དང་བསྟན་བཅས་གང་ཡིན་ཀྱང་། ལོ་རྒྱ་བས་བསྐྱར་པའི་ཐོག་མར། འགྱུར་
ཕྱག་བཀོད་པ་ན། འདུལ་བའམ། མདོ་སྟེ། མདོན་པ་སོ་སོར་རམ། དེ་ནམས་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཏོགས་བསྟན་བཅས་སོ་སོར་ངོས་བེན་པའི་འགྱུར་ཕྱག་དགོས་ཞེས་
པའི་བཀའ་བཅད་ཀྱང་མཛད། འཛམ་གླིང་སྐུ་མ་གཉིས་ལ་བཀའ་ཡིས་དབང་
བསྐྱར་མཛད་དེ། རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་སྐུ་ཅུ་སོ་ལྔའི་བར་འཛིན་པ་ལ། དེ་ཡན་ཆད་
དུ་བོད་འབངས་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པའི་རྒྱལ་རབས་གསུམ་ཞེས་གྲགས།

དེ་ནས་དར་མས། རལ་པ་ཅན་མེད་པར་བྱས་ཏེ། རང་གིས་རྒྱལ་པོ་
བྱས་པས། ཐོག་མར་ཡག་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནས་སྤྱགས་ལ་གདོན་བཞེགས་
ཞུགས་ཏེ། བདུད་སྟོན་ནམས་དང་བཤོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པར་
བྱས། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱ་བའི་སྤྱར་གྱ་ཐམས་ཅད་གཏོར། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པརྟེ་
ཆང་མ་ཕར་བརྒྱངས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཆང་མ་གསོད་པ་དང་། རི་དྲགས་བཤོལ་
དུ་གཏོང་བར། ལག་ཏུ་རྩ་དང་། གཤང་སོགས་ཐོགས་སུ་བཅུག འགའ་ཞིག་
ནི་མི་དྲག་ཆོའི་རྟ་ཞོན་པའི་བཏེགས་སུ་ཡང་བྱས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་

དཔེ་ཐམས་ཅད་འཕགས་ལྟལ་དུ་བསྐྱར། མཚོད་ཆ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་
བའི་ཐུན་ཁུང་དུ་སྤྲོས་སུ་བརྟུག ལྟ་དོག་ནམ་གཉིས་སོགས་བྱེ་མའི་འོག་
ཏུ་སྤྲོས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་ས་པག་བཅིགས་ཏེ། ཞལ་ཞལ་བྱལ། སྒོ་
ཁྱམས་སུ་བྱོལ་སོང་གསད་སའི་བཤས་རར་བྱས་པ་སོགས། བདུད་སློན་ནམས་
དང་བཀོས་ཏེ་སྟོད་ངན་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ཟིན་པ་ན། ཡེལ་པའི་བྲག་ཐུག་ཏུ་
སྐྱབ་པ་མཛད་བཞིན་བཞུགས་ཡོད་པའི། ལྟ་ལུང་དཔལ་གྱི་དོན་རྗེ་ཞེས་པ་ཁོང་
གིས་གནས་ཚུལ་གསན་པ་ན། བྲག་དོར་གྱི་སྐུལ་པའི་གྲུབ་ཆེན་དེས། གསང་
སྟབས་ཀྱིས་འཕེན་པོའི་སྒོ་ལ་བརྒྱད། ལྟ་སར་འོངས། ཏྲ་དཀར་པོ་གཅིག་སོལ་
བ་བྱུགས་ཏེ་ནག་པོ་བྱས། བེར་ནག་པོ་ནང་དཀར་པོ་ཅན་ཞིག་གྱོན། ཞུ་ནག་
པོ་ཕོད་ཁ་ཅན་ཞིག་བཅས། གདོང་པ་ལ་སོལ་བ་བྱུགས། མདའ་གཞུ་བེར་གྱི་
ཐུག་ཏུ་སྤྲོས་ཏེ། ག་ལེར་ཚུ་ལེན་གཡོག་མོ་ཞིག་ལ་རིས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ད་ལྟ་
སྤྱ་བའི་ཆལ་དུ་སྒྱུ་སངས་ལ་ཕེབས་སོང་། མགྲོགས་པོ་ཚུར་སྐྱབས་གྱི་རེད་
ཟེར། རུང་ཟད་བསྐྱུགས་ཏེ། ག་ལེར་སོང་སྟེ་བལྟས་པས། རྒྱལ་པོ་མི་ཁ་ཤས་
དང་། མིག་མང་ཆེ་བཞིན་འདུག་པ་ན། བསམ་སྒོ་མ་བདེ་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་ཡར་
ལངས་ཏེ། དོར་ལི་ཚར་སོང་ནས་ཡི་གེ་སྟོག་བཞིན་པ་ན། དཔལ་དོན་ཏྲ་
པ་མཛད་ན་བཏགས། གྲུས་འདུད་ཁྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས། བྲག་འཆལ་བཞིན་གོམ་
པ་སྟོས་ཏེ་འོང་བར། བྲག་གསུམ་པ་འཆལ་བ་དང་། མདའ་གཞུ་རྒྱད་དང་
སྟེང་། རྒྱལ་པོས་གྲུས་འདུད་ཁྱེད་པ་རེད་བསམ། ཚུར་ལྟོས་བྱུང་བ་ན། ཐོད་

པའི་དགྲིལ་དུ་མཉམ་པ་བྱས་པ་ན། ས་ལ་འགྲུལ་བ་དང་རྒྱལ་པོས། ཡང་ན་
ལོ་གསུམ་སྤྱི་མོང་། ཡང་ན་ལོ་གསུམ་གྱི་སོང་ཟེར་ནས་ཤི། དེར་མི་མང་ཟིང་
ཞིང་འཁོར་བ་ན། དཔལ་རྩིས་མགྲོགས་ལྷུང་གིས་རྟ་ཞོན་ཏེ་བྲོས་པ་དང་། ལྷོ་
ནས་གཙང་རྒྱ་པར་ཀར་བཅད་པ་ན། རྟའི་སོལ་བ་རྒྱས་བཤལ་ནས། སྤྱི་མཐོག་
དཀར་པོ་ཆགས། ཁོང་གི་བེར་གྱི་ནང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷ་ཡི་གྱི་ཤུན་བཤུས་
པས། གཉིས་ཀ་དཀར་པོར་གྱུར། རྒྱ་པར་ཀར་རྩིས་འདེད་གྱི་མི་ཁག་ཅིག་
སྤེལ་བ་བྱུང་བ་ན། མི་དཀར་རྟ་དཀར་ལྷ་དཀར་ཅན། ལག་ན་མཉུང་དར་
དཀར་པོ་འཛིན་པ་ཅན་ཞིག་བྱས་ཏེ། ང་ནི་གནམ་གྱི་ལྷ་དཀར་པོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས། རྒྱུད་གསང་མཐོན་པོས་བསྒྲགས་ནས་བྲོས་པ་དང་། རྩིས་གཙོད་མཁན་
གྱི་མི་ཐམས་ཅད་གྱིས། རྒྱལ་པོས་ཆོས་བསྐྱབས་ཏེ་མེད་པར་བྱས་པས། དཀར་
པོའི་ཕྱོགས་གྱི་ལྷ་ཡིས་ཆད་པ་བཅད་པ་ཡིན་འདྲ་ཟེར་ན་གྱིར་ལོག་སོང་།

ལྷ་ལུང་དཔལ་རྩིས་ཁོང་ནི་རིམ་པས། དྲུགས་པོ་དང་། ཀོང་པོ་
བརྒྱད་མདོ་སྤྲེད་དུ་བྲོས་ཐར་བར་གྱུར། ཡང་ཆ་བྱང་རྒྱལ། གཙང་རབ་
གསལ། གཡོ་དགེ་འབྲུང་ཞེས་པའི་དགེ་སློང་གསུམ། རྒྱ་པོ་རིའི་བྲག་ཕུག་དུ་
སྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ནགས་གསེབ་དུ། རྩ་གཤང་ཐོག་པ་
ཞིག་རི་དྲུགས་གཤོར་དུ་བྱུང་བར། སྤང་དེ་ངན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཐོས་
པ་ན། དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཆོས་དཔེ་ཡོད་པ་ནམས། མཉམ་འདོད་དང་གཞུ་
ཤུབ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐོགས། རབ་བྱུང་གི་ཆས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར། དེ་ལྟ་གཅིག་

ཡོད་པ་དེར་ཚེས་དཔེ་མཚན་ཆས་ནམས་བཀལ། འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཟླ་
གིས། ག་ལེར་བྱང་ལམ་བརྒྱད་དེ། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཆ་ལུང་ཞེས་པའི་བྲག་སྐྱག་
གཅིག་ཏུ་ཡིབས་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དེའི་ཚེས་ལྷགས་བོན་པོ་ཡིན་པ་
ལ། ལུང་པའི་མདའ་ཡི་གྲོང་ཚོའི་ར་འཚོ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་པར། དེས་
མཐོང་བ་དང་དད་ནས། ཉིན་ལྟར་གྱི་རང་གི་ར་འཚོ་བའི་རྩི་ཆས་རྩུང་ཟད་
ཡོད་པར། དེ་ནས་སྤིས་ཏེ་ཁོང་གསུམ་ལ་འཚོ་རྟེན་སྤུལ་བ་དང་། ར་རྩི་དེ་
ལས་ཅན་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་ཚེས་རྩུང་ཟད་
རེ་བསྟན་པ་ན། ཁོང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བྱུང་
བས། ལྷ་ལུང་དཔལ་རྡོ། འདན་ཁྲུང་ཐང་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་ཚུགས་སུའང་
བཞུགས་ཡོད་པར་གསན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་འཕྲིན་ཐོག་ནས། འདུལ་བའི་
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་ཕྱོན་པར་ཁུས་པ་ན། ཁོང་གིས་ང་ལ་རྒྱལ་
པོ་སྤྲིག་ཅན་བསད་པའི་ཕམ་པ་བྱུང་བེན་པས་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་
བྱའི་གསུངས་པ་ལྟར། ག་ལེར་རྒྱ་ཡི་དགེ་སློང་གཉིས་བཏང་བྱུང་བས། མཁན་
སློབ་དགེ་འདུན་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས། ར་རྩི་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། འདུལ་བ་སོགས་ཚེས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཅི་རིགས་
གནང་ཞིང་། མཚན་ལ་དགོངས་པར་རབ་གསལ་ཞེས་པ་ཡང་བཏགས་སོ། །དེ་
ནས་དུས་ལྷན་རིང་སོང་བ་ན། ཆ་གཡོ་གཙང་གསུམ་རིམ་པས་དགོངས་པ་
རྫོགས་ཏེ་གྲོངས་ཤིང་། མཁན་བྱ་དེ་བསྟེན་པ་ཡར་རྩུང་ཟད་ག་ལེར་སོས་པའི་

དུས་སྟེ། སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་པའི་མཆན་སྟན་ཅན་བསྟན་པ་
ལ་བཀའ་བློན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གྲགས།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་བྱུང་ཚུལ།

གཉིས་པ། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ལས། སྦྱིར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་
བསྟན་པའི་མེ་རྩོམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་བྱུང་ཚུལ། ཞར་
བྱུང་ཐོར་བུའི་སྒྲོར་གསུམ་ལས།

སྦྱིར་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རྩོམ་པ།

དང་པོ་ལའང་། མདོ་སྨད་ནས་ཡར་བསྟན་པའི་མེ་རྩོམ་པ་དང་། མངའ་
རིས་སྨད་ནས་མར་སོས་པ་དང་། གཙང་ནས་སོས་པ་དང་གསུམ་ལས།

མདོ་སྨད་ནས་དར་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོ་དར་མས་རྒྱལ་སྤེལ་གཞུང་སྟེ་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་དུས་
ཡུན་ལོ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་བར་ལྷ་ལྷང་དཔལ་གྱི་རྩོམ་བཞོངས་པ་ཡིན་
ཡང་། བདུད་སྟོན་ཆོ་ཤུགས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས། འདུལ་བའི་བསྟན་པ་མེད་
པར་གྱུར་པ་དང་། རྣལ་མ་ཡར་སོས་ཀྱི་བར་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་སོང་
བར་གསུངས། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་མི་འདྲ་བ་འགའ་འདུག་ཀྱང་། སལ་ཆེར་འདི་

ལྟར་གྲགས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྱི་མེས་ཚུལ་སྤྲིམས་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱི་མེས་སྤྱི་
སྤྱི། དབྱས་པ་གཉིས། ལོ་སྟོན་རྩི་རྩི་དབང་ཕྱུག་དང་། ཚོང་བཅུན་ཤེས་རབ་
སེང་གོ། འཕྲོ་བཅུན་རྒྱལ་བ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱི། གཙང་པ་གསུམ། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་
དབྱས་གཙང་གི་མི་ལྷ་ཡིས། ག་ལེར་ཐོག་མར་ཚོང་པ་དང་། མཉམ་དུ་ཡིབ་
ནས་མདོ་སྤྱད་ལ་སྤྱི་བས་ཏེ། མ་གཡོ་གཙང་གསུམ་གྱི་མཁན་བྱ། སྤྱི་ཚོན་
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ལོ་ཤས་སྟོག་དུ་འདུལ་བའི་ཚོས་སྤྱི་བ་གཉེར་
དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་དགོངས་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཕྱུན་ཐོས་ཐུབ་པར་བྱང་བ་
དང་། དན་པའི་རྒྱལ་སྤྲིམས་ཉམས་པ་དང་བསྟན། དབྱང་གཙང་དུ་ཡར་རིམ་
པས་བྱོན་ནས་ས་གནས་གདན་ས་སོ་སོར་གཟིགས་ཏེ། དམ་ཚོས་འདུལ་
བའི་སྤྱི་བ་ཕྱུན་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཕྱུན་དང་། དཔེར་ན་ལོ་སྟོན་རྩི་རྩི་དབང་
ཕྱུག་གིས་ཐོག་མ་གཙང་དུ་བྱོན་ནས་གཙང་གི་ཉང་སྤྱད་དུ། ལྷ་ལྷ་གསེར་
རྒྱུ་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་རྒྱུ་མང་གཞི་གཏིང་ཆར་རྩིས། མདོ་
སྤྱད་ནས་ཡར་བྱོན་པའི་དགོངས་པའི་སྤྱི་བ་ཕྱུན་ཐོས་ཐུབ་པའི་དབྱས་གཙང་གི་
ས་གནས་ཀྱི་གདན་ས་སོ་སོར། ཕྱུན་བཞག་ཏེ་བཞོས་པ་ན། ཉང་སྤྱད་དུ་ལོ་
སྟོན་གྱིས། གཙུག་ལག་ཁང་མང་གཞི་གཏིང་ཆར་ཡོད་པར་བཞེན། ཕྱུན་ནང་
དུ་མ་བཞག་པ་གོང་དུ་སྤྱད་པས་ན། ཉང་སྤྱད་ཕྱུན་གོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
ཞེས། མཚན་ཐོག་པར་ལྷ་ལྷ་བ་ལ་བཤད་རྒྱུ་འདུག གཙུག་ལག་ཁང་དང་
གདན་ས་འདི་འདྲེ་དེང་སང་ཡང་ཡོད་པར་རེད། རྩིས་སོར་ཁ་ཆེའི་པཎ་

ཆེན་གྱིས། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་དང་། རྡོ་རྗེ་དཔལ། བྱང་
རྒྱལ་དཔལ་གསུམ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་སྟོན་པ་གནང་
སྟེ། སྟོད་འདུལ་གྱི་སྟོན་རྒྱུན་ཐོག་མར་སྟེལ་བའི་གནས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་
འདི་ཡིན་པར་བསྟེན། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དབུ་སྤྲེལ་བའི་སྟོད་རེད་ཟེར་
རྡོ་གཞོང་གཅིག་བར་སྐབས་སུ་ཕག་པའི་སྟོ་སྟོད་བྱས་ཏེ་ལྷས་ཡོད་པ་ལ། ད་
ལྟ་གཙང་མར་བྱས་ཏེ་བསྟན་རྒྱུའང་འདུག ཡང་བེར་མ་པའི་དབང་བྱམ་རེད་
ཟེར། འཕགས་ལྷལ་གྱི་གྲོང་གསེབ་ལ་ད་ལྟའང་ཡོད་པའི་ཟངས་བྱམ་ལྟ་བུ་
རྒྱང་བྱ་རྒྱང་དེབ་པ་རྟིང་སོང་ཞིག་ཀྱང་འདུག གཞན་ཆོང་བཙན་དང་། འབྲོ་
བཙན། ལྷ་མེས། ལྷ་མེས་སྟོ་གྲོས་རྣམས་གྱི་གདན་ས་དང་། དགོན་ཤུལ་
ཅམ་ཡང་བྱིས་སུ་མི་འདུག འོན་ཀྱང་དེ་སྐབས་སུ་ཁོང་རྣམས་གྱིས་སྟེལ་
བའི་རབ་བྱུང་གི་སྟེ་ཆེན་པོ་དབུས་གཙང་དང་། སྟོ་ཁ་བཅས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་། གངས་མང་པོར་བྱུང་བར་གྲགས་ཤིང་། སྤྲད་འདུལ་གྱི་རྒྱུན་སྟེལ་བ་ལ་
ཁོང་རྣམས་བཀའ་བྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལྟར་པ་དང་།

ཡང་བསྟན་པ་ཉམས་སྐབས་སུ་འཕགས་ལྷལ་གྱི་པཎ་བྱབ་རྡོ་བོ་
སྟེ་ཏི་རྫོ་ན་ཁམས་འདན་སྤྱང་ཐང་སྟོལ་མའི་ལྟ་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་
ཏེ། མདོན་པ་མདོད་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་གནང་བ་ལ། དེའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུ། མདོ་
ཁམས་ནས་ཡར་དར་བ་ལྟར། ཡང་རྗེས་སོར་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་དག་སྤྲང་
དུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཡིན་པའི་པཱིཏ་སྟོ་སངས་ཤིག་ལས། མདོན་

པ་མངོན་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་གསན་སྤྱངས་གནང་བར་གསུངས་པའི་བྲིད་
རྒྱན་བྱང་བ་ལ། དེང་སོང་གི་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བཤད་བྲིད་གྱི་རྒྱན་ནི། སྤུ་ལ་
བཞུགས་ཀྱང་སྟོན་སྤྲད་གྱི་བྲིད་རྒྱན་གཉིས་གཅིག་འདྲེས་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། །

མངའ་རིས་ནས་དར་ཚུལ།

གཉིས་པ། མངའ་རིས་སྟོན་ནས་ཇི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་
དར་མིའི་སྲས་ལ། འོད་སྤང་དང་། ཡུམ་བརྟན་གཉིས་ལས། འོད་སྤང་གི་སྲས་
དཔའ་འཁོར་བཅན། དེ་འདས་ནས་བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་བྱང་
བར་གྲགས། དེའི་སྲས། ཉི་མ་མགོན་དང་། བཟ་ཤིས་བཅེགས་པ་དཔལ་གཉིས་
ལས། རྩ་མས་མངའ་རིས་སྟོན་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཕྱི་མས་གཙུག་གོ་མ་
པ་ལྟ་ཅིར་བཟུང་སྟེ། དབུས་གཙུག་གི་སྲིད་བསྐྱེད་སྤྱོད་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཔལ་
སྟེ། འོད་སྟེ། སྤྱིད་སྟེ། ཞེས་སྤྲད་གྱི་སྟེ། གསུམ་ཞེས་གྲགས། མངའ་རིས་ནས་ཉི་
མ་མགོན་གྱི་སྲས་གསུམ་སྟེ། དཔལ་གྱི་མགོན། བཟ་ཤིས་མགོན། ཞེ་གཙུག་
མགོན་གསུམ་ལ། སྟོན་གྱི་མགོན་གསུམ་ཞེས་གྲགས། དེའི་བར་པའི་སྲས་
ལ། འཁོར་རེ་དང་། སྤང་རེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རབ་དུ་བྱང་བའི་མཚན་
ལ། ལྟ་སྟེ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་སོ། །

ཁོང་གི་སྤྱི་དབུས་སུ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དབུ་ཚུགས་པར་གྲགས། དེ་

ཡང་རྒྱལ་པོ་དར་མས། དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མེད་
པར་བྱས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། སྡགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱུང་པ་ནི། མངོན་མཚན་རྒྱུང་བས་བསྐྱབས་མ་རྣམས་པར་
བརྟེན། གཙོ་བོ་གསང་སྡགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་སྦྱོལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་
ཀྱང་མ་དག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་མང་པོར་གྱུར་པ་མ་བཟོད་ནས། ལྷ་སྤྲ་མ་
ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས། མངའ་འོག་གི་གཞོན་ལྷ་ན་ཆོད་མཉམ་པ་རྣམས་བསགས་
ཏེ། སློ་རིག་པ་རྣོ་གསལ་ཅན་བདམས་པ་ན། ཡང་རབ་ཅན་བདུན། འབྲིང་པོ་
བདུན། རྩུང་ཞན་པ་བདུན་ཏེ། ཉེར་གཅིག་ལ། གཡོག་འཁོར་བཅས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱད། གསེར་མང་པོར་བསྐྱར་ནས། ཚོས་སློབ་ཆེད་འཕགས་ཡུལ་དང་། ལུབ་
ཕྱོགས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་གཏོང་མཛད་པ་ན། འོ་མང་གི་མཐར་གཞན་རྣམས་
འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆད་རིམས་སོགས་ཀྱིས་གྲོངས། འོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་
དང་། འོ་རྒྱུང་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཁོ་ན། ཚོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་མཐར་
བྱིན་ཏེ་ཚུར་འཁོར་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཁྱ་དབོན་གྱི་ཟང་ཟེང་གི་བསྟེན་བཀུར་
རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས། ཚོས་འཆད་སྤེལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སྤེལ་བ་དང་། ལྷ་སྤྲ་མ་
ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིད་རང་གི་དབོན། སྤང་ངེ་བྱང་རྒྱལ་འོད་ལ་
གཏད།

ད་དུང་བོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པརྟེན་གཅིག་
གདན་དྲངས་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ་ལ། བོད་མི་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་པརྟེན་གདན་འདྲ་

ཡོད་མིན་ཅད་གཅོད་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ན། ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་བི་ཀ་མ་
ལ་ཤི་ལིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར། པཎ་སྐབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་
ལ་པན་ཐོགས་པ་ཡོང་བ་འདྲ་བ་ནི། དུམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་
ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ། ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པའི་པ་རྩེ་ཏེ་བཞུགས་ཞེས་པ་སྤེལ་
ཕྱིར་ཡང་ཡང་གསན་པ་དང་། མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་དད་
པ་སྦྱེས། ད་ཕྱིན་ཅི་ནས་ཀྱང་། ཨ་ཏི་ཤ་ཁོང་བོད་ལ་སྤྱོད་འདེན་ཐུབ་པ་ཞིག་
བྱ་དགོས་སྟུང་དགོངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་འོད་ཁོང་དགེ་སློང་བྱ་བ་ལ་གྱི་སྦྱོད་
པས་ཨ་ཏི་ཤ་སྤྱོད་འདེན་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་དང་། ཆ་རྒྱུན་འཆོལ་ཆེད་དུ་ཡུལ་
གཞན་ནས་གཞན་དུ་གཅིག་བྱ་བྱོན་པའི་མཐའ་། སྐབས་མ་ལེགས་པར་རྒྱལ་
མཚམས་བརྒྱལ་ནས། སྤྱ་སྟེགས་པའི་ལྟ་བུ་ཅན། གར་ལོག་གི་རྒྱལ་ནང་དུ་
སླེབས་པ་དང་། སྤྱིག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོས་ཤེས་ཏེ། རང་ཚོས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲག་
དོག་ཅན་དེས་ཟིན་ནས་བཅོན་དུ་བཅུག་པ་དང་། ངན་པའི་གནས་རྒྱལ་དེ་
དབོན་བྱང་རྒྱབ་འོད་ཀྱིས་གསན་པ་དང་། ཁོང་གི་དགོངས་པར། དྲག་པོའི་
དམག་གིས་ལེན་ཐུབ་ངེས་ཀྱང་ངའི་ཁྱ་བོ་ཚོས་པ་ཡིན་པས་མ་ཆད། ཚོས་
དང་སླ་མའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཐུགས་དགོངས་མི་རྟོགས་སྟུང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དེ་
ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ཡི་ཁྱ་བོ་སྟོད་དང་། རྒྱ་ཁོར་གང་དགོས་སྟོད་ཅེས་སྤྲིངས་པ་
ན། གསེར་ཁོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྗེད་ཆད་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོད་ཟེར་བ་ལ། མངའ་
འོག་དུ་གསེར་ཁྲལ་བསྟུས་པས། ལྷང་ངེས་ཤེས་པའི་ཆད་གཅིག་ཁྱིར་ཏེ་སྤྲད་

པ་ན། རྩོན་ལས་ཀྱིས་ད་དུང་མགོ་ཚད་གཅིག་མ་ཚང་བས་མི་སྤྱོད་ཟེར་
བར། སྤྱགས་ཤིན་ཏུ་པམ་ཞིང་། དཀར་ཁྱག་གི་གསེབ་ནས། ལུ་བོ་ཁྱོད་བསྐྱེ་
རྒྱུ་དེ་དེ་གསེབ་ཀྱིས་མ་ལྟང་བས། ཁྱེད་ཅུང་ཟད་བཟོད་དང་། གསེབ་ལྟང་
ངེས་བསྐྱས་ནས། ལྷུང་བར་འོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ན། ལུ་བོའི་ཞལ་ནས་
ང་བསྐྱེ་མི་དགོས། སན་པ་མེད། དེ་སྤར་གསེབ་དེ་འདྲ་མང་པོ་བསྐྱས་ཟིན་
པ་ལ། ད་ཕྱིན་བསྐྱེ་རྒྱ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་སྤར་ཡོད་པའི་གསེབ་དེ་ཆོ་བསྐྱར་
ནས། འཕགས་ལུལ་གྱི་པརྟེན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་སྐྱབ་བྱངས་སྤུབ་
པར་གྱིས་དང་། ངའི་སློ་ཡི་འདོད་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན། པརྟེན་སྟན་དུ་ངའི་
གནས་རྒྱལ་དེ་ལྷ་དགོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་བསྐྱོག་པ་དང་། སྤན་ཁྱང་
དུ་པར་སྐྱེ་ལུས་ཅུང་ཟད་མཇལ་བ་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཤིང་སྤྱམས་ཏེ། རུས་པ་
པགས་པས་གཡོག་ཅིང་རྒྱར་པ་ན་གོངས་རན་ལ་ཁད་དུ་གཟིགས་པ་ན། མང་
པོ་བཤུམས་བཞིན་ཕྱིར་ལོག་ ཅི་བྱ་བལ་ཏེ་ཁབ་དུ་བྱོན།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་མཁྱོགས་པོར་རྩད་གཅོད་མཛད་པ་
ན། ཉགས་ཆོ་ལོ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་དེ། འཕགས་ལུལ་དུ་སློབ་
གཉེར་ལས་རྒྱར་འཁོར་མ་ཐག་པ་ཡིན་རྒྱལ་གསན་པ་ན། ཁོང་སྐྱེ་མདུན་དུ་
བོས་ཏེ་གནས་རྒྱལ་ཆང་མ་གསུངས་ནས། བོད་འབངས་གི་མཆོད་གནས་
སྐྱབ་བྱང་རྒྱ་དེ། རེད་གཤིན་གསོན་ཁུ་ཆོན་གཉིས་ཆར་གྱི་རེ་བ་ཡིན་པར་
བརྟེན། ཁྱེད་ལ་དེ་འབྱུང་རྒྱུ་འོས་འགན་བཅོལ་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་མཛད་

གལ་ཆེ། རྗེས་སེར་དོན་འབྱུང་པ་ན། བྱིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྗེས་པར་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས། སྐུ་འཁོར་གྱི་གཡོག་ལྷ་དང་། གསེར་མང་པོ་
བསྐྱར་ཏེ། དེ་ནམས་བྱིད་ཀྱི་ལམ་ཆས་རྟེན་དང་། འཕྲོས་པལ་ཆེར་པརྟེན་ལ་
ལུལ་ནས། ངའི་ཨ་ཁུ་འདས་པོའི་ཞལ་ཆེམས་དང་གནས་ཚུལ་ཆང་མ་སྟན་
ལམ་དུ་ཁྱེད་གོས་ཞེས་སོགས་ཞལ་ཏེ་གནང་ནས། སྐྱེལ་མ་མཛད།

ལོ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་ཅི་འབྱུང་བྱ་རྒྱུའི་འགན་སྲུངས་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོན་
པ་ན། ཁོང་གིས་སྤྱིར་དེ་སྟོན་རང་ཉིད་འགོ་ཁྱོད་བའི་ས་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བལ་གྱི་པལ་སྐྱད་ཀྱང་ཅུང་ཤིས་ཀྱང་། ད་རེས་གྱི་
ལས་འགན་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་དང་། གསེར་མང་པོ་ཞིག་བྱིར་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་
ཀྱིས། གང་འདྲ་ཡོང་ན་སྟམ་པའི་སྒོ་དོགས་དང་བཅས། བལ་ཡུལ་ནས་རིམ་
པས་བརྒྱད་དེ་ཕེབས་པ་ན། སྐབས་ཤིག་བལ་ཡུལ་ནས། དགོང་མོ་གཅིག་
ཅའི་སྤྱིལ་བུ་ཞིག་གཡར་རྒྱུ་རྟེན་ནས། དེར་ཉལ་བསྐྱད་པ་ན། རྟམ་གྱང་ཅམ་
དུ། གཞན་གཅིག་གིས། བོད་པ་ཆོ་དེར་མ་གཉིད། ཕྱིར་བློས་ཟེར་བ་ཞིག་ཐོས་
པ་དང་། ལྷར་དུ་གསེར་ཁུར་ཏེ། སར་ཆད་གཅིག་ཡིབ་སྟོད་པ་ན། དུས་ཆོད་
ཅུང་ཟིན་པ་དང་། རྩ་ཁང་དེ་ཆོམ་རྒྱན་པས་མེ་སྟར་སོང་། དེ་ལྷ་བུའི་གནས་
ཚུལ་དང་། དཔོན་གཡོག་ལྷ་ཀས་གཟབ་ནན་དང་བཅས་ཕེབས་པ་ན། ཉེར་
འཆར་མ་བྱུང་ཞིང་། བདེ་ཐང་གིས་འཕགས་ཡུལ་དུ་སྐེབས་པ་ཏེ། བི་ཀླ་
མ་གྱི་ལའི་དགོན་པ་མཇལ་བའི་རྒྱ་བོ་གརྒྱའི་སར་འབྱུང་གི་བྱ་ཁར་དེར་

འབྱོར་བ་ན། ཉི་མ་བཞུད་ནས། ས་རུབ་སོང་བ་དང་། རྡོ་དགོང་ཕྱི་པོ་ཆགས་
སོང་། མཉམ་པ་འོང་གི་མ་རེད་སྟམས་ཏུ་དགོངས། ཁོང་དཔོན་གཡོག་
ལྷ། གསེབ་པ་ཆད་ཕྱི་མའི་འོག་ཏུ་སྤྲས། ཕྱི་ཁྱུག་ཏུ་ཉལ་བསྐད་པ་ན། ཅུང་
ཟད་ཅིག་ན། ཀོ་ལུ་བཏང་ནས་མཉམ་པ་སྤེབས་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཆོ་
ཤོག་དང་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་འོག་དེ་ཡང་མ་ལུས་ཨ་ཟེར་བཞིན། བྱའི་
ནང་བཞག་ཏེ་བཏང་བ་དང་། ཚུའི་པ་རོལ་ཏུ་བཞག་ནས། བྱིད་ཆོ་སོང་ཟེར་
བར། གར་སོང་ཡང་མི་འདུག

ག་ལེར་དགོན་པའི་སྒོ་ཆེན་ཅར་སོང་བ་ན། སྒོ་བརྒྱབ་འདུག་
པས། རྡོ་དགོང་ནང་ཏུ་ཚུད་ཅམ་བྱུང་ན་ལས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱན་མའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད་ལས་ཆེ་སྟམ་སྟེ། སྒོ་རྒྱང་བ་དང་། གསེབ་ནས་སྐད་བརྒྱབ་པ་ན། བང་
གི་ཁང་པའི་ཡང་ཐོག་ལྷ་བུ་ཞིག་ནས། སྐད་ངོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཙོན་སེང་འང་
བཞིག་ནས། བོད་ཀྱི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནམས་འབོད་སྐད་མ་གཏོང་། སྒོ་ཡི་ལྷེ་
མིག་རྒྱལ་པོ་པོ་བྱང་ཏུ་ཉར་ཟེན་པས། རྡོ་དགོང་སྒོ་ཕྱི་གི་མ་རེད། བྱིད་ཆོ་ཕྱི་
ལོག་དེར་གཟིམ་དང་ཉེན་ཁ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བྱུང་བ་དང་། དེར་ཉལ་བ་
ན། ཕྱི་ནང་ཞོགས་སུ་སྒོ་ཕྱེས་བྱུང་བ་དང་། མི་ལོ་ཆེན་བགེས་སོང་སྐད་དང་ཁ་
སྤྱ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་ཅན། ལག་ན་ཉེན་མཁར་ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བྱིད་
ཆོ་ཤོག་དང་། ངས་རྒྱ་བཙོན་སེང་མདུན་ལམ་སྟོན་རོགས་ཀྱིད་ཟེར། ཁོང་
གི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ན། པ་ཆད་མི་མེད་པ་ནས། བྱིད་ཆོ་འདིར་ཡོང་བའི་

དོན་གཙོ་བོ་འདྲ་གང་ཡོད་ན་ཟེར་བར། ལོ་རྒྱ་བ་ཁོང་གིས། གཙོ་བོ་པརྟེན་
ཨ་ཏི་ཤ་གདན་དྲང་བའི་ཆེད་ཡིན་ཚུ་ལ་གསུངས་པ་ན་བགེས་སོང་ཁ་ཕྱིར་
ལོག་དབྱག་པ་ལ་བརྟེན། དབྱགས་རིང་གཏོང་བཞིན། བོད་ཀྱི་མི་ནི་སྐན་
པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་རེད་འདུག དོན་ཆེན་བོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པར། ལམ་
ཁའི་ཆུ་ཁོག་ང་ལྟ་བུ་ལའང་བཤད་ཟེར། ཆེག་ལབ་བྱས་པ་དང་། ག་ལེར་
ཁྲིད་ནས། མི་གཞན་ལ་དེ་མ་བཤད་ཨ་ཟེར་བཞིན། རྒྱ་བཙོན་གི་སྒོ་བསྟན་
པ་དང་། གར་སོང་མི་འདུག དེ་ནས་རྒྱ་བཙོན་སེང་གི་ཅར་མཇལ་བ་
དང་། འདང་དགོང་སྒོ་ཡི་ཁར་སྐད་ཆ་བཤད་མི་དེ་ཡང་། རྒྱ་བཙོན་སེང་
ཁོང་ནི་རེད་མི་འདུག ལོ་རྒྱ་བ་རང་གིས། སྟོན་མ་ངོ་ཡང་ཤེས་ཤིང་། རྒྱས་
ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པའི། རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་སེལ་ཞེས་པ་ཁོང་གིས། ལྟོ་ལེན་ཆ་
ཆང་ལྷན་བྱུང་བས་མ་ཆད། ཨ་ཏི་ཤ་སྟུན་དྲངས་སྟབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་
རྟོགས་བསྐྱབ་ཞེ། ལས་འགན་ཐམས་ཅད་མི་གཞན་ལ་བྱར་ཅམ་ཡང་མ་སྤོང་
བ་གསང་། ང་ཆོ་སྒོ་བ་གཉེར་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཆང་མ་ལ་བརྟེན། ཨ་ཏི་ཤའི་
བྱོན་བཞུགས་སྐྱེ་སྐྱོད་ཆང་མའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཨ་ཏི་ཤའི་གནས་
ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་གནས་བརྟན་ཨ་ཀ་ར་ན་ཞེས་པ་ཞིག་བཞུགས།

དེའི་མདུན་དུ་གནས་སྐབས་ཆོས་ལྷན་ཏེ། དམ་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་
གྱིས་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཁོང་ལ་ཕྱག་རྟེན་དུ་གསེར་ཅུང་ཟད་སྟུལ་
བ་ན། སྒྲ་མས་ཀྱང་རྟེན་སྟུ་བཟུང་ཞེ། རིམ་པས་ཆོས་གནང་བར་ལྷན། ག་ལེར་

ཐབས་ཤེས་ཀྱིས། ཨ་ཏི་ཤ་ཁོང་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་ངམ། ཚས་ལྗེ་དེར་པརྟེན་
ལྷ་བཙུ་ཙ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀོར་བྱེད་ཆེ་བ་དང་། གཞན་
དང་མི་འདྲ་བར་གཙུག་ལག་ཁང་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀོར་
གཉེར་གནང་ཞིང་། ཐུགས་རྟུན་ཀྱང་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་དུལ་ཞིང་ཉམ་རྒྱུད་གི་རྩལ་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱི་ཁྱེད་མཆོད་དང་དོ་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ལ། རིམ་
པས་དོས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ན། གསང་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་ཏུ་བཅར་ཐུབ་པ་
ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྒྲིག་བྱུང་རྩལ་དང་། ལྷ་
བཙུན་བྱུང་རྩལ་འོད་ཀྱི་ཁྱེད་བོད་ཀྱི་གནས་རྩལ། གསེར་ཀྱི་འབྲུལ་བ་དང་
ཐུག་རྟེན་བཅས་སྤུལ་བ་ན། ཞལ་སྤྱོད་ནས་བོད་ཀྱི་རྩལ་པོས་ངའི་དོན་དུ་སྤྱོད་
སྒྲིག་བྱུང་བ་དང་། མངའ་འབངས་ཀྱི་གསེར་མང་པོ་རུག་ཏེ་ང་ལ་བསྐྱར་བ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་རྩལ་གསུངས་ནས། སྤྱོད་ཆབ་མང་པོ་བསེལ་ནས། གསེར་
རྩམས་བཞེས་ཏེ། ག་ལེར་ཀྱིས་སྤྱོད་དང་རེ་བ་ཞིག་བྱ་གསུངས་པའི་ཞལ་
བཞེས་ཐོབ་ཅམ་བྱུང་བར། ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྱོད་སྤྱོད།

དེ་ནས་རྩལ་སོར་སྤྱོད་ཐུབ་ཤིག་པརྟེན་དོན་རྩལ་གསུངས་
བསྐྱར་མཛད་པ་ན། རྩལ་ཉེ་ཅམ་དུ་སོང་བས། དེར་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་རྟེན་བྱེད་
ཅན་ཞིག་ཡོད་པར། ཐུག་འཆོལ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྤྱོད་པ་གནང་བཞིན། བོད་
ལ་བྱོན་ན་པན་ཐོགས་ཡོང་མིན་བརྟག་པ་ཞུས་པས། སྤྱོད་མས་དངོས་སུ་ཞལ་
བསྐྱར། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩལ་བཙུན་མ་ལ་གསེལ་བ་ཐོབ། བོད་དུ་བྱོན་ན་པན་ཐོགས་

པར་འོང་གསུངས། ཕྱག་འཆལ་ཉེར་གཅིག་གི་ལས་ཆོགས་ཉེར་གཅིག་བཅས་
གནང་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇོ་བོ་རང་ཉིད་བོད་
དུ་བྱོན་རྒྱུ་ལྟེ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་དེ། དེའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་ཡང་མངོན་གསལ་གྱི་
མཛད་སྦྱོང་གནང་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་པས། ལོ་རྒྱ་བ་ལ། བྱོད་ཆོ་གནས་
སྐབས་གནས་བསྐྱོར་དང་སློབ་གཉེར་གྱིས་དང་། ང་ཆོ་བྱོན་རྒྱུ་ལྟེ་ཐུགས་
ཤེས་བྱ་གསུངས་པ་ལྟར། ཁོང་ཆོ་གནས་བསྐྱོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་
ཅི་རིགས་བྱ་བཞིན། ག་ལེར་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་བལ་ཡུལ་གནས་སྐྱོར་ཐེབས་བོལ་
གྱིས། ཚུ་ཚུར་རིམ་པས་སྤྱན་དངས་པ་ན། གནས་བརྟན་གྱིས་མཁུན་ཏེ། ལོ་རྒྱ་
བ་དཔོན་གཡོག་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོ་དང་ལུན་པ་བྱོད་ཆོས། སློབ་གཉེར་འོང་བར་
བརྩམས་ཏེ། ངའི་པརྟེན་བརྒྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་འདུག་ཅེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ད་
ནི་སྐྱེ་སློབ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གྱུར་པས་བསྐྱོག་མི་ལུས། སྐྱེ་སློབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་
ཡིན་པས། ལོ་གསུམ་ནས་ཚུར་བསྐྱུལ་ཆད་དགོས་གསུངས་པར། ལོ་རྒྱ་བས་
དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་གཙོ་བོ་ནི་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་ཤ་ཁོང་གི་ཐུགས་དགོངས་ལྟར་གནང་
བར་བྱས་ཏེ། བལ་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པ་ན། ལོ་རྒྱ་ལ། རྒྱ་བཙོན་མེད་ཁོང་ཇོ་བོའི་
ལོ་རྒྱ་མཛད་ཆེད་ཚུར་བྱོན་པ་ལ། བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱུན་དབང་བར་ཆད་གྱིས་
གོངས་ཤོར་བར་ཇོ་བོས་ད་ང་ལ་ལྷེ་མེད་པས། བོད་དུ་སོང་ན་ཅི་ཕན་ཞེས་
ཐུགས་འགྱུར་སྒྲིག་པར། བྱག་ཆོས་ཐུགས་གསོས་བྱས། དེ་ནས་མངའ་རིས་
རྒྱལ་སློན་ལ་འཕྲིན་བཏང་བས། རིང་བསུ་བལ་ཡུལ་དུ་འབྱོར། སྐྱེ་འཁོར་

བདེ་སྒྲག་ཏུ། མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་སྟབས་པ་བྱང་བར། ལྷ་བཙུན་བྱང་ཚུབ་འོད་
ཀྱིས། མཚོད་པའི་ནམས་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས། བོ་བྱང་དུ་
སྦྱུན་དངས། མཚོད་ཡོན་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པའི་ནམ་
པར་མཛད། རྩོམ་འོ་ལྷ་ནི། རྣམས་ཚོ་རང་གིས་མཛད།

དེ་ལྟར་ན། རྣམས་ཚོ་ལོ་རྒྱ་བས་རྩོམ་པའི་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་སྦྱུན་
དངས་པ་ལ་འཕགས་ལུལ་དུ་པར་ཚུར་བཅས་ལོ་བདུན་ལྷག་འགོར་ཡོད་
པར་འདྲ། རྩོམ་པའི་མངའ་རིས་སུ་བཞུགས་ཆོ། སྒོད་ལྷན་ལ་གསང་སྟགས་
ཀྱི་ཚེས་ཀྱང་ཅི་རིགས་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱི་ཡི་ལྟར་སྣང་དུ་པར་ཆེར་སྦྱབས་
འགོ་དང་མེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེས་མང་པོར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཚུབ་འོད་ཀྱིས་
ཁྱས་དོར། བྱང་ཚུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད། དབུས་ནས་དགེ་
བསྟན་འབྲོམ་སྟོན་པ་དགྲང་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་ཐོག་རྩོམ་པའི་མདུན་དུ་མཇལ་བ་
ན། རྩོད་ང་ལ་སྒྲོལ་མས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་
ཤིན་ཏུ་མཉེས་པོ་མཛད། དེ་ནས་རིམ་པས། འབྲོམ་སྟོན་གྱིས། དབུས་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཚོད་ཡོན་ནམས་ཀྱི་ཁྱུ་ཡིག་དང་བཅས་གདན་འདྲེན་ཁྱས་པས། ལོ་རྒྱ་
བས་ནི། ལོ་གསུམ་ནས་པར་བསྐྱུལ་རྒྱུའི་གནས་བཟན་གྱིས་དམ་ཚིག་བཀལ་
བས། གསུངས་འབྲེན་མ་སྒྲོབས་ཀྱང་། རྩོམ་པའི་གིས་དབུས་སུ་ཕྱོན་རྒྱུའི་
ཐུགས་ཐག་བཅད་མཛད་པ་དང་། མངའ་རིས་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་གནང་བར་
ལྟར། རྩོམ་པའི་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ མངའ་རིས་སུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས་

མཐར། འབྲོམ་སྟོན་པས། དབུས་སུ་ཤར་རྒྱག་སྟུན་བྲངས་པར། ཐོག་མར་སྟོ་
ཁའི་ཡར་ལུང་རྩེད་ཐང་། ལུ་སྟོན་བཙོན་འབྲུས་གཡུང་བྱང་གི་གདན་སར་
སྟུན་བྲངས་པ་ན། དེར་གྲུ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད། རྩོ་བོ་དཔོན་གཡོག་ལ་བསྟེན་
བཀུར་ཞན་སྟབས་ཀྱིས་བྱུག་ཙམ་ལས་མ་བཞུགས་པར། འབྲོམ་སྟོན་གྱིས། ལྷ་
ས་ནས་སྟེ་ཐང་དུ་སྟུན་བྲངས། དེ་པལ་ཆེར་རྩོ་བོ་དགའ་ལྡན་དུ་གཤེགས་
ཀྱི་བར། ལོ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་གདན་སའི་མཐེལ་མཛད། བར་རྣམས་སུ་ལྷ་ས་
དང་། བྲག་ཡེར་པ། དབུ་རུ་འཕན་པོ། བྱང་རྩ་སྦྱང་སོགས་སུ་འང་ཐེབས་ཏེ་
ཚེས་འཁོར་མཛད།

མདོར་ན་བོད་དུ་བྱོན་ནས། ལོ་བརྒྱ་གསུམ་བཞུགས་པར་གསུངས་
ཤིང་། མཛད་པ་སྤེན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ། བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། སློབ་མའི་ཆོགས་བགྲང་བ་ལས་འདས་ཤིང་། དེ་དག་
གི་གཙོ་བོ་ནི་ནགས་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་སྟེ། ཁོང་རྗེས་སུ་རྩོ་བོས་གནང་ནས་མངའ་
རིས་སུ་བྱོན། སྤེན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། དེ་མཆན་ཕྱག་རྩོར་སྤུལ་པ་
ལུ་སྟོན་དང་། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ། སྟུན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་འབྲོམ་སྟོན་པ་སྟེ་གསུམ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་
ཆོགས་མང་པོ་དང་། འབྲོམ་སྟོན་པས་རྩོ་བོས་ལུང་བསྟན་པའི་གདན་
ས། དབུ་རུ་བྱང་རྩ་སྦྱང་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ཆགས་བཏབ། སློབ་མའི་
གཙོ་བོ། རིགས་གསུམ་རྣམ་འཕྲུལ། དུ་ཏོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ། སུ་ཁྱེད་བ་

གཞོན་ལྷ་རྒྱལ་མཚན། སྤྱན་ལྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་ཏེ་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་དུ་
གྲགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སློབ་སོགས་དང་། ཡང་ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་
ཀྱི་ཡང་གྲིད་ཀྱང་། བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་གཤེས་མཉེན་ཆེན་པོ་བྱང་
ཚུབ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱོན་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱང་བར་
བཞུགས། མདོར་ན། རྫོགས་བཀའ་གདམས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལྷ་ཕྱི་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆེས་
ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། ཕྱིས་སུ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་
པ་དང་འབྲེས་པ་ལ། གཙོ་བོ་ནི། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས། རྩེ་རིན་པོ་
ཆའི་བརྒྱུད་འཛིན་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའོ། །

ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ནི། མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ་
སྤྱི་དང་། བྱད་པར་གྲུ་གཤེད་མཐིལ་དུ། ཐོ་སྤྲིང་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞེས་པ་
བཞེངས། ར་རྩེ་ཀར་རྒྱལ་སོགས་ལོག་ཆོས་མང་པོ་སུན་བྱུང་། མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བཀའ་བྲིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཁོང་། རྫོགས་ཐོ་རྩེ་དང་
ཐོག་མར་མཛལ་དུས་སུ། དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུབ་དུན་ཡིན་པ་དང་། མཐར་
དགྲུང་ལོ་དགྲུབ་ཅུ་གོ་བརྒྱུད་བར་བཞུགས་པར་གསུངས་སོ། །

གཙང་ནས་དར་ཚུལ།

གསུམ་པ་གཙང་ནས་དར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མེ་རི་སྤང་ནས་ཡར་
སོས་པ་དང་། མངའ་རིས་སྟོང་ནས་མར་སོས་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པར་བྱང་
ཚུལ་གསུམ་པ་ནི།

གཙང་གམ་པ་ལྷ་ཅའི་སྲིད་སྦྱོང་ལྷ་བཙུན་མཆེད་གསུམ་སྟེ། དཔལ་
ལྷ། འོད་ལྷ། སྦྱིད་ལྷ། གསུམ་ནས། ང་ཚོ་ལའང་མཆོད་གནས་ཤིག་དགོས་
པ་འདུག་ཅེས་བགོས་ཏེ། ཉང་སྤང་རྒྱན་གོང་དུ་ལོ་སྟོན་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕུག་
དང་། ཆོང་བཙུན་གཉིས་པོར་བྱུ་ཡིག་དང་། མི་བཏང་བ་ན། ལོ་སྟོན་གྱི་མཁན་
བྲ། རྒྱ་ཤྲུག་གཞོན་ནུ་དང་། སེ་ཡེ་ཤེས་བཙོན་འགྲུས་གཉིས་གཙོས། དགེ་སྤྱོད་
བདུན། དགེ་ཚུལ་གཉིས། དགེ་བསྟན་གཅིག་བཅས་མངགས་བྱང་བར། ཐོག་
མར་ཤྲུགས་མཁན་པོ་དང་། སེས་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ། འབྲོག་མི་ཤྲུག་ཡེ་
ཤེས་དང་། ལྷག་ལོ་གཞོན་ནུ་བཙོན་འགྲུས། ལིང་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ནུ་གསུམ་
རབ་ཏུ་བྱང་སྟེ་བསྟོན་པར་རྫོགས། གཞན་ཡང་གམ་པ་རྒྱང་དེར། རབ་ཏུ་བྱང་
བ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་གནང་ཡང་། ག་ལེར་ཉ་སྟོང་སྤང་དབུས་ཕྱོགས་ནམས་སུ་
བསྐབ་པ་གསུམ་ཀ་ལ་མ་དག་པའི་སྦྱོད་པ་ཅི་རིགས་བྱང་བར་གསན་པས་
རྒྱན་བྱས་ཏེ། མཁན་སྟོབ་གཉིས་བགོས་ནས། འཕགས་ཡུལ་དུ་ལོ་རྩ་སྟོབ་ཏུ་
འགོ་ནུས་པ་ཡོད་ན་མཐུན་རྒྱུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བསྐྱགས་པ་ན། འབྲོག་
ལྷག་ལིང་གསུམ་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ན། མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་པ། ལྷ་བཙུན་
མཆེད་གསུམ་བཅས་ཆང་མས་ཡི་རངས་བྱས་ཏེ། བསྐྱེལ་བའི་རྟེན་མང་པོ་

བྱུང་བར། མི་རེར་གསེར་སྒང་བརྒྱ་རེ་ཅམ་འཛོམས་པ་བསྐྱར། མང་ཡུལ་གྱི་
སྦྱིད་གྲོང་བར་དུ་བསྐྱལ་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཙ་བར་འདུག་པས་
འདུལ་བ་དང་། བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོར་འདུག་པས་ཕར་ཕྱིན། བསྟན་པའི་ཉིང་
ཁུར་འདུག་པས་གསང་སྤགས་ནམས་སྦྱོངས་ཤོག་ཅེས་མངགས་ཏེ། དགེས་
བཅེ་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་བར་མཛད།

ཁོང་ཆོ་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན། བལ་པོའི་པ་རྩེ་ཤརྩེ་ལྷ་ཏུ་འཕམ་ཞི་བ་
བཟང་པོའི་མདུན་ལོ་གཉིས་སྟེ། སྐད་ཡིག་སྤངས་པ་དང་། གསང་འདུས་
སོགས་དབང་ཆོས་འགའ་ཡང་ཁྱས་པར། འབྲོག་མི་ནི་ལོ་རྒྱ་ལྷས་པ་ཅམ་དུ་
བྱུར། དེ་ནས་པ་རྩེ་སྟོན་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། ཁོང་ཆོ་ཐོག་མར་འཕགས་
ཡུལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན། དུག་བསྐྱོར་དང་། བཏག་པ་བྱས་ཏེ་བབས་པ་
ལྟར། བི་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་བྱོན། དེར་པ་རྩེ་མང་པོ་
བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་མཁས་པ་སྟོན་ལས། ཤར་སྟོན་བསྐྱུང་བའི་པ་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཤརྩེ་པ་བསྟན་ཏེ། དེར་འབྲོག་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་སྤངས་
པར། འདུལ་བ། ཕར་ཕྱིན། བདེ་ཁྱེ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་ཁྲིད་མང་པོ་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་རྒྱུད་བསྟེ་བའི་མན་ངག་སོགས་མང་པོ་ཁྱས་ཤིང་
ཐོབ། ཚུར་བྱོན་ཏེ་བའི་སྐབས་སུ་འང་། ལྷོ་སྟོན་བའི་པ་ཏ་ཆེན། ངག་དབང་
གྲགས་པ་ལས། གཞུག་མ་དྲན་གསལ། ལུབ་སྟོན་བའི་པ་ཏ་ཆེན་ཤེས་རབ་
འབྱུང་གནས་སྤངས་པ་ལས། ཕྱི་གདོན་གྱི་བར་ཆད་སྐྱུང་བའི་མན་ངག་ བྱང་

སྒོ་སྤང་བའི་པཎ་ཆེན་ལྷ་རྩེ་པ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་སེལ་གྱི་མན་ངག་
དབུས་གྱི་ཀ་ཆེན་གཉིས་ལས། རྩོམ་གྱི་ལས། ལུས་འབྱུགས་གྱི་བར་ཆད་
སྤང་བའི་མན་ངག་ བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྩོམ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤང་བའི་
མན་ངག་རྣམས་ཁྱེས་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་ལ་བོད་དུ་འབྱོག་མི་ལོ་ལྷོ་བའི་སྒོ་
དུག་ཚེས་འབྲེལ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ཚུར་བྱོན་ཁ་ལ། ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་
གྱི་ནགས་སུ། པརྟེན་འཛིགས་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས། བོ་དུ་ལ་ནས་དངོས་
སུ་སྤྱན་དྲངས་པར་གྲགས་པའི། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཁར་ས་པ་ཁིའི་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ། དད་འདུན་མོས་གྲུས་དག་པོས་
ཕྱག་སྐྱོར་དང་བརྟག་པར་ཁྱེས་པ་ན། དགོང་གཅིག་ཞལ་དངོས་སུ་བསྟན་
ཏེ། ཁྱོད་རང་པར་ལམ་སྐོམ་མ་ཞིག་དང་མཇལ་འོངས་བས། དེའི་གསུང་བཞིན་
གྱིས། བོད་དུ་འང་པརྟེན་གཅིག་ཚེས་སྒོ་བསྐྱེད་དུ་འོང་། ཚེས་དེ་རྣམས་བཤད་
པ་དང་ཉམས་སུ་འོང་། བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་ངས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་གསུངས་ཏེ་འཇལ་ལྟར་ཡལ་སོང་། ཤིན་ཏུ་དགའ་བཞིན་ཚུར་བྱོན་པའི་
ལམ་ཁར། ནགས་གསེབ་གཅིག་ནས་མཁར་གསེལ་གྱི་སྤྱོད་པོས་ཏེ་བལྟས་
པས། དགེ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་ལྷ་མོས་ལྷུང་བཟེད་དུ་བསོད་སྟམས་སུལ་བ་
དང་མཇལ་ཏེ། དེར་རྒྱགས། ཕྱག་འཆལ་ཏེ་རྩིས་སུ་བཟུང་བ་ཁྱེས་པ་ན། ལྷུང་
བཟེད་ནས་རྩུང་ཞིག་གནང་བུང་བར། རྩོད་དང་བློ་བ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་
འདུག་དེ་ནས་གྲོང་བྱིར་ཞིག་ཏུ་བྱིད་དེ། གདམས་ངག་ཁྱེད་པ་ལ་དབང་དགོས་

གསུངས། དབང་སྤྱོད་ཐོབ་ཐྱོང་ཞུས་པར། དེས་མི་ཚོག་ངའི་གདམས་ངག་ལ་
ང་རང་གིས་དབང་བསྐྱར་དགོས་གསུངས་ཏེ། དབང་ལུབ་གསུམ་པ་ཞིག་
དང་། གདམས་ངག་ཅུང་ཟད་ཅིག་གནང་། ད་ཁྱོད་བོད་དུ་སོང་ནས། ལོ་
གསུམ་ཚུན་ཆད་ཚུར་སླེབས་པར་གྱིས་དང་། དབང་དང་གདམ་ངག་གིན་
ཚོག་ ང་རྒྱལ་པོ་ཀན་ཅ་ཀས་ལོ་གསུམ་གྱི་སྡོན་ནས་ཤོག་ཟེར་བར་དེར་སོང་
ནས་ལོ་བདུན་སྡོད། དེ་ནས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས། མཚན་
དྲིས་པས་དཔལ་པོ་དོ་རྩེ་ཡིན་འདུག།

དེ་ནས་འབྲོག་མི་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་
ཚུར་བྱོན་པ་དང་། གོགས་གཉིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུ་དང་། ཤེར་སྤྱིང་སོགས་རྒྱ་ཁྲོག་
ཤེས་ཅམ་དུ་གྱུར། ལྷ་ཅའི་སྤྱིན་བདག་སོགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཀྱང་
འགོ་དོན་ཆེར་མ་བྱུང་བར་ལོ་གཉིས་ནས་སྤྱིན་བདག་ཚོས་མཐུན་ཞུན་
སྤྱར་ཏེ། འཕགས་ལུལ་དུ་དགེ་སློང་དཔལ་པོ་དོ་རྩེ་ཡི་མདུན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཀན་ཅ་
ཀའི་པོ་བྱང་དུ་བྱོན། དང་པོ་ནས་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ། གྲེ་དོར་སོགས་ཀྱི་དབང་
བཅུ་གསུམ་གཏུང་མར་གནང་། ཞལ་སྤྱོད་ནས་ངས་བརྟགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་
བཟང་། ཁྱོད་སྡོད་ཅུང་དུ་འདུག་པ་ལ། ང་ལ་སྤྱིར་ཚོས་བཀའ་བྲངས་མེད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་བེར་མ་པའི་ཚོས་འདི་ཐོས་པས། རྟོགས་པ་
སེམས་ལ་སྐྱེས། སློས་པ་ནང་ནས་ཚོད། གདུལ་བྱ་བྱི་ནས་འདུས། སྤྲན་གྲགས་
ཕྱོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་ཁྱོད་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་

ནས། གྲེ་རྩོད་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཤད་ཁྲིད་རིམ་པས་གནང་བར། འོ་གཅིག་ནས་
ཚར་ཡང་། འབྲོག་མིས། སྤྲ་མ་འདི་བེར་ཕ་པའི་དངོས་སྟོབ། གརྒྱ་གྲུབ་ལྟོག་
གཉིས་པའི་དུས་སུ། ཀོ་མཁན་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བྱབ་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་
ཏེ་ཕྱི་རྩ་ཀ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མི་བྱབ་སྤྲེལ་བའི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་
འདུག་པའི་བྱུང་པར་དགོངས་ཏེ། འོ་བཞིའི་བར་བཙུན་འབྲུས་དང་། དོགས་
གཙུག་ལྷན་ཤིང་། གཞན་ཚས་ཚན་མང་པོ་གནང་ཐོབ་བྱུང་རྩེས། སྤྲ་མའི་ཞལ་
ནས། ད་ཁྲོད་བོད་དུ་པར་སོང་། འཆད་སྤེལ་འབྲེལ་གྱིས་དང་། ད་དུང་པརྩེཏ་
ཞིག་ཁྲོད་ལ་ཚས་སྟོབ་བསྐྱུལ་དུ་བྱོན་འོང་། དེའི་གསུངས་བཞིན་གྱིས། ང་ཡང་
ལན་གཅིག་སྤེབས་ཡོང་། ཁྲོད་ལ་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པས་བར་ཆད་མི་ཡོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་དང་བཅས། སྤྲར་བོད་དུ་ཚུར་བྱོན།

ལྟ་ཅིའི་མཆེད་གསུམ་གྱིས་ཆ་རྒྱུན་སྦྱར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལུང་དུ་བཤད་
བྲུ་བཙུགས་ནས། འཆད་སྤེལ་གནང་བ་ན། མཁས་པའི་སྟོན་གྲགས་བྱུང་
ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་སྟོབ་མ་འདུས། མར་པ་ཚོས་གྲི་སྟོ་
གྲོས་དང་། འགོས་ཁྲག་པ་ལྷས་བཙས་སོགས་མཁས་པ་ཡང་མང་པོ་ཐོན། འོན་
ཀྱང་དེ་དུས་འབྲོག་མིས་མདོ་ལྷགས་གྲི་ཚོས་སྦྱི་དང་། རིག་གནས་གྲི་སྟོར་
ལས། བེར་ཕ་པའི་ལམ་འབྲས་སོགས། ལམ་སྟོར་དགྲའི་ཟབ་ཚོས་ནི་མ་
གསུངས་པ་ལ་ནམ་ཞིག་སྟོབ་བྱུང་། འཕགས་ལུལ་གྲུབ་བརྒྱའི་བསྟོན་པ་
ལས། རྒྱལ་རིགས་རིག་པའི་གནས་ལྷར་མཁས། ཉམ་མཁའི་ལྷ་ལ་ཐེ་ཚོམ་

གཙོད། སྤྱི་ལུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི། ལྷ་མ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་
པའི་པརྟེན་ག་ཡ་རྟེན་ཁྱོད་ང་ལ་ལྟ་དང་ལྷ་མས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་བཅལ་
ནས་ཐེབས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐེབས་བྱུང་བར། གསུང་གྲེང་མང་
དུ་མཛད་པ་ན། སྤྱི་ཚེས་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྟག་པར་དུ་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་
གི་ཚེས་བསྐྱར་ལ་མཁས་པ་མཁུན་པ་དང་སྡོན་ལྷན་གསུལ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། དཔལ་
བོ་དོ་རྗེས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པ་དགོངས་ནས་ལྷ་ཆེའི་བྲག་ཕྱག་ཏུ་གདན་
བྲངས། གསེར་གྱི་མཆུལ་དང་བཅས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
ན། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་ཏེ་ད་ལྟ་ང་མི་ཁོམ། དུ་རང་
ལོ་ལྷ་བས་ཤོག་ཟེར་བས་དེ་ན་དང་། དཔེ་ཆ་འདྲ་ལེན་དུ་འཕགས་ཡུལ་དུ་
ཡང་པར་ལན་གཅིག་འགྲོ། ལོ་གསུམ་ནས་ཚུར་ཡོང་རྒྱུ་ལ། དེ་དུས་བེར་མ་
པའི་གདམས་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་ལ། ལོ་ལྷ་འགོར་འོང་། དེའི་ཡོན་དུ་ཁྱོད་གྱིས་
གསེར་སྲང་ལྷ་བརྒྱ་གདམས་སྐྱོར་གཞན་ལ་གསེར་སྲང་སུམ་ཅུ་ཅམ་འདོད་
པས། དེ་ཆོ་ག་སྤྱི་གྱིས་ཤོག་གསུངས་ནས་བྱོན་པར། མང་ཡུལ་བར་བསྐྱལ།

དེ་དུས་ན་བཟའ་དམར་པོ་ཞིག་གསོལ་བས། ལྷ་ལྷ་ར་དམར་པོ་
ཞེས་གྲགས། ལོ་ལྷ་བས་ཀྱང་དེ་ཆོ་འབུལ་སྤྱད་འདྲ་མཛད་པས། གསེར་སལ་
ཆེར་འདྲོམས་ཀྱང་། ཚུང་ཟད་ཁ་མ་ལོངས་པས། སྡོན་གྱི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཟུར་ཚུང་ཤུག་འབྲུང་གནས་ལ། འཕྲིན་བཏང་སྟེ། ཚེས་འདོད་ན་གསེར་
ཁུར་ནས་ཤོག་གསུངས་པ་ལ། ཁོང་གསེར་སྲང་བརྒྱ་ཅམ་བསྐྱམས་ནས་བྱུང་

བར། བསམ་གྱིས་མི་བྱས་པའི་མན་ངག་ཁྲི་ཆང་བར་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་
ལོ་གཉིས་མཐར། ལོ་ལྔ་བ་རང་དཔོན་སློབ་བརྒྱད། ཉ་ཉི་ཤུ་ལ་མཆོད་ཆས་
སོགས་མང་པོ་བཅས། སྦྱིད་གོང་བར་བྱོན་ཏེ་གསུངས། ཚུར་བྱོན་ཟིན་པ་
དང་ཞག་གསུམ་ནས། ལུ་གུ་ལུང་དུ་བྱོན་ཏེ་སྦྲ་སྦྲར་སྤྱག་ཏུ་མཆོམས་དམ་པོར་
བཅད་ནས། སྦྲར་བཤད་འཆད་ཉན་ཚུགས་པ་ན། ལོ་གསུམ་ནས་ད་ཆར་སོང་
གསུངས་པར། ལོ་ལྔ་ལ་བཞུགས་སྐྱའི་ཞལ་ཆད་ཡོད་པར་ཁྱེས་པས། ཆོས་ཆར་
ན་ཅི་སྟེ་སྟོང་། ཁྱོད་རང་གསེར་བསྐྱབས་ཏེ་འབྲུལ་དུ་ཤོག་གསུངས་པ་ལ། དེ་
ལ་མི་རུང་བར་དགོངས་ཏེ། འབྲོག་མིས་གསེར་སྲང་ལྔ་བརྒྱ། ལྔ་ཅི་སྟོང་། ར་
མ་དཀར་ནག་སྟོང་། གཞན་ཡང་དངོས་རྩིས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཅས་སྤུལ་བ་
ན། པརྟེན་ཤིན་ཏུ་སྤྱགས་དགེས་ཏེ། སྦྲུབ་པ་ལུང་སྦྱིན་གྱི་སྐབས་སྟེ། ཁྱོད་ལ་
འདི་ལྟར་མི་དགོས་ཀྱང་། ང་རང་གི་ལྷགས་ཡིན་གསུངས་ཏེ། གུར་མགོན་
གྱི་གཏོར་མ་དབུ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ཞལ་ཐང་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱམས་ནས། རྣལ་འབྱོར་
དབང་སྤྱག་གི་མན་ངག་དང་བཤད་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་ཟིན་པའི་ལྷག་མ་
གཏན་ནས་མེད་དོ་ཞེས་དབུ་སྦྱང་བཞེས། ད་ཕྱིན་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་བཀའ་
རྒྱ་གྱིས། དེ་ནས་ཟས་འོར་གྱིས་སྟོང་བརྟགས་ནས། སྟོང་ལྷན་ལ་སྟེལ་སོགས་
གསུངས་ཏེ་བྱོན་པ་ལ། ཐེབས་སྦྱིལ་རྒྱས་པར་ཁྱེས།

དེས་ན་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་འདི་ཐོག་མར་ག་
ཡ་རྩ་རས་སྟོལ་གཏོད་ཅིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བའི་དུས་

ཤིག་ཏུ། སྤུ་ཆེན་དཔལ་བོ་རྟོ་རྟེ། ད་ནངས་དཔལ་གྱི་རི་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས། གསོལ་ཆིག་མ་རན་ཅམ་ན་ཕེབས་པས། བསུས་ཏེ་བྱོན་དོན་ཞུས་པ་ན། བོད་ཀྱི་གངས་རི་ལ་བལྟ་བ་དང་། སུ་ཁྱོད་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲ་གཅོད་དུ་འོང་གསུངས། ཐེ་ཆོམ་དོགས་གཅོད་མང་པོ་གནང་། ལྷ་བ་གཅིག་ཅམ་བཞུགས། དོ་དགོང་ཨོ་རྒྱན་དུ་བྲམ་ཟེ་སྦྱེ་བ་བདུན་པ་ཞིག་གི་ཤ་ལ་སྤུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། དཔལ་བོ་དཔལ་མོའི་ཆོགས་འཁོར་ལ་འགོ་གསུངས་གསེར་གྱི་ཡོན་ལྷལ་བ་ན། འདི་འདྲ་རྒྱ་མཚོའི་སྤིང་འགའ་ལའང་འདུག་གསུངས་ཏེ། ཉི་ཟེར་ལ་ཆིབས་ནས་བྱོན་སོང་།

དེ་རྗེས་ཞག་ཤས་ཤིག་ཏུ། རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་སྤུབ་མེ་ཏི་པ་བྱོན་འདུག་པར་བསུས་ཏེ། བྱོན་དོན་ཞུས་པས་ཁྱོད་ལ་དོགས་པ་འདྲ་གཅོད་དུ་ཡོང་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བ་གཅིག་མ་ཟིན་ཅམ་བཞུགས་པ་ན། ཕྱི་ནང་མང་པོས་ཆོས་ཁྱེད་གོས་ཟེར་བ་གསན་པས། ང་སྟོད་མི་ཁོམ་དཔལ་གྱི་རི་ལ་འགོ་དགོས་གསུངས། ཞོགས་པ་གཟིམ་ཁང་སྟོ་ཕྱེས་པས་ཕེབས་ཆར་འདུག དེ་དག་གི་ཆེ་འབྲོག་མི་ལ་ཉམས་རྟོགས་མང་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས། དེ་ནས་རིམ་པར་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་མང་པོ་འཆད་བཞིན་པར། ནམ་ཞིག་བཀའ་རྒྱ་ཐིམ་པ་དང་། འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། བེར་མ་པའི་ཟབ་ཆོས་གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་གཅོས། ལམ་སྟོར་ཕྱི་མ་བརྒྱད་པོ་རྣམས། སྟོད་ལྷན་ལ་འཆད་སྤེལ་སྤྲུ་མཐུད་

ནས་གནང་། དེ་ཡང་ལ་སྒྲོར་གཞན་བརྒྱད་ནི། གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྦྱིས་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་མར་མེད་ཅེ་མི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་དང་། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལམ། མཆོད་རྟེན་བྱང་ཐོབ་ཅེས་པ་དང་། རྟོག་ཅེ་བའི་བསམ་མི་བྱུང་
བའི་མན་ངག་དང་། སྦྱོད་པའི་རྡོ་རྗེའི་གཏུམ་མོ་ལམ་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་
དང་། ཉག་པོ་ལྷ་ཅི་ཁྱེད་ཡོན་པོ་སྦྱོང་བའི་མན་ངག་ལྟ་ནི། དགེ་སྦྱོང་དཔའ་བོ་
རྡོ་རྗེ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ག་ཡ་རྟ་ར་གཉིས་ཆར་ལས་གསལ། ཡིན་པོ་རྟེན་ཕྱག་
རྒྱས་ལམ་རྫོགས་ཞེས་པ་དང་།

ཀླུ་པའི་རྫོགས་རིམ་ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་རྫོགས་ཞེས་པ་གཉིས་ནི། སྦྱོབ་
དཔོན་ཤེས་རབ་གསང་བ་ལས་དང་། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པའི་ཕྱག་
ཆེན་ཡི་གེ་མེད་པའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་ནི། བཤ་ཆེན་ཨ་མོ་ལྷ་ལས་
ཏེ། ལམ་སྒྲོར་དགུ་པོ་དེ་ནི། ལྷ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་བ་ཁོ་ནས་བོད་ཏུ་སྤེལ་
བའོ། །

དེ་ཡང་འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་བས་མན་ངག་ཆར་བའི་སྦྱོབ་མ་ལ། རྒྱུད་
བཤད་མི་གནང་། རྒྱ་བཤད་ཆར་བའི་སྦྱོབ་མ་ལ་མན་ངག་མི་གནང་བ་
ཡིན་པ་ལ། མན་ངག་ཆར་བའི་སྦྱོབ་མ་གསུམ། རྒྱུད་བཤད་ཆར་བའི་སྦྱོབ་མ་
ལྟ་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོབ་མ་ལ། ཐོ་ལྟ་། མོ་བཞི་སྟེ་དགུ་ལས། དྲུག་ནི་ལུས་
མ་སྤངས་པར་འཇུག་ལུས་སོང་ཞིང་། གཞན་སྦྱོབ་ཆོགས་གངས་ལས་འདས་
པ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན། འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་ལས། དངོས་སམ། རྒྱུད་དེ་བྱུང་བའི་

ལམ་འབྲས་ཀྱི་བཀའ་སློལ་རྩལ་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་ལ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ནི། ས་སྐྱ་པ་ལ་བཀའ་བབས་པ་འདི་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན། གསུང་
ངག་ལམ་འབྲས་འདི་ནི། བར་དུ་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བས་སྤེལ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

བྱེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་བྱུང་བ།

བྱེ་བྲག་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་བྱུང་བ་ལ་གསུམ་ཏེ། ས་སྐྱ་པ། བཀའ་བརྒྱད་པ།
དགེ་ལུགས་པ།

ས་སྐྱ་པ།

ཆོས་བརྒྱད་དངོས།

དང་པོ་ལའང་ཆོས་བརྒྱད་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཏུང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་གཉིས་
ལས། དང་པོ། ཐ་མར་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་པ་
ནི། དེ་ཡང་སྤྲ་ཆེན་འབྲོག་མི་ལས། ལམ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་ཆར་བའི་སློབ་མ་
གསུམ་ལས། གཙོ་བོ་སེ་ལྟོན་ཀུན་རིག་ནི། སྤྲ་ཆེན་འབྲོག་མིའི་མདུན། འབྲི་
གཡག་མ་སྦྱད་སུམ་རུ་ལྷག་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ཏེ། རྒྱ་བྱིར་ལོ་བཅུ་བདུན་
བཞུགས་པ་ན། འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་མིན་ཀྱང་མཁོ་གསུངས་བཞེས་ཏེ་ལམ་
འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་དང་། ལམ་སྐོར་གཞན་བརྒྱད་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་

ཐོབ་ཟིན་པ་ན། ད་རྒྱུད་བཤད་གནང་བར་ཁྱས་པས། ངས་མན་ངག་ཚར་བ་
ལ། རྒྱུད་མི་བཤད་རྒྱུ་འཕེལ་སྤངས་ཡོད། རྒྱུད་རྒྱུད་བཤད་འདོད་ན། གཡའ་
ལུང་གི་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་རྩེ་སོང་གསུངས་ནས། དགེ་བཤེས་
དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཟློན་ནི། ང་ཡི་རྒྱུད་བཤད་ཚར་བའི་སློབ་མའི་མཆོག་
ཡིན། སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་ནི། ང་ཡི་མན་ངག་ཚར་བའི་སློབ་མའི་མཆོག་
ཡིན། རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་སློབ་མའི་མཆོག་ང་ཡིན་པས། མཆོག་གིས་མཆོག་ལ་
མཆོག་གཏང་དོ། རྟེན་འབྲེལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། གཞན་དོན་མཆོག་
ཅིག་སྐྱབས་ཤིག ཅིས་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཀྱང་གནང་།

དེ་ཡང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནི། གཡའ་ལུང་ན། འོད་གསལ་ལྷ་
རིགས་འཁོན་གྱི་གདུང་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གཅེན་
གཙུང་གཉིས་ལས། གཅེན་པོ་འཁོན་རྟོག་ཤེས་རབ་རྩལ་ཁྲིམས་ནི། ལྷགས་
རྟེན་མ་ལ་མཁས་ཤིང་། རྟོག་ཕྱིར་པའི་སློབ་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། མདོན་
ཤེས་དང་། རྩལ་ལྷན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་ལ། ལྷགས་ཤིག་
ཏུ་མི་མང་ཆོགས་པའི་སྟོན་མོ་ཞིག་གི་ལྷགས་སྟུ། ལྷགས་པ་འགས་གསང་
སྟོག་བྱེད་པ་གསན་པས་ལྷགས་སྟུན་ཏེ། གཙུང་པོ་ལ་ད་གསང་ལྷགས་
གསར་མ་ལེན་པའི་ཏུས་ཡིན། ང་ནི་ཀས་ཆེས་པས་མི་ཡོང་། རྒྱུད་གཞོན་
པས་ལྷགས་གསར་མ་ལ་འབྱུག་རན། ད་ལྷ་ལྷ་གྲུ་ལུང་ན། འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་
བ་ཁོང་གསང་ལྷགས་གསར་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་ཐོས་པས། རྒྱུད་དེའི་

མདུན་དུ་སོང་ན། ངས་བརྟག་པ་བྱས་པས། མ་འོངས་པར་གཞན་དོན་ཆེན་
པོ་ཡོང་བའི་ལྷས་སུ་འདུག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ན། དང་ལེན་ལྷས་ཏེ་ཆ་
རྒྱུན་བསགས་མཐར་ཐེབས་པར། ལམ་ཁ་ནས་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བའི་སློབ་མ་
ཡིན་པའི་འབྲིན་ལོ་རྒྱ་བ་དང་མཇལ་ཏེ། དེར་གནས་སྐབས་བཞུགས་ནས། གྱི་
རྩོམ་གྱི་དབང་དང་བྲིད་ཅི་རིགས་ལྷས་བཞིན། འབྲིན་ལོ་ཁོང་སླ་མའི་མདུན་
ཕྱོད་ཞོར་བྲིད་དེ། སླ་ཆེན་འབྲོག་མི་མཇལ་བ་ན། སྐྱ་ནས་འཐེན་ཏེ་དབང་
ཐོབ་བཅ། མདོན་རྟོགས་སྒྲིམ་ཤེས་སམ། སྒྲོན་གནས་བྲན་ནམ། སོགས་ལོ་
རྒྱས་ངེས་འཐར། ཐུགས་དགུས་ཆོར་གནང་། འབྲིན་ལོས་ཀྱང་ལྷས་པར་
བརྟེན། དབང་གལ་དུ་ཚུད་དེ་གྱི་རྩོམ་གྱི་དབང་ཞིག་གནང་། ད་ཁྱེད་དཔོན་
སློབ་འཆད་ཉན་གྱིས་དང་གསུངས། འབྲིན་ལོ་ལ་འདི་ཁྱེད་གྱི་ཐ་མའི་སློབ་མ་
མཆོག་ཅིག་འོང་བས། རྒྱུད་གྱི་བཤད་པ་ཟིན་བྲིས་ཐེབས་སུ་བཅུག་ཅེས་ལུང་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ཡོང་སྟེ། དཔོན་སློབ་རྒྱུད་གྱི་བཤད་པ་འཆད་ཉན་
མཇུག་བཞིན་པ་ན། སླ་མ་འབྲིན་ལོ་རྒྱ་ནི་འཇའ་འོད་རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་བཅས་
ཏེ་མཁའ་སྒྱུད་དུ་གཤེགས། འཕོན་སྟོན་གྱིས་གཤེགས་རྗེས་གྱི་བྱ་བ་ཆང་མ་
བསྐྱབས་རྗེས། རྟ་བཅུ་བདུན་ལ་རྒྱབ་འགལ་དང་བཅས་པ་དེད་དེ། སླ་ཆེན་
འབྲོག་མའི་མདུན་དུ་འཇལ་ཏེ་ཐུལ། རྒྱུད་བཤད་གྱི་འཕྲོ་ལྷས་པས། དགུས་
བཞིན་གནང་བར་ཡོངས་རྫོགས་ཆར་བ་བྱུང་བ་ན། ད་མན་ངག་ཀྱང་གནང་
བར་ལྷས་པས། ངས་སླ་མ་ཞིག་ལས་དམ་ཆོག་སྤང་བར་བརྟེན། ལམ་འབྲས་ནི་

སྤྱིན་དུ་མི་གཏུབ་གསུངས། ལམ་སྒྲོར་གྱི་མ་བརྒྱད་ཚར་བར་གནང་སྟེ། ལར་
ཁྱོད་གྱི་བྱ་ཆ་བོ་རྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ཚེས་འདི་ཡི་བདག་པོ་ཡོང་བར་བྱ་རྒྱ་
ཡིན་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ནི། སྤྱི་ཆེན་
འབྲོག་མི་ལོ་ལྔ་བའི། རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་སློབ་མ་ལྔ་ལས། མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་གྱིར་ཐེབས་ཏེ། ག་བོ་ལུང་
པར་དགོན་རྒྱུད་ཞིག་བཞེངས་ནས། དེར་ལོ་ཤས་བཞུགས། རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་
འདྲ་གནང་བཞིན་པར། རུབ་གཅིག་མིས་ལྟས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱང་བར་
བརྟེན། རི་འགོར་ས་ལྟས་སུ་ཐེབས་ཏེ་གཟིགས་པ་ན། ས་ཀྱི་དཔོན་པོ་རིའི་
གཤམ་དེར། སྤང་བོ་ཆེ་ཉལ་བའི་མཁའ་སྤྱད་གཡམས་པའི་མདུན། རྒྱ་གཡམས་སུ་
འབབ་ཅིང་། ས་དཀར་པོ་ལ་ཉི་འོད་ཕྱོག་པས་འཇམ་འོད་འཕྲོ་བ་སོགས། དགོ་
བའི་ལྟས་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་དེར། དགོན་པ་ཞིག་ཆགས་བཏབ་ན། མ་འོངས་
པར་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བའི་དཔྱད་བཟང་པོར་གཟིགས་ཏེ། ལུལ་དེའི་
བདག་པོ་རྩད་བཅད་དེ། ས་རིན་དང་བཅས་སྤྲོང་བ་ན། ཡི་རང་དགའ་གུས་
དང་བཅས་ཏེ་སྤུལ་བྱང་བར་བརྟེན། འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལོ་
བཞི་བརྒྱ་རྒྱ་མོ་སྤང་གི་ལོ་ལ། དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་ཆགས་བཏབ། དེར་
སྤྱི་བྱང་ཞིག་བཞེངས་ནས། སྤྱགས་དམ་གཙོ་བོའི་ཞོར་དུ་ཚེས་བཀའ་འགའ་
རེའང་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ན། སྤྱི་མ་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་བྱོན་ཏེ་མཇལ་ཁ་

ཞུས། ལྷ་ཆེན་འཕྲོག་མིའི་ཕྱག་བྲིས་སྤུལ་བ་ན། གཟིགས་ནས། ང་གཉིས་ཀྱི་
ལྷ་མ་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་སུ་འདུག་པས། ཕྱག་བྲིས་འདི་འདྲ་ཞིག་གནང་བ་
ལ་གསུངས་ཏེ། མེའི་ཕྱག་ནས་འཛིན་འཐེན་འཐེན་མཛད། རོ་མོ་ལ་མངགས་
ཏེ། ཁོང་ནང་དུ་གདན་དྲོངས། བཞུགས་ས་སྤྱོད་ཆས་དང་། གསོལ་ཆས་བྱ་སྤྲིག་
ཀྱིས་གསུངས། ཞག་ཤས་ནས། ཅ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་
ཐུན་མོང་མིན་པ་དོ་རྩེ་གྲུང་དང་། ཐུན་མོང་བ་སྤྲུཅ་བཅས་ཀྱི་བཤད་པ་
རིམ་པས་གནང་སྟེ། མཐར་རྒྱུད་བཤད་ཆ་ལག་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་གནང་
བ་དང་། སར་ལྷ་མ་ལ་མན་ངག་དོ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱང་སོགས་སྤུལ་ནས། ལྷ་མ་སེ་
སྟོན་ཀུན་རིག་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་ཏེ། མན་ངག་དང་རྒྱུད་
བཤད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོར་གྱུར། ས་སྤྱོད་ལོ་བཞི་བཞུགས་པར་གསུངས་
སོ། །

དེ་ནས་ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་གདན་ས་བསྐྱེད་ས་ནས་
བཞུགས་པ་ལ། བཅུན་མོ་ལ་སྲས་རྒྱུད་ནི་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁུ་སྤྱིད་སྲས་སུ་ལྷ་
མ་གནམ་ཁུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་མདུན། སྐབས་འཕྲལ་ཆོས་ཁྱུར་ཐེབས་ཀྱི་
ཡོད་པ་ལ། ནམ་ཞིག་ལྷ་མ་གནམ་ཁུ་པ་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་དག་
སྣང་དུ། སྤྱིད་སྲས་ཀྱི་ནམ་མཁར་མཛའ་གྲུར་ཀྱི་ནང་། ཐུན་རས་གཟིགས་ཁ་
སར་པ་ཉི་ཞིག་བཞེངས་སྐབས་སུ་ལྷ་བ་གཅིག་ཙམ་རིང་གཟིགས་པ་དེ། ལུང་
པ་དེ་ཕྱོགས་སུ་སྤུལ་པ་ཞིག་འབྱོན་རྒྱུར་མཁྱེན་ཏེ། ས་སྤྱོད་ནས་དཀོན་མཆོག་

ཀླུ་པོ་ཡར་ཤོག་གསུངས་པ་ལ། གྱོན་ཏེ་སྤྲ་ཙམ་ནས་མར་གཏོང་ཞིང་ཡོད་པ་
ལ། ཉིན་གཅིག་གསུང་མོལ་འདྲ་གནང་ནས་ཕྱི་པོར་སོང་བས། རྡོ་དགོང་ང་ལྷ་
མས་འདིར་སྡོད་བཅུག་པ་འདྲ་སྟམ་པ་ལ། ཉི་མ་ལ་ཙམ་ན་ད་སོང་། རྡོ་དགོང་
ལམ་དུ་ལྷག་ན་འདིས་སྤྱད་རིན་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཆང་རིན་ཞིག་གནང་ནས་
བཏང་བྱང་བར་སེམས་སྒྲིབ་ཞིན་ཕེབས་པར། དཀར་གོང་ལུང་པའི་མདའ་
དེར། མ་གཅིག་གིས་གཡས་བསྐྱོར་གྱི་ཚུ་ལེན་བཞིན་བྱང་བ་དང་འཕྲད་དེ་
རུབ་དེར་གནས་ཆང་གཡར། ཆང་ཉོས་ཏེ་གསོལ། སྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག
ལྷ་ཞག་ཆང་རན་པ་ན། ལྷ་མ་གནམ་ཁུ་པས། སྦྱིད་ལྷས་སུ་ཡར་བསུས་
ཤོག་གསུངས། འཁྱུངས་མ་ཐག་མདུན་དུ་ཁྱེར་ཤོག་གསུང་ནས་སྒྲིད་པར་དུ་
བཞེས་ཏེ། འདི་ནི་ངེས་པར་དུ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་སམ། རྣལ་འབྱོར་དབང་
ཕུག་དང་ཡང་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་བརྗོད་མང་པོ་མཛད། དུམ་
སྲས་གཉིས་ཆར་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱོ་རྒྱ་ཆེན་གནང་། རིམ་པས་བསྐྱེད་
བསྐྱིངས། མཆན་དཔེས་རྒྱན་ཞིང་། ཀུན་གྱིས་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་
བ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན། སྲས་ཀྱི་མཆན་ལ་ཐོག་མ་ནས། ཀུན་དགའ་སྦྱང་པོ་
ཞེས་གསོལ།

ཡབ་ཀྱིས་བར་སྐྱབས་སུ་རང་གི་བཙུན་མོ་ལ་གསང་བཞིན་པ་
ལ། རྣམ་ཞིག་བཙུན་མོས་ཤེས་ཏེ་ཡབ་ལ་ང་ལ་གསང་ཅི་དགོས། ཁྱིད་ཀྱི་མི་
རྒྱུད་འདི་ཆད་དུ་དོགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་པ་ལ། ད་རེས་སྲས་བྱང་བཤིན་ཏུ་

ལེགས་ཤིང་། ད་འདིར་སྤྱང་དུ་བསྐྱུས་ཤོག་གསུངས་ནས་བསྟེན་བསྐྱར་
གང་དགོས་གནང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དགུང་ལོ་ང་
དགུ་པ། རབ་བྱུང་གཉིས་པའི་ཆུ་སྟེལ་ལོར། སྤྱ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་
པ་ནས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་པ་ལ་ཡབ་འཁོན་སྟོན་གོངས་པ་དེའི་བར་ཡབ་ལས་
ཀྱི་རྩོམ་སོགས་ཆོས་མང་པོ་ཞུས། དེ་ནས་ས་སྐྱ་པ་ཆོས། སྤྱས་ལ་གནས་སྐབས་
སྟོབ་གཉེར་བྱ་རྒྱ་བཟོས།

གདན་ས་གནས་སྐབས་སྤྱ་མ་བ་རི་ལོ་རྩ་ལ་གཏད་དེ། དགུང་ལོ་
བརྒྱ་གཅིག་པར། སྤྱ་མ་བ་རི་ལོ་རྩ་བས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་
གནང་སྟེ། བསྟེན་དུ་བརྒྱག་པས་སྤྱ་བ་དུག་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་
སྤྱ་ཞལ་བསྟན། ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་ངག་གནང་བ་ན། བར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སྤྱུང་། དེ་
ནས་སྟོད་སྦྱང་གྱི་མཁས་གྲུབ་ལོ་པཎ་མང་པོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་
ཆོས་བཀའ་ཤིན་དུ་མང་པོ་གསན་ཏེ། ཐུགས་སྤྱུང་བཞིན་པར། བཅ་ཞིག་
འཁོན་སྦྱིད་ཆུ་བའི་མདུན་ནས། བདེ་མཆོག་སོགས་གསན་བཞིན་པའི་ཆོས་
དབར་ཞིག་ལ། སྤྱ་ཆེན་སེ་སྟོན་ཀྱན་རིག་མདོ་སྟོད་དུ་སྟོན་མོ་ཞིག་ལ་ཕེབས་
འདུག་ཟེར་བས། སྦྱིད་ཆུ་བའི་གྲ་པ་ཁག་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་མཇལ་ཁར་བྱོན་
པ་ན། སྤྱ་མ་སེ་ཆོགས་པའི་གུང་དེར་བཞུགས་འདུག་པར། མཇལ་ཁ་གནང་
བ་དང་། རེ་རེ་བཞིན་སྦྱེས་ཡུལ་གང་ནས་ཡིན། སྟོབ་གཉེར་གང་བྱས། ཆོས་

གང་ཤེས་ཞེས་ངི་བ་མཛད་པ་ན། ཀུན་དགའ་སྤྲིང་པོ་ལའང་དེ་བཞིན། རྫོགས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲིས་ཡུལ་གང་ནས་ཡིན་གསུངས་པར། ས་སྐྱ་ནས་ཡིན་ཞུས་པས། འོ་ན་དེར་ངའི་སླ་མ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། གྲོངས་ཟེན་འདུག་པ་དང་། བ་རི་ལོ་རྩ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཐོས་པས་འགྲོ་ཡང་མ་འདོད། དེར་སང་དེ་ན་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་ན་གསུངས་པར། དེའི་སྤྲིས་ཀྱི་དོད་ཅིག་ཡོད་པ་ང་ཡིན་ཞུས་པས། རྫོགས་རྩུན་མ་ཟེར། ངའི་སླ་མ་ལ་སྤྲིས་མེད་གསུངས་པ་ལ། བྱ་ལན་མ་སློབས་པར། རོགས་པ་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་གིས། སྤྲིས་མའི་རྫོ་མོ་དངོས་ལ་སྤྲིས་མེད་ཀྱང་། ཁོང་ཡུམ་གཞན་ཞིག་ལས་སྤྲིས་ཚུལ་ཞུས་པར། སྤྲིས་མས་སྤྲིས་པ་དུ་བཞེས། མི་གསོན་གཤིན་མི་འཕྲད་ཟེར་བ་དེ་བརྩུན་དུ་འདུག་དེས་དངོས་སུ་སྤྲད་བྱུང་གསུངས་ཏེ་གཤམ་བཞིན། ད་དོད་གོང་ངའི་ཅར་སྤྲོད་གསུངས་པས་བཞུགས། དབུ་སྤྲིས་སྤྲིས་ཏེ་གཟིམས་པ་དང་། བེར་མ་པའི་གདམ་ངག་ལམ་འབྲས་འདི་ལ། གཞུང་དང་ཡན་ལག་གི་ཆོས་སྐྱོར་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་སྤྲིས་རྣམ་གསལ་ཞིང་རག་བསྐྱུས་ཤིག་གསུངས་ཏེ། མཉམ་ཞོག་ལ་ཆོས་ཡོད་པས་ལེན་དུ་ཤོག་ག་ལེར་བྱས་ན་ང་ཡང་སང་མོད་འཆི་ཉེན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཕྱིར་བྱོན་ཏེ་གདུང་སྤྲིས་མགྲོགས་པོ་ཡར་ཡོང་རྒྱུ་ལ། སྤྲིས་མ་སྤྲིད་ཆུ་བ་ལ་གནང་བ་ཞུས་པས་འདི་ནས་ཆོས་འཕྲོ་མ་བཅད་གསུངས་ཏེ་མ་གནང་། ཕྱི་ལོར་སྤྲིས་མ་སེ་གྲོངས་ཏེ་འགྲོད་པ་སྤྲིས། སྤྲིས་མ་སྤྲིད་ཆུ་བའང་ཡུན་རིང་མ་བཞུགས་པར་གྲོངས་པ་དང་གཤེགས་རྫོང་སོགས་ཞུས།

དེ་ནས་ས་སྐྱ་པ་ཆོས་བགྲོས་ཏེ་ད་ནི་ཡབ་ཆོས་རྩད་གཅོད་པ་དྲག་
ཟེར་བར། སྐྱ་དྲག་རིས་པ་ན། ལྷ་མ་སེ་མཁར་རྩུང་བའི་སྒོ་བ་མ་མཁས་ཤོས་
ནི། ཐང་སག་གི་ཁང་སྟོན་མཆེད་གཉིས་ཡིན་པ་ལ། གཙུང་ནི་གྲོངས་ཆར་
ཟེར་བ་གསན་པ་དང་། ཆེ་བ་དགོན་པ་བ་ཞེས་པའི་མདུན་དུ་བྱོན་རྒྱུར་ཐག་
བཅད། ཨ་ཇོ་རྒྱལ་པོས་ཞབས་བྱི་བྱས། གསོལ་ཆས་སོགས་ཁལ་རྟ་གཅིག་བྱག་
རྟེན་འབྱུལ་རྒྱའི་ཁབ་སྟོང་རི་བ་ཞིག་བསྐྱམས་ཏེ། ཐང་སག་དེར་དུ་བྱོན། རིམ་
པས་རྩད་གཅོད་མཐར། རྒན་མོ་ཞིག་གིས། བ་གི་རེད་ཟེར་བ་ལ། ཐག་མཁན་
ཆོ་གཅིག་གཉིད་ཁྱག་ཏུ་བསྐྱད་འདུག་པར། དེའི་ནང་རྒན་པོ་ཞིག་ར་སྤུལ་
ཞིག་གྱོན། ཤ་འགག་ཅམ་ལས། སྤྲད་ཤམ་ཡང་མེད་པ་ལ། སྤྲད་པ་ཡོག་གིན་
གཏམ་ཆབ་ཆོབ་མང་པོ་བཤད་བཞིན་འདུག ག་ལེར་སྒྲིག་ཏུ་བོས་ཏེ། བྱག་
རྟེན་དུ་ཁབ་དེ་སྤུལ། བྱག་འཆལ་བ་ན། འོ་ཁྱོད་ནོར་སོང་། ཅི་ཟེར་གསུངས་
པ་ལ། མ་ནོར་ལགས། གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཁྱུ་ཞེས་ཁྱུས་པར། ཨ་ནོར་
སོང་། ངས་རྟིང་མ་འདྲ་དང་། བམ་ཟེའི་ཆོས་འདྲ་བཤད་པ་ལས། དེ་འདྲའི་
མིང་ཅམ་ཡང་ད་ལྟའི་བར་ཐོས་མ་ཁྱོང་། ཁྱོད་རང་སོང་གསུངས་ནས། བྱོན་
སོང་བ་ན། ས་ཆེན་གྱིས་སྤྲ་མས་བརྒྱན་གསུངས་པའམ། སྤྲོད་པ་ལ་དཔག་
ན་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་སྟེ་བྱིར་ལོག་པ་ན། ཁོང་གི་རྩར་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བགྲོས་སོང་
ཞིག་ཡོད་པ་དེས། ཅི་ཟེར་བ་རེད་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་གསུངས་ཞེས་རིས་པས། ལམ་
འབྲས་དགོས་ཟེར། ངས་མི་ཤེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་པ་ན། འོ་དེ་ལོར་སྤྲ་མ་

སེའི་མདུན་སྒྱིད་རྒྱུ་སྒྲིབ་མ་འགས་མངལ་ཁ་ཞུས་པ་ན། ས་སྒྱུ་ནས་ཡིན་
ཟེར་བའི་རྩོམ་གཅིག་ལ། ངའི་སྒྲ་མའི་སྒྲས་ཡིན་འདུག་གསུང་ཐུགས་
མཉེས་པོ་གནང་བ་དེ་འདྲ་ན། དམ་ཆོག་ཉམས་ན་མི་རུང་ཞུས་པས། འོ་ན་
བོས་ཤོག་གསུངས། རྒྱུང་ཚམ་དུ་བྱོན་ཟིན་པར། ཡར་བོས་ཏེ། དེ་རུབ་བཞུགས་
བཅུག་སྒྲ་མ་དགོན་པ་བའི་ཞལ་ནས། ངས་ནོར་འདུག་བཟོད་པ་མཛོད། ང་
གཉིས་དམ་ཆོག་བསུང་དགོས། གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཡོངས་
རྩོགས་ང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པར་བཞེན། རེད་སྒྱུན་གཉིས་སྒྲ་མ་སེའི་
མདུན། ལོ་བཙེ་བརྒྱད་བཅུད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཀྱང་། ད་དུང་ལན་གསུམ་
པར་འགོ་དགོས་བྱུང་། ད་ལྟ་འདི་ནི་སྒྲ་བས་བདེ་པོ་མི་འདུག་ ངས་ཀྱང་མཛོ་
བསམ་འདྲ་གཏོང་དགོས། བྱིད་ནས་ཀྱང་ཆ་རྒྱུན་འདྲ་བསགས་ཏེ། རྟོན་དུས་
རྒྱུར་ཤོག་དང་བཤད་ཆོག་གསུངས་པའི་གནང་བ་ཡང་ཐོབ། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་
གསུང་བཞིན་སྒྲར་བྱོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་མ་ས་སྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་
པོ། ཐང་སག་དེང་དུ་སྒྲ་མ་ཞང་སྟོན་ཆོས་འབར་གྱི་མདུན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་
ཙ་བརྒྱད་ནས། སུམ་ཅུ་ལྷག་གཉིས་བར་ལོ་བཞི་བཞུགས་པ་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་
ཞང་སྟོན་གྱིས། ཁོང་གི་སྒྲ་མ་སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་དེ་ཉིད་འཁོན་དགོན་མཆོག་
རྒྱལ་པོའི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དབང་
ཐུག་པའི་སྒྲ་མ་པའི་གདམས་ཟབ་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་མན་
ངག་དང་། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཤད་པ། ལམ་སྐོར་བྱི་མ་བརྒྱད་བཅས་ཆ་ཆང་

གནང་ནས། སྐབ་པ་ལུང་གྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྲོ་མས་བྱ་དང་། རི་དྲགས་འདྲ་
མིན་ལུང་པ་གང་བ་ཙམ་དང་། ཉམ་མཁར་སྐྱུ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ས་གཞི་
བྱབ་པ་ཙམ་སོགས། སྐྱུ་པའི་ནམ་གངས་མང་པོར་བསྟན་མཛད། ཕྱིན་ཆད་
ལོ་བཙེ་བརྒྱད་བར་ཆོས་འདིའི་མིང་ཙམ་ཡང་མ་བཤད། དེ་ནས་གཞན་ལ་
བཤད་པའམ། འབྲི་བ་སོགས་གང་བྱེད་ཆོས་འདིའི་བདག་པོ་བྱེད་རང་ཡིན་
གསུངས། དེ་ནས་སྤྲོ་མ་ཞང་དགོན་པ་བ་སྐྱུ་གཤེགས་པའི་གཤེགས་རྫོགས་
སོགས་ཀྱང་མཛད། དེ་ནི་སྤྲོ་མ་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་བབས་པའི་གསུང་
ངག་ལམ་འབྲས་རིང་བརྒྱད་རི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ནས་ཉེ་བརྒྱད་རི་ལྟར་བྱང་ཚུལ་ཡང་། སྤྲོ་མ་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོ་
དགྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་བཞེས་པའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་སྡོན་གྱི་དུག་རོ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་ལང་སྟེ། ལྷ་བ་གཅིག་ཙམ་དུ་ཞལ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་ཆད་ལ་ཁད་
དུ་སྐྱུང་ནས་ཡར་སོས་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗེད་དེ་གནས་སྐབས་དྲན་
མ་སོས་པ་ལ། སྤྲགས་སྐྱོ་སྟེ། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཞན་ལ་བྲི་ས་ཡང་
མེད། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པས་གང་འདྲ་ཡོད་མི་ཤེས་དགོངས། དེ་ནས་
འཇམ་དབྱངས་སྐབ་སྤྲག་ཏུ་སྐྱུ་མཆམས་དམ་པོར་བཅད་དེ། ལྷ་དང་སྤྲོ་མ་ལ་
གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ནས་བཞུགས་པའི་ཐོག་མར། སྤྲོ་མ་ཞང་དགོན་པ་བ་
མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་པར་ཅུང་ཟད་དྲན་སོས་པར་བྱང་། ད་
དུང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་གསུངས་པ་ན། ཡོངས་རྫོགས་

དན་པར་གྱུར། སྤར་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་བཞིན་བཞུགས་པའི་ཐོ་རངས་
ཞིག་དུ། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་བེར་མ་པ། ཕྱག་གཉིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ཕྱག་
རྒྱ། ཞབས་སེམས་སྦྱིལ། གཡས་སུ་ནག་པོ་པ་ཞབས་སྦྱིལ་གྱང་། གཡས་པར་
བ་མེན་གྱི་རུ་དུང་། གཡོན་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་འཛིན་པ། གཡོན་དུ་
ག་ཡ་རྩ་ར། ན་བཟའ་དཀར་པོ་ལྗེང་གོན་མཛད་ནས། རྡོར་བྱིལ་ཐུགས་ཀར་
བསྐྱོལ་བ། རྒྱབ་དུ་ཀོ་ཏ་ལི་པ་དུས་མོ་བཅུགས་ནས་གདུགས་འཛིན་པ། མདུན་
དུ་བི་ན་ས་སྟེ་ནགས་ཁྲོད་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བདུད་ཅི་འབྱུལ་བ་སྟེ། གཙོ་
འཁོར་ལྷ། ས་དཀར་པོ་ལ་རྒྱབ་ཡོལ་དུ་མཛད། ཡ་གིའི་མོན་གྲོག་ནས། མ་
གིའི་འབལ་གྲོག་གི་བར། སྦྱིལ་གྱང་གིས་བྱབ་པར་མཛད་ནས། འདི་ཐམས་
ཅད་ངར་དབང་གསུངས་ཤིང་ཞལ་བསྟན་པས། ཐུགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་འཁྱུངས་ཏེ། ཨ་ལ་ལ་སྟེ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་བསྟོད་པ་ཡང་མཛད། དེ་ནས་སྒྲ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཆོ་བ་བྱུར་ནས་
སྤངས་ཤིང་། སྦྱ་མཚམས་དམ་པོར་བཅད་པར། གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་བྱོན་
ཏེ། སྤ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སམ། སྤ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་
དང་བྱིན་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས། བྱད་པར་དུ་ཐུགས་
རིའི་ཁོང་ལས་མི་འདའ་བའི་བླ་ཆོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གསན་པ་
སྟེ། དེ་ནི་ཉེ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་བབས་པའི་ཚུལ་ལོ།

དེ་ནས་སྤ་མ་ས་སྦྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ། དགུང་ལོ་ལྷ་

བཅུ་ཟླ་པ་འདི་རྒྱུ་ཅན་ནས། ལམས་པ་འབྲི་གུང་སྐྱུ་ར་ཨ་སྐྱུ་བས་ཞེས་པ་
དེའི་སྐྱུ་ཨ་སེང་ཞེས་པ་དེས། སྐྱུ་མ་ས་ཆེན་ལ་ལམ་འབྲས་ཡོད་པར་ཤེས་
ཏི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། བཀའ་རྒྱ་ཐིམ་པ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་
པར་བརྟེན། ཁོང་གིས་ཁྱེས་རྩེ་རྩེ་ཆེན་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཡིག་ཆ་ཞིག་ཁྱེས་
པས་གནང་བར། ཨ་སེང་མར་གྲགས། དེ་རྒྱུ་ལོ་བཞི་ལ་མ་གསུངས། དེ་ནས་
རིམ་པས་སློབ་མ་གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། ལྷ་དང་། བདུན་དང་། སུམ་ཅུ་
སོགས་གྲངས་ཅི་རིགས་ལ་གསུངས། སྐྱུ་མ་ས་སྐྱུ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ལམ་འབྲས་ཡི་
གོ་བྱིས་པ་དངོས་ནི། རྣམ་འབྲེལ་བཅུ་གཅིག་ལྟེ། བདག་ཆེན་སློབ་ཀྱིས་རྒྱལ་
མཆན་གྱིས། ཟབ་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སྐྱུ་མ་ནི། ཁོ་བརྒྱད་མོ་གསུམ་
དག་ལ་ཡི་གོ་གདམ། ཞེས་པ་ལྟར། ཨ་སེང་མ། ཁྱེས་མ། སྐྱུ་མ། ལྷ་མ། བདུན་
མ། སུམ་དོན་མ། སྐྱུ་མ། ཟབ་དོན་མ། རྣམ་འབྲེལ་མ། མང་ཆུང་མ། སྐྱུ་མེད་མ། འ་ཁྱེ་
མ། གཉག་མ་སྐྱུ་བཅུ་གཅིག་གོ།

སྐྱུ་ཆེན་དངོས་ཀྱི་ཞལ་སློབ་ཀྱང་། སྐྱུ་ཡི་སྐྱུ་སློབ་དཔོན་བསོད་
ནམས་ཆེ་མོ། སྐྱུ་མ་སྐྱུ་བར་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན། གཞན་སྐྱུ་དུ་ཆུ་བ་ལས་
དབང་ཁྱེས་པའི་སྐྱུ་གོན་གྱི་མནལ་ལྟས་དང་། ཞང་དགོན་པ་བས་ལྷང་
བསྐྱུ་ལྟར་ན། སྐྱུ་བ་ཐོབ་པ་གསུམ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་བདུན། རྟོགས་པ་
དང་ལྷན་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་གསུངས་ཡང་། དེ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆད་པར། བཟང་
ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། གསུངས་དག་རིན་པོ་ཆེ་

ལམ་འབྲས་འདི། མཐར་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅེས་
པ་ཡང་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་། སྐྱ་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟགས་སྟ། ཕྱག་ཞབས་
ཀྱི་མཐེལ་ནས་སྐྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཏུས་གཅིག་ལ་སྐྱའི་བཀོད་པ་
ཏུག་གིས་ཐིན་ལས་མཛད་པ་དང་། སྐྱ་གཤེགས་པ་ན། སྐྱའི་བཀོད་པ་བཞི་
ཡིས་ཞིང་ཁམས་བཞི་ཏུ་གཤེགས་པར་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱས་པ་ནི། རྣམ་པར་
ཐར་པ་རྣམས་ལས་མཁྱེན་འཆལ་ལོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་མ་ས་སྐྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ། གདུང་རྒྱད་དང་། ཆོས་རྒྱད་
འཛིན་པའི་སྐྱའི་སྐྱས་བཞི་བྱོན་པ་ལས། དང་པོ། ཀྱན་དགའ་འབར། རྒྱ་
གར་དུ་བྱོན་པར། སློབ་གཉེར་ཟིན་ཏེ། རྒྱ་བྱོན་ཁར། རྩོམ་གདན་དུ། ཁོང་
རིམས་སྐྱ་ནས་གོང་ས། གཉིས་པ། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ་ནི། རྩོམ་
གདན་ཀྱི་སློབ་གོང་དུ། མི་ཐུབ་སྐྱ་བའི་རྣམ་འབྱུལ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་ཅེ་
མོ། ས་སྐྱར་འབྲངས་སོ་ཞེས། མཁའ་འགྲོ་མས་ཡི་གེ་བྲིས་ཤིང་། འཕགས་ལྷལ་
པརྟེན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་རིམ་པས་སྐྱེ་བར་བཞེས་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཞི་གཅིག་
ཐོག་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས་པ་དེ་དང་། གསུམ་པ། རྩོམ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན་ཏེ། དགུང་ལོ་དགུ་པའི་ཐོག་བྱང་སེམས་སྐྱ་བ་རྒྱལ་མཆོན་ལས། ཁོངས་
སྟོན་དག་བསྟན་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞེས།

འཕགས་ལྷལ་ཀྱི་པརྟེན་བཅུན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་། དགུང་
ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་སྐྱ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ་ན། གཅིན་

གིས། ཁྱིད་ཀྱིས་འདིར་ཚེས་ཤོད། ང་དབུས་སུ་འགོ་ནས་སློབ་གཉེར་བྱ་
གསུངས་པ་ལྟར། དགུང་ལོ་བདུན་ཅུའི་བར་གདན་ས་སྦྱོང་། མ་བྱོན་པའི་
སངས་རྒྱས་གསུམ་པ་རབ་གསལ་གྱི་ནམ་འབྲུལ། ལ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་གྱིས། བོད་
ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་གཅིག་ཕྱ་ཞེས་བསྟུགས་ཤིང་། ཕྱག་འཆལ་གནང་བ་དེ་
དང་། བཞི་པ། དཔལ་ཆེན་འོད་པོ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྲས་གཅེན་གཙུང་གཉིས་བྱོན་
པའི་གཅེན་པོ། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་ཏེ། ཁོང་སྦྱེ་བ་ཉེར་ལྗེའི་བར། ཚད་མ་
ནམ་འགྲེལ་ལ་མཁས་པའི་པརྟེན་གྱི་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་ལྷ་ལ་
དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས། འཁྲུངས་མ་ཐག་དུ། སློབ་ཏེ་སྐད་
དང་། རྒྱ་ལྷོག་དང་བོད་ལྷོག་ཐམས་ཅད་མ་བསྐབ་པར་མཁྱེན། ལ་ཆེའི་
པཎ་ཆེན་གྱི་མདུན་ནས། ཚད་མ་གསན་པ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པརྟེན་
ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་ཏ་པརྟེན་ཞེས་མཆན་བཏགས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་
ཐོག་སྤྱད་འདུལ་དབུས་སུ་ཐོག་མར་དར་བའི་གནས། ཉང་སྤྱད་རྒྱན་གོང་
གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། དབུ་སྒྲ་བསེལ་ཏེ། ལ་ཆེའི་པཎ་ཆེན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
མདུན། བསྐབ་བྱ་གསུམ་ལ་གང་བར་མཛད་དོ། །

སྟོད་འདུལ་གྱི་ཐོག་མར། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པའི་མཆན་ལ། ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་དང་། གཞན་
གཉིས་ལ། རྡོ་རྗེ་དཔལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་ཞེས་བཏགས། དགུང་ལོ་སོ་
བདུན་ཐོག་མར་ཡུལ་སྦྱིད་གོང་གི་ཆོང་འདུའི་སྐབས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྟོ་

ཕྱོགས་ནས་ཡོང་བའི། འཕྲིག་བྱེད་དགའ་བོ་སོགས། ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པའི་
ཕྱི་རིལ་པའི་སྟོན་པ་དྲུག་དང་ཚོད་པས་ཕམ་པར་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་བརྒྱུང་བ་
དང་། དགྲུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ཐོག་ས་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཏྲར་
གྱི་རྒྱལ་པོ་གོ་དན་གྱིས། མཆོད་གནས་སུ་སྐྱེན་འདྲེན་བྱུང་བ་ན། རེ་ལཱའི་ཐོག་
བྱོན་བྱུབ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་གཙོས། ཏྲར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། དཀོན་མཆོག་གི་དབུ་
འཕངས་གཏོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་སྲོལ་ཐོག་མར་དར་བར་
མཛད། དགྲུང་ལོ་བདུན་ཅུའི་བར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། སྐྱའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་
ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་མ་མེད་པ་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་
དུ། འཁོར་རྒྱ་བར་འཕྱར་བ་དེ་ཉིད་དང་། གཙུང་པོ་ནི། ཟངས་ཚ་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་མཆོན་ཏེ། དེའི་བཙུན་མོ་ལ། གདུང་སྲས་གཅེན་གཙུང་གཉིས་
བྱོན་པའི་དང་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཉིས་པ་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་
རྡོ་རྗེ་གཉིས་ལས། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། མངའ་རིས་སུ། ས་སྟོན་རི་པ་
ཞེས། སྐྱེན་རས་གཟེགས་དང་དངོས་སུ་གསུང་མོལ་གནང་ནུས་པའི་ལྷ་མ་
གཅིག་ཡོད། དེ་ལ་ཆོགས་བདག་གིས། ཟངས་ཚས་ང་ལ་བོད་རྒྱ་གཉིས་ལ་
དབང་སྐྱར་བྱུབ་པའི་བྱ་གཅིག་དགོས་ཟེར་བ་ལ། དེའི་ནུས་པ་བྱིད་འདུག་
པས་དེ་ལྟར་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་ལྟར། བསམ་བཞིན་དུ་ཟངས་ཚའི་སྲས་སུ་
བྱོན་པ་སྟེ། འཕྲུངས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་དུས་སུ། ས་སྟོན་རི་པའི་སློབ་མ་
ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྩད་ཆོད་ནས་མཛལ་དུ་བྱུང་བ་ན། ངའི་སློབ་མ་དང་། ཉེ་གནས་

འདི་དང་འདི་ཞེས་མིང་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་ཞིང་། ཁུ་བོ་སྤྲུལ་མ་ཆོས་རྗེ་
ཏོར་ཡུལ་དུ་མ་བྱོན་གོང་། ཡབ་ཡུམ་གྲོངས་པ་དང་། སྐུ་དཔོན་གཉིས་དགུང་
ལོ་བརྒྱ་དང་། ལྷ་ཅན་ཆགས་ཕྱིར་དུ་ཁྲིད་མཛད་པ་ལ། འཕགས་པ་རིན་པོ་
ཆེ། ཕྱིར་ལམ་དབྱས་སུ་ཕེབས་པ་ལྷ་ས་ནས། ཆོས་རྗེས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་
རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞིས། མཚན་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་གྱི་བར། ཆོས་རྗེ་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད། དགུང་ལོ་བརྒྱ་བདུན་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་སྤྲུལ་
ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་གྱི་བྱ་བ་ནམས་མཛད་རྗེས། དགུང་
ལོ་བརྒྱ་དགུའི་ཐོག འཛམ་གླིང་སུམ་གཉིས་ལ་དབང་སྐུར་བའི་སྟོབས་གྱི་
འཁོར་ལོས་སྐུར་བ་ཆེན་པོ། ཏོར་ངིང་གིར་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དཔོན། སེ་ཆེན་
རྒྱལ་པོ་བཅུན་སྒྲོན་བཅས་དབང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལ་དཔལ་ས་སྐུའི་ཟབ་ཆོས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གྱེ་རྩི་རྗེའི་གཞི་བསྟེན་དང་། ལྷ་གོན་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་
དབང་ཆེན། ལྷ་ཕྱི་ཐེངས་གསུམ་གནང་། རྒྱལ་པོས་དབང་ཡོན་དུ་བོད་ཆོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་བདག་དབང་ཆ་ཚད་དང་། གསེར་སྟོང་ར་ཅན་སོགས། ཟང་
ཟེང་གི་དངོས་རྩིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལྷུལ། སྐུ་ཡི་ཡན་ལག་ལྷ་རྒྱལ་བ་
རིགས་ལྷའི་ཞིང་ཁམས་བཅས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་བཀོད་
པས། རྒྱལ་སྒོན་འཁོར་བཅས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད། དགུང་ལོ་ཉེར་

གཅིག་ཐོག་ཆོས་རྗེ་པའི་ཞལ་ཆེས་ལྟར། དབུས་ནས་སྟེ་ཐང་པ་གྲགས་པ་
སེམས་སྤྱོད་བྲངས་ཏེ། རྒྱ་ཏྲེ་གི་མཆོམས་སྤྱ། མཁན་སློབ་གསང་སྟོན་སོགས་
ཉེར་གསུམ་གྱི་དབུས་སྤྱ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པོ་དགེ་སློང་གི་སྟོན་པ་བཞེས་
འདུལ་བ་སོགས་ཆོས་མང་པོ་གསན། དགྲང་ལོ་ཉེར་དགའི་ཐོག་གདན་ས་ལ་
མཆོད་འབུལ་སོགས་གྱི་ཆེད་ཡར་ལེབས་ཏེ། འཕགས་ཡུལ་རྩི་རྗེ་གདན་ཚུན་
མཆོད་འབུལ་དང་། དབུས་གཙང་གི་མཁས་གྲུབ་སུམ་ཅུའི་ལྷག་སྤྱོད་བྲངས་
ཏེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་བཅས་གྲངས་
ལས་འདས་པ་ཞིག་གསན། གསེར་དབུལ་གྱི་བཀའ་བསྟན་བཞེངས་པ་སོགས་
མཆོད་འབུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ཞོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དབང་
སྐྱར་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་གནང་སྟེ། སྤར་ཡར་དགྲང་ལོ་སོ་གཉིས་ཐོག་
རྒྱལ་པོས་གདན་བྲངས་ཏེ། བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་བསུས་ནས་པོ་
བང་དུ་བྱོན། རྒྱལ་པོ་ཡབ་སྲས་དང་བཅུན་སྟོན་འཁོར་བཅས་ལ་གང་འདོད་
གང་འཆོམ་གྱི་གསུང་ཆོས་དང་། ལྷ་སྦྱོད་ངན་པ་ཅན་གྱི་བྱིངས་ཤིང་སྟོན་པ་
བཅུ་བདུན། རིགས་པས་ཆར་བཅད་པ་སོགས་ཏྲེར་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་མང་པོར་སྟེལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྟོན་པ་གནང་བ་དང་། རྒྱད་རིགས་མི་གཅིག་པ་བཅུ་
བཞི་ཅམ་ལ་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཆོས་གསུངས། ཏྲེར་གྱི་ཡི་གེ་བཅམས་པ་
དང་། ཏྲེར་སེར་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ཆབ་སྲིད་དང་། རྒྱལ་ཁམས་ཆོས་ལ་བསྐྱར་

ཏེ། དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་ཟིན་ཁར་བོད་དུ་ཡར་ཕེབས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོས་སླ་
མ་དང་འབྲལ་བར་ཤིན་ཏུ་འཆར་ནས། བསྐྱེལ་བྱང་ཞག་སྟེན་ནས་ལོའི་བར་
གནང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཆམས་སྟུ། མཐའ་ཡི་རྒྱལ་ཕྱན་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་
པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གནང་བ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་
ཆེན་བརྒྱད་ཅུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་འཇའ་སྤྲིན་གྱི་དབུས་
ནས་རོལ་མོའི་སྒྲ་གྲགས་ཤིང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས། དེ་ནས་ག་ལེར་གདན་
སར་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་། སྐབས་ཤིག་ཏུ་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་
མོར་ཞག་བཅུ་བཞིར་ཆོས་འཁོར་མཛད་པ་ན། དགེ་འདུན་པ་ཁྲི་བདུན་ལྟ་
དང་དགེ་བསྟན་བཅས་འབྱམས་ཕྱག་ལྟ་འདྲིམས། དགེ་འདུན་རེར་གསེར་ཞོ་
རེ་དང་། ལུ་སྒྲུ་མ་རེ་སོགས་འབྱེད། ཆོས་བཙེ་ལྟར་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་
དང་ལྟན་ཅིག་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་གསེ་སྦྱོང་མཛད།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གནང་བ་ན། ལྷ་རྩས་ཀྱི་སྟོན་
དང་། ཆོལ་ཆེན་གྱིས་ངོས་བྱལ། རྣམ་མཁའ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར་གསེབ་ནས། ལྷ་
སྒྲུབ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་བྱོན་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ་སོགས་
ངོ་མཆར་གྱི་ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་བྱུང་ཞིང་། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་
ཐོག་ལྟས་བྱང་པར་ཅན་བཅས་ཏེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས། རྒྱས་པར་
སླ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་གོས་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་
བཟང་པོ་ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཆེན་མོ་ལས་མཁྱེན་འཆལ།

སློབ་ཆོགས་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་དང་། གསུང་ངག་
རིན་པོ་ཆེ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པའི་སློབ་མའི་གཙུག་པོ་ནི། ཞང་
དགོན་མཆོག་དཔལ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དངོས་སློབ་ཆོས་རྗེ་བྲག་ཕུག་པ་
བསོད་ནམས་དཔལ་དང་། དེའི་སློབ་མའི་གཙུག་པོ་ཆོས་རྗེ་སྤུངས་དམ་པ་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། དེའི་ཞལ་སློབ་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ལ། རིམ་པས་ངོར་པ་
དང་། རྫོང་པ། གོང་དཀར་བ་ནམས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལས། ངོར་ཆེན་
ཀུན་དགའ་བཟང་པོའི་ཞལ་སློབ་གཙུག་པོ། ལུས་ཆེན་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། ལམ་འབྲས་གསུང་སྐབས་སྟེ། སློབ་མ་གཞན་
དང་བཅས་ཐམས་ཅད་ཉིན་མོར་ཆོགས་སུ་བྱུན་མོང་དུ་གསུངས་པ་དང་། སྤྱི་
མ་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ། བདག་ཆེན་སློབ་མེས་རྒྱལ་མཚན་ལ། ཉིན་
བྱང་དང་། དགོང་མོར་གསལ་ཆོག་བཞེས་ཞོར་དང་། ཞབས་སྐྱོར་ཕྱོག་ཞོར་
སོགས་ལ་སྐོག་དུ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བེར་མ་པའི་གདམས་ངག་སྟན་བརྒྱད་
རྣམས། ག་ལེར་གནང་མཛད་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་སྐྱུ་པའི་ལམ་འབྲས་
ལ། ངོར་ལུགས་ལ་བྱུན་མོང་བ་ཆོགས་བཤད་ཅེས་དང་། ཆར་ལུགས་ལ་བྱུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་སློབ་བཤད་ཅེས་པ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལ། རྗེས་སོར་ས་སྐྱུ་པ་
བདག་ཆེན་ཀུན་དགའ་སློབ་མེས་ལ། བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀའི་བཀའ་བབས་པར་
བརྟེན། དེ་མན་ཆད་ལ་ཆར་ངོར་གྱི་ལུགས་གཉིས་འདྲེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་
དག་ལས། སྐབས་ཤིག་དུ། མདོ་ལ་མཁས་པ་གཡག་རོང་རྣམ་གཉིས། ལྷགས་

ལ་མཁས་པ་ཀུན་དགའ་རྣམ་གཉིས། གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་གོ་ཤག་རྣམ་
གཉིས་ཏེ། གངས་ལྗོངས་མངོས་པའི་རྒྱ་དྲུག་ཅེས་སུ་བྲགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས། དཔལ་ས་སྐྱུ་པའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མངོན་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་
ནི། ས་སྐྱུ་པའི་ལམ་འབྲས་གཙོས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་རི་ལྟར་བྱང་བའི་རྩྱུ་མདོ་
བསྟུས་པ་ཅམ་མོ། །

ཞར་བྱང་གདུང་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར།

གཉིས་པ་ནི། གདུང་རྒྱུད་རི་ལྟར་བྱང་བའི་རྩྱུ་མ་ནི། སྤྱིར་ས་སྐྱུ་པའི་ཆོས་སྤྱིད་
ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ཏྱར་ཡུལ་དུ་བྱོན་པ་ནས། ཆོས་རྗེའི་ཞལ་ཆེམས་ལྟར། དཔོན་
ཆེན་རིམ་པས་སྦྱོང་བཞིན་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་མངགས་ལྟར། ཆོས་རྒྱལ་
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་གཙུང་། འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྗེ། ཡར་ས་སྐྱར་
བྱོན་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྤྱིད་སྦྱོང་བ་དང་། གདུང་རྒྱུད་འཛིན་པ་མངོན་བཞིན་
པར། དགུང་ལོ་ཉེར་དགའི་ཐོག་ཏུ་གོངས།

དེ་ལོར་བཙུན་མོ་ལ་སྐས་རྒྱ་མ་པ་ལ་ཞེས་པ་སྐྱུ་འཁྲུངས་
ཀྱང་། དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ཐོག་ཏུ་གོངས་ཤོར་བ་ན། ས་སྐྱུ་པའི་གདུང་
རྒྱུད་ཆད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་བྱང་བ་དང་། སྟོན་མར་ཟངས་ཆ་ལ། འཕགས་པ་
སྟན་གཉིས་དང་ཡུམ་མི་གཅིག་པའི་བཙུན་མོ་གཞན་ཞིག་ལ། སྐས་གཅིག་
བྱོན་པ་དེ་ལ། ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་སྐས་

གཅིག་ཕྱོན་པ་ལ། བཟང་བོ་དཔལ་ཞེས་མཆན་གསོལ། དེ་ཉིད་ཡབ་གྲོངས་
ཏེ་ག་ལེར་ཉོར་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་པ་ན། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་འཕགས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་མངལ་བ་ན། ཞལ་ནས་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་གྱིས། མ་འོངས་པར་
མི་རྒྱུད་ཤུས་མོ་ལ་རེ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོང་ལས་ཆེ་ཞེས་གསུངས། རིམ་པས་
འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་ཡར་ཕྱོན་པར། ཞིང་དུ་གཤེགས་ཟིན་པའི་
རྒྱལ་པོས་བརྟག་པའི་ཆེད། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་ཅེའི་ཡུལ་དུ་སོང་གསུངས་
ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་ཁར་རྒྱ་ལག་ཉེར་གཉིས་དང་། ད་དུང་རྒྱགས་ལམ་བདུན་གྱི་
མཐར་བརྒྱུད་པ་ན། དེར་ད་དུང་རྒྱལ་པོས་བཀྲོན་དུ་དོགས་ཤིང་སློལ་མ་
ལ་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབས་པས། ཞོགས་པ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་
དང་། ཤིང་ལོའི་གསེབ་ནས་རྩེ་བཅུན་མས་ཞལ་བསྟན་ཏེ། བྱ་འདྲོད་པས་ནི་
བྱ་ཆམས་ཐོབ་ཅིང་། འོར་འདྲོད་པས་ནི་འོར་ཆམས་ཉིད་ཐོབ་སོགས་གསུངས་
པ་ན། ཐུགས་རྩང་ཟད་བདེ་བར་གྱུར། དེ་ནས་ས་སྐྱ་ནས་ཁྱུ་ཡིག་དང་བཅས་
མི་བཏང་བ་ན། གཞན་གྱིས་རོགས་པ་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་མདུན་སྟན་གསན་
ཐུལ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས། སྤྲ་ཨ་མཉེན་དམ་པས། གུར་མགོན་
ལ་ཕྱིན་ལས་བཅོལ་བས། རྒྱལ་པོའི་སོ་བྲང་གི་ཡང་ཅེར་ལྷགས་གྱི་བྱ་རོག་
ལ་གསེར་གྱི་སྒོ་ཅན་བབས་ནས། སྒོ་སྟག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་གཞི་གཡོ་
བ་སོགས་དང་། ཁུ་སྐྱིད་ལྷས་སུ་བྲག་དྲོའི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་བྱུང་བ་
ན། ལྷས་མཁན་ལ་བྲིས་པས། ས་སྐྱ་པའི་གདུང་རྒྱུད་བརྟན་པར་བྱས་པས་

རེད་འདུག་ཟེར་བར་བྱང་། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་འགྱུར་ཏེ། བཟང་པོ་དཔལ་སྤྲོད་
ཅེའི་ཡུལ་ནས་ཚུར་འབོད་དུ་བཅུག་བྱུང་བ་ན། ཁོང་ཚུར་ག་ལེར་བྱོན་ཞོར་
ལམ་ཁ་ནས། སྡོན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་འཕགས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཛོམས་དུ་
བྱས་མཇལ་བའི་གནས། ཁྱོད་ཁྱིམ་སྦྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཡུལ་སོགས་
དང་། རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོའི་ཡབ། ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་པོ་བྱང་། ལྷ་སའི་ཇོ་བོའི་
བཞུགས་ཁྱི་རྒྱལ་ཡོལ་ཅན། གནས་བསྟན་བཅུ་དྲུག་སྦྱོན་བྱངས་ཏེ། དབྱར་
གནས་བཞུགས་སའི་གནས་སོགས་མཇལ་ནས། རིམ་པས་པོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་
པོའི་མདུན་དུ་མཇལ་བ་ན། འོར་ཁྲིམ་ཀྱི་སྦྱིས་མང་པོ་གནང་ནས། ད་ཁྱེད་
ཡར་ས་སྐྱར་བྱོན་ཏེ། གཏུང་རྒྱུད་སྤེལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཤངས། སྡོན་
རྒྱ་མོ་གཅིག་ལ། སྤྲོས་མོ་གཅིག་བྱོན་ཡང་གོངས།

དེ་ལྟར་ན། བདག་ཆེན་བཟང་པོ་དཔལ་། དགུང་ལོ་མོ་བདུན་ཐོག་
ས་སྐྱར་ཐེབས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྒང་སྒང་བྱང་དུ་བཞུགས། ས་སྐྱར་པའི་ཆབ་སྲིད་ནི་
སྡོན་བཞིན། དཔོན་ཆེན་གྱིས་སྦྱོང་རྒྱལ་ས། འགན་མ་བཞེས་པར། བཅུན་མོ་
བདུན་བསུས་ཏེ། གཏུང་རྒྱུད་སྤེལ་བ་ན། གཏུང་སྤྲོས་བཅོ་ལྔ། སྤྲོས་མོ་གཉིས་
ཏེ་བཅུ་བདུན་འཁྱུངས་པ་དང་། དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུ་དང་བཞིའི་ཐོག་རབ་དུ་བྱུང་
ཞིང་བསྟོན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེ་གསུམ་ཐོག་གཤེགས། གཏུང་སྤྲོས་དེ་
དག་ལས་ཆེ་བ་གཉིས་གོངས། འབྲིང་སྦྱང་ཤོད་སྒྲ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་

རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་ལ། ཁོང་དགྲང་ལོ་བཅུ་བདུན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
བསྟེན་པ་རྫོགས་པར་གནང་བ་དང་། ཁོང་དགྲང་ལོ་སོ་གསུམ་ཐོག་གོང་མའི་
ལུང་གིས། བཞི་ཐོག་པོ་བྲང་གི་ཁྲི་ལ། ཉི་ཤིའི་མཚན་དང་ཐམ་ཀ་ལུལ་ཡང་
མ་ཆགས་པ་བྱ་བལ་མཛད། མཆེད་ལྷ་གདུང་སྲས་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཤོས། ཉི་ཤི་
ཀུན་དགའ་ལྷོ་གོས་ཏེ། ཁོང་གིས་ཡབ་ཁྱོདས་རྗེས་སླ་བྲང་ཁག་བཞིས་བཞོས་
ཏེ། མཆེད་ལྷ་ནམས་ལ་གནང་བ་ནས། གདུང་རྒྱུད་ལྷ་ཉིག་བསྟར་ལ་བརྒྱས་
པ་ལྟར་རིམ་པར་བྱོན། དེང་སང་སྟིགས་དུས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་རྒྱུད་ལྷ་སེལ་
བའི་ཉི་མ། རིགས་ཀུན་བྱབ་བདག་ཆེན་པོ། སྟོལ་མ་པོ་བྲང་གིས་དཔལ་ས་
སྐྱའི་ཁྲི་འཛིན། ལབ་དག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཆེན་དཔལ་
འབར་ཕྱིན་ལས་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། གདུང་སྲས་རྩ་
བཤྲ་སྐྱ་མཆེད་ཀྱི་བར་བྱོན་པ་འདིའོ། དེ་དག་ནི་ལྷ་རིགས་འཁོན་ས་སྐྱ་བའི་
གདུང་རྒྱུད་རི་ལྟར་བྱོན་ཚུལ་མདོ་བསྟུས་ཙམ་མོ། རྒྱས་པ་ནི། ས་སྐྱའི་གདན་
རབས་ཆེན་མོ་དང་། གོང་མ་ནམས་ལྷ་མན་ཆད་ཀྱི་སླ་མ་སོ་སོའི་ནམ་ཐར་ལ་
གཟིགས་མཛོད། །

གདུང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཆོས་ལྟ་བུ་ཡང་། སྤྱིར་
ཡབ་ཆོས་རྟེན་མའི་སྒྲོར་ལས་དོ་རྗེ་ཕུར་པ་དང་། ལྷག་པར་གྲུ་རུ་པརྒྱའི་
ཕྱག་དཔེ། ཕུར་པའི་རྩ་པོ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ཕྱག་ཏུ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་
སྟེ། གདུང་རྒྱུད་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞིས་དང་། གཞན་དོན་ཕྱིན་ལས་

གྱི་ཆོས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་ལ་གནང་བས་ན། དེང་སང་ས་ཕུར་ཞེས་གྲགས་
པའོ། །གཞན་བོད་དུ་སྟོན་མར། རྡོ་ནང་པ་དང་། རོལ་བུ་པ་དང་། བོ་དོང་
ཞེས་སོགས་གྲགས་པ་དེ་ནམས་ནི། གཙེ་བོ་ཆོས་རྗེ་ཁུ་དབོན་གྱི་སྟོབ་མ་
དང་། སྟོབ་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་གངས་ཅན་སྟོངས་སུ་རིག་པའི་གནས་
མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཅན། བུ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཆོས་
རྗེ་སླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལས། ས་སྐྱ་པའི་ཟབ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གསན་ཅིང་། བར་སྟོབ་ཚུར་སྟོབ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་
ཁུ་དབོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས། ས་སྐྱ་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱིས་དབུས་གཙང་ཁམས་
གསུམ་མཐ། རྒྱ་བོད་རྟོར་གསུམ་དུ་བྱས་པར་བརྟེན། དེ་སྐོར་གྱི་བོད་གྱི་ཆོས་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་ཅིང་། གསང་སྔགས་རྟིང་མའི་བསྟན་འཛིན། ལུར་
ཤག་འབྱུང་གཙེས་ལུར་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱང་། འབྲོག་མའི་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྟོབ་མ་
དང་། གཏེར་ཆེན་གྱི་རུ་ཆོས་དབང་སོགས་ཆོས་རྗེའི་སྟོབ་མ་དང་། ཕྱིས་གྱི་
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་སླ་མ་དམ་པ་
ལས་ལམ་འབྲས་གསན་པ་སོགས་རྟིང་མའི་བསྟན་འཛིན་མང་པོས། ས་སྐྱ་
པའི་སླ་མ་ལས་ཆོས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། གསར་མའི་ཕྱོགས་ནས་འབྲི་གུང་
པ་སྐྱ་ར་ཨ་སྐྱབས་ཀྱི་སྐུ་ཨ་སེང་ནི། སླ་མ་ས་ཆེན་གྱིས་བཀའ་རྒྱ་ཐིམ་པ་
དང་ལམ་འབྲས་ཐོག་མར་གནང་སྟེ། ཡིག་ཆ་ཡང་མཛད་པའི་ཞལ་སྟོབ་ཡིན་
པ་དང་། ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས། སྐལ་ལོ་ལས་ལམ་འབྲས་སོགས་གསན་པ་

དང་། འབྲི་སྟག་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཚེས་རྗེ་ཁུ་དབོན་ལས་དབང་ཚེས་གསན་
པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱང་ས་སྐྱ་པའི་ཚེས་རྒྱུད་ལས་གྲུས་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། མདོར་ན་ས་སྐྱ་པ་ནི། རྒྱ་བྱིར་བོད་ཀྱི་ཚེས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱི་མོ་
ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །

སྤྱིར་ས་དོར་ཆར་གསུམ་གྱི་ཚེས་འབྱུང་ནི། ས་སྐྱ་པའི་མཁས་གྲུབ་
རྒྱ་བྱི་གཞན་མང་པོས་མཛད་འདུག་པ་ལྟར་ལས། དེ་ལས་ལྷག་པར་ཁོ་བོས་
མི་ཤེས་ཤིང་། དགོས་པའང་མི་འདུག་གཞན་བོད་ཀྱི་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་
ལ། གསང་སྟགས་རྟིང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་བསྟན་པ་སྤྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་རྩ་བ་
ཅམ་བྲིས་པ་ལྟར་ལས། རྒྱས་པ་ནི་རྟིང་མ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཚེས་འབྱུང་སྤྱི་ལ་
གཟིགས་མཛོད།

བཀའ་བརྒྱུད་པ།

གཉིས་པ་བཀའ་བརྒྱུད། གསར་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱུར་ཅམ་རེ་སྟོས་ན། བལ་
ཆར་འདྲ་བ་ལས་ཅུང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ནི། བཀའ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། གཙང་དུ་བསྟན་
པ་བྱི་དར་ཐོག་མར་བྱང་བ་ཅམ་ན། ལྟོ་བྲག་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་ལྟོ་བྲོས། འཕགས་
ཡུལ་དུ་ཐེབས་པའི་ཐོག་མར། སྤྱ་གུ་ལུང་དུ་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱ་བའི་མདུན། ལོ་
བཞི་ཅམ་བཞུགས་ཏེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། སྐྱ་སྐྱར་སོགས་ལ་
མཁས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་པར། པཎ་

ཆེན་ན་རོ་པ་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཏུ། སྤྱོད་པ་མཛད་པ་དང་མཛལ་ཏེ། རྩ་ཕྱི་ལོ་བཅུ་
 རྩ་ག་བར། ཐེངས་གསུམ་བྱོན། བདེ་གྱེ་སོགས་གྱི་དབང་དང་། བདེ་མཆོག་
 གི་རྫོགས་རིམ། ཆོས་རྒྱལ་གཙོ་བོ་གསན་ཅིང་རྒྱུ་བྱོན། ཉམས་ལེན་གནང་
 བས་གྲུབ་པ་ཐོབ། རྩ་བྲག་གོ་བོ་ལུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་སྤེལ་བས། སློབ་
 མའི་ཆོགས་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་ནི། གངས་ཅན་
 རྩེངས་གྱི་གྲུབ་བརྒྱའི་སྤྱི་མེས། མི་ལ་གཞད་པ་དོ་རྩེ་སྤྱི། ཁོང་བྲག་དཀར་ཏྲ་
 སོ་ལ་སྤྱོད་པ་གནང་དུས། བ་རི་ལོ་རྩ་བས་ས་སྤྱིའི་གདན་ས་སྤྱོད་པ་དང་དུས་
 མཉམ། རྩེ་པག་མོ་གྲུབ་པ་ནི་སྤེལ་ས་སྤྱི་པ་ཆེན་པོ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེན་
 མཐར། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་སྤྱི་ཆེའི་སྤྱོད་གྱི་སློབ་མ། དྲགས་པོ་སྤྱོད་པ་ཞོན་
 རུར་བཞེན་ནས། རྫོགས་པའི་བོག་ཐོན་ཏེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། དྲགས་པོའི་
 སློབ་མ། གྲུབ་ཐོབ་ཁམས་པ་མི་གསུམ་ཞེས་པ་ལས། ཁམས་པ་དབུ་སེ་ཞེས་
 པ་ཀམ་པ་དུས་གསུམ་མཐེན་པས། ཁམས་སུ་ཆབ་མདོའི་རྩེ་སྤྱོད་དུ། ཀམ་འི་
 དགོན་པ་དང་། དབུས་གྱི་ལྷ་སའི་སྤྱོད་ལུང་དུ་མཚུར་སྤེལ་དགོན་པ་ཆགས་
 བཏབས། རྩེ་པག་མོ་གྲུབ་པ། ངམ་ཤོད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནགས་ཁོད་དུ་
 བཞུགས་ཏེ་སློབ་མ་བསྐྱེད་པ་ན། འབྲི་སྤྱོད་སོགས་བཀའ་རྒྱུད་ཆེ་བཞི་རྒྱུ་
 བརྒྱད་ཅེས་པ་བྱུང་སྤྱི། བཀའ་བརྒྱུད་སྤོང་གི་རྒྱ་མགོ་ཞེས་སུ་འདྲ་གས།

པག་གའི་སློབ་མ་འབྲི་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་གདན་ས་སྤྱོད་དུས། རྩེ་
 བཅུན་གྲགས་རྒྱལ་དང་དུས་མཉམ། ཡེར་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། རྩེ་ལུང་

བཀའ་རྒྱུད་ལས། བྱང་ཏྲ་ན་དང་། རི་བོ་ཆེ་སོགས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་
སྐུ་དུས་སུ་དར་ཁིང་རྒྱས། ཀླི་ཚང་ཀམ་པ་ཁྲི་ཡང་། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲོ་
ཡུལ་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱོན་དུས། སྤྱི་མཆན་ཡིན་འདུག དེ་ལྟར་ན། བཀའ་
བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ཐོག་མར་བྱང་ཚུལ་སོགས་མདོར་བསྡུས་ཅན་མོ། རྒྱས་
པ་ནི། མི་ལའི་ནམ་ཐར་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་འབྱུང་དང་། ནམ་ཐར་
སོ་སོར་ལས་མཁྱེན་འཛལ།

དགེ་ལྡན་པ།

གསུམ་པ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུལ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་གྲགས་
པ། མདོ་སྤྲད་ཤར་ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དཔྱང་ལོ་བཅུ་དགའི་ཐོག་
དབུས་སུ་ཐེབས། ལྷ་ས་ནས་སྤྱི་མ་ཁང་ལས་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན་པ་སོགས་
དང་། ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མ་དམ་པའི་སྐུ་ཆའི་སྤྲད་ཅན། ལྷ་སར་བྱོན་སྐབས་ཆོས་
འབྲེལ་ཡང་གསན། དེ་ནས་གསང་བུ་བརྒྱུད་ནས། རིམ་པས་ས་སྐྱར་བྱོན་
ཏེ། རེ་མདའ་བ་གཞོན་ཅུ་སྟོ་གྲོས་ལས། དབུ་མའི་སྐྱོར་སོགས་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསན་ཏེ། བྱ་བསྐྱོར་ཡང་མཛད་པས་མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་
ཐོབ། ཞ་ལུར་བྱོན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་སྤྲས་སྤྱི་ཆད་
པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གཙོས། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆའི་སློབ་མ་འགའ་ལས། བདེ་
མཆོག་དང་། གསང་འདུས། འཛིགས་བྱེད་སོགས། རྒྱུད་སྟེའི་ཆོས་སྐྱོར་རྣམས་

གསན།

དེས་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ། ཁོང་གི་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་ས་ལུགས་
དང་། ལུགས་བྱ་ལུགས་ལྟར་མཛད་རྒྱུ་ཡང་གསུངས། དེ་ནས་དབུས་སུ་
ཐེབས་ནས། བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་། རྒྱ་སྐད་ཅན་བཙོ་ལྷ་དབུ་བཙུགས་ཏེ། ཟླ་
བ་གཅིག་རིང་ཆོས་འཁོར་མཛད་པ་སོགས། མཁས་པའི་རྩལ་བཏོན། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བྱ་ཡུལ་བ་སོགས་ལས། བཀའ་གདམས་གྱི་ཆོས་
སྐོར་ཐམས་ཅད་གསན། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཅིས་ཀྱིས། ལྷོ་བྲག་དུ་ཐེབས་
པ་ན། ལྷོ་བྲག་བྱབ་ཆེན་ལས་གྱི་རྡོ་རྗེ་མཛལ་ཏེ། དེའི་མདུན་ནས། བཀའ་
བརྒྱུད་པའི་བྱག་ཆེན་སྐོར་སོགས་ཟབ་ཆོས་ཡོངས་རྫོགས་གསན་པ་ན། བཀའ་
བྱག་ཆུ་བོ་གཉིས་འབྲེས་སུ་གྱུར་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཚུར་བྱོན། རིམ་པས་
ལྷ་སར་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་བཙུགས་ཏེ། རྒྱ་བསོད་ཀྱང་རྒྱས། རྒྱ་ཆེའི་སྤྲད་ཅམ་
ནས། དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་གནང་། ཉམས་ཉོགས་གྱི་རྩལ་རྫོགས། སློབ་མའི་
གཙོ་བོ་རྒྱལ་མཁས་གཉིས་བྱུང་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་
བྱུང་། འབྲོག་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགོན་པ་བྱག་བཏབ། འཇམ་
དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་དང་བྱམས་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ནས་
ཀྱང་། ལྷ་སར་སེར་དང་འབྲས་སྤྲངས་གཉིས་བྱག་བཏབ། རྗེ་དག་འདུན་
སྐབ་པས། གཞིས་ཅེར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་བྱག་བཏབ་པ་སོགས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་
དངོས་སློབ་དང་། སློབ་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས། ཤར་ལུབ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ། རི་བོ་

དགེ་ལུན་པའི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ནི། མཐོང་ཐོས་ལྟར་རོ། །

རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱ་ཆའི་སྦྲད་ཅམ་དུ་དགའ་ལུན་ནས། རོར་ཆེན་
ཀྱན་དགའ་བཟང་པོའི་སྐྱ་ཆའི་སྦྲད་ཅམ་ན། མཛལ་འཕྲད་དང་། གསུང་མོལ་
བྱང་བའི་ལོ་རྒྱས་དང་། རོར་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་ཡང་མཛལ་འཕྲད་གསུང་མོལ་
གནད་ཅམ་དང་། རྒྱལ་མཁས་གཉིས་དང་སྐྱ་དུས་མཉམ་པ་ཅམ་འབྲ། དེ་དག་
ནི་དང་སང་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ལོ་རྒྱས་
རགས་བསྟུས་ཅམ་མོ། ཁི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་བྱང་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་
ཆའི་རྣམ་ཐར་དང་། ལྷ་མ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་འབྱུང་སོགས་གཟིགས་པར་
མཛོད།

ཞར་བྱང་ཐོར་བུའི་སྐྱོར།

གསུམ་པ། ཞར་བྱང་ཐོར་བུའི་སྐྱོར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་དར་མས་བསྟན་
པ་བསྟུབས་ཏེ། གཙུ་བོ་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དཔེ་དང་། འཕགས་ལྷལ་
ཀྱི་པརྟེན་རྣམས་པར་བརྒྱུད་ལ། ལོ་རྒྱུ་བའི་སྐྱུར་གྱུ་བཞིགས། འཕགས་ལྷལ་
དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བཅད་པ་ནས། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཉམས་གསོ་
བྱང་བ་ན། འཕགས་ལྷལ་ནས་ཆོས་སྦྱངས་ཤིང་། སྐྱ་སྐྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་
པོ། སྦྲད་མངའ་རིས་སུ་ཐོག་མར་བྱོན་པའི་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། གཙང་
དུ་བྱོན་པའི་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུག་ཡེ་ཤེས། དེའི་རྗེས་ཅམ་དུ་དབུས་སུ་

ཁྱོད་པའི་རྫོག་ལོ་རྩ་བ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་གསུམ། བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་
སུ་བོད་ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་ངེན་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུར་འདུག དེ་ཡང་། རྫོག་ལོའི་ཞལ་
ནས། བེ་རོ་ཙ་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ། ཀ་ཙོག་གཉིས་ནི་ཉི་ཟླ་རུངས་
གཅིག་ཡིན། རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཐོ་རངས་སྐར་རྩེས་ཙམ། ཁོ་བོའི་སློ་ནི་སྲིན་
བུ་མེ་བྱིར་མཚུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་སུ་ལོ་རྩ་བ་ཐོག་མར་ཁྱོད་པའི་
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། འབྲོག་མི་ལོ་རྩ་བ་ཤྲུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱི་
རྩེས་སུ། རིམ་པས་ལོ་རྒྱུད་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཉགས་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་
རྩལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་སོགས་དང་། དུ་ནིང་ལོ་རྩ་བ། མར་པ་ལོ་རྩ་བ། འགོས་
ལོ་རྩ་བ། འབྱིན་ལོ་རྩ་བ། མལ་ལོ་རྩ་བ། རྫོག་ལོ་རྩ་བ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ། པ་
ཆབ་ལོ་རྩ་བ་ཉི་མ་གྲགས་པ། གཉེན་ལོ་དར་མ་གྲགས། སློ་བོ་ལོ་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་སེལ། སྟག་ཆང་ལོ་རྩ་བ་སོགས། བདོར་ན་གསར་མའི་ལོ་རྩ་བ་ལ་
བདུན་ཅུ་ལྷག་ཁྱོད་པར་གྲགས་ཤིང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་པ་རྩེད་བོད་ཏུ་ཁྱོད་
པའང་། བཀའ་ངེན་ཆེ་ཤོས་ནི། རོ་བོ་རྩེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། གཞན་དེ་
འོག་གི་བཀའ་ངེན་ཆེ་ཤོས་ནི། རྩེ་ག་ཡ་རྩ་ར་དང་། ཁ་ཆའི་པ་རྩེད་ཤྲུ་བྱི་
ལྟ་བུ་སོགས་དང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་པ་རྩེད་བོད་ཏུ་རྩེས་མ་ཁྱོད་པ་ནི། པ་རྩེད་
ནགས་གྱི་རིན་ཆེན་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་དང་རོང་སྟོན་ཆེན་པོ་གཉིས་མཇལ་
འཕྲད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། པ་རྩེ་ཆེན་ཤྲུ་མཆོག་ལྷན་གྱིས་སྐྱ་རིག་པ་གསན་

པར་གསུང་།

དུས་ཚོད་དེའི་ཕྱིན་ཚམ་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཚེས་གཞི་
དང་། བསྟན་པ་རིམ་པས་ཉམས་ཆག་དུ་ཤོར་བ་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པར་
བོད་དུ་བྱོན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ། འཕགས་ཡུལ་དུ་འགྲོ་
རྒྱུའི་སློབ་པ་འང་རྒྱུ་ཆད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཕྱིན། མོད་
ཆང་བ་མགོན་པོ་དོན་མེད། འཕགས་ཡུལ་དང་། ལུབ་བྱུགས་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ཚུན་
གནས་སྐྱོར་བྱོན་པའི་ལམ་ཡིག་དང་། ཆག་ལོ་ཚེས་རྗེ་དཔལ། གནས་སྐྱོར་
བྱོན་པའི་དུས་སྟེ། འཕགས་ཡུལ་དོན་མེད་གདན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ནགས་
ཚལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དུ་རུ་ཁའི་དམག་གིས་འཛིགས་པས། གརྱ་ལའི་སློ་སོ་
པག་ཅིག་ཡོད་པ་སོགས་དང་། བི་ཀཱ་མ་ཤི་ལའི་དཔོན་པ་གར་ལོག་དམག་
གིས་གཉོར་ཏེ། ཅིག་པའི་ས་རོ་དང་བཅས་རྒྱ་བོ་གརྱའི་ནང་དུ་དབྱེད་ས་
ཏེ། རྗེས་ཤུལ་ཙམ་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་པའི་ལམ་ཡིག་ལྟར་རོ།

གཞན་ཡང་བོད་དུ་བར་སྐྱབས་སྟེ། དར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ཚེས་ལུགས་
ཀྱང་ཁ་ཤས་གྱི་གཙོ་བོ། གངས་ལྗོངས་གྱི་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་གྲགས་
པའི་དབུས་སུ་སྦྱིད་རྒྱུའི་སྟོང་གསང་ཕྱའི་གདན་ས་ནི། རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་
ཨ་ཏི་ཤའི་དངོས་སློབ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ། རྟོག་ལེགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས། རྒྱ་མོར་སྐང་གི་ལོར། ས་སྐྱུ་དང་དུས་མཉམ་པར་བྱག་བཏབ། ཁོང་
གི་སྦྱུའི་དཔོན་པོ་རྟོག་སྟོན་ལྷན་ཤེས་རབ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་འཕགས་

ཡུལ་དུ་བྱོན། བཤུ་བྱུང་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞུགས། གཙེ་བོ་
ཤེར་ཕྱིན་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར་ནམས་གསན། ཚུར་བྱོན་ནས་
གསང་སྤུའི་གདན་སར་ལོ་བཅུ་བདུན་རིང་ཚོས་འཁོར་བསྒྲོར་བས། དབུས་
གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་སློབ་མ་འདུས། སྤྲ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྐྱ་
ཚུང་དུ་འོས་བསྐྱབས། ཤེར་ཕྱིན་ཉི་ལྔ་དང་སོགས་གསན། རྟོག་ལོ་འོས་སློབ་མའི་གཙེ་
བོ་གདན་ས་འཛིན་པ། ཕྱ་པ་ཚོས་ཀྱི་སེལ་ལ། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་ཅེ་
མོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བསྟེན། ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་འོས་སློབ་མ་སེང་ཆེན་བརྒྱད་ཅས་
བྲགས་པ་ལས། འུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེལ་ནི། ཚོས་རྩེ་ས་པཤ་ཀྱི་སློབ་མའི་
གཙེ་བོར་གྱུར། རྩེ་ས་སུ་འདྲ་། ཀུན་མཁྱེན་རིང་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་མཁས་
གཉིས། ཀུན་མཁྱེན་སྒྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་སོགས་ཀྱང་། གསང་སྤུའི་བཤད་
བླ་ནས་ཐོན་པར་གསུངས། དེང་སང་ནི་གཙེ་བོར་ས་དགེ་གཉིས་ལ་ཐིམ་པར་
གྱུར་གྱོ། །

ཡང་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཅས་སུ་བྲགས་པ། སྤུང་ཆེན་བྱང་པོ་
ནལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཁོང་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ནལ་འབྱོར་པོ་མོ་བརྒྱ་
དང་ལྔ་བཅུ་བསྟེན་པར་གསུངས། བོད་དུ་ཚུར་བྱོན་ཏེ། ནམ་མཁར་སྐྱུལ་
སྤྱང་གིས་བཞུགས་ནས། མང་ཚོགས་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་སོགས། རྩེ་འབྲུལ་
ཀྱི་སྦྱོད་པ་འདྲ་མིན་སྟོན་པའི་སྤྲ་མ་གྲུབ་ཐོབ་གཅིག་ལ། འགོ་དོན་ཀྱི་ཕྱིན་
ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་བྱོན། དེང་སང་ནི་བཀའ་བརྒྱད་ཕྱོགས་ལ། བརྒྱད་

པ་མ་ཆད་པར་ཡོད་འདུག འདི་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་ཟེར་ཡང་མར་པ་བཀའ་
བརྒྱུད་ནི་མིན། ཡང་ས་དམ་པ་རྒྱ་གར་དང་། མ་གཅིག་ལ་བ་སྒྲོན་གྱི་བཀའ་
སྲོལ། མདོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཟབ་དོན། སྤྱག་བསུལ་ཞི་བྱེད་གྱི་
གཙོད་ཡུལ་ཞེས། སྒོན་བར་སྐབས་སུ་དེའི་ཉམས་ལེན་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་
སྨྱོད་པ་སྦྱོར་བའི་བཀའ་སྲོལ་རྒྱ་ཆེན་བྱང་ཡང་། བྱིས་སུ་ཀི་ཆང་བཀའ་བརྒྱུད་
གྱི་ཕྱོགས་ཁ་ཤས་སུ་བྱང་ཟད་ལས། གཞན་ལ་ཆད་ལྡན་འང་མི་མངོན་པར་
ལྟར། ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། འདི་དག་གི་ཚེས་ཆེན་གྱི་བྲིད་ལྟངས་གི་
རྒྱན་ནི། ཅི་རིགས་གདམས་ངག་མཛོད་དུ་འང་བཞུགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱ་བོད་གྱི་བསྟན་པའི་བྱང་ཚུལ་ཆ་ཆང་མིན་པ་འདི་
ནི། རྒྱ་ཁོག་རང་གིས་མཐོང་ཐོས་སྒྲ་ཆོགས་བྲིས་པ་ཙམ་ལས། མཁས་པས་
དབྱེད་བཟོད་མེར་བའི་ཆད་ལྡན་ནི་མིན་པར་བརྟེན་བཟོད་གསལ་ཞུ་རྒྱ་
ལགས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚེས་དེ་བྱང་བའི་སན་ཡོན།

གཉིས་པ། ཚེས་དེའི་སན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། ཚེས་ཀྱི་དམ་པ་སྦྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་
ཞི་བྱེད་པ། ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷས། འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསུལ་སྒྲན་གཅིག་ལ། བདེ་
བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚེས་བྱང་
ཞིང་དེ་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་དང་། སྤྱབ་པ་ཉམས་ལེན་ངི་ཙམ་བྱང་བ། དེ་

ཅམ་གྱིས་དེའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁམས་བཅས་སྟེ། ཉན་སྟུག་
འཁྲུག་ཚོད་སོགས། བཀྲ་མི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་། ཆེ་བསོད་
དཔལ་འབྱོར་དང་། དབང་ཐང་སྟོན་གྲགས་ཐམས་ཅད། སྟོན་སྟུམ་ཆོགས་
པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་གི་ཆོས་ཆོགས་སྟེ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཅམ་
ལའང་། སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་འཆད་ཉན་བྱུང་ན། སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་
བསྐྱངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་
སྟོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉོགས་པའི་ཆོས། སངས་རྒྱས་དང་། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་མཆན་ཅམ་རྣ་བར་ཐོས་པའམ། སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། མ་ཁི་
སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་རྟེན། ཡི་གེ་བྲིས་པ་སོགས་མཐོང་སྟེ། དད་པ་ཅམ་སྐྱེ་
ནའང་མཐར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་ནས། སྐྱབས་སྟོན་ཅམ་ལེན་ནུས་ནའང་ལྷུང་དུ་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བའི་ས་བོན་ཐེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལ་དད་ནས། མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དུ་སྟོན་སེམས་ཅམ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པ་
དང་། གསོས་ནས། རིང་པོ་མ་ཐོག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་
འཁྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། མདོར་ན་ཆོས་འཆད་ཉན་
དང་། སྟོན་སྟུག་གིས། འཁོར་བའི་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད། འཁྱུར་
བའི་སྟུག་བསྐྱེད། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་མཐུ། སྦྱིར་སྦྱེ་བ། ཉན་

བ། འཆི་བ་ཡི་སྤྱག་བསྐྱེལ། བྱེ་བྱག་དམུལ་བ། ཡི་དྲགས། ཏུད་འགྲོ་སྟེ། ངན་
སོང་གསུམ། མི་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་རིས་གསུམ།

མདོར་ན་ཁམས་གསུམ། རིགས་དྲུག་སྟེ། གནས་བཞི། སྤྱི་དང་བྱེ་
བྱག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅི་རིགས་ལས་ཐར་ཞིང་། གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་དང་མིའི་
ཉེན་ཐོབ་སྟེ། ཆོ་རིང་བ་དང་། ཉན་མེད་པ་སོགས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་
ཡོན་ལ་སྦྱོད་པའམ། མཐར་ཐུག་ངེས་འབྱུང་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ལས་ཉོན་
སྤངས་པའི་ཉན་རང་སོགས། ཐར་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
བདེ་བ་ལ་སྦྱོད་ལུས་པ་ཙམ་མམ། ཡང་ན་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
འདོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་
ཀ་སྤངས། ས་བརྩུ་ལམ་ལྷ་བཀོད་པ་མཐར་ཕྱིན། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་ཏེ། སྤྱི་གསུམ་ཡི་ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས། ཉམ་མཁའ་མ་ཞིག་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བར་ཀྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། འཇིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མདོར་
བསྟུས་ཙམ་མོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་བསྟུས་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ། །

ལེགས་ཆ་གང་མཆིས་དམ་པ་རྣམས་ལ་འབུལ། །

ནོར་འཁྲུལ་ཉེས་ཆ་གང་ཡོད་རང་ཉིད་ཀྱི། །

ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྟེག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤགས། །

ཞེས་པའང་། འཕགས་ལུལ་བྱང་སྟོགས། རྒྱུ་ཏ་ར་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཀྱི་མཁན་
མིང་ཀན་པོ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་གིས། བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༡༣༡ གྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ རང་ལོ་བྱ་ལྔ་འི་
ཐོག་ཐེ་མཉན་ནས། སྟེན་སྟོབ་ཆོར་ཆོས་འབྲེལ་ཀྱི་ཞོར་དུ་བྲིས་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་
བྱ་ལོའི་ས་ག་རྩ་བའི་ཆོས་བཅུ་བདུན། གྱི་རྩ་ལྔ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྔ་ལ་གྲུབ་པར་བཀྲིས་པའོ། །

མདོ་སྲིབ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས།

བཀའ་ངེན་མཉམ་མེད་སྤྲུལ་ལ། །

སྒོ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། །

དུས་འགྱུར་རྒྱད་པས་ཡལ་བའི་འཕྲོས། །

ལོ་རྒྱུས་ཆ་ཤས་བྲི་བར་བྱ། །

དེ་ཡང་དགོན་པ་འདི་ས་རྒྱ་ཤོར་པའི་ལུགས་ཡིན། ས་གནས་ལྗེ་དགེ་འཕྲི་
ཚུའི་རྩལ་གྱི་ལ་རྒྱབ། སྤར་ཁམས་ཀེ་རའི་སྤང་སྟོད་གྱི་ཆར། དེང་སང་རི་
མདའ་ཟེར། མདོ་རྒྱ་ཞེས་པའི་རྒྱ་བོ་སྟོར་འབབ་པའི་གཡས་སྲིབ་རའི་སྤང་
ལ་ཆགས་པས་དགོན་པའི་མིང་ལ་མདོ་སྲིབ་དགོན་ཞེས་ཐོགས། ལུ་དུས་གྱི་
འགྱུར་བ་མང་པོར་བྱང་བའི་རྒྱན་གྱིས་དགོན་པ་འདིའི་སྟོན་དུས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
གསལ་པོ་མི་འདུག སྤ་གྲུ་ཆུན་པ་རྣམས་གྱི་གསུང་རྒྱན་ལ། དགོན་པ་ཆགས་
བཟུང་མཁན་གོ་འདོ་བྱང་རྒྱབ་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གི་གསུང་རྟེན་རེད་
ཟེར་བའི་འདུ་ཁང་རྟེང་པའི་ཕུག་དུ་ཤིང་བཟོས་མཆོད་རྟེན་གོག་པོ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད་འདུག

དེའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་གྱི་སྤ་མ་གྲུབ་ཐོབ་གཅིག་

གིས། ཐུབ་པའི་སྐྱུ་ལི་མ་མང་པོ་ཞིག་གདན་དྲངས་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་
བྱོན་པར། གོ་འཛོའི་ས་མཆམས་དེར་ཐེབས་པ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་འགྲིགས་
ཏེ་ཐང་སྐྱུ་དགོན་པ་ཆགས་བཏབ་ནས། སྐྱུ་ཁག་གཅིག་དེར་བཞུགས་སུ་
གསོལ། ལོ་འགའ་ཞིག་བཞུགས། སྤར་སྐྱུ་ཁག་གཅིག་གདན་དྲངས་ཏེ། བྱང་
ཤར་དུ་རྟ་པའི་ཉེན་ལམ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དེར་བྱོན་པ་དང་། ཉེན་
འབྲེལ་ལེགས་འཛོམས་བྱུང་སྟེ་མདོ་སྲིབ་དགོན་པ་ཆགས་བཏབ་ཅིང་། སྐྱུ་དེ་
ནམས་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྤར་མ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱུ་ཆོ་དགོན་དེ་རུ་མཐར་ཐྱིན། ཁོང་
གི་མཆན་ལ་བྱང་རྩལ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་པ་དང་། དང་པོ་ཁོང་སྤར་མ་གོ་འཛོན་ས་ཚུར་
བྱོན་པས་ན། གོ་འཛོ་བྱང་རྩལ་རྩེ་རྩེ་ཞེས་མཆན་ཐོགས་ཟེར། ལོ་རྒྱུས་འདིའི་
རྒྱ་མཆན་ཡང་། ཉེ་བའི་དུས་འཁྱུར་ཆེན་མོའི་གོང་དུ་གཞན་དགོན་པ་སལ་
ཆེ་ལ་མེད་པའི་ཉེན་ལ། མདོ་སྲིབ་དགོན་པ་རྒྱང་ཡང་རྩ་འགང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཐུབ་པའི་སྐྱུ་ལི་མ་གསེར་ཅན་མི་ཆད་ཆེ་ཤོས་ལ། པད་གདན་
མེད་པ་གཉིས་དང་། བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཆད་ཅན་ལ། པད་གདན་
ཞབས་སྒྲོམ་དང་བཅས་པ་གཉིས། ཡང་དེ་ལས་རྒྱང་ཙམ་ཁ་ཤས་བཅས་
ཡོད་པ་དང་། གོ་འཛོ་ཐང་སྐྱུ་དགོན་པ་ལའང་ཐུབ་པའི་སྐྱུ་ལི་མ་དེའི་གས་
མང་དག་ཅིག་བཞུགས་པ་ནི། དགོན་པ་གཉིས་ཀ་ཆགས་བཏབ་མཁན་སྤར་
མ་གཅིག་ཡིན་པས་རེད་ཟེར། ཐང་སྐྱུ་དགོན་པ་རང་ཉིད་ལ་ནི། དང་པོར་
ཆགས་བཏབ་མཁན་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་

ཁྲུང་ས་བཅན་ཅམ་འདུག མདོ་སྲིབ་དགོན་པ་ལ་ཡང་། འགོ་མགོན་ཆོས་
འཕགས་སྤར་ཁམས་ཚྭ་གས་ནས་ཡར་ཐེབས་པའི་ལམ་ཁར། བྱར་མགོན་
དངོས་སུ་ཐིམས་པར་གཟིགས་པའི་ལྷང་མ་ཤིང་ལ་དེ་འབྲལ་མགོན་པོའི་སྐྱ་
ཉེར་ལྷ་བཅས་ཏེ་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་གནང་བའི་གས་
ཀྱི་མགོན་སྐྱ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རི་མདའ་ལྷེ་སྤྱིའི་མཆོད་གནས་སྤར་
མའི་མགོན་ཁང་ལ་བདག་མདོ་སྲིབ་དགོན་པ་ལ་དབང་ཞིང་། མགོན་སྤྱ་རྒྱན་
ལྷན་ཅན་བསྐོས་བཞག་དགོས་པར། དེའི་རྟེན་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་དང་། འགོ་
མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྟེ་ཁྱེད་པོའི་གཉིས་ཀས་རབ་གནས་ཐེབས་པའི་
དཀར་མངོས་ནི་མགོན་པོ་དང་འཛིང་རྣམ་རྒྱལ་མགོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཅོ་
རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། བྱིན་སྐྱབས་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་ལྷེར་བཟོའི་བྱར་
མགོན་ཀྱི་སྐྱ་ཁྱེད་ཆོད་ཅན་གཟི་བཞིན་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་བཞུགས།

འགོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་དངོས་ས་གནས་འདི་སྐོར་
བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་མོད། ཁོང་གི་དངོས་སྤྱོད་དང་། ཡང་
ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱ་མ་གཅིག་གིས་དུས་ཆོད་ཀྱང་། དེར་སྐོར་ཞིག་ལ་
ཆགས་བཏབ་ཅིང་དེ་ནས་བཟུང་དར་རྒྱུད་ཡང་མང་པོར་བྱུང་ཡོད་ཚུལ་ནི་
བྱི་སྟོན་ཀྱི་ཕྱལ་དང་། རང་རྟེན་ཉམས་པ་འགའ་རེ་དང་། ཆུན་རབས་ཀྱི་ངག་
རྒྱན་སོགས་ལས་དཔག་ཅུས་པར་འདུག ཡང་དགོན་པའི་སྟོ་རྒྱབ་ཚྭ་གས་སུ་
དཔག་ཆོད་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཐར། ཉག་སྤྲད་ཁུལ་དེར་སྤང་སེར་དགོན་པ་བེར་

བའི་ས་སྐྱ་དགོན་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ། ཏུས་འགྱུར་གྱིས་འཐོར་ཞིག་ཏུ་སོང་
བའི་འཕྲོས་གྲུ་ཆན་དུག་དང་སྐྱ་རྟེན་ཆུང་འགའ་རེ་གསུང་རྟེན་འབྲུམ་གྱིས་
མ་ཆ་ཆང་། མཆོད་ཆས་དུང་དཀར་ཆེ་ལེགས་ཆ། རགས་དུང་ཆ་སོགས་དང་
བཅས་ཏུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་སྟོད་སྟོར་ཞིག་ལ། རྩོམ་ཐར་ཆེ་མཁན་ཆེན་
བྱམས་པ་ཀུན་དགའ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཀའ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མདོ་
སྲིབ་དགོན་དུ་ཆུར་བསྐྱམས་འདུག མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ཀུན་དགའ་བསྟན་
འཛིན་གྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པའི་གོ་སླ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་ཞེས་པ་གཅིག་
ཕྱོག། དེས་བཅུམས་པའི་ཀུན་རིག་རྣམ་བཤད་ཞིག་ཡོད་པར་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཆད་མར་འཛིན། ཡང་རྩོམ་ཐར་ཆེ་ལྷ་དཔོན་སྟོབ་གྲུས་ཡིན་པའི་རག་དགེ་
རྒྱལ་མཆན་དང་། འདིས་མོ་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་པའི་སླ་མ་རྒྱས་ལྷན་གྲགས་
ཅན་རེ་ཡང་བྱུང་རབས་འདུག

དེའི་རྗེས་སུ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏེར་དབང་པོའི་དངོས་སྟོབ་
ཡིན་རིང་ཙམ་གྱི་ཉེ་གནས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་དཔོན་ཡང་
བྱེད་སྟུང་བའི་མདོ་སྲིབ་པ་མཁན་ངག་དབང་དམ་ཆོས་ཞེས་པ་གཅིག་
ཕྱོག། ཁྱིམ་ནང་ལུག་མགོ་རི་ཁྲོད་དུ་ཁོང་བསྐྱབ་པ་མཛད་དེ་ལོ་བཅུ་དགུ་ཙམ་
བཞུགས། སྐྱ་ཆེའི་སྤྲད་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་བརྟུས་དང་། ལམ་འབྲས་སྐྱབ་ཐབས་
ཀུན་བརྟུས་སོགས་དབང་ཆས་མང་པོ་གནང་། གདན་ལྷན་ལྟར་གོ་འཛོམས་
སྐྱ་དགོན་དུ་འང་ཕེབས་ཏེ། ལམ་འབྲས་དང་སྐྱབ་བརྟུས་སོགས་གསུང་། མདོ་

སྲིབ་དགོན་པར་དབྱར་གནས་བཅུགས་པ་དང་གཅུག་ལག་ཁང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ནང་བཞེན་དང་བཅས་བཞེངས་མཛད། ཁོང་གི་དངོས་སློབ་ཡང་དུང་དགོན་སླ་མ་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མ་ར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྒྱ་ཁྱེ་དང་། ལམ་འབྲས་སོགས་འཆད་སྤེལ་བྱས་མཁན་ཡང་འགའ་ཞིག་བྱང་བ་སོགས་བསྟན་པ་སྤྱི་ལའང་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་འདུག།

མཁན་ཀན་ངག་དབང་དམ་ཚོས་ཁོང་གི་སྐུ་དཔོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། གྲས་དམན་རང་གི་ཁྱུ་བོའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ནི། ཁོང་སྐུ་གཞོན་དུས་རྗེས་ཆེན་ཕྱོགས་ནས་བྱོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སླ་མ་ཨ་དཔལ་ཞེས་པའི་ཞལ་ལྷ་ནས། སྤྱོད་འཇུག་དང་། དབྱ་མའི་སྐོར་སོགས་གཞུང་འགའ་ཅེ་གསན་པ་ན། ཤེས་རབ་གསལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ། སླ་མའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་ཏེ་རྗེས་སར་ཁམས་བྱེའི་བཤད་གྲར་ཐེབས་ནས་དེར་ལོ་བརྒྱད་བཞུགས། དཔོན་སྟོང་མཁུན་རབ་དང་། སླ་པ་སླ་མ་འཇམ་རྒྱལ་བཅས་མཁན་རབས་ལྔ་བྱེའི་མདུན་ནས་གཞུང་བཤད་རིག་གནས་སྐོར་སྐྱོངས་པ་ཆད་མཐོར་བྱིན། སྐོར་དཔོན་ཡང་ལོ་ཤས་མཛད། མཁས་པའི་སྟན་གྲགས་ཐོབ།

གཞན་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་དང་། མཁན་ཀན་ངག་དབང་དམ་ཚོས་དུང་དགོན་མཁན་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་རྫོང་ཆེའི་སློབ་དཔོན་མང་པའི་དུང་ནས། ལམ་འབྲས་དང་གདམས་མཛོད་རྒྱུད་བཏུས་

སྐྱབ་བདུས་སོགས་གསར་རྟེན་གི་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན། རང་དགོན་གི་
མཁན་པོ་མཛད་དེ་འདུལ་བྱིས་གཙང་མར་བསྐྱམས། དགེ་ཚུལ་སྒྲིང་གི་སྒྲ་
བྱེད་གསོ་སྒྲིང་ཆགས་མེད་གི་རྒྱན་སྒོལ་དང་། ལོ་ལྟར་གི་དབྱར་གནས་ཐོག་
དཔེ་བྲིད་ཡོད་པ་དང་། ལོ་དེར་དུས་ཆོད་སྒྲ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སོགས་
རིང་མཁན་སྒོ་བ་བཙུ་ལྷན་ཉི་ཤུ་ཡན་མན་གི་རིག་གཞུང་འཆད་ཉན་ཡོད་
པའི་བཤད་བྱ་བཅུགས་མཛད་པ་སོགས་གིས་དགོན་འདི་ལ་ལག་རྩེས་དང་
བཀའ་ངོན་གི་རྟེན་ཆའི་གས་དགུང་གུངས་ཞེ་གཉིས་བཞེས་པའི་རབ་དུ་བཅུ་
དྲུག་པའི་ཆུ་ལྷག་ལོར། འཇམ་དབྱངས་མཐུན་བཅེ་ཆོས་གི་སྒོ་གྲོས་བཀའ་
བཞེན་རྫོང་སར་ཁམས་བྱའི་བཤད་བྱའི་མཁན་པོར་ཐེབས་ཏེ། ལོ་བརྒྱད་གི་
རིང་ལ་གཞུང་བྲིད་སྒྲིངས་བས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་འདུས་པའི་
སྒོ་བ་ཆོགས་གུངས་ལས་འདས་ཤིང་།

བྱད་པར་དུ་གསུང་རྒྱན་འཛིན་མཁན་ལ་མི་ཉག་དམ་ཆོས། བྲག་
ཡབ་མཐུན་སེང་། ཆོས་དར། པད་དམ། ས་སྐྱ་ངག་ཆོས། གསེར་ལྗང་ཨ་
པད། བྲི་ཆོ་རིན་ཆེན། འདམ་ཐོག་ཐུབ་བསྟན། གོ་འཛོ་ལེགས་བཤད། བང་
ཆེན་པད་དམ། མི་ཉག་པད་ཆོས་སོགས་ཤིན་དུ་མང་པོར་བྱུང་། དུས་སྐབས་
དེར་བཤད་བྱ་འདིའི་བསྟན་པ་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་གྲགས། སྤར་རང་
དགོན་དུ་ཐེབས་ནས་བརྟན་དགོན་ཉམས་གསོ་མཛད་ཞོར། བརྟན་སྐབ་སྐྱ་
མཆོམས་སྐ་བྱེ་ལོ་ལྷ་བཞུགས་པ་དང་། སྤར་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གི་སྒོ་གྲོས་

དང་བྱུང་འབྲེལ་ལྟན་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྟམས་ཀྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཁྲིད་ལུང་
དང་བཅས་པ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་མོད། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བྱུང་བའི་སྐྱེན་གྱིས་སྐྱ་
ཆེད་སྤྲད་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་ཅན་དུ་གྱུར། དགོན་པ་ལ་དེ་སྐོར་
ཟླ་ཞལ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་ནས་ཉི་ཤུའི་བར་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ཁང་རྩིང་པ་
ལ་བཞེན་པའི་སྐབས་ཁང་དང་། སྐབས་ཟླ་དཔོན་སློབ་བརྟན་གཏན་འཇགས་
ལ། དེས་དགོང་མོར་བསྐྱང་གསེ་ཡང་རྒྱན་གསུང་མཛད།

ཏྲག་པར་སླ་ཟླ་ལྷ་ནས་སློལ་ཆོག་རྒྱས་པ་ཉིན་ལྟར་རྒྱན་གསུང་། ཐོག་
ཁའི་ལམ་འབྲས་ཁང་དུ་སྤྲོ་བ་མཆོད་དང་དགོང་དོར་བསྐྱང་གསེ་གསུང་
མཁན་སླ་ཁན་རེ་རྒྱན་ལྟན། དུས་མཆོད་ལ་གཙུག་པོ་ཀྱེ་དོ་དང་། མཁའ་སྤྱོད་
མ། ཆོ་དཔག་ལྷ་དགྲ། རྣམ་རྒྱལ་མ། ཀུན་རིག་ འཇིགས་བྱེད་གཏོར་བཞོག་མི་
འབྲུགས་པ། བསྟན་པ་རྒྱས་ཆོག་ ལམ་འབྲས་སླ་མཆོད། ས་བསྐོར་སྐྱུང་གནས་
སོགས་ཡོད་པ་ནི་དུས་འགྱུར་བྱུང་བའི་སྲོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སོ། །

གན་བུ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་རང་གི་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་མཆོན་ཙམ་འདི་ཡང་ལོ་རྒྱ་
ཆོས་གྲགས་དང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མིག་དམར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ངོར། ༡༩༤༣ རབ་བྱུང་
༡༥ པའི་ཤིང་བྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་བཟང་ལ་གྲིས་པར་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

བཤད་གྲྭ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་གསལ་བཤད་ཀྱི་ ཡིག་ཚུང་།

༥ བོད་ཕྱོངས་མདོ་ཁམས་སྤྱན་ཤོད་རྫོང་སར་དགོན་དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་
བསྟན་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ། བཤེ་ཆེན་བེ་མ་ལ་མི་ཉའི་ནམ་
འབྲུལ། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་དབང་པོའི་ཡང་སྲིད་སྐྱབས་གཉིས་
པ། འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་གོང་མའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། དགོན་
པའི་གཤམ་གྱི་ཐང་དེར། ༡༩༡༧ ལོར། ཚོས་ལྷགས་རིས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བྱའི་
བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་པན་ཆེན་པོ་བྱང་ཡང་། བོད་
ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལྟར། ༡༩༥༧ ལོ་ནས་ཉམས་ཆགས་སོང་བ་ན།

ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོ་
མཆོག་གིས། དེའི་བསྟན་རྒྱུན་སྲར་གསའི་ཆེད་དུ་དགོངས་ཏེ། ཟན་བྱ་རང་
བསྐྱལ་ནས། བཤད་གྲྭ་འདི་ཐོག་མར། འཕགས་ལུལ་ཤར་བྱོགས་འབྲས་ཕྱོངས་
གནས་ནང་དུ། ༡༩༥༩ ལོར་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གཙོས་པའི་སློབ་སྤྱལ་བདུན་
ལ། སྦྱོང་འབྲུག་དང་། སློམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་བཤད་བྲིད་ཀྱིས་དབུ་ཚུགས་པ་
དང་།

དེ་རྗེས་༡༩༥༥ ལོར་བྱང་སྤྱོད་གས་ཉི་མ་ཅལ་རྒྱུ་དགོན་དུ་སློན་
པ་དང་། རིམ་བཞིན་གོང་འཕེལ་ཅུང་ཟད་བྱང་བར་བཞེན། ༡༩༥༩ ལོར་ཕྱོན་
དུ་ར་འདིར་སློན་པ་དང་། མཁྱེན་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས། རྫོང་སར་བཤད་
བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་ཞེས་མཆན་བཏགས་པ་རེད། ༡༩༦༥ ལོ་འདིར་བཤད་གཏི་
ནང་། མཁན་སློབ་ཞལ་གངས་ལྷ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུའི་སྐོར་ཡོད་པ་ལ། དེ་
ནམས་པལ་ཆེར་ནི། བོད་དབུས་གཙང་ཁམས་བཅས་ནས་དང་། ཉུང་ཤས་
ནི། འབྲུག་པ་དང་། བལ་ཡུལ། ལ་དྲགས། སྤྱི་མོ། ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་དགོན་པ་
ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའི་སྐོར་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་འདུག

དེ་ལྟ་བུའི་རྫོང་སར་བཤད་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་སུ། གང་ཞིག་འཆད་
ཅིང་ཉན་པར་བྱ་རྒྱུའི་ལུང་གི་ཆོས་དང་། དེ་དག་གི་བརྒྱད་པ་གང་དང་གང་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཆད་ཉན་མཛད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། འཆད་
ཉན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཆད་ཉན་ཟིན་རྗེས་རི་ལྟར་བྱ་
བའི་ཚུལ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ། གང་ཞིག་འཆད་ཉན་བྱ་རྒྱུའི་ལུང་གི་ཆོས་
ནི། ཚེད་དུས་ཀྱི་ནམ་འབྲེན་བཞི་པ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤྲུ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། སྐྱེ་རྒྱུ་འབྱུང་གི་ཆོ་འབྱུང་གིས། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་འཁོར་
དུ་བསྐྱས། ཐུགས་ཀྱན་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འབྱུང་གིས། དེ་ནམས་ཀྱི་ཁམས་
དབང་མོས་པ་མཁྱེན། གསུང་རྗེས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཆོ་འབྱུང་གིས། ཐེག་པ་
ཆེ་རྒྱུད་གི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ནས། སྐྱེ་ཐུང་ན་ལས་

འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ན། བཀའི་བསྟུ་བ་པོ་ནམས་ཀྱི་བསྟུས། ཟུང་བཞི་
ཡ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ནམས་ཀྱིས་བསྒོམས་པས་འབྲས་
བུའི་རྟོགས་པ་བརྟེས། མཁས་དབང་པཌྱི་ཏ་ནམས་ཀྱི་འཆད་པ་དང་། ཚེད་
པ་དང་། ཚེས་པ་བཅས་མཛད་དེ། བསྐྱེད་བཅད་བཅས་བའི་གསེར་བཞིན་
དུ་ནམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། ཚོས་སྦྱོང་བའི་
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱེད་ཏེ། སྤྱུལ་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱར་
ཅིང་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ལ། མཁས་པ་ནམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཙོ་
བོ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། མཆན་ཉིད་པ་སྦྱི་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་
ན། དབུ་མ་དང་། སར་ཕྱིན། འདུལ་བ། མངོན་པ་སྟེ་བོད་བཞི་དང་། རྟོགས་
ཆེན་ཕྱོགས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ན། སྦྱོང་འཇུག་དང་། སོར་མདོ། འདུལ་བ་མདོ་
ཙ་གསུམ། དབུ་མ་ཙ་འཇུག་བཞི་གསུམ་རིགས་ཆོགས་བཅས་དང་། མངོན་
པ་མཛོད་དང་ཀུན་བཟུས་གཉིས། དུམས་པའི་ཚོས་སྟེ་ལྷ་བཅས། གཞུང་ཆེན་
བརྒྱ་གསུམ་ཞེས་དང་། ཡང་ས་སྐྱ་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཚོས་གྲུ་བྲགས་པ་ལྟར་
ན། དབུ་མ་ཙ་ཤེར་གཙོས་རིགས་ཆོགས་ལྷ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ། བཞི་བརྒྱ་
པ། གཏམ་ཆོགས་བཅས་ནི་དབུ་མའི་བོད་དང་། སྦྱོང་འཇུག་དང་། དུམས་
ཚོས་སྟེ་ལྷ་བཅས་ནི་སར་ཕྱིན་གྱི་བོད་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། མདོ་
ཙ་བ། ཀ་རི་ཀ་ཆེ་རྒྱུང་བཅས་ནི་འདུལ་བའི་བོད་དང་། མངོན་པ་མཛོད་
དང་། ཀུན་བཟུས་བཅས་ནི་མངོན་པའི་བོད་དང་། ཆད་མ་ཀུན་བཟུས་

དང་། རྣམ་འགྲེལ། རྣམ་ངེས་བཅས་ནི་ཆད་མའི་བོད་དང་། ཆད་མ་རིགས་
གཏེར་དང་། རྣམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་གཉིས་ནི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་བོད་དང་། བོད་
ཆེན་དྲུག་ནང་གི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ན། གྲགས་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་ཅེས་པ་རྣམས་
སོ། །

གཉིས་པ། དེ་དག་གི་བརྒྱད་པ་གང་དག་གང་ཞིག་ཡིན་པ་
ནི། གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དང་། བར་དར། ཕྱི་དར་ཆང་
མའི་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་པལ་ཆེར་ནི། རྫོག་ལེགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཆགས་བཏབ་པ་ལ། རྫོག་ལོ་རྩ་བ་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདན་
ས། གངས་ལྗོངས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ། གསང་
སུ་ནི་འུ་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལ། དེ་ཡི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་པལ་ཆེར་དབུས་
གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་རེའི་སློ་ནས་དབྱད་
ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་
ན། དོན་དམ་གྱི་ལྷ་བའི་བྱད་པར་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་མི་འདྲ་བ། འཕགས་ཡུལ་དུ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
ལུགས་གཉིས་བྱང་བ་ལ། རྫོག་ལོ་ཆེན་པོས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཡིག་
ཆ་བསྟར་ཞིང་། གསང་སུའི་ཆོས་སྡེ་ནས་སྤེལ་བ་དང་། པ་ཆབ་ལོ་རྩ་བ་ནི་
མ་གྲགས་ཀྱིས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་དང་ལམ་སློལ་བསྟར་ཏེ། པ་
ཆབ་ཀྱི་བུ་ཆེན་བཞི་བརྒྱད་ནས་སྤེལ་བའི་རྒྱན་དང་། ཡང་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་

ལ་གཤམ་ཆག་བྱུང་སྐབས། འཕགས་ལུལ་གྱི་པར་ཉེ་འདྲ་བོ་སྤྲི་ཏེ་རྩོམ་ན། འདན་
སྤང་ཐང་སྒོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡིབ་བཞིན་པར། སྒོ་བ་མ་ཁ་ཤས་ལ་
མངོན་པ་མཛོད་བརྒྱུར་ཏེ་བྲིད་མཛད་པའི་མངོན་མཛོད་ཁམས་ལུགས་སུ་
གཤམ་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་དག་སྤང་བྱུང་བྱེད་གཉེན་ལས་གསན་
ཞིང་། རྗེས་མ་ཁ་ཆའི་པཎ་ཆེན་ལས་ཀྱང་གསན་པ་སྟེ། སྟོན་སྤང་གི་རྒྱན་
གཉེས་ཀ་འདྲེས་ནས། མཆིམས་ཆེ་རྒྱུད་ལས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱན་དང་། ཡང་སྒོ་བ་
དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་དང་། ཆོས་གཤམ་གྱི་གཞུང་ཆོད་མ་ཀྱན་བཏུས་དང་། རྗེ་
བདུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། ཐོགས་མར་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས། ཁ་ཆའི་
པར་ཉེ་སྐལ་རྒྱལ་ལས། ཆོད་མ་རྣམ་པའི་འགྲེལ་བ་བཅས་གསན་ཏེ་བརྒྱུར་
ཞིང་། གསང་སྤྲི་ལྟེ་བརྒྱུད་སྟེལ་བ་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོད་མ་སྤྲོ་རབས་པ་ཞེས་
སུ་གཤམ་པ་དང་། རྗེས་སོར་ཁོ་སྤྲི་ལོ་རྩོ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་གདན་
བྲངས་ཏེ། ཁ་ཆའི་པར་ཉེ་ཤུ་ཀྱང་དཔལ་བཟང་པོ་པཎ་རྒྱུད་མང་པོའི་འཁོར་དང་
བཅས་བོད་བྱུ་བྱེད་པ་ན། ཁོང་དཔོན་སྒོ་བ་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་
གྱིས་ཆོད་མ་སྟེ་བདུན་མངོ་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ། འགྲེལ་བཤད་
བཅས་ཆོད་མ་གསན་ཞིང་བརྒྱུར་བ་དང་། འཆད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྒོ་ནས་ཆོད་མ་རིགས་གཏོར་རང་འགྲེལ་བཅས་བརྩམས། བཤད་བྲིད་
གྱི་རྒྱན་སྟེལ་བ་ལ། ཆོད་མ་བྱེ་རབས་པ་ཞེས་སུ་གཤམ་པ་སྟེ། དེ་ཆོད་མའི་
བཤད་བྲིད་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ནི། གཙོ་བོ་གཡག་རྩེ་

གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་གདན་ས། འབྲས་ལུལ་
སྦྱིད་ཆལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་
དབང་པོས། ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕེལ་འདི། མཆོན་ཉིད་པའི་པ་ཡབ་
རེད། ཅས་གསུངས། ཁོང་གི་སློབ་མ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་
སེལྤེས་གཙང་ཏྲ་ནག་ཐུབ་བསྟན་གསེར་སྤིང་གི་ཆོས་སྡེ་བཙུགས་ཤིང་། དེ་
ལས་མཆེད་ནས་ས་སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཆོས་གྲ་སྟགས་བྱུང་བ་དང་།

ཡང་ཐོག་མར་དབུས་སུ་བྱོན། འབྲས་ལུལ་སྦྱིད་ཆལ་གྱི་ཆོས་གྲུའི་
ནང་བཞུགས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་སྦྱངས་པ་ན། བཀའ་བཙུ་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན་པ་
དང་། དེ་རྗེས་གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པའི་སློབ་མར་གྱུར་ཏེ། ཞི་ཆེན་དགོན་
པ་ཆགས་འདེབས་མཛད་པ་པོ། ཞི་ཆེན་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བྱེད་དང་པོ་སྟེ། ཁོང་
གི་བཀའ་འདིན་གྱིས་ཞི་ཆེན་དང་། རྫོགས་ཆེན་དགོན་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་
གྲ་བྱུང་བ་རེད་འདུག་ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་ཆེན་བཞི་པ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་
རྩི་རྩེའི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར། རྒྱལ་སྤྱས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། རྫོགས་
ཆེན་དགོན་དུ་ཐོག་མར། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་བཙུགས། དེ་
ནས་སུམ་ཏྲ་གས་དག་ཡིག་སྟགས་ནས། སྡོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས། དབུ་མ། སར་
ཕྱིན། འདུལ་བ། མངོན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་སྦྱོང་བ་ན། དཔལ་སྤུལ་
འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དཔོན་པོ་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་འོར་
བུ་སྟགས་རྒྱན་འཛིན་མང་པོ་བྱུང་བ་ལ། དེ་དག་གི་སློབ་མ་ནི། གཞན་པན་

བྱམས་པའི་གོ་ཆའམ་མཁན་པོ་གཞན་དགའ་སྟེ། ཁོང་ནི་རྫོང་སར་ཁམས་བྱེ་
བཤད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་རེད་འདྲུག་ཁོང་སྒྲ་དག་དབང་ལེགས་
པས། འཇམ་དབྱངས་ས་པཎ་གྱི་ཚམ་འབྲུལ་ཡིན་པའང་གསུངས། ཡང་དོར་
པའི་དཔོན་སྟོབ་སྟོ་གཏེར་དབང་པོ། སྐྱ་གཞོན་དུས། ཉ་ནག་བྱབ་བསྟན་གླིང་
གི་མཁན་པོ། མི་པམ་སེང་གི་རབ་རྒྱས་ལས་ཆད་མའི་སྐོར་དང་། དབུ་པར་
འདུལ་མདོན། སྟོན་གསུམ་སོགས་གསན་སྦྱོང་གནང་རྗེས། དོར་པའི་དཔོན་
སྟོབ་ལོ་གསུམ་མཛད་གྲུབ་པ་ན། ཐར་ཅེ་མཁན་ཆེན་བྱམས་པ་ཀུན་དགའ་
བསྟན་འཛིན་གྱིས། རྒྱུད་ལྗེ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུན་ཆེད། མདོ་ཁམས་སྟེ་
དགའི་ནང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོའི་མདུན་གཏོང་མངགས་
མཛད་པ་ན། སྟོ་གཏེར་དབང་པོ་ཁོང་དགྲའ་ལོ་ཉེར་བརྒྱུད་ཐོག་ཁམས་སུ་
བྱོན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོའི་ཞབས་པད་ལོ་ཉེ་བྱུ་ལྷག་བསྟེན་
པ་དང་། རྒྱུད་ལྗེ་ཀུན་བདུས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟུ་བ་གྲུབ་ཅིང་། ཡིག་ཆ་པོད་
སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་། ཞོར་དུ་ལམ་འབྲས་པོད་སུམ་ཅུ་བཅས་ཀྱི་སྤར་བསྐོས་
ཏེ། ལྗེ་དགེ་སྤར་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། རྒྱུད་བདུས་ཀྱི་བསྟེན་བསྟུབ་ལོ་
ལཱའི་རིང་མཛད་ཅིང་། དགྲའ་ལོ་རེ་བདུན་བར། རྒྱུད་ལྗེ་ཀུན་བདུས་ཆར་
ལྷ་དང་། ལམ་འབྲས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། བར་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གི་བཤད་ཁྲིད་གནང་བར་བརྟེན། མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་གྱིས་
ཡོངས་རྫོགས་གསན་ཞིང་ཐོབ།

གཞུང་པོ་ད་དུག་ཆར་ལ་མཆན་འགྲེལ་གནང་བཞེད་ཡོད་
ཀྱང་། ཚད་མ་རིགས་གཉེར་དང་། མངོན་པ་མཛད་གཉིས་ལས་མ་གྲབ། རྣམ་
ཐར་དུ་གྱར་མགོན་གྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྲོ་མ་ཆོས་གྱི་སྤྱོ་
གོས་གྱི་དག་སྒྲུང་ལ། སྤྱུལ་གཞི་ལྷང་ལོ་ཅན་ན། རིན་པོ་ཆེའི་གཞུང་མེད་ཁང་
དུ། བྱང་སེམས་ངི་མེད་འོད་རྒྱལ་སྤོན་པོ་ལོངས་སྤྱུའི་ཆ་བྱང་ཅན་དུ་བཞུགས་
པར་གསུངས། མཁན་པོ་གཞན་དགའི་སྤོབ་མའི་གཙུག་པོ་དཀར་ཤུག་གསུངས་
གྱི་རྣམ་འབྱུང་། དཔོན་སྟོན་མཐུན་རབ་ཆོས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི། ཀུན་མཐུན་
སངས་རྒྱུ་འཕེལ་གྱི་ཁྲིད་རྒྱུ། འབྲས་ཡུལ་སྦྱིད་ཆལ་ནས། གཙུང་རྟ་ནག་
ཐུབ་བསྟན་གསེར་སྦྱིང་དུ་འཕོས་པ་དེ་ཉིད། འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཉེར་དབང་
པོ་ལས་དང་། ཁམས་ཞི་རྫོགས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕོས་པ་ནི། མཁན་པོ་གཞན་
དགའ་ལས་གསན་པ་ནས། བརྒྱད་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་གྱུར། ཁོང་གི་མཁན་
པོ་གཞན་དགའི་ཆབ་དུ་ཁམས་བྱེ་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་བཅུའི་རིང་མཛད།

ཁོང་གི་སྤོབ་མའི་གཙུག་པོ་འཇམ་མཆོག་ནི་མདོ་སྤོབ་པ་ཐུབ་བསྟན་
རྒྱལ་མཆན་ནི། སྟོམ་ལས་པ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕུག་ཁོ་པོའི་བཀའ་ངེན་སྤོབ་
མ་མཆིས་པའི་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན་པ་ལ། བཀའ་ངེན་ཅན་ཁོང་གིས་ཁམས་བྱེ་
བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་བཅུད་མཛད་རིང་གཙོས། རང་ལོ་བཙེ་བརྒྱད་ནས་
སོ་སྤུའི་བར་བཞེན་ཅིང་། གཞུང་བཀའ་པོ་ད་དུག་དང་། གཞན་ཡང་ས་སྤུའི་
བཀའ་འབྲུམ། རོར་ཆེན་བཀའ་འབྲུམ། ཀུན་སྤྱོན་བཀའ་འབྲུམ། ལམ་འབྲས་

ཀྱི་ནམ་ཐར་སྒྲོར་སོགས་དང་། ཚད་མ་ཀྱན་བཏུས་དང་། རྣམ་འབྲེལ། རིགས་
གཏེར་རང་འབྲེལ་བཅས་ནི། མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་
དང་། ཡང་ཞི་བ་ལྟའི་བསྐྱབ་བཏུས་དང་། རླུང་རབས་སོ་བཞི་པ། ཀམ་པས་ཁ་
བསྐྱངས་པ་ཅན་དང་། དབྱལ་ཚུ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། མདོ་རྒྱན་
འབྲེལ་བ། ཆགས་མེད་རི་ཆོས། དྲགས་པོའི་ཐར་རྒྱ། རོང་སྟོན་གྱི་ཤར་ཕྱིན་
འབྲེལ་པ་བཅས་ནི། སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་ཞལ་སྡེ་ནས་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་
ལྟར་པ་ལ། འདི་རྣམས་ནི་སལ་ཆེར་ཉེ་བརྒྱད་ཡིན་པ་འདྲ་འདྲག་ ཡང་སྟོམ་
གསུམ་རྣམ་ངེས་ནི། འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དང་། ཡང་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་
དང་། དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་ཐེང་བ། ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་དང་། བྱད་པར་འཕགས་
བསྟོད་རྣམས་ནི། བཅོ་བརྒྱད་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སོ། །དེ་དག་ནི་བརྒྱད་པ་གང་
དང་གང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

གསུམ་པ། བཤད་ལྷན་གྱི་སྒྲོ་བློས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་ཚུལ་རི་
ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྫོང་སར་ཁམས་བྱེ་བཤད་སྤའི་ལམ་ལྷགས་བཞིན། བཤད་སྤ་
འདི་ཡང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལེན་དང་། སྒྲོལ་ཆོག་དང་། བསྐྱང་གསོ་ལྟ་
བུའི་ཆོག་ཁ་ཤས། རྫོང་སར་མ་དགོན་ས་སྐྱེ་ངོར་ལྷགས་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་
བྱེ་ཡི་བཤད་སྤ་ནི་ཆོས་ལྷགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོབ་ཕྱག་འདུག་རྒྱ་ཡིན་པར་
བརྟེན། བཤད་སྤ་འདིའི་ནང་ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་འབྱོར་བ་ཆོ་ལ། བཞུགས་སྐར་
ཆོས་དོན་ཁང་གི་ངོས་སྐྱོར་གྱི་ཕྱག་འདིན་དང་། ནང་ཁུལ་བལ་འབྲུག་སོགས་

ནས་བྱུང་བ་ཚོ་ལ། དགོན་པ་སོ་སོའི་ངོས་སྐྱོར་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་དབང་
བོ་ཡན་ལག་ཚང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་པ། རང་ལོ་བཙོ་ལྷ་ནས་ཉེར་ལྷའི་བར། རབ་
ཏུ་བྱུང་བྱིན་པ་འཕམ། བྱུང་དགོས་ཤིང་། བཤད་གྲུའི་སྒྲིག་བསྐྱུང་རྒྱུའི་འགན་
ལེན་དང་བཅས། ལོ་དེའི་ལྷ་བ་གསུམ་པའི་སྡོན་དུ་འབྱོར་ན། ཐོག་མར་ལོ་
གཅིག་རིང་ཆོད་ལྟའི་ཆེད། སྡོན་འགྲོའི་འཛིན་གྲུའི་ནང་བཞག་ནས། འཛིན་
གྲུ་དེའི་མཁན་པོས། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགེ་འདུན་
ཏེ། དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས། ནང་པའི་ཚེས་ལ་འཇུག་
དགོས་པ་བཞིན། ཐུན་མོང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོའི་སྡོམ་པ་བྱིན་
ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ། བསྐྱབ་བྱ་བཅས་ཁྲིད། དེ་ནས་རིམ་པས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་ཆེད། དགོན་མཆོག་རྗེས་ངན་
དང་། བྱིན་དག་སྡོན་པ་དང་། དེའི་ཚེས་ཀྱི་བཟང་ཞན་ཤེས་པའི་ཆེད་ཁྱད་
པར་འཕགས་བསྟོད་དང་། ལྷ་ལས་སུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པ་གཉིས། ནང་པའི་
ཚེས་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད། འཕགས་བོད་ཀྱི་ཚེས་འབྱུང་། རབ་ཏུ་བྱུང་
གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱུས་ཅམ་ཤེས་པའི་ཆེད། ཀ་རི་ཀླ་ལྷ་བཅུ་པ། ཉགས་བསལ་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱོགས་ཅམ་ཤེས་པའི་ཆེད། ཆད་མའི་སྒོ་ཉགས་རིགས། བོད་
ཡིག་གི་མིང་གཞི་དང་། སྡོན་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅམ་ཤེས་པའི་ཆེད། སུམ་རུ་པ་
རྣམས་ཆོག་འགྲེལ་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་རྣམ་དང་མཐའ་དབྱེད་ཡང་གང་འཚམ་
རེ་དང་། ཉིན་རེ་བཞིན་སྦྱོང་རྒྱུ་ལེན་རྒྱ་དང་། ཀུན་སྦྱོང་ཡག་པོ་བཙོས། ལོ་

འཇུག་ཏུ་ཡིག་ཚད་འཕྲོད་ན། ལོ་ཕྱི་མའི་དངོས་གཞི་འཛིན་གྱི་དང་པོའི་ནང་
ཞུགས་རྒྱ་དང་། མ་འཕྲོད་ན་རང་འཇགས་སམ། ཕྱིར་ལོག་རྒྱ་རེད། དེ་དག་
ནི་སྡོན་འགྲོ་འཛིན་གྱི་ལོ་གཅིག་གི་སློབ་ཚན་འཆད་ཉན་མཛད་ཚུལ་
ཡིན། དངོས་གཞི་འཛིན་གྱི་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། ལོ་རེ་བཞིན་འོག་མའི་
ཡིག་ཚད་འཕྲོད་ན་གོང་མར་སྤར་རྒྱ་དང་། མ་འཕྲོད་ན་སྤར་རྒྱ་མེད། ལོ་
གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚད་ལོ་གཅིག་ལ་སློད་མི་ཆོག་འཛིན་གྱི་གོང་མས་
འོག་མ་སློང་ཆོག་ཅིང་། འོག་མས་གོང་མར་བར་བརྒྱལ་མི་ཆོག་འཛིན་གྱི་
དེའི་སློབ་ཚན་ལོ་གཉིས་སོགས་སྤངས་ཏེ་ཡིག་ཚད་སྤང་ནའང་ཆོག་ཡིག་
ཚད་ལོ་རེ་བཞིན་འཕྲོད་ཆད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་རང་ལ་ཐོབ་རྒྱ་རེད།

བཤད་ཀྱི་འདིའི་སྒྲིག་ཡི་རྒྱུན་སྒྲིག་ནི། དབྱར་གནས་ཀྱི་ཆེ་
དང་། བོད་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་པར། གཟའ་ཉི་མ་ཐམས་ཅད་
ལ་གྲང་སང་དང་། གཞན་ཉིན་ལྟར། ཞོགས་པའི་རྒྱ་ཆོད་ལཱ་ཐོག་སྒྲིག་
སྤར་ནས་བཞེངས། རྒྱ་པའི་ཐོག་སྤར་འཆོགས། རྒྱ་བྱེད་ནས་ཞོགས་ར་
བཞེས། བདུན་པ་ནས་འཛིན་གྱི་ཚང་མའི་ཆོས་ཁྲིད། དགྲ་པའི་ཐོག་གསོལ་
ར་བཞེས་ཏེ། དགྲ་དང་བྱེད་ནས་རང་སློང་། བཅུ་གཅིག་དང་བྱེད་ནས་ཉིན་
གྲང་གསོལ་ཆོགས་དང་ངལ་གསོ། རྒྱ་ཆོད་དང་པོ་ནས་རང་སློང་། གསུམ་
པའི་ཐོག་གསོལ་ར་བཞེས་ཏེ། སྒྲིར་ཁྲིད་མཛད། བཞི་དང་བྱེད་ནས་བྱི་
རྒྱའི་འཆོགས་པ། ལཱ་པ་དང་བྱེད་ནས་རྟགས་ཀྱི་ རྒྱ་པའི་ཐོག་དགོང་མའི་

གསོལ་ཆོགས་རྗེས་ཤིར་བྱིན་གསུངས་ནས། ཉགས་གྲ་དང་། བཤོ་སྤེང་། དགུ་
དང་བྱེད་ནས་རང་སྦྱོང་བཅུ་བྱེད་བར། བཅུ་གཅིག་ཐོག་སྒོག་བཀག་ནས་
གཟིམས་འཇགས་གནང་བ་བཅས་སོ། །

ལོ་འཇུག་ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་རིང་འཛིན་གྲ་གོང་འོག་ཆང་
མས། བཙོན་འགྲུས་ཆར་བསྐྱེད་ཀྱིས། ཆད་མ་རིགས་གཏེར་བྲིད་སྦྱོང་
དང་། ཚྩ་པ། ཞོར་དུ་ཡིག་ཆད་རང་སྦྱོང་མཐར། ཡིག་ཆད་བཏང་
ནས། ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆར་ཤར། ལོ་གསར་ཆོས་དགའི་བར་གུང་སང་
གོལ་ཏེ། སྤར་ཆོས་བཅུ་ཉིན་འཆོག་རྒྱ་རེད། སྒོ་བ་ཕྱག་མང་ཤོས་པོད་ནས་
ཡིན་པར་བཞེན། གུང་སང་གི་དུས་ཆོད་རིང་པོ་མ་གཞག་པ་རེད། ཆོས་བྲིད་
ཀྱི་དུས་སྟེ། མཁན་པོ་སོ་སོས། སྤྱི་དང་གཙང་སྤྱ་ལེགས་པར་མཛད། འཛིན་
ཁང་དུ་སྤྱ་ཅམ་བྱོན་པ་དང་། ལྷ་དང་སྤྱ་མ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་བཅས། ཆོས་
གོས་གསོལ། ཆོས་བྲིད་ཁར་གདིང་བ་སྤྲོད་ནས། མི་ཉག་པ་སྒོ་མ་བཞེན་སྤྱ་
བྱང་པོར་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་། བདུད་ཆར་གཙོད་པའི་གཟུངས་
ཁ་ཤས་བབྱངས། སྒོ་བ་མ་ཆོ་ཆོས་གོས་བསྐྱམས་ནས། ཕྱག་གསུམ་རེ་
འཆོལ། བཞུགས་ཟིན་པ་ན། མཁན་པོས་མཆོན་ཐོ་ཤོག་དྲིལ་གཡུགས་ཏེ། སྦྱོང་
རྒྱུག་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ཤེར་སྤྱིང་ཆར་གཅིག་དང་། བསྒྲོག་པ་གསུམ་ཀྱི་
མཐར། འཇམ་བསྟོད་གང་སྒོ་མ་ལན་གསུམ། རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་
བསྟོད་པ། འདོད་གསོལ་བཅས་དང་། མཆོལ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས། ཆོས་འཁོར་

གསོལ་བཏབ་ཀྱི་མཆམས་སྟུ། མཁན་པོས་རང་གི་མདུན་མཁར་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་གསལ་བའི་ངང་། སློབ་མ་ཆོར་བཅེ་བ་དང་བཅས། བ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་ཏེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་སྟམ་པ་སོགས། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱེས་གང་རུང་གིས་ཐོག་མའི་ཀླན་སློང་བཅོས། དེ་ནས་དལ་འཕྱོར་རྟེན་དཀའ་སོགས། སློ་ལྡོག་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱམས་སྟེང་ཆེ་སོགས་གང་འཆམ་རེ་དང་། བཤད་བྱའི་གཞུང་དེ་དང་པོ་འཆད་པ་ན། མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཞུང་དེའི་ཆེ་བ་སོགས་གང་འཆམ་བཤད་པར་བྱའོ།

ད་ནི་དངོས་གཞིའི་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་སློབ་ཆན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དེ་ཡང་རྫོང་སར་ཁམས་བྱེ་བཤད་གྱའི་ལམ་ལྷགས་ལྟར། འཕགས་ལུལ་གྱི་འགྲེལ་བ་བཞིན་བཏབ་པ་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བར་བརྟེན། མཁན་པོ་གཞན་དགའི་མཆན་འགྲེལ་ཡོད་པའི་གཞུང་ཆང་མ་ནི། མཆན་འགྲེལ་དེའི་ཐོག་ནས། ང་ཆོའི་བཤད་ཀྱི་འདིའི་ནང་དུ་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པ་ལ། འཛིན་གྱི་དང་པོའི་ལོ་གཅིག་གི་སློབ་ཆན་ནི། རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྟའི་སྦྱོང་འཇུག་དང་། རྩི་བཅུན་བྱམས་པའི་མདོ་སྤེའི་རྒྱན། གཙོ་བོ་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞོར་སྦྱོང་དུ། རྒྱུ་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང་། ས་པཌ་གྱི་ཐུབ་པའི་དགོངས་གསལ། འཇུ་མི་པམ་གྱི་ཤེར་འགྲེལ་ཀེ་ཏ་ཀ། སློ་གཏེར་དབང་པོའི་སློ་རྟགས་རིགས་བཅས་སོ། །འཛིན་གྱི་གཉིས་

པའི་ལོ་འཁོར་གྱི་སློབ་ཚན་ནི། དཔལ་ལྷན་སྐྱབ་གྲགས་པའི་དབུ་མ་འཕྱག་
པ། འཕགས་པ་ལྟའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་དབུ་མ་ཅ་
བའི་ཤེས་རབ། དེ་གསུམ་གྱི་ཞོར་སྦྱོང་དུ། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རིགས་ཚོགས་ཕྱི་མ་བཞི་
དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ། དབུ་མ་བཤེས་སྤྱིངས། གོ་རམས་པའི་འཕྱག་
པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། ལྷ་བའི་ཤན་འབྱེད་བཅས་སོ། །འཛིན་གྲགས་པའི་
སློབ་ཚན་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་མཆན་ཅན། དེའི་
ཞོར་སྦྱོང་ལ་ཆོས་གྲགས་གྱི་ཆད་མ་ནམ་ངེས་དང་། གོ་རམས་པའི་རིགས་
གཏེར་གསལ་བྱེད་བཅས་སོ། །འཛིན་གྲགས་པའི་སློབ་ཚན་ནི། དཔལ་ལྷན་
ཆོས་གྲགས་གྱི་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ། དེའི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། རྩྱགས་གྱི་སྒང་པོའི་
ཆད་མ་ཀུན་བརྟམ་དང་། སློག་ཏེར་དབང་པོའི་རིགས་གཏེར་མཆན་ཅན་
བཅས་སོ། །འཛིན་གྲགས་པའི་སློབ་ཚན་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མངོད་
དང་། ཐོགས་མེད་གྱི་མངོན་པ་ཀུན་བརྟམ། དེ་གཉིས་གྱི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། བསོད་
ནམས་སེང་གའི་མངོད་འགྲེལ་ངོ་མཆར་སུམ་ལྷན་དང་། དབུག་པ་ཅན་གྱི་
སྟན་ངག་མེ་ལོང་མ་བཅས་སོ། །འཛིན་གྲགས་པའི་སློབ་ཚན་ནི། སར་ཕྱིན་
འགྲེལ་མཆན་གཞན་པན་སྤང་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་ཆོག་དོན་
སྟོང་པོ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དེ་གཉིས་གྱི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་སྤྲུལ་
དོན་ཟབ་མོའི་གཏེར་གྱི་ཁ་འབྱེད། རོང་སྟོན་གྱི་ཆོག་དོན་རབ་གསལ་བཅས་
སོ། །འཛིན་གྲགས་པའི་སློབ་ཚན་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། ཡོན་

ཏན་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་མདོ་ཙུང་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། དག་བཅོམ་པ་
ས་གཤི་ལྷའི་འདུལ་བ་མེ་ཏྲག་ཐེང་རྒྱུད། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
སྤྱིང་པོ་བཅས་སོ། །འཛིན་གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་སློབ་ཚན་ནི། ཚས་ཇེ་ས་པཎ་གྱི་
སྒྲུབ་གསུམ་རབ་དབྱེ། གོ་རམས་པའི་སྒྲུབ་གསུམ་ཁ་སྐོང་། ངག་དབང་
ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་གསུམ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དགོངས་རྒྱུ། དེ་གསུམ་
ཀྱི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། མངའ་རིས་པཎ་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་གསུམ་ནམ་དུས། དྲགས་པོའི་
ཐར་རྒྱུན་བཅས་དང་། འདི་ནས་དུས་སྤང་ནང་། དབྱིན་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག་
སྦྱོང་ན་ཆོག འཛིན་གྲུབ་འདི་ཐོན་པ་དང་། སྦྱོར་དཔོན་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན། འཛིན་གྲུབ་འདི་མ་ཐོན་བར་དགོངས་པ་ཁྱེས་ཀྱང་དགོངས་ཤོག་སྤྲད་
རྒྱུ་མེད། འཛིན་གྲུབ་དགྲུ་པའི་སློབ་ཚན་ནི། རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་དབུ་མ་འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ། ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྱིང་པོ། གོ་རམས་པའི་དབུ་མའི་
སྦྱི་དོན་ཆེན་མོ། དེ་གསུམ་ཀྱི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་དབུ་མ་
རྒྱུ། ས་པཎ་མཁས་འཇུག་བཅས་དང་། དབྱིན་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག་གོ། འཛིན་
གྲུབ་འདི་ཐོན་པ་ན། སློབ་དཔོན་ནམ། འཛིན་གྲུའི་མཁན་རྒྱུང་འོས་འདེམས་བྱ་
རྒྱུ་རེད། འཛིན་གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་སློབ་ཚན་ནི། ཇེ་བརྩན་བྱམས་པའི་དབུ་མ་མཐའ་
ནམ་འབྱེད་དང་། ཚས་ཉིད་ནམ་འབྱེད། རྒྱུད་སྒྲ་མ། ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་དབུ་མའི་
སྒྲུབ་རིམ། དེ་དག་གི་ཞོར་སྦྱོང་ལ། རོ་བོ་ཇེའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་སྒྲོན། རྒྱ་ཡིག་
དང་དབྱིན་ཡིག་གོ། འཛིན་གྲུབ་བརྒྱུད་གཅིག་པ་སྤྲགས་གྲུའི་སློབ་ཚན་ནི། ཀྱི་

དོར་ཅ་བའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོའི་
རྒྱུད་ལྗེའི་སྤྱི་ནམ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལྷན་ཤིང་ཆེན་མོ་གསུམ་
གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་། རོར་ཆེན་དགོན་མཆོག་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཚུལ་གསུམ་
མངོས་རྒྱུ། ལྷན་ཤིང་མངོས་རྒྱུ་སོགས་སོ། །འདྲིན་གྱ་འདི་ཐོན་པ་ན། ཆོས་
ལྗེ་དང་། བཤད་གྲ་གཞན་ལ་མངགས་གཏོང་དགོས་ཆེ། རོས་སྦྱར་ཕྱག་ཁྱེར་
དང་བཅས་གཏོང་རྒྱ་དང་། བཤད་གྲ་ཆོས་གྱི་སློ་གྲོས་འདི་ལའང་སྐབས་
འབྲལ། མཁན་པོ་ཆུན་པ། སློབ་སྤྱི་ཆེན་མོ་དགོས་ཆེ། མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་
ཉིད་ནས་འདེམས་བཀའ་གནང་རྒྱ་རེད། འདྲིན་གྱ་གོང་འོག་གི་དགེ་སློབ་
མཁན་ཚུངས་སློབ་སྤྱི་བཅས་ཆང་མ་བཤད་གྲ་རང་གི་ནང་ཐོན་པ་ལས། ཕྱི་ནས་
གདན་འདྲེན་ཁུ་རྒྱ་མིན། གཞན་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་རིམ་ཡང་འདྲིན་གྱ་དགུ་པ་
ཐོན་ན། ལས་འགན་ཚུངས་རིགས་དང་། འདྲིན་གྱ་བཙུ་པ་ཐོན་པ་ན། གྲ་གཉེར་
དང་། དགེ་བསྐྱོས་སོགས་འདེམས་རྒྱ་དང་། ཡང་བཤད་གྲའི་ནང་སློབ་གཉེར་
མི་རྒྱས་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་ནད་པ་ལས་གཞན། འདྲིན་གྱ་བརྒྱུད་པ་
ཐོན་གྱི་བར། ནང་གི་གནས་ཚུལ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་། དགོངས་པ་གཏད་
རྒྱ་མིན། དེ་ནམས་ནི་བཤད་གྲ་ཆོས་གྱི་སློ་གྲོས་སུ་འཆད་ཉན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ལོ། །

བཞི་པ། འཆད་ཉན་གྱི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་ནི། གོང་གསལ་
ལྟར། འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་སྐྱེ་གོང་མ་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་གཙོ་བོ། རྫོང་སར་ཁམས་བྱེད་བཤད་ཀྱི་ཡི་འཆད་
ཉན་གྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད། འཕགས་ཡུལ་འདི་ནས་རུང་ཟད་གསོ་ཞིང་སྤེལ་སྤྱོད་
ན་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ནི་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་འོག་གསུམ་
ཆར་གྱི་དགོངས་བཞེད་དང་། སྤྱིན་ལས་དུས་སྤྱིན་པ་དང་། ལྟ་དང་སྤྱང་
མའི་བྱོགས་དང་བཅས་ཏེ། དེ་སྤར་ལོ་ཉེར་བཞིའི་རིང་བར་ཆད་མེད་པ་
སོགས་ལེགས་ཕྱོགས་སྤྱང་གོང་འཕེལ་བྱུང་བར་བརྟེན། ལ་དྲགས་དང་། སྤྱི་
སྤྱི། ལུ་རུ་མན་ཆད་དང་། བལ་པོ། འབྲུག་པ་ཚུན་ཆད་དང་། བོད་དབྱུས་
གཙང་སྟོ་ཁ་བཅས་ནས། སྤར་ཁམས། བྲག་གལ་བ། གོ་འདྲོ། ལི་ཐང་། མི་
ཉག་ཨ་མདོ། ཏེ་ཨོ་ལ། སྤེ་དག། འདན་མ། ཡིད་སྤྱང་། རྫོང་གས་སྤྱོད། བང་
ཆེན། ཆབ་མདོ། རི་བོ་ཆེ། སྤྱིང་ཆང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རྟིང་མ་དང་། ས་
སྤྱི། ཀམ་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱུད། འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད། ལྷག་
ལུང་བཀའ་བརྒྱུད། ལུང་མང་བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ནས་བྱུང་བའི་སྤོབ་སྤྱག་
ཆོས་འདིན་གྱི་ཐོན་ནས། སོ་སོའི་དགོན་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཞབས་འདེགས་ལྷ་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་ཉུང་བ་བྱུང་སོང་བ་དང་། དགོན་པ་མང་
པོའི་ནང་འདི་ནས་མཁན་པོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡང་མང་ཅམ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁ་ཤས་
སྤྱང་ཆོས་ཀྱི་པན་ཐོགས་ཅི་རིགས་བྱུང་བ་བཅས་ནི། དེ་སྤར་གྱི་དམིགས་
ཡུལ་གྱུ་བ་འབྲས་ཆཤས་ཅམ་མོ། །ང་ཆོའི་བཤད་ཀྱི་འདིའི་ནང་གཙོ་བོ་ནང་
ཆོས་སྤོབ་གཉེར་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཆེད། འདིན་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནས་དབྱིན་རིའི་

སྐད་ཡིག་ཞོར་སྒྱུར་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དང་། རྒྱ་མིའི་སྐད་ཡིག་དང་
ཀུན་ལ་ཕྱེད་སྒྱུར་དགོས་གཤམ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཕྱི་རྒྱུ་ཆོད་གཅིག་ཅུ་
རིང་འཛིན་གྲུ་གོང་མ་ཆོ་སོ་སོའི་གང་མོས་ལྟར། དེ་ཕྱིན་རི་དང་རྒྱ་ཡིག་ཀུན་
ལ་ཕྱེད་སྒྱུར་ལ། དགོ་ཆུང་ཡང་སྒྱུས་པ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཀྱིས་བཤད་གྲུ་རང་
གི་གྲུ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རབ། མ་བྱུང་ན་གནས་སྐབས་ལས་རྒྱུ་སོར་བཤད་གྲུ་
རང་ནས་དགོ་ཆུང་ཆོད་མ་འདེམས་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཡིན།

ལྟ་བུ། འཛིན་གྲུ་ཡོངས་རྒྱུ་ཐོན་རྒྱུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱུ་
ཡང་། སྐད་དང་ཆོད་མ། བཟོ་དང་གསོ་བ། རང་རིག་པ་སྟེ་ལྟ་སྟན་དག་དང་
སྟེ་བ་སྒྱུར། རྒྱུ་གར་མཛོན་བཞུགས། སྐར་བཅིས་བཅས་བཅུ་ཡུག་རིག་པའི་
གནས་མང་ཡང་། རྒྱུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོ་སྒྱུར་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་གནས་མང་། ཆོ་ཡི་
ཆོད་ཀྱང་རི་ཅུ་མེ་ཤེས་པས། །རང་པས་རྒྱུ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་
གི་འདོད་པ་དང་དུ་ལེན་པར་བྱ། རེས་པ་ལྟར་རང་གི་རྒྱུ་ཆོད་དང་བསྐྱེན་
མཁས་པ་གཞན་ལ་བཤད་པ་འཕྲུ་ཡང་ན་ཞི་བའི་ནགས་སུ་གནས། བཤད་གྲུ་
འདི་ཉིད་དམ་གཞན། ཡང་ན་རང་གི་དགོན་པ་དང་ཡུལ་ལྟར་བཤད་སྒྱུ་བ་
ཀྱི་བསྟན་པ་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་གསོ། གསར་འཛུགས་པ་སྒྱུར་གནས་
དང་། མ་ནི། སྐྱེ། དུང་སྒྱུ་སོགས་སྟེ་སྒྱུར་དགོ་སྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་ཅི་སྒྱུ་
གང་ནས་མཛད་ན། རྒྱུ་པོ་རང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཅུ་ལྟར་པ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་
བཟུང་། རེས་དང་། རི་ལྟར་མེ་ཉོག་རྒྱུར་རིང་ཡང་། །བྱུང་བ་སྐྱེན་ཀྱི་ཆོགས་

བཞིན་འདུས། ཞེས་པ་བཞིན་འབྱུང་ངོ་། །བསྐྱབ་པ་ལ་མོས་ན། སྒྲ་མའི་མདུན་
ནས་ཐེ་ཚོམ་བཅད་དེ་འདོད་རྒྱུང་ཚོག་ཤེས་དང་། བསྐྱང་བ་གཉིས་ལྷན་གྱི་
དབེན་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །

འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་གི་ཆར། ཤིམ་ལ་མངའ་སྡེའི་མངའ་
ཁོངས་སུ། མན་ཤིའི་རྫོང་གི་རྫོན་ཏ་རའི། །བཤད་གྲུ་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་བྱོས་གྱི། ལོ་
རྒྱས་ངོ་བོ་བྱིས་འབྱུང་གི། །འཆར་གཞི་གནས་རྩལ་གསལ་བཤད་གྱི། ཡིག་
ཆ་སྡེལ་ལ་དགོ་སྲིད་ན། རྒྱལ་བསྟན་ཕྱོགས་མེད་དར་བར་ཤོག །

ཅེས་པའང་བན་ཆན་ཀུན་དགའ་དབང་སྤྲུག་གིས་རང་གི་བསྟི་གནས་སུ། ༡༠༠༥
བོད་རྒྱ་མཁའ་མེས་སུ་ཆན་གསེའི་ཞོར་དུ་བྲིས་པ་འདི་བཞིན་འབྱུང་ཅིང་། ཇི་སྲིད་པར་གནས་
རྒྱ། ལྷ་དང་། སྤང་མ་ལ་བཅོལ་ལོ། །བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །དགེའོ།

རྒྱལ་ཏ་ར་རྫོང་མར་བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་ངོ་སྤྱད་མདོར་ བསྟུན།

༥ མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས།

བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་སྐུ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ།

ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་དགོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ལ།

བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཕྱག་འཆལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།

ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་མར་བཤད་གྲུ་ཞེས་པ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་
བསྟུན་བཞིན་ན། བཤད་གྲུ་འདིའི་མ་དགོན་རྫོང་མར་དགོན་པ་ཞེས་པ་ནི་
བོད་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་སུ་དཀར་མངའ་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁུལ། ལྷོ་
དགའི་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཤར་སྐྱད་ཤོད་ཅེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད། དགོན་པ་འདིའི་
ཐོག་མ་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་སྐབས་ཚམ་དུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པས་ཆགས་བཅུ་བའང་གྲགས། གང་ལྟར་ཡང་ཆོས་རྒྱུད་ས་སྐྱ་ངོར་ལུགས་
ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་དགོན་པ་འདིར་སྤྲུལ་
འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བཟུང་དབང་པོ་ ༡༩༣༠ - ༡༩༩༣ ཞེས་པ་སྟན་གྲགས་

ཅན་ཞིག་བྱོན་པ་དང་། ཁོང་ནི་སྐྱེ་ཡོན་གྱི་ཏུ་ཆེ་བས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་
ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ལྷ་བྱུང་ཡང་གྱུར། དེ་དུས་ཁོང་གིས་རྫོང་སར་དགོན་
པའི་གཤམ་གྱི་ཁམས་བྱེ་ཞེས་པའི་ཐང་དེར་མ་འོངས་པའི་བསྟན་པའི་འབྱུང་
གནས་སུ་དགོངས་ཏེ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཁང་གཅིག་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་
མཆན་ལ་རིགས་གསུམ་སྐུ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཤད་སྐབ་དར་བྱས་སྤྱིང་
ཞེས་བཏགས་མཛད།

ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་མཁུན་བཅེ་སྐྱེ་སྤྱིང་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ ༡༩༥༦-༡༩༥༩ ཀྱིས། སྐྱེ་གོང་མའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་མཐུད་
པ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་གསོ་ལ་དགོངས་ཏེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ རབ་བྱུང་བཅོ་
ལྔ་པར་ལྷ་ཁང་དེའི་གཡས་དང་གཡོན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་ཉིས་ཐོག་
ཅན་གྱི་ཤུམ་གཡ་བཅུ་ལྷག་གསར་བཞེངས་དང་། རྫོགས་ཆེན་ནས་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་གཞན་དགའ་ཞེས་པ་གདན་དྲངས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་
ཕྱག་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ལོ་རེ་བཞིན་གྱི་འཆོ་བའི་རྟེན་ཅ་གཏན་
ལའེལ་བཙུགས་ཏེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དབུ་མ་དང་། སར་བྱིན། འདུལ་
བ། མདོན་བ། ཚད་མ་དང་སྒྲིམ་གསུམ་གཙོས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཆད་
ཉན་རྒྱུན་ལྷན་ཅན་གྱི་བཤད་བྱ་གཅིག་བཙུགས་མཛད་པ་དེ་ལ་རྫོང་སར་
ཁམས་བྱེའི་བཤད་བྱ་ཞེས་མཆན་ཐོགས་པར་གྱུར། བཤད་བྱ་དེ་བཙུགས་
ནས་ལོ་གངས་བཞི་བཅུའི་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་མཁས་ཤིང་སྟན་གྲགས་ཅན་

གི་མཁན་པོ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་དགུ་ཙམ་བྱོན་ཏེ་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་ན་
བསྟན་པ་ཉམས་གསོལ་པན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱང་བར་སྦྱར་གྱང་དུས་
འགྱུར་གྱི་ཁྱེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་གྱང་རིམ་པས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་
བྱུང་བ་ལ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ཤར་འབྲས་སྤྱོད་ས་སུ་དགོངས་པ་རྒྱགས་པ་
དང་།

ཁོང་གི་ཡང་སྤིད་མཁྱེན་བཅེ་སྐྱ་ཕྱིང་གསུམ་པ་ནི་འབྲུག་ཤར་
བྱོགས་སུ། གཏེར་ཆེན་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་དཔོན་གནང་པ་
དང་། འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་བཏགས་
ཏེ་མཁྱེན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་ཀྱི་ཡང་སྤིད་དུ་འབྲས་སྤྱོད་ས་སྐང་ཏོག་གི་སྐྱ་
གོང་མའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཁྱི་གསོལ་མཛད་གྲུབ་པ་དང་། ཁོང་སྐྱ་བསྐྱེད་
རིམ་པར་བསྐངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞོར་དུ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཆོས་
ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དབང་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན་བཞིན་པར་དགྲུང་གྲངས་ཉི་
ལྷུ་ཡན་མན་ཟེན་སྒྲོར་ནས། བསྟན་པ་ཉམས་གསོའི་ཆེད་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་
སོགས་སུ་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་ཅན་གྱི་བཤད་ཟུ་ཞིག་འཇུགས་ཐུབ་
ཐབས་ཡང་ཡང་དགོངས་བཞིན་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེའི་སྐྱ་
ཕྱིང་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ས་མཐར་འཆལ་
བའི་བན་གཟུགས་རྒན་པོ་ཀུན་དགའ་དབང་ཕུག་ཁོ་བོའི་རྩ་བའི་སླ་མ་ཡིན།

༡༩༥༩ ཁོ་བོ་རང་ལོ་ ༡༩ ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེས་

བྱིས་མོ་གསུམ་ཉེ་ ༡༩༥༠ རང་ལོའི་ ༤༠ མཐར་བཞིན་སྤྱི་ཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་
 དུ་སློང་བཀོལ་བྱུང་རན་ཅམ་དང་། བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་གོང་དུ་ཡང་
 སྤྱི་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་མཛོད་ཡིན་པའི་བཀྲ་ཤིས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་
 ཡོད་མཛད་དེ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་རྒྱ་
 མཆོའི་ཞལ་སྤུ་ནས་བྱེད་རང་སྤྱི་གོང་མའི་དམ་ཆོག་ལ་སེམས་ཏེ། རྒྱ་གར་ལ་
 ཁོང་གི་མདུན་དུ་ཡོང་སྤུབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་མངགས་
 གཅིག་དང་ཕྱག་བྲིས་རྟེན་བཅས་ལན་གཉིས་རིམ་པས་འགྱུར་བ་ན། རང་གི་
 བ་ཡུལ་སློས་བཏང་སྟེ་ད་ནི་རང་ལོ་ ༤༡ ཟླ་པའི་ཟླ་ཁོག་ནད་རོ་འཆི་བ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ་སྤྱི་མའི་ཡང་སྲིད་
 རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་མཇལ་སྤུབ་མིན་དང་ཞབས་ཞུས་འབྲུབ་སྲིད་མིན་
 གང་ལྟར་ཡང་ཆེ་གཞུག་གང་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་སློ་གསུམ་ཁོང་སྤུལ་རྒྱ་ཡིན་
 སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་དེ་ ༡༩༥༡ རྒྱ་བྱི་ཟླ་བ་ ༡ པའི་མཇུག་ཏུ་ཁྱིམ་པོ་ཁྱར་ཏེ་
 རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་ཡོང་བ་ན་བོད་ཀྱི་ས་མཐོའི་གངས་རི་ཡང་བསྐྱོར་ཏེ་
 བོད་བལ་གྱི་མཐའ་མཆམས་ལས་བཀལ་ནས་སྤྱི་མའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱལས་
 དང་སྲིན་ལས་གྱིས་ཉམས་ཉེས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བར་ཟླ་བ་བདུན་གྱི་མཐར་ཏེ་
 བོད་ལྷགས་ཟླ་བ་ ༩ པའི་ཆོས་ ༡༧ ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་འབྲས་ལྗོངས་
 གྱི་ས་གནས་སུ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་རྒྱ་
 མཆོའི་དགྲུས་ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཐུགས་དགྲུས་རབ་

ཀྱི་ཆེར་བྱིན་ཏེ་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཁོང་གིས་བྱེད་འདི་ན་ཤོག་གསུང་པའི་དོན་ནི་
མཁུན་བཅེ་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བྱིན་ལས་གཙོ་བོ། རྫོང་མར་ཁམས་
བྱེད་བཤད་ཟུ་ཉམས་ཆགས་སུ་ཤོར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་འདི་ན་
བཤད་རྒྱལ་སྤར་གསོ་འབྲུང་ཟུང་བྱེད་སྤྱབ་ན་བསམ་པ་ཡིན། ད་རེས་བྱེད་
འདི་ན་དངོས་སུ་འབྱོར་སྤྱབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད་བྱུང་ཞེས་ཡང་ཡང་
གསུངས། མཁའ་འགྲོ་ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་དང་། ཕྱག་མཛོད་བཟུ་ཤིས་རྣམ་
རྒྱལ། སྤང་སྤྲོ་མཆོག་སྤུལ་རྣམ་པས་ཀྱང་དགུས་ཆོར་ཆེན་པོར་མཛད།

རིང་མིན་བོད་ལྗེ་ ༡༡ རང་ནས་རྒྱ་གར་ཀྱི་དབུས་ཕྱོགས་སུ་རོགས་
པ་ཟུ་པ་ཆུན་གཞོན་གཉིས་དང་བཅས་གནས་བསྐྱོར་མངགས་མཛད་བྱུང་བ་
ན། ལྷི་ལི་ནས་དྲི་ར་དུན་དང་། ལྷ་རམ་སྤུལ་ལྷི་ལ། མཆོ་པ་སྤྲུ། རོ་རྩེ་གདན་
སྤུ་རྒྱ་ཧུ་སྤྲེ་སོགས་འཁོར་བ་དང་། ས་སྤྲེ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རོར་སྤུ་
ལྷིང་མཁན་ཆེན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ།མཁན་པོ་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པའི་
དགུས་ཞལ་མཛལ་བ་དང་། གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་
འབྲས་སྤྲོངས་ཡང་སྤིད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་སུ། བོད་ལྗེ་ ༡༢ ཆོས་
༡༠ དགོང་མོར་སྤེབས་པ་དང་། དེར་སྤོབ་དཔོན་སྤྲུ་ཆུན་གཅིག་ལ་སྤོབ་སྤུག་
ཟུ་ཆུང་བཅུ་ལྷག་གཅིག་འདུག བྱི་ནང་ཞོགས་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆུ་པག་
གནམ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཡིན་པ་ལ་
རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤར་ནས་ཆོགས་དབུར་བཞུགས་ཟིན་ཏེ་གསུང་ཆོག་ཀྱང་ཆོར་

འདུག་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ཤོག་གསུངས་པ་དང་། ཕྱིན་པ་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲིས་
སུ་བཞག་སྟེ་དཔོན་སློབ་ཚང་མས་ཁ་དར་གནང་བུང་བ་དང་། གསོལ་ཇ་དང་
ཁ་ཟས་བཞེས་ཞོར་གསང་མོལ་གནང་སྟེ་ད་ནི་དཔེ་བྲིད་མགྲོགས་པོ་ཚུགས་
ན་སྟམ་པས། ག་དུས་དགའ་འོང་གསུང་བུང་བ་ན་ག་ལེར་ཕྱག་མཛོད་དང་
བཅས་གྲོས་མོལ་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་པ་འདིའི་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྟུང་
ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་བ་ལྟར་དེ་ཉིན་ཆོས་བྲིད་དབུ་འཇུགས་རྒྱ་དང་། དེའི་སྡོན་
དུ་སློལ་ཆོག་དང་བསྐྱང་གསོ་ཉིན་རེ་རེ་གསུངས་ཏེ། རིམ་གྲོལ་ཡང་མཛད་རྒྱ་
བཅས་ཐག་བཅད་བྱས། སྐྱུ་གོང་མའི་ཞལ་ལས། ཉིན་འབྲེལ་བཟག་ན། རང་
བཞིན་གྱིས་འགྲིག་འོང་པ་ལས། བསྐྱིག་པས་ཉིན་འབྲེལ་དུ་མི་འཇུར་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡོད། དེ་བར་གྱི་ཆོས་ ༡ ནས་རང་གིས་ཆེ་སྐྱབ་ཞག་བདུན་
མ་གཅིག་བསྟེན་པས་བཟང་ངོ་ཤར། ཆོས་ ༢ ལ་གྲོལ། ཆོས་བཅུའི་ཉིན་ལྷ་
བཅུན་ནམ་མཁའ་འཛིགས་གྱི་གཏོར་གནས་དང་། གདུང་ཉིན་སྐྱམ་མ་ཆོས་
སློས་གདུང་བལྟས་གྱི་མཆོད་ཉིན་བལྟགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ལྗིང་དུ་སྡོན་ཚུར་
ཞོར་ཐེངས་གཅིག་སོང་ཡང་སྤར་གནས་བསྐྱོར་སོང་སྟེ་ཞག་གཅིག་དེར་
བསྐྱད། དགོན་པ་དེ་ནི་སྡོན་གོང་མ་ཆོས་གྱི་སློ་གྲོས་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་
ཡིས། གནས་དེར་འདུས་པའི་དགེ་སློང་ཚང་མ་གསོ་སྟོང་མཛད་པ་ན་མཁན་
པོ་ཨ་པད་གྱིས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་བཟོས་པ་རེད་ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཅན་
གྱི་གཞི་ཚད་ལྷན་པ་ཅིག་མཐོང་བུང་བ་ན་ང་རང་ཡང་ག་ལེར་གསོ་སྟོང་

འཆོགས་ཐུབ་པ་ཡོང་ན་སྙམ་པར་བསམས་ཏེ་འདི་ང་ལ་གནས་སྐབས་ཨེ་
 གཡར་ཁུས་པས་གཡར་བྱང་། ཕྱི་ཉིན་དགོན་དུ་ཡར་ལོན་ཐབས་བྱས། ཐུག་
 མཛོད་ཀྱིས་སྒྲུང་ཏོག་ངོར་དགོན་ནས་སྐྱུ་རིམ་གསུང་ཆེད་དགེ་སློང་ཡིན་
 པའི་སྒྲ་མ་དཔོན་སློབ་བཞི་གདན་བྱང་བས་དགེ་སློང་བརྒྱད་ཡང་འཛོམས་
 ཏེ་གསོ་སྦྱང་མཛད་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་བ་དང་། ཆོས་ ༡༩ ཉིན་སློལ་ཆོག་དང་
 ཆོས་ ༡༩ ཉིན་བསྐྱང་གསོ་གསུངས། ༡༩༡༩རབ་བྱང་ ༡༥ ལྷ་པག་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥
 ལྷ་ཆོད་བརྒྱད་པར་ཐོག་མར་དགེ་འདུན་བསྐྱུ་བའི་གཞི་རྩུང་སྟེ་དགོན་པའི་
 གོང་ཟུར་ཐང་དཀྱིལ་དེར་བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྦྱང་མཛད་པ་ན། དེར་ཉི་མ་
 ཤར་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སོར་མདོ་ཆར་བ་དང་སྦྱོད་འདུག་གི་མཆོན་
 དོན་ཅུང་ཟད་ཁྲིད་དེ་གྲོལ། ཆོགས་ཁང་དུ་ཡར་འཆོགས་ཏེ་བསྐྱན་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོ་ག་རྒྱས་པ་གསུངས། གསོལ་ཆོགས་བྲིན་ཏེ་གྲུང་སེང་། ཡར་འཆོགས་
 ཁར་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷགས་ཚོམ་གནང་། ངོར་པའི་གྲ་པ་གཉིས་མཁན་པོ་ཨ་
 པད་རིན་པོ་ཆེའི་བཤད་གྲ་བ་རེད་འདུག་པ་དང་། མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
 བཀྲ་ཤིས་བཅས། ཁོང་ནམ་པ་རྟགས་བསལ་བའོ་སྦྱང་མཛད་སོང་བ་ན་འཆད་
 ཚོད་ཚོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཆང་། ཉིན་སྟེ་མ་ནམས་སུ་གནམ་གཤིས་ཤིན་ཏུ་
 འཚུབ་ཆེ་ཡང་འདི་ཉིན་ནམ་ལངས་པ་ནས་སྤྱིན་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ཤིན་
 ཏུ་དྲངས་ཤིང་། ཉིན་གང་འཇམ་ཁིང་ཉི་མ་བརྟན་པ་ལ། ལྷ་ཆོད་བཞི་པར་
 གསུངས་ཆོག་ཆར་བ་དང་དགོན་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་སྤྱིན་པ་སྲབ་མོ་

ཅུང་ཆགས་ཏེ་ཆར་བེམ་བྱ་བ་བས་པ་དང་འབྲུག་སྐད་སྟན་ཁ་ཤས་ཞིར། ཉི་
 ཟེར་དང་འགྲོགས་ཏེ་མི་དང་མི་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་ཞིན་པར་ལྟ་
 བྱར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས། འབྲས་ལྗོངས་ལུབ་ཀྱི་གནས་
 རིའི་ཅེ་བདེ་ཆེན་གླིང་དུ་སྤྲུལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་
 གཙོ་བོའི་རྒྱན་དང་། ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་དགོངས་པའི་མཐེལ། རྫོང་སར་ཁམས་
 བྱེད་བཤད་ལྷ་ཆེན་མོའི་ཆོས་རྒྱན་སྤར་གསོའི་སྟོ་དབྱེད་མཛད་སྟོ་དེ་ཉིད་
 ཉི་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཀྱི་
 སྤུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་།

སྐབས་དེར་རང་གིས་ཐོག་མའི་ཆོས་ཁྲིད་དུ་ཞི་བ་ལྟའི་སྟོང་
 འབྲུག་དང་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་རབ་དབྱེ་གཉིས་དབུ་བཅུགས་
 པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་སྟོབ་སྤྱད་བདུན་ཡོད་པ་
 ལ། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་ག་ལེར་ཁམས་བྱེད་སྟོབ་
 ལྷ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱི་རྒྱན་འབྲུགས་ཅི་ལྟས་བྱས་པས་ན་ལྷ་བྱེད་ཀྱི་གསོ་
 སྟོང་དང་། དུས་བཞིའི་བསྐྱང་གསོ། ཉིན་རེ་བཞིན་ཀྱི་སྤྲ་དགོང་གཉིས་ལ་
 རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པ་དང་བསྟོ་སྟོན་གསུང་རྒྱ། ཉིན་མོའི་དུས་ཆོད་སོ་སོར་
 ཆོས་ཁྲིད་དང་། སྟོང་ཐུན། སྟོར་ཁྲིད། དགོང་ཐུན་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་
 ཆོས་འཆད་ལུགས་དང་། ཉན་ལུགས། རང་སྟོང་བྱེད་ལུགས། ཆོས་ཚོད་བྱ་

ལུགས། ཆོགས་སུ་བཞུགས་ལུགས་དང་། ན་བཟའ་བཞེས་ལུགས་ཚུན་ཆད་
དེ། མདོར་ན་སྤྱི་སྤྱོད་ལམ་པལ་ཆེ་བ་ནི་བཤད་གྲ་དེའི་ཕྱག་ལེན་གྱི་
རྒྱུན་ཡིན་ལ། ཡང་རྒྱུད་རིགས་ཁ་ཤས་ནི་ཡུལ་དུས་གྱི་དབང་གིས་འགྱུར་
བར་གཏོང་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁན་པོས་གཞུང་དེར་གསར་
པ་ཡིན་གསུམ་བྲིད་མཛད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་ལན་རེས་འཕྲས་པར་བྱ་དགོས་པ་
དང་། སྟོར་བྲིད་ལན་གཉིས་མཛད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་
བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ས་གནས་དེར་ལོ་གཉིས་ཙམ་རིང་ལ། ཆོས་བྲིད་ཉན་མཁན་
གཅིག་ཡན་ཆད་ག་ཆད་བྱུང་ན་ཡང་། རང་གིས་ཅི་རུས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་
ཀྱང་། པལ་ཆེར་མཐའ་མཚམས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུག་པའི་གྲ་པ་ཁ་
ཤས་ལས། གཞན་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་དཀའ་བ་དང་། ཁྱོད་གསེབ་ཁྱུག་ཀྱོག་
ཡིན་སྟབས་འཆོ་ཆས་སྐྱབ་ཁག་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་སྦྲུག་ཡང་ཉི་ཤུའི་
སྒོར་ལས་འདུ་བར་མ་བྱུང་། དེ་ནས་མཐུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་
དབྱུད་གནང་སྟེ་བཀའ་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཉི་ལྔ་ཅལ་
མངའ་སྡེའི་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས། སྤེ་གཞིས་སྐྱབས་བཙོལ་བའི་མཆོད་གནས་
རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་བཞུན་བདག་ཡིན་པའི་ལྷོ་ས་སྐྱའི་དགོན་པའི་ནང་
རེད། ༡༩༥༥ ཤིང་སྤང་ལྷ་བ་ལྷ་པའི་སྤང་ནས་ཚུར་སྟོས་པ་དང་། ལྷ་བ་དུག་
པར་དབྱར་གནས་པ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། བཤད་གྲའི་ཆོས་བྲིད་ཚུགས་པ་

དུས་མཉམ་པར་གྱུར། འདི་ན་ཡུལ་གྱི་དབུས་སུ་གྱུར་པས་གྲུ་ཡངས་པ་དང་
ཉེ་འཁོར་དུ་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཆོགས་པ་ཁ་ཤས་དང་དགོན་པ་ཁག་
འགའ་ཞིག་དང་། བཞུགས་སྐར་ལ་འབྲེལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཉེ་རིང་གང་དུ་
འགོ་ཡང་འགོ་ལམ་ཆ་རྒྱན་བཟང་བ་དང་། འཆོ་ཆས་མཁོ་སྐྱབ་སླ་བ། ཉམ་
དུས་ཆ་གང་ཆ་མཉམ་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཡང་མང་པོ་འདུག །

འབྲས་ལྗོངས་ནས་ཚུར་ཡོང་དུས་ཐོག་མར་མཁན་མིང་པ་ཀུན་
དགའ་དབང་ཕུག་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་དཔེ་སྦྱོང་མཁན་ངོ་མ་ཡིན་པའི་གངས་
བཅོམ་ལྷོ་རྒྱུ་ལས་བྲིད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འདི་ནས་དགོན་པ་ཁག་སྐྱབ་མཆོད་
འཆོགས་པའི་དུས་སོགས་མ་ཡིན་པར་གྲུ་པལ་ཆེར་དཔེ་བྲིད་ལ་བྱོན་པར་
བརྟེན། རང་གིས་ཆོས་བྲིད་ཚུགས་པ་ནས་པལ་ཆེར་གངས་ལྷ་བརྒྱལ་ས་
མི་ཉུང་བ་རེ་འཛོམས་པ་དང་། སྐབས་རེ་བདུན་ཅུ་ནས་བརྒྱའི་བར་ཡང་
འཛོམས་པར་གྱུར། གཙུག་པོ་རང་ཉིད་ལོ་གངས་མཐོ་བའི་རྒྱ་ཁོག་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློ་སྤྲུང་སྟེ། གཞུང་བཤད་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ཆང་
མ་ཅི་རྒྱས་སུ་སྟེལ་དགོས་པ་འདྲ་བསམ་བཞིན། ཉ་ཆ་ཐུ་མོ་ལྷ་བྱ་མ་བྱང་ཆེ་
ཉིན་རེ་བཞིན་ཉན་མཁན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་དཔེ་བྲིད་འདྲ་མིན་ལྟ་དང་
བྱག་གམ། སྐབས་རེ་བདུན་ཅུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ལོ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་
སློབ་བྱག་སོ་སོ་ཡང་ལྷ་བ་གཅིག་གམ་ལྷ་བ་ཁ་ཤས་སྟོད་པའམ། ལོ་གཅིག་
གམ་ལོ་ཁ་ཤས་སྟོད་པ་ལ། གཞུང་བཤད་ཡང་གཅིག་གམ་ཁ་ཤས་ཉན་ཉེ་སྦྱོང་

འདོད་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་རྟོན་གྱིས་དབྱར་དགུན་སོགས་སུ་བཤད་ལྷ་
བའི་ཞལ་གྲངས་ལ་གཏན་པོ་མེད།

༡༧༧༥ སྤྱི་ལུག་གཉིས་པའི་ནང་མཁུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་
འབྲུག་བདེ་ཐང་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲིབ་བཤད་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་
ཐོག་མར་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་རབ་བྱུང་ ༡༧ ཤིང་གི་རྩི་ལྷ་ ༡༩ པའི་ཆོས་གཅིག་
ནས་བཅུ་བར་རྟེན་མའི་འབྲུམ་ཆོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྟོན་ལམ་གསུངས་
པ་དང་། དེ་ནས་ཤུ་བ་རིའི་སྐབས་སུ་གི་མདུན་བཞུགས་པའི་ཆལ་གྱི་དུར་
ཁོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ད་རེས་བཤད་ལྷ་བཅུགས་པར་ལེགས་ལམ་འབྱུང་བཞིན་
ལོ་བཅུ་གཉིས་འཁོར་བ་ན་ཆོས་སྦྱོང་ལ་དཔྱེས་སྟོན་དང་གཏང་རག་གི་
མཆོད་པ་ཡིན་གསུངས། ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་གྱི་ཉིན་ལྷའི་
རིང་དགེ་འདུན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་རྒྱས་སྦོས་དང་ཆོགས་འཁོར་རྒྱས་སྦོས་
འབྲེལ། བསྐྱེད་གསོ་འབྲུམ་ཕྲག་གསུང་ཞོར་དུ་བཤད་ལྷའི་སྤྱི་གཡིག་གཏན་
འཁེལ་ཅན་མཛད། གསུང་ཆོག་ཆར་བ་མཉམ་དུ་ཆར་འཇམ་པོ་བབས་ཏེ་
འབྲུག་རྒྱུད་ཡང་ཡང་གྲགས་པར་གྱུར། ཆོས་ ༡༦ ཉིན་ཡོངས་རྫོགས་གནས་
བསྐྱེད་ཁྲིད་གནང་བ་ལ། བྱ་མོད་སྤྱང་རིའི་ཅེར་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་དང་། རང་
ནས་སློབ་སྐྱེད་ཆོར་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པོ་འདོན། ན་ལེ་རྩ་ཅུ་ཤིང་ཕྱིན་མཛོན་
རྟོགས་རྒྱན་ཆོགས་འདོན་དང་། ཐམས་ཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་གསལ་
དང་། བཀྲོ་སྤྱང་མཛད་པ་ཆང་མ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་

ཕྱིགས་སུ་འགྲིགས་སོང་། །¹

1 མཛད་བྱང་མི་གསལ་ལོ།

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས། །
བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་སྐུ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཏེ། །
ནམ་ཡང་མི་བསྐྱའི་དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ལ། །
བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཐུག་འཚལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུས་བརྗོད་
ན། བཤད་གྲ་འདིའི་མ་དགོན་རྫོང་སར་དགོན་པ་ཞེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ཁམས་
ཕྱོགས་སུ་དཀར་མངེས་བོད་རིགས་ཁུལ་གྱི་སྡེ་དགའི་རྫོང་ཁོངས་སྐྱན་ཤོད་
ཅས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད། དགོན་པ་འདིའི་ཐོག་མ་ནི་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་སྐབས་
ཙམ་དུ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཆགས་བཅུ་བ་པའང་གྲགས། གང་
ལྟར་ཡང་ཆོས་ལུགས་ས་སྐྱ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ནས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་

ནང་དགོན་འདིར་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོ་ ༡༩༣༠-༡༩༩༡ གྱུན་
པ་དང་། ཁོང་ནི་སྐྱེ་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་འི་
བདག་པོ་ལྟ་བུར་ཡང་གྱུར། དེ་དུས་ཁོང་གིས་རྫོང་སར་དགོན་པ་འི་གཤམ་
ཀྱི་ཁམས་བྱེ་ཞེས་པ་འི་ཐང་དེར། མ་འོངས་པ་འི་བསྟན་པ་འི་འབྱུང་གནས་སུ་
དགོངས་ཏེ་རིགས་གསུམ་ཀྱི་ལྟ་ཁང་གཅིག་བཞེངས་པ་དང་། དེའི་མཆན་
ལ་རིགས་གསུམ་སྐུལ་པ་འི་གཙུག་ལག་ཁང་བཤད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་གླིང་ཞེས་
བཏགས་པར་མཛད།

ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་མཁྱེན་བཅེ་སྐྱེ་ཤིང་གཉིས་པ་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་ ༡༩༩༣-༡༩༩༩ གྱིས་སྐྱེ་གོང་མའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་མཐུད་
པ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་གསོ་ལ་དགོངས་ཏེ་ ༡༩༡༥ རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔ་པར་
ལྟ་ཁང་དེའི་གཡས་དང་གཡོན་ནས་མདུན་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། ཉིས་ཐོག་ཅན་ཀྱི་
སྐུ་ཤག་ལྔ་བཅུ་ལྟག་གསར་བཞེངས་དང་། རྫོགས་ཆེན་ནས་མཁན་པོ་གཞན་
དག་འཇིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སློབ་སྤྱད་ལྔ་བཅུ་
ཐམ་པ་ལ་ཐོག་མར་ལོ་རེ་བཞིན་ཀྱི་འཆོ་བའི་རྟེན་ཅ་གཏན་འཁེལ་བཏུགས་
ཏེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་རིག་གཞུང་དབྱ་མ་དང་། སར་བྱིན། འདུལ་བ་དང་། མདོན་
པ། ཆད་མ་དང་སྡོམ་གསུམ་གཅོས་པ་འི་གཞུང་ལུགས་ལ་འཆད་ཉན་རྒྱན་
ལྟན་ཅན་ཀྱི་བཤད་བྲ་གཅིག་བཏུགས་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་རྫོང་སར་ཁམས་
བྱེའི་བཤད་བྲ་ཞེས་མཆན་ཐོགས་པར་གྱུར། བཤད་བྲ་དེ་བཏུགས་ནས་ལོ་

གངས་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་མཁན་པོ་ཡང་སྤྱི་ཕྱིར་དགུ་ཙམ་བྱོན་
ཏེ་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དུས་འགྱུར་གྱི་རྒྱུན་གྱིས། ༡༩༥༥ ལོའི་རྒྱུར་ནས་འཕྲོ་
ཞིག་ཅ་སྟོང་དུ་སོང་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱང་
རིམ་པས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་བ་ལ། ༡༩༥༩ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་
དགོངས་པ་རྒྱུ་གས།

ཁོང་གི་ཡང་སྲིད་མཁུན་བཅེ་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་ནི་འབྲུག་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཛམས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དཔོན་དུ་ ༡༩༦༡ ལོར་
འཁྲུངས་པ་ན། དཔལ་ས་སྐུའི་ཁྲི་ཆེན་སློལ་མ་པོ་བྱང་གིས་ངོས་འཛིན་
གནང་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པའི་མཆན་
བཏགས་ཏེ། མཁུན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་འབྲས་ལྗོངས་སྐང་
ཏོག་གི་སྐུ་གོང་མའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཁྲི་སྟོན་མཛད། ཁོང་སྐུ་བསྐྱེད་རིམ་
པར་བསྐངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞོར་དུ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཆོས་
ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དབང་ཆོས་ཅི་རིགས་གསན་བཞིན་པར་དགྲང་གངས་ཉི་
ཤུ་ཡན་མན་ཟིན་རྒྱུར་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་གསོའི་ཆེད་རྒྱ་གར་གྱི་ས་གནས་
སོགས་སུ་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་ཅན་གྱི་བཤད་བླ་ཞིག་འཛུགས་ཐུབ་
ཐབས་ཡང་ཡང་དགོངས་བཞིན་པ་དང་། བོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཁམས་
སྡེ་དགེ་རྫོང་སར་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཕྱེད་གཉིས་

པ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སློ་གྲོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ས་མཐར་འབྱམ་བོའི་བན་གཟུགས་ཀྱན་པོ་ཀུན་དགའ་ཁོ་བོའི་ཙྰ་བའི་སྤྲ་མ་ཡིན། །

༡༽ འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་བཤད་གྲ་ཚུགས་པ།

༡༩༥༩ ཁོ་བོ་རང་ལོ་ ༡༩ ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉེས་ཁྲིམས་ཐོག་སྟེ། ༡༩༩༠ རང་ལོའི་ ༤༠ མཐར་གཞི་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སློང་བཀོལ་བྱུང་རན་ཅམ་དང་། བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་གོང་དུ་ཡང་སྐྱ་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་མཛོད་ཡིན་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུས་ཡོད་མཛད་དེ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གྱིས་ཁྱེད་རང་སྐྱ་གོང་མའི་དམ་ཆོག་ལ་སེམས་ཏེ། རྒྱ་གར་དུ་ཁོང་གི་མདུན་དུ་ཡོང་སྐབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུང་པའི་བཀའ་མངགས་གཅིག་ཕྱག་བྲིས་རྟེན་བཅས་ལན་གཉིས་རིམ་པར་འབྱོར་བ་ན། རང་གི་པ་ཡུལ་སློས་བཏང་སྟེ་ད་ནི་རང་ལོ་ ༤༡ ཟེན་པའི་ཀན་ཁོག་ནད་རོ་འཆི་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་གཅིག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་སླེབས་ཏེ་སྤྲ་མའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་དུ་མཇལ་སྐབ་མིན་དང་ཞབས་ཁུས་འབྲུབ་སྲིད་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཆོ་གཞུག་གང་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་སློ་གསུམ་ཁོང་ལ་སྐུལ་རྒྱུ་ཡིན་སྟེ་མཐག་བཅད་དེ། ༡༩༩༡ རྒྱ་བྱི་ལྷ་བ་ ༡ པའི་མདུག་དུ་ཁྲིས་པོ་ཁྲུང་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱར་ཡོང་བ་ན། བོད་ཀྱི་ས་མཐོ་གངས་རི་ཡང་བསྐྱོར་བོད་

བལ་གྱི་མཐའ་མཆམས་ལས་བཀལ་ནས་སླ་མའི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རྒྱབས་
དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ཉམས་ཉེས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བར་སྒྲ་བ་བདུན་གྱི་མཐར་
ཏེ་བོད་ལུགས་སྒྲ་ ༧ པའི་ཆོས་ ༡༦ ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་འབྲས་ལྗོངས་
གྱི་ས་གནས་སུ་ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་སྤུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་རྒྱ་
མཆོའི་དགུས་ཞལ་དངོས་སུ་མཇལ་བ་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཐུགས་དགུས་རབ་
གྱི་ཆེར་བྱིན་ཏེ་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཁོང་གིས་བྱིད་འདི་ན་ཤོག་གསུང་པའི་དོན་ནི།
མཁུན་བཅེ་གོང་མ་ཆོས་གྱི་སློ་གྲོས་གྱི་ཕྱིན་ལས་གཙོ་བོ། རྫོང་སར་ཁམས་
བྱའི་བཤད་བྲ་ཉམས་ཆགས་སུ་ཤོར་འདུག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་འདི་
ན་བཤད་རྒྱན་སྤར་གསོ་འདྲ་ཅུང་ཟད་བྱེད་སྤུབ་ན་བསམ་པ་ཡིན། ད་རེས་
བྱིད་འདི་ན་དངོས་སུ་འཕྱོར་སྤུབ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད་བྱུང་ཞེས་ཡང་
ཡང་གསུངས། མཁའ་འགྲོ་ཆེ་རིང་ཆོས་སྒྲོན་དང་། དུག་མཛོད་བཀའ་ཤིས་ནམ་
རྒྱལ། སྤང་སྤྲ་མཆོག་སྤུལ་ནམ་པས་ཀྱང་དགུས་ཆོར་ཆེན་པོ་མཛད།

རིང་མིན་བོད་སྒྲ་ ༡༡ ནང་རྒྱ་གར་གྱི་དབུས་ཕྱོགས་སུ་རོགས་པ་གྲ་
པ་ཀན་གཞོན་གཉིས་དང་བཅས་གནས་བསྐྱོར་མངགས་མཛད་བྱུང་བ་ན། ཕྱི་
ལི་ནས། རྒྱ་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་རམ་སྤུལ། རྒྱེར། མཆོ་པ་སྤྲ། རྒྱ་རྒྱུ་གདན། རྒྱ་
རྒྱ་སྤུ་སོགས་འཁོར་བ་དང་། ས་སྐྱའི་བདག་ཁྱི་དང་། རོར་སྐྱ་ཕྱིང་མཁན་
ཆེན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་པོ་ཨ་པད་ནམ་པའི་དགུས་ཞལ་མཇལ་བ་
དང་། གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་དང་། སྤར་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཡང་

མི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བཞུགས་གནས་སུ། བོད་ཆོས་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༩༠ དགོང་
མོར་སླེབས་པ་དང་། དེར་སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་སློབ་ཕྱག་སྒྲ་རྒྱུ་
བཅུ་ལྷག་གཅིག་འདུག།

ཕྱི་ནང་ཞོགས་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་རྒྱ་མག་གནམ་ལོ་གསར་ཆེས་ཀྱི་དགའ་
སྟོན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཡིན་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤར་ནས་ཆོགས་
དབྱར་བཞུགས་ཟིན་ཏེ་གསུང་ཆོས་ཀྱང་ཆར་འདུག ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ང་
ཤོག་གསུངས་པ་དང་ཕྱིན་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་འདི་འཁྲིམ་སུ་བཞག་སྟེ། དཔོན་
སློབ་ཆང་མས་ཁ་དར་གནང་བྱུང་བ་དང་། གསོལ་ང་དང་། ཞལ་ཟས་བཞེས་
ཞོར་གསུང་མོལ་གནང་སྟེ། དེ་ནི་དཔེ་ཁྲིད་མཁྱེད་པོ་ཆུགས་ན་སྐྱམ་པས་ག་
དུས་དགའ་འོང་གསུང་བྱུང་བ་ན། ག་ལེར་ཕྱག་མཛོད་བཅས་གྲོས་མོལ་ཞུས་
ཏེ་ཆོས་འདིའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱར་ཡག་པོ་འདུག་ཟེར་བ་
ལྟར། དེ་ཉིན་ཆོས་ཁྲིད་དབྱུང་འཇུགས་རྒྱ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་སློབ་ཆོག་དང་།
བསྐྱེད་གསོལ་ཉིན་རེ་གསུང་སྟེ་རིམ་གྲོ་ཡང་མཛོད་རྒྱ་བཅས་ཐག་བཅད་ཞུས།
སྐྱེ་གོང་མའི་ཞལ་ལས། ཉེན་འབྲེལ་བརྟག་པ་ན། རང་བཞིན་འགྲིག་འོང་ན་
ལས། བསྐྱེད་པས་ཉེན་འབྲེལ་དུ་མི་འཇུག་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད། དེ་བར་གྱི་
ཆེས་ ༡ ནས་རང་གིས་ཆེ་སྐྱབ་ཞག་བདུན་མ་ཅིག་བསྟེན་པས་བཟང་ངོ་ཤར།
ཆེས་ ༧ ལ་གྲོལ། ཆེས་བཅུ་འདི་ཉིན། བཟླ་ཤིས་ལྷིང་དུ་སྐར་གནས་བསྐྱོར་སོང་
སྟེ་ཞག་གཅིག་དེར་བསྐྱེད། དགོན་པ་དེ་ནས་སྟོན་གོང་མ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་

རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཡིས། གནས་དེར་འདུས་པའི་དགེ་ཚུལ་སྤོང་ཆང་མ་གསོ་
སྤྱོད་མཛད་པ་ན། མཁན་པོ་ཨ་པད་ཀྱིས་ཞལ་བཀོད་མཛད་དེ་བཞེས་པ་རེད་
ཟེར་བའི་འོ་རྒྱས་ཅན་གཞི་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཅིག་མཐོང་བྱུང་བ་ན། ང་རང་
ཡང་ག་ལེར་གསོ་སྤྱོད་འཆོགས་སྐྱབ་པ་ཡོང་ན་སྐྱམ་པར་བསམ་སྟེ་འདི་ང་ལ་
གནས་སྐབས་ཨེ་གཡར་ཁྱས་པས་གཡར་བྱུང་། ཕྱི་ཉིན་དགོན་དུ་ཡར་ལོན་
ཐབས་བྱས། བྱག་མཛོད་ཀྱིས་སྒང་ཏྲོག་ངོར་དགོན་ནས་སྐྱ་རིམ་གསུང་ཆེད་
དགེ་སྤོང་ཡིན་པའི་སྤྲ་མ་དཔོན་ཏྲོག་བཞི་གདན་བྱུང་བས། དགེ་སྤོང་བརྒྱད་
ཀྱང་འཛོམས་ཏེ་གསོ་སྤྱོད་མཛད་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤོང་
ཆོག་དང་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་བསྐྱང་གསོ་གསུང་། ༡༧༥༡ རབ་བྱུང་ ༡༦ ལྷ་པག་
ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ལྷ་ཆོད་བརྒྱད་པར། ཐོག་མར་དགེ་འདུན་བསྐྱ་བའི་གཞི་རྒྱུང་
སྟེ་དགོན་པའི་གོང་ཟུར་ཐང་དཀྱིལ་དེར། བཀྲ་ཤིས་པའི་གསོ་སྤྱོད་མཛད་པ་
ན། དེར་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་གྱུར། སོར་མདོ་ཆར་བ་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་གི་མཆན་དོན་ཅུང་ཟད་ཁྲིད་དེ་གྲོལ། ཆོགས་ཁང་དུ་ཡར་འཆོགས་ཏེ།
བསྟན་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ་གསུངས། གསོལ་ཆོགས་ཟིན་ཏེ། གྲུང་སེང་ཡར་
འཆོག་ནས་རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་ཚྱོམ་གནང་། ངོར་པའི་གྲུ་པ་གཉིས་མཁན་
པོ་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེའི་བཤད་གྲུ་བ་རེད་འདུག་པས་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་
བཀྲ་ཤིས་བཅས་ཁོང་ནམ་པས་རྟགས་གསལ་བཀོ་སྤྱོད་མཛད་སོང་བ་ན་
འཆད་ཚྱོད་ཚྱོམ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཆང་ཉིན་སྤྲ་མ་ནམས་སུ་གནམ་གཤིས་ཤིན་

ཏུ་འཚུབ་ཆེ་ཡང་། དེ་ཉིན་ནམ་ལངས་པ་ནས་སྤྱིན་མེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་
ཤིན་ཏུ་དྲངས། ཉིན་གང་འཇམ་ཞིང་ཉི་མ་བསྟན་པ་ལ་ཚུ་ཆོད་བཞི་པར་
གསུང་ཆོག་ཆར་བ་དང་། དགོན་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་པ་སྒབ་མོ་
ཅུང་ཆགས་ཏེ་ཆར་བེམ་བྱ་བབས་པ་དང་། འབྲུག་སྐད་སྟན་པོ་ཁ་ཤས་ལྷིང་།
ཉི་ཟེར་དང་འགྲོག་སྟེ་འཇའ་ཡང་ཤར། བྱ་དང་བྱེའུ་ནམས་ཀྱིས་སྟན་པའི་སྒྲ་
དབྱངས་སྟེ་ཆོགས་པ་བསྒྲགས་ཏེ་མི་དང་མི་མེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་
ནམ་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་འབྲས་ལྗོངས་ལུབ་
ཀྱི་གནས་རིའི་ཅེ་བདེ་ཆེན་སྤིང་དུ། སྤུ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་
ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གཙོ་བོའི་རྒྱན་དང་། ཡང་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ལུབ་
བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གི་ཕྱགས་བཞེད་དགོངས་པའི་མཐིལ། རྫོང་
སར་ཁམས་བྱེའི་བཤད་ཟླ་ཆེན་མོའི་ཆོས་རྒྱུ་སྤར་གསོའི་སྟོ་དབྱེའི་མཛད་
སྟོ་དེ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་
ཅད་ལྟན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་།

སྐབས་དེར་རང་གིས་ཐོག་མའི་ཆོས་ཁྲིད་དུ་ཞི་བ་ལྟའི་སྟོང་འཇུག་
དང་། ས་པཎ་གྱི་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་གཉིས་དབྱ་བཅུགས་པ་ན། རིན་པོ་ཆེ་
ཁོང་གིས་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་སྟོབ་ཕྱག་བདུན་ཡོད་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་
ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་བཞིན། ག་ལེར་ཁམས་བྱེའི་བཤད་ཟླ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་
ལེན་གྱི་རྒྱན་འཇུགས་ཅི་ལུས་བྱས་པས་ན། ལྷ་བྱེད་ཀྱི་གསོ་སྟོང་དང་། ཏུས་

བཞིའི་བསྐྱང་གསོ། ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་སྤྲ་དགོང་གཉིས་ལ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་
པ་དང་། བསྐྱོ་སྐྱོན་གསུང་རྒྱ། ཉིན་མོའི་དུས་ཚོད་སོ་སོར། ཆོས་བྲིད་དང་སྦྱོང་
ཐུན་སྦྱོར་བྲིད། དགོང་ཐུན་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་འཆད་ལུགས་དང་།
ཉན་ལུགས། རང་སྦྱོང་བྱེད་ལུགས། ཆོས་རྩོད་བྱ་ལུགས། ཆོགས་སུ་འདུ་
ལུགས་དང་། བཞུགས་ལུགས། ན་བཟའ་བཞེས་ལུགས་ཚུན་ཆད་དེ། མདོར་
ན་སྦྱི་སྦྱིར་གྱི་སྦྱིག་ལམ་པལ་ཆེ་བ་ནི་བཤད་བྱ་དེའི་བྱག་ལེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་
ལ། ཡང་རྒྱུང་རིགས་ཁ་ཤས་ནི། ལུལ་དུས་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་བ་གཏོང་
དགོས་པ་འདྲ་ཡང་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁན་པོས་གཞུང་དེ་གསར་པ་ཡིན་
ན་སུམ་བྲིད་མཛད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་། ལན་རེས་འཐུས་པར་བྱ་དགོས་པ་དང་།
སྦྱོར་བྲིད་ལན་གཉིས་མཛད་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་པར་བྱ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་རེད། ས་གནས་དེར་ལོ་གཉིས་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོས་བྲིད་ཉན་
མཁན་གཅིག་ཡན་ཆད་ག་ཆད་བྱུང་ན་ཡང་རང་གིས་ཅི་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་
ཡིན་ཀྱང་། པལ་ཆེར་མཐའ་མཚམས་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུག་པའི་བྲ་པ་
ཁ་ཤས་ལས་གཞན་ཚྭ་གས་ནས་ཡོང་དཀའ་བ་དང་། ཁྱོད་གསེབ་ཁྲག་དཀྱོག་
ཡིན་སྟབས་འཆོ་ཆས་སྦྱབ་ཁག་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱག་ཀྱང་ཉི་ཤུའི་
སྐོར་ལས་འདུ་བ་མ་བྱུང་།

༡༩ བཤད་བྱ་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་ཚུགས་པ།

དེ་ནས་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱགས་དབྱུང་གནང་སྟེ་བཀའ་ཐག་
བཅད་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཉི་ལྔ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས།
སྟེ་གཞིས་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་མཆོད་གནས། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ཉིད་བསྟན་
བདག་ཡིན་པའི་ལྷོ་ར་ས་སྐྱའི་དགོན་པའི་ནང་དེར་ ༡༩༥༥ ལོར་སྤང་ལྷ་ ༥
མཇུག་ཏུ་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནས་ཚུར་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་བ་ ༦ དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སླངས་པ་དང་། བཤད་གྲུའི་ཆོས་བྲིད་ཚུགས་པ་དུས་མཉམ་པར་
ལྷུར། འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱུས་སུ་ལྷུར་པས་གྲུ་ཡངས་པ་དང་། ཉེ་འཁོར་དུ་བོད་
མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཆོགས་པ་ཁ་ཤས་དང་། དགོན་པ་ཁག་འགའ་ཞིག་དང་།
བཞུགས་སྐར་ལ་འབྲེལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཉེ་རིང་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་བགོད་ལམ་
ཆ་ཁྱེན་བཟང་བ་དང་། འཆོ་ཆས་མཁོ་སྐྱབ་སྒྲ་བ་དང་། ཉམ་དུས་ཀྱི་ཆ་གང་
ཆ་མཉམ་པ་སོགས་དགེ་མཚན་ཡང་མང་པོ་འདུག འབྲས་ལྗོངས་ནས་ཚུར་
ཡོང་དུས་ཐོག་མར་མཁན་མིང་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷུག་རང་ཉིད་ལ། ཆོས་
དཔེ་སྦྱོང་མཁན་ངོ་མ་ཡིན་པའི་གྲུ་བཅོལ་ལྷ་སྟོར་ལས་བྲིད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་།
འདི་ནས་དགོན་པ་ཁག་སྐྱབ་མཆོད་འཆོགས་དུས་སོགས་མ་ཡིན་པར་པལ་
ཆེར་དཔེ་བྲིད་ལ་བྱོན་པར་བརྟེན་རང་གི་ཆོས་བྲིད་ཚུགས་པ་ནས་པལ་ཆེར་
གྲུ་བཅོལ་བཅུ་ལས་མི་ཉུང་བ་རེ་འདྲེམས་པ་དང་། ལྷ་བས་རེ་བདུན་ཅུ་ནས་
བརྒྱའི་བར་ཡང་འདྲེམས་པར་གྱུར་ཡོད། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ལོ་གངས་མཐོ་
བའི་ཀན་ཁོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོ་སྒྲ་བྱང་སྟེ། གཞུང་བཤད་བྲིད་ཀྱི་

རྒྱུ་ཡོད་པ་ཆང་མ་ཅི་རྒྱས་སུ་སྤེལ་དགོས་པ་འདྲ་བསམ་བཞིན་ན་ཆ་སྤྱ་མོ་
ལྷ་བྱ་མ་བྱང་ཆོ། ཉིན་རེ་བཞིན་ཉན་མཁན་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྷར་དཔེ་བྲིད་
འདྲ་མིན་ལྷ་དང་དྲུག་གམ། སྐབས་རེར་བདུན་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ལོ་
བརྒྱ་ལྷག་གི་རིང་ལ་སློབ་སྤྲུག་སོ་སོ་ཡང་། ལྷ་བ་གཅིག་གམ་ལྷ་བ་ཁ་ཤས་
སྤོད་པའམ། ལོ་གཅིག་གམ་ལོ་ཁ་ཤས་སྤོད་པ་ལ། གཞུང་བཤད་ཀྱང་གཅིག་
གམ་ཁ་ཤས་ཉན་ཏེ་སྦྱོར་འདོད་ཡོད་པ་སོགས་ཡིན་པའི་སྐྱེན་གྱིས། དབྱར་
དགུན་སོགས་སུ་བཤད་གྲུ་བའི་ཞལ་གྲངས་ལ་བརྟན་པོ་མེད།

༡༩༩༥ ཟ࿳་ལྔ་ ༡ པའི་ནང་མཁའ་བཙུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་འབྲུག་
སྡེ་ཐང་དང་རྒྱ་གར་གྱི་སྡེར་བཤད་གྲུ་བ་གཉིས་ཀ་བྲིད་མཛད་ནས་ཐོག་མར་
དོ་རྩེ་གདན་དུ། རབ་བྱང་ ༡༧ ཤིང་ཁྱི་ལྔ་ ༡༡ པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བརྒྱ་བར་
རྟེན་མའི་འབྲུམ་ཆོགས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སློན་ལམ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ཤུ་
བ་རི་པའི་སྐྱབ་སྤྲུག་གི་མདུན། བསེལ་བའི་ཆལ་གྱི་དུར་ཁྲིད་དུ་བྱོན་ཏེ། ད་
རེས་བཤད་གྲུ་བརྩམས་པར་ལེགས་ལམ་བྱང་བཞིན་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་
བ་ན། ཆོས་སྦྱོར་ལ་དགེས་སྟོན་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཡིན་གསུང་།
ཆོས་ ༡༡ ནས་ ༡༥ བར་གྱི་ཉིན་ལྷའི་རིང་དགེ་འདུན་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་
རྒྱས་སློབ་དང་ཆོགས་འཁོར་རྒྱས་སློབ་དང་འབྲེལ། བསྐྱང་གསོ་འབྲུམ་སྤྲུག་
གསུང་ཞོར་དུ་བཤད་གྲུ་འི་སྤྱི་གཡིག་གཏན་འཁེལ་མཛད། གསུང་ཆོག་ཆར་
བ་དང་མཉམ་དུ་ཆར་འཇམ་པོ་བབས་ཏེ་འབྲུག་སྐད་ཡང་ཡང་གྲགས་པར་

ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་འཕགས་ཡུལ་འདིར་ཡང་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཞེས་མཚན་འབོད་ཚོག་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡང་སྤྲོ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་སྐྱ་གོང་འོག་ནས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། སློན་ལམ་དུས་སུ་སློན་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། བཤད་གྲུ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱན་དུ་བསྐྱགས་བརྫོགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་ཡིན།

དུས་སྐབས་འདིར་བཤད་གྲུའི་སྤྱི་གཞི་དང་འཛིན་གྲུ་གཏན་འཁེལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སློབ་ཕྲུག་དག་ཤོས་ནས་རིམ་པས་ཀན་བྱ་རང་གི་བཤད་རྒྱུ་ཟིན་མཁན་འདེམས་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་བརྒྱད་གཞན་ཁ་ཤས་ལ་ཞབས་འདེགས་འདྲ་ཅུང་ཁྱེན་ཐོགས་པ་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཚོས་ལུགས་ལ་རང་དབང་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་བཤད་གྲུའི་ནང་ཞུགས་མཁན་སལ་ཆེར་ལེན་དགོས་ཐུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱིས་བཤད་གྲུ་བའི་ཞལ་གྲངས་ཀྱང་ ༡༩༩༧ ལོར་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་སྟོར་དང་། ༡༩༩༩ ལོར་ཉིས་བརྒྱ་ལས་བརྒལ་ཞིང་། ༡༩༩༩ ལོར་ཉིས་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཟིན་གྱི་བར་གོང་འཁེལ་བྱུང་། བཞུགས་གནས་ཀྱང་ས་སྐྱ་དགོན་ཞེས་པ་འདི་ལ་ ༡༩༩༥ ལོའི་ཐོག་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ད་ལྟའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་འོག་ཁང་རྒྱང་པ་ལས་མེད་པ་དང་། མཁན་པོ་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེས་བཞེངས་པའི་གཟིམས་རྒྱུང་སན་ཚུན་གཉིས་དང་། གྲུ་རྒྱུང་ཆོའི་སྦྱོང་གྲུའི་ཚོགས་ཁང་། ཉལ་ཁང་བཅས་

ལྷ་ཆུ་ཆོའི་སྒྲིལ་པ་ཆེ་ཆུང་བཞི་ཙམ། བ་ཕྱགས་བཏགས་ས་རྩ་ཁང་
བཅས་ཏེ། དེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ལ། མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་ཕྱག་
རྩལ་དང་སྦྱོན་བདག་ཆོལ་རྟེན་བྱང་རིམ་ལྟར་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལོ་རེ་བཞིན་
བཤད་གྲུའི་ལྷ་ཤག་བཟོ་བཅས་དང་། གསར་རྒྱག་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ། དཔེ་
མཛོད་དང་། ཐབ་ཆང་། མཛོད་གཉིས་ཁང་སོགས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་
སྤྱུ་ཐོག་མགོན་ཁང་བཅས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་གསར་བཞེངས་
དང་། བཟོ་བཅས་ཉམས་གསོ་སོགས་གང་དགོས་རྒྱ་ཆེར་གནང་བར་མཛད་
པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཤར་གྱི་ཡང་ཐོག་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་ལྷ་ཁང་གསར་
བཞེངས་མཛད་དེ། དེའི་དབྱས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་སྐྱབ་བརྟན་
ཐོག་བཅེགས་ཅན་གྱི་བཟོ་དབྱིབས་དང་། མཛོད་རིས། སྤྱ་རྒྱ། གསེར་ཆོན་
སོགས་སྤྱན་སྤྱུ་ཆོགས་ཤིང་། འགན་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་
མ་ཆད་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་སྐྱབ་པོང་འོག་གསུམ་གྱི་ཕྱག་བབས་རྟེན་
སྒྲོམ་ནས་བྱང་བའི་རིང་བསྐལ་ནམ་བཞིས་གཙོས་སྤིད་ན་རྟེན་པར་དཀའ་
བའི་རྟེན་ངོ་མཆར་ཅན་ནམས་གྱིས་ཕྱར་བྱར་བཀའ་བའི་སྐྱབ་བརྟན་མཛོང་
གྲོལ་ཆེན་མོ་ལ་མཆོད་པའི་རྟེན་ཆས་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་བཞེངས། རུབ་གྱི་
ཡང་ཐོག་ཏུ་ཡང་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་བརྟེན་པར་བཅས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོག་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གནས་སྐབས་
ཙམ་དུ་བྱས་ན་དེ་སྤོན་བཞིན་ཞོགས་དགོང་གི་ཆོགས་པ་ཁག་གཉིས་བྱས་

ཏེ་འདྲུ་ཁང་པར་ཚུར་གཉིས་སུ་འཛོགས་ན་ཚུད་ཅམ་དང་། གྲུ་ཤག་ཀྱང་ཅུང་
ཟད་གྱུ་ཡངས་མིན་དང་གཙང་མ་ཡོད་མིན་ཅམ་ལས་ཆར་དང་རླུང་ལྷག་ལ་
འཛིགས་མི་དགོས་པ་ཅམ་ཡོང་བཞིན་པ་རེད།

བཤད་གྲུ་བའི་ཞལ་གྲངས་ཀྱང་ད་ལྟ་ཡོད་པ་འདི་ཅམ་དུ་གནས་
པའམ་འདི་ལས་ཇི་ཅམ་མང་དུ་འཕེལ་ན་ཡང་ད་ལྟ་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་
ཆེ་སྐུ་ཆོ་བརྟན་ཅིང་མཛད་སྤྱིན་རྒྱས་བཞིན་བཞུགས་པས་མ་ཆད་ཀན་བུ་
རང་གིས་ཀྱང་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་པའི་གོ་སྐབས་མ་ཤོར་ཅམ་དུ་གནས་
པས་ན་འཆོ་བ་གསོལ་ཆས་ཀྱིས་བྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འབྱུང་འགྱུར་
དུ་ཡང་བསྟན་པ་གནས་ན་འཆོ་བས་ཐོངས་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་རེད་སྟམ་
པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགེ་འདུན་པ་མཆོམས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཡིན་ན་ལྟན་
ཅིག་དུ་མ་འཛོགས་ན་མི་རུང་བའི་ཚུལ་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བར། དབྱར་
གནས་དང་། གསོ་སྦྱོང་། དགག་དབྱེ་དང་། གཞན་དུས་བཞིའི་བསྐྱང་གསོ་
དང་། རྒྱན་ལྡན་ཅན་གྱི་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་ཆོགས་ཁང་སོགས་དགེ་འདུན་སྤྱི་
པའི་ཆོགས་ཁང་གིས་མི་ལྡང་བ་དང་། སློབ་གྲྭ་སྤྱིའི་འགྲིག་ལྟར་བཤད་གྲུ་
འདི་ཡང་ལོ་རེ་བཞིན་རྫིང་པ་ཐོན་ཏེ། གསར་པ་འཇུག་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡིན་
མོད་གནས་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་སྔོན་དེའི་གྲངས་ཆད་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་
ཐབས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རྫིང་པ་ཐོན་རྒྱུ་ལས་གསར་པ་འཇུག་
རྒྱུ་མང་བ་བྱུང་བར་བརྟེན་གང་ལྟར་གྲུ་ཤག་གིས་མི་ལྡང་བར་འབྱུང་རྒྱ་ངེས་

པ་ལ་དགོན་པ་རང་ལ་ད་དུང་མཐུན་ནས་འདྲེགས་སྐྱོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་
མེད་པར་གྱུར་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དེའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་དཔུང་
གནང་སྟེ་རྩལ་གྱི་སྤྲུལ་ཁང་བཅེགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱག་ཆར་མ་
ཐག དེའི་མདུན་དུ་ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོ་རྒྱག་རྒྱུའི་ཆེད། མང་གཞི་ས་བཤད་
རྒྱག་བཞིན་པ་དང་། བྱང་ཤར་གྱི་གསོལ་ཐབ་དང་། གཉིས་ཁང་། མགོན་ཁང་
བཅས་རྒྱག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཕྱི་ནས་ཚུར་ཕེབས་འཕྲལ་ནམས་སུ་
རང་གི་ཅར་བྱོན་ནས་གནས་ཚུལ་གསུང་མོལ་གནང་བཞིན་པ་ལྟར་ལས།
༡༧༧༧ གྱི་ལྷ་ ༡ པའི་ནང་ས་ཡོས་ལྷ་ ༡ ཆོས་ཤར་ཉིན་ངའི་ཅར་བྱོན་ཏེ་
གསུང་མོལ་གནང་ཞོར་དུ་རྫོང་སར་བཤད་སྤེའི་ཁང་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡུལ་
གྱི་ས་ཆ་མེད་ཚུལ་དང་། ས་ཆ་ཉོ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་མངགས་བཅོལ་གནང་བ་ན་
འདི་སྐོར་དང་། རྟེན་རྒྱུ་ཐའི་བྱོགས་སུ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། ས་ཐག་རིང་
ཐུང་དང་། རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུ། བཤོད་ལམ་སོགས་གང་ཐད་ནས་འཆམ་པོ་རྟེན་རྒྱ་
མི་འདུག་ཚུལ་གསུང་པ་ན། རང་ནས་ཀྱང་དོན་གནད་གང་ཡང་ཉུ་རྒྱ་མ་རྟེན།
རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་སྤེའི་དོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་གང་དགོས་
པ་དང་། འབྲུབ་པ་དེ་གིས་ཤོག་གསུང་པ་ཡོད། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་གི་རན་པ་
ཞིག་ཡིན་མོད། བཤད་སྤྲུལ་འདི་རི་སྤྱིད་བར་གནས་དགོས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་
གང་ཤེས་ཀྱིས་འཆར་འགོད་བྱ་དགོས་ངེས་ཅན་དུ་འདུག །

༤༽ བཤད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བྱས་ཀྱི་སྒྲོ་བྱེད་ཀྱི་ལྟམ་དང་ས་ཉིད་སྒྲོ་བྱ།

༡༧༧༧ གྱི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ ༩ བོད་ལྷ་ ༡ པའི་ཆོས་ ༡༡ ཀྱུ་མཁུན་བསོད་
ནམས་སེའི་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཅེ་དབང་པོ་ནམ་གཉིས་ཀྱི་
གཤེགས་མཆོད་ཉིན། རྟ་རམ་སྐལ་ནས་བཀའ་བྱུང་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་
ནམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་འཕྲོས་ལས། རྒྱུ་ཏ་རའི་སྤེ་གཞིས་ས་ཆ་ཡག་པོ་ཡོད་
ཚུལ་ཐོས་ཤིང་། གྱི་ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ས་ཆའི་བྱུང་དུ་སྤེབས་ནས་ཕྱོགས་ཙམ་
མཐོང་བ་དང་། སྤེ་སྐས་བྱ་ཆོད་ཆང་དོན་ཡོད་ཁོང་དང་ས་ཡི་དོན་དུ་སྤེང་
མོལ་དང་ཉོ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཟིགས་རོགས་ཞུས་པ་ན་ཁོང་གིས་གཟིགས་ཆོག་
གསུང་། དེ་ནས་རང་ཐེ་མན་དུ་སྤེབས་རྒྱུ་ཀྱི་བོད་ལྷ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༥ གྱི་
ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༡༢ ཉིན་སྤེ་ལི་ནས་སྤེ་སྐས་དོན་ཡོད་ཀྱིས་སྤེ་གཞིས་ལས་རྒྱུ་
ཏ་ར་ལ་ས་གང་དགོས་ཉོ་རྒྱུ་འདུག་གསུངས་ཏེ་ཞུས་པར་འཕྱོར་བ་དང་། གྱིན་
བདག་རྟེན་པ་དུས་མཉམ་བྱུང་བས་ས་ཨི་ཀར་བཅུ་ཉོ་རྒྱུར་ཐག་བཅད་བྱས།
བོད་ཆོས་ ༡༩ གྱི་ལྷ་ ༢ པའི་ཆོས་ ༡ ཉིན་རིན་པོ་ཆེ་ཐེ་མན་དུ་སྤེབས་པ་དང་
མཇུག་ཏེ་ས་ཉོ་རྒྱུ་ཐག་བཅད་ནས་རྒྱུ་མོར་ས་ཡི་ཐོག་དུ་འཇུགས་སྐྱབ་བྱེད་
རྒྱུ་འཆར་གཞི་བཅས་པ་ལྟན་གསུང་མོལ་ཞིབ་པར་བྱང་། རང་ཐེ་མན་
ནས་རྒྱུ་སྤེབས་པ་དང་། གྱི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱུ་ཏ་ར་ལ་སོང་སྟེ་
མཆོག་སྤིང་གཏེར་སྐས་ཨོ་རྒྱུན་སྟོབས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱོགས་དན་མཇུང་།

པ་དང་། གཞི་མི་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་རིང་གིས་ས་སོ་སོར་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་ན་དགོན་
པ་རང་ལ་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་གཅིག་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ས་གང་
དགོས་རང་གིས་བདམས་ནས་ས་བདག་སོ་སོར་སྐད་ཆ་བྱས་པ་ན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྤྲོད་རྒྱུ་ལས་སྤངས་པ་དང་ས་རིན་རྩིས་སུ་སྤྲོད་རྒྱ་བྱས། སྤྱི་ཆེས་
༡༠ ཉིན་མཆོག་སྤྲིང་དགོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསུང་མོལ་བྱང་སྐབས་སུ་ས་
རིན་སྐོར་མཚོགས་པོར་ཐག་ཆོད་ན་དགའ་ཡོང་གསུང་ནའང་གནས་སྐབས་
ལུས་ཤོར། མཐར་སྤྱི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན། ས་ཆ་ཨེ་ཀར་ ༡༡ རེ་རེ་ལ་
རིན་ཉིན་སྐོར་འབུམ་གཉིས་རེར་གྲོས་ཐག་ཆོད་པ་དང་། སྤེ་གཞིས་ཀྱི་ལས་
ཁུངས་སུ་ས་བྱའི་ཐོག་བཞུགས་ཏེ་ས་དང་ས་རིན་སྤྲོད་ལེན་བྱས་པ་དང་ཡིག་
ཆའང་བཅོས་ཏེ་འདྲིལ་ཡོད།

ས་ཉོས་ཟིན་པ་ལ་འཇུགས་སྟུན་བྱ་རྒྱ་ཆ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་དགོས་ཀྱང་
ད་རེས་རབ་གནས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་སྐབས་སུ་སྐབས་ལེགས་པོར་བྱང་བས་ན།
ས་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་དང་། སྟུན་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་འཇུར་བར་བསམས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་
དགོངས་འདུན་ཆེ་བར་བརྟེན། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༡༥ རབ་བྱུང་ ༡༢ ས་ལོས་
ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༡༡ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ སྤྱི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༠ རེས་གཟའ་
ལུས་བུའི་ཕྱི་རྩོར་ཡད་པལ་ས་སྤྱིའི་ཁྱི་འདྲིན་སྒོལ་པོའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་དང་། བདག་ལུམ་སྐྱ་ཞབས། གཏུང་སྐས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བགྲེས་གཞོན་

གཉིས། མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ། དཔེ་མར་མཆོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ས་
གཞིའི་ཐོག་ཏུ་གདན་པ་དང་གནམ་གཤིས་རྫོ་གང་སྟོམས་པར་གྱུར།
ཕྱག་མཛོད་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་བྱོན་བྱུང་བ་དང་། ས་བདག་བཀྲ་དོན་
ཡང་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དེར་གྱས་འདུད་བཅས་བསྐྱེད་འདུག སྐུ་
མ་རྣམ་པར་གསོལ་ཇ་དང་ཞལ་གྲོ་སོགས་དངས། བཤད་གྲུའི་མཁན་ཆུང་
རྣམ་པ་དང་དགེ་བསྟོན་དགེ་སྟོབ་སྦྱོར་དཔོན་སོགས་དང་། རྒྱ་གར་བ་དང་།
བོད་རིགས་བཅས་ཡུལ་མི་ཁག་ཅིག་ཀྱང་སླེབས་བྱུང་། རྒྱབས་མགོན་རིན་
པོ་ཆེས་གསུང་ཆོག་གང་ཡིན་གསུང་པར། གང་གསུང་ན་ལས་གཞན་མེད་
ཅེས་ཞུས་པ་ན། དགོས་འདོད་མའི་མཆོད་པ་གསུངས་ཏེ་གསོལ་ཇ་བཞེས་པ་
དང་། ག་ལེར་འབྲུག་རྒྱུད་ཐེངས་གཉིས་གྲགས་པ་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསུང་
མ་འབྱོན་ཡང་དགྲེས་པའི་རྣམ་པ་མཛད་སོང་། མཐར་འགྱོ་བདེ་མ་གསུངས་
རྗེས་ཡར་བཞེངས་ཏེ། བྱོན་གྲུབས་མཛད་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇམ་ཤར་ཡོད་
པ་དེ་གཟིགས་པ་དང་དཔོན་སྟོབ་སྐུ་འཁོར་ཆང་མས། འོ་འཇམ་ཤར་འདུག
ཉིན་འབྲེལ་བཟང་པོ་དེ་འདྲ་བྱུང་སོང་ཞེས་གསུང་ཁྱུར་ངང་། བཞད་མོའི་
སྐུ་སྟོག་བཞིན་པར་དགའ་སྟོའི་རྣམ་པས་ཞེངས་པ་དང་། ཡ་མཆོན་གྱི་རྣམ་
པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་སོང་། ལྷ་ལྷིང་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་འདི་ཉིན་དབང་
གནང་རྒྱུའི་མཛད་བྲེལ་གྱིས་བྱོན་ལོང་མ་བྱུང་ཡང་། ཕྱི་ཉིན་གདན་པ་དངས་
ཏེ་གཟིགས་བསྟོར་གྱིས་བྱིན་ལྐབས་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱབས་འདིར་མཆོད་ཡོན་

ཆང་མ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྟན་ལམ་དུ་རང་གིས་ས་ཆ་འདིའི་ཐོག་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་འཆར་གཞི་གང་ཡོད་གསལ་པོར་ཁྱས་ཏེ་གོང་མ་
རིན་པོ་ཆེས་དེ་ཉིད་འགྲུབ་མིན་དང་ལེགས་ཉེས་ཅི་འགྱུར་གྱི་བརྟག་སྒྲིལ་
ཞིག་གནང་རོགས་ཞེས་ནན་པོ་འདྲ་ཁྱས་ཀྱང་དེ་ཉིན་གནང་མ་བྱུང་། རྗེས་
སྟ་༡༠༠༠ གྱི་ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༥ བཞུགས་སྐར་ན་རམ་སྐལ་ལར་ཡགོང་ས་
མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་ས་སྐྱའི་ཁྱི་ཆེན་མདུན་ཡང་
བསྐྱར་ཁྱས་པ་ན་བརྟག་པ་ནན་ཆེར་གནང་ཚུལ་གྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ་སྐྱོན་
མི་འདུག ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་བ་ན་ཡིད་ཆེས་གྱིས་སློ་ཐག་ཆོད་
པ་བྱུང་སོང་།

ས་རིན་ཡོངས་རྫོགས་སྤང་བྱིན་པ་ན་འཇུགས་སྐྱབ་གྱི་ཉེན་གང་
ཡང་མི་འདུག་ཀྱང་གནས་སྐབས་བཞག་སྟེ་ག་སྒྲིག་འདྲ་ཅི་ཐོན་བྱ་རྒྱུར་
བསམ་པ་ན་ཨོ་རྒྱན་སྟོབས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་གྲགས་ར་པའི་འཆར་
གཞི་རི་མོ་འབྲི་ཤེས་པ་ཞིག་བཏང་མཛད་བྱུང་། བཞུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེས་
བཤད་གྲགས་འདི་ ༡༧༩༩ ལོར་ཚུགས་ནས་ད་ལྟའི་བར་། ཕྱི་ནས་ཡོང་བའི་སློབ་
ཕྱག་ལོ་གངས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་སྤངས་ཏེ་ཐོན་སོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་
ཡང་། དེ་དག་ལས་གཞན་སློབ་གཉེར་ཐོན་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་
ཡུལ། བལ་པོ། བོད་ནམས་སུ་སྤར་མེད་གྱི་བཤད་གྲགས་མང་པོ་གསར་འཇུགས་
གྱིས་གཞུང་པོད་བཤད་བྲིད་སྐྱོང་བཞིན་པ་དང་། དགོན་པ་མང་པོའི་སྤྲེལ་མ་

དང་སློབ་དཔོན་མཛད་པ། དགོན་པ་འཕྲུགས་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་བསྟན་
རྒྱུན་ཉམས་གསོ་བྱེད་པ། སྐབས་གསར་འཕྲུགས་དང་། སྐབས་དཔོན་གནང་བ།
ལོ་རྒྱུས་གྱི་ཡིག་དེབ་ཚུལ་པ་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་གང་རུས་གང་སྟོགས་
གྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་པ་ཡང་། ད་ལྟར་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་ལྷག་ཙམ་
མཐོང་ཐོས་སུ་ཡོད་པ་དང་ད་ལྟ་འདྲིར་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པའི་སློབ་
ཕྲུག་མང་ཤོས་ནི་བོད་ནས་བྱང་བ་ལ། གཞན་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག་ཡུལ།
བལ་པོ་བཅས་གྱི་ཁོངས་ནས་བྱང་བ་ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་དགོན་པ་བརྒྱ་
དང་སུམ་ཅུ་ལྷག་གི་གྲ་པ་ཡིན་པའི་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་ལས་
བཀལ་བ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་ཁྱས་ཟིན་པ་ལྟར་ཀན་
བུ་རང་ལོ་བརྒྱད་ཅུར་ཟིན་ཏེ་འཆི་རན་པ་ལྟ་བུར་སྐྱར་མོད། བཤད་གྲུ་འདི་
རི་སྤྱིད་བར་གནས་ཤིང་གོང་འཕེལ་ཡང་གཏོང་དགོས་པས་འབྲུང་འབྱར་
ལོ་ལྷམ་བཅུ་ནས་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་བཅུའི་སྐབས་ནམས་སུ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷ་ནས་
བཅུ་སོགས་གྱི་བར་འཕེལ་སྤྱིད་ན་ཡང་ས་ཆ་འདྲིའི་ཐོག་ཏུ་གྲ་པ་ཆང་མའི་
བཞུགས་ཁང་དང་། རུང་ཁང་ཉེར་སྤྱད་ཁང་། སྤྱི་པའི་ཆོགས་ཁང་། འཛིན་
གྲུའི་ཆོགས་ཁང་། སླ་ཆེན་གྱི་གཟིམས་ཁང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་སོགས་ཐམས་
ཅད་ཆ་ཆད་ལྡན་ཞིང་། བཟོ་དབྱིབས་ལེགས་པ་ཅན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་འོས་
པ་ཞིག་འབྲི་དགོས་རྒྱ་དང་། དེའི་འགོ་སོང་ཡང་ཆོད་ཅིས་ཅན་ཞིག་དགོས་
རྒྱུར་མངགས་པ་བཞིན་ཁོང་གིས་བྲིས་བྱང་བ་ན། དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་གཏན་

འཁེལ་རྒྱ་བྱས། རང་ཉིད་ཟུ་ཚང་གི་འཆོ་རྟེན་ཆེད། སྤར་ཐེ་མན་དུ་འགྲོ་ཉེར་
བྱུར་པ་ན། སྦྱིན་བདག་རྒྱ་མི་མི་ཐོང་སྤྱིང་། བོད་མིང་ཀུན་དགའ་ཆེ་རིང་གིས་
ཉོས་ཟིན་པའི་ས་ཐོག་ཏུ་བཤད་ཟུའི་ཁང་པ་འདྲུགས་སྦྱན་གྱི་ཆང་གཞིའི་རྟེན་
གྱིས་ཟེར་ནས། ༡༠༠༠ ལོའི་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ལ་ཐེ་མན་གྱི་སྒོར་འབུམ་ཁ་ཤས་
བསྐྱར་འབྱོར་བྱུང་བ་དང་། ཞིང་བྱན་དང་། དག་མ་ཆོས་དཔལ་གཉིས་གྱིས་
སྦྱིན་བདག་དང་། ལས་གཉེར་བྱས་པའི་བཤད་ཟུ་ཡི་མགོན་ཁང་བཙོ་སྦྱན་
གྱི་ལས་ཀ་དེ་ཡང་ཚར་རན་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཡུལ་མིའི་ཁྲོད་དུ་ས་སྟོག་
སྤྱད་གྱི་འབྲུལ་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ཐོག་མའི་ལས་
གཉེར་ཀླུ་འཇུག་མེད་ལ་བཅོལ་ཏེ་ས་ཁོད་སྟོམས་བྱས་པ་དང་། ས་འོག་ནས་
ཐུ་བཏོན་རྒྱ། ས་མཐར་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་རྒྱ་བཅས་ནས་བཅམས་ཏེ། སྦྱི་ལྷ་
༤ པའི་ཆོས་ ༡༥ ལ། རྟོན་ཏེ་རར་བཤད་ཟུའི་བསྟོ་གནས་གསར་སྦྱན་གྱི་ཨར་
ལས་ཐོག་མར་ཚུགས་སོ། །

༥༽ སྤར་ཐེ་མན་དུ་འབུལ་སྤྱད་ལ་ཐེབས་པ།

ང་རང་ ༡༠༠༠ སྦྱི་ལྷ་ ༤ པའི་ཆོས་ ༡༠ བས་སོང་སྟེ། ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ཐེ་མན་དུ་
སྤེབས་སོང་། ༡༧༧༥ ལོ་མཇུག་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་རེ་བཞིན་ཐེ་མན་དུ་སོང་
སྟེ། དཀོར་སྤྱད་བྱ་རྒྱ་ལས་བསྟོན་མཆོམས་སྟོན་རྒྱ་དང་བཤད་ཟུ་ལ་དཔེ་བྲིད་
བྱ་རྒྱ་བཅས་གང་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ནི་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟོན་དོན་ཁ་ཁྱིར་དང་།

དོན་ངོ་མར་སྡོན་གྱི་ལས་ངན་སྡིན་ཏེ་རྟེན་བཀྱར་ལ་རྫོང་ཆགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་
བས། ཉིན་གཅིག་ཀྱང་སྡོད་བཞུགས་མེད་པའི་དགོར་ཟན་འཆི་རྒྱ་ཡང་མེད་
པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་ནམ་སྡིན་གྱི་ཁྱུང་རི་བོ་ལྷ་བུའི་འོག་
ཏུ་འགྲོ་ལམ་གཅིག་ལས་གཞན་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་སྤྱང་
རྗེ་འོས་པ་ལྷ་བུར་ཞིག་ཏུ་གྱུར་མོད། རང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་གི་མཇུག་ནས་
ད་ཕན་ཆེ་ལྷག་གང་ཡོད་ཀྱི་རང་གི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྱོད་མའི་དགོངས་
རྒྱུས་ཆེད་འབྲུལ་རྒྱུའི་དམ་བཅས་པ་ལ། དཔེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ་མི་འགལ་བར་
ཅི་དག་བྱ་བཞིན་པ་ཡིན།

སྐབས་དོན་ནི་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་རང་ཐེ་མན་དུ་
ཡོང་བའི་ལོ་དང་པོ་ནི་རང་སྐྱེས་ཡུལ་མདོ་སྲིབ་དགོན་པ་ཉམས་གསོའི་
ཆེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཉིན་མཐོང་གཉེར་པ་
འགན་ཁུར་གྱིས་འཆོ་རྟེན་ཆེད་ཡིན་པ་ལ། ༢༠༠༠ ལོ་འདི་ལྟན་ལ་ནི་གྲུ་ཆང་
གི་འབྲུལ་ཡུན་གཉིས་ཀའི་འཆོ་རྟེན་དང་བཞུགས་གནས་སྡོད་ཀྱི་འཇུགས་
སྐྱོན་གྱི་ཆེད་གཉིས་ཀ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་ནང་པ་ཡིན་པའི་ཐེ་མན་གྱི་
ཡུལ་མི་སལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་དད་པ་དང་། དོན་
གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྤངས་ཀྱང་
མི་དམན་པར་བརྟེན་ང་ཆོའི་བཤད་གྲྭ་འདི་དང་ཡོན་མཚན་དུ་འབྲེལ་རྒྱ་དེ་
ཕན་ལྡན་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་གཤམ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོང་

ཆོར་འཕྲལ་མངོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འཕྲལ་ཡུན་ཀུན་ཏུ་མི་རབས་མི་བརྒྱད་
ལ་པན་ཐོགས་པ་ཡོང་རྒྱུར་བསམས་ཏེ་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་
བྱ་བཅས་དང་། སྦྱོད་འདུག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཞུང་ཆེ་ཆུང་འབྲེལ་ཡོད་
ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་དང་། གཞན་སྡོན་འགོ་སློང་གྲམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས། དབུ་མའི་ལྷ་བ། བསྡོམ་དང་སྡོན་ལམ་བྱ་བའི་རྒྱལ་སོགས་
ཡང་ཡང་བཤད་ཁྲིད་བྱ་ཁྲིད་ཡོད་པ་ལ་འབྲུང་འགྱུར་ཡང་པལ་ཆེར་ལོ་ལྟར་
ལྷ་ཤས་རིང་ང་ཆོད་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་རེ་བྱོན་ཏེ་བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱོར་
ན་པན་ཐོགས་ཆེ་བར་སྟམ་ནས་འདི་ལོ་ནས་དབུ་བཅུགས་ཤིང་མཆོད་ཡོན་
པན་རྒྱན་འབྲེལ་བ་བྱ་ཡུལ་གྱི་བབས་རྒྱགས་སམ་རྟེན་གཞི་ལྷ་བྱའི་ཆོས་
ཆོགས་ཤིག་ཀྱང་སློ་བྱས་པ་ལ། ༡༠༠། ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཕན་གཞུང་
ནས་ཆོག་མཆན་ཡང་ཐོབ་འདུག ད་རེས་ཀྱང་རང་དེར་སླེབས་མ་ཐག་ཏུ་
འབྲེལ་ཡོད་སྦྱོན་སློབ་ཆོད་བརྒྱད་ནས་ས་བཀྲ་དང་བཅས་བཤད་གྲུའི་ད་
ལྟའི་གནས་སྟངས་དང་། གནས་སློང་གོས་པའི་རྒྱ་མཆན། འབྲུང་འགྱུར་གྱི་
འཆར་གཞི་བཅས་དེལ་བསྒྲགས་བྱས།

རིམ་བཞིན་བརྟན་རྩེར་ཞབས་འདེགས་འབྲེལ་འདོག་ཕུལ་འབྱོར་
བྱུང་རིམ་ལྟར་རྒྱུར་གཏོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་མཁན་པོ་རེན་ཆེན་དང་།
འཇམ་དབྱངས་སློ་གསལ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་རྩ་ཅི་བྱུང་ཉར་གཏོང་སོགས་
ཀྱི་འགན་བཞེས་པ་དང་། རྗེང་སར་གྲུ་འཇམ་དབྱངས་བཟང་པོ་ལས་གཉེར་

ཁུར་བ་དང་། ཨོ་རྒྱུན་སྟོབས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེས་ངའི་ཆབ་དྲུ་རོགས་རམ་གྱི་
 ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་དབྱང་ཞིབ་མོར་མཛད་མཐར། ཁང་བཟོ་
 འཇུགས་སྐྱབ་གྱི་ལས་སྒྲུ་སྟོང་ཡུལ་ལ་བོད་པ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་བརྟན་པོ་
 རྩ་བྱི་གཉིས་ལ་སྟོང་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར། དང་པོ་ལ་སྟོའི་ཕྱོགས་གྱི་གྲ་ཤག་
 བཞི་ཐོག་ཅན་ལ་པར་ཚུར་ཁང་མིག་ཉི་ཤུ་ལྟག་ཡོད་པ་དེ་དང་། གཉིས་པ་
 ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དང་། རུང་ཁང་ཆེན་མོ། གྲ་ཤག་ཁང་སྟར་གཅིག་
 བཅས་རིམ་པར་ལས་སྒྲུ་སྟོང་རྒྱའི་ཐག་བཅད་མཛད་པ་བཞིན། སྤྱི་ཟླ་ ༡ པའི་
 ཆེས་ནས་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་ཨར་ལས་ཚུགས་འདུག སྤྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་
 ཆེས་ ༡ ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེ་མན་དུ་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་བའི་ཐོག་མར་ངའི་རྩར་
 ཕྱོན་པ་དང་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགེས་སྟོའི་ངང་ཁོང་གི་ནས་སྐྱ་མཆོམས་གྲོལ་
 འབྲལ་རྫོན་ཏེ་རར་ཕྱོན་པ་ཡིན། འཇུགས་སྐྱབ་གྱི་འཆར་གཞི་དང་། ལས་
 སྟངས་སོགས་ཤིན་དུ་ཡག་པོ་རེད་འདུག ལས་དོན་དེ་མཁྱོགས་པོ་འབྲུབ་
 རྒྱའི་དགོངས་བཞེད་དང་སྟོན་འདུན་ཡང་རྒྱུན་དུ་མཛད་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་
 བྱུང་། སྤྱི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༦ ལ་ང་རང་འདིར་སླེབས་པ་དང་འཇུགས་
 རྒྱུན་ལས་ཀར་ལྟ་བསྟོར་བྱས་པ་ན་དེ་སྤར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ལས་དོན་ཆང་མ་
 ཡག་པོའི་ནམ་པ་འདྲ་རེད་འདུག དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་འཇུགས་སྐྱབ་ཨར་ལས་
 གྱི་ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ངའི་རྩར་རིམ་པར་ཡོང་སྟེ། ཨར་ལས་འདིའི་རྩེས་སུ་
 ད་དུང་གསར་པ་སྟོང་རྒྱ་ཅི་འདྲ་ཡོད་ཅིས་ཟེར་བ་ན། ད་ལྟོ་ང་ལ་ཉེན་ཅ་ལྟར་

ངེས་མེད་པར་བརྟེན་རུང་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། སྤྱུག་ཟུར་པ་དེ་གཉིས་གནས་
སྐབས་འཐེན་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་བཤད་ནས་སྤྱུག་ཁང་སྟར་རྒྱག་སྟངས་བཞི་སྟོར་
ཡོང་དགོས་པས། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁང་སྟར་ད་ལྟ་ལས་བཞིན་པ་ལ། ཤར་དང་།
ཀུབ། བྱང་གསུམ་གྱི་ཁང་སྟངས་བྱེད་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ་ཁོང་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་རྒྱུར་
བྱས།

༡༠༠༡ སྤྱི་ལུག་ ༩ པའི་ཆོས་ ༡༠ ལ་རང་ཨར་ལས་ལྟ་བུ་སྟོར་སོང་བ་ན་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆང་གཞི་བཏིངས་ཆར་བ་དང་། དེའི་ལས་རིན་ཆ་ཆང་
དགོས་རྒྱུར་ཟེར་བ་ན། ཆ་ཆད་ངེས་པས་ཞེད་ཏུ་སྡེ་ཁྱིེ་བརྒྱ་དང་། ལྟར་སྡེ་ཁྱིེ་
བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་རེད་ཟེར་ཡང་། རང་དང་སྤྱུག་གཞན་སལ་ཆེར་ཡང་ཅུང་
ཟད་ཅུང་བའི་རྣམ་པར་གཟེགས་ཚུལ་ཐོས་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལྟར་གང་འཆམ་
རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་དེ་མངགས་བཅོལ་བྱས་པར་རྗེས་སོར་
དེའི་རིན་ཆད་ཀྱང་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་རེད་འདུག་ཟེར་གང་ལྟར་ཡང་འདི་
ལ། གནས་སྟོ་ཅི་ཅམ་ཆེ་རུང་སྤྱིས་ཆད་ལྟན་ཞིང་། རྒྱ་མི་ཅུང་བ་ལོངས་སྟོན་
བདེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེད་ངེས་ཅན་ཞིག་དགོས་རྒྱུར་མངགས་པ་ཡིན།

བཤད་སྤྱི་གནས་གཞི་གསར་པ་འཇུགས་སྤྱི་ཏེན་དཔུལ་ཆང་
མ་ཐག་རིང་སྤྱི་བདག་གི་ཅར་ནས་བྱུང་རིམ་བཞིན། མཁན་པོ་འཇམ་
དབྱངས་སྟོ་གསལ་ཅན་གྱི་ཆོགས་པས་སྤངས་ཤིང་ཉར་ཏེ་རིམ་པར་གཏོང་
མཐར་ཅིས་ཁྲ་གཙང་མ་རེ་དགོས་རྒྱུའི་འགན་བསྐྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་མིན་

གྲུ་ཆང་གི་འཆོ་བའི་རྟེན་དངུལ་ཅི་ཙམ་བྱུང་རིམ་བཞིན་མཁན་པོ་རིན་
ཆེན་ཅན་གྱི་ཆོགས་པས་སྒངས་ཏེ་ཉར་འཛིག་དང་དུས་སྟོན་ཏུ་གང་དགོས་
གཏོང་གྱུ། དུས་མཆམས་སུ་སྟོན་ཅིས་གཙང་མ་དགོས་རྒྱ་བཅས་གྱི་འགན་
བསྐྱར་བ་ཡིན། འདི་ལོ་ནས་བཅམས་ཏེ་འཛིན་གྲུ་དགུ་པ་སོན་ཟིན་པ་ཆོར་
ཐུགས་གཞུང་གི་ཁྲིད་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཚུགས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལྟར། འབྲི་བུ་
དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ལུང་རིགས་སང་གེ་ཁོང་ལ་རྒྱུད་སྟེའི་བཤད་ཁྲིད་ཁ་ཤས་
སྟོང་རྒྱུའི་བཀའ་དྲིན་ཞུས་པ་བཞིན་སོབ་པར་བྱུང་བ་ལ། ཕྱི་ལོ་ནས་དེ་བཞིན་
སྟོང་རྒྱ་ཡིན།

༡༩༠༡ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆོས་ ༡ རྟེན་མོར་གྲུ་གཉེར་གསར་རྟེང་
བཞེ་སྟོང་བྱས་པར། ད་ལྟར་འཆོ་བའི་ཁོངས་གཏོགས་ཞལ་གྲངས་ ༡༡༥
འདུག་པར། དེའི་འཆོ་རྟེན་ཚུ་སྟོན་སྟོན་རིན་བསྟོན་པའི་ཆོད་ཅིས་ཙམ་དུ་སྟོང་
རེ་ལ་ཉིན་སྟོར་ ༡༠༠༠༠༠ དགོས་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལྟར་གཉེར་བ་གསར་པའི་
ཕྱག་ཏུ་ཅིས་སྟོང་དང་འབྲེལ། ད་ཕྱིན་སྟོང་བ་གཉིས་རེའི་མཆམས་སུ་མཁན་པོ་
ཟན་གཞོན་དང་། ཆོས་ཁྲིམས་ལ། སྒྲ་བྲང་གི་ཕྱག་མཛོད། དགེ་སྟོན་ཅམ་པ།
བྱང་ཡིག་བཅས་བཤད་གྲུའི་འཛིན་སྟོང་ཆོགས་པའི་ལྟན་རྒྱས་རེ་འཆོགས་
ཏེ་འཕུལ་བྱུང་གི་གནས་དོན་ཡོད་ན་གྲོས་བསྐྱར་གྱི་ཐག་གཅོད་མཛད་རྒྱ་
དང་། གཉེར་པའི་ཕྱག་བརྒྱུད་འཆོ་རྟེན་སྟོན་མའི་སང་ཁྲལ་དང་། དེས་ལྟང་
མིན་ཆད་ལྟག་གང་བྱུང་གི་ཅིས་རྒྱག་གཙང་མ་རེའི་མཐར་ཇེས་མའི་སྟོང་བ་

༡ རེའི་ཟན་གོན་གཏོང་དཔུལ་ལྷང་ངེས་ཅན་རེ། འཚོ་རྟེན་གྱིས་མ་དཔུལ་
བདག་གཉེར་ཁང་ནས་གཉེར་པ་ལ་སྤྱད་ནས་ཡིག་ཆ་ཁ་གསལ་རེ་ཡང་བཟོ་
དགོས་རྒྱལ་དུས་ཐོག་ཏུ་གཉེར་པས་བསྐྱུལ་ཏེ་ཆོས་ཁྲིམས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་
དང་ཆོགས་པ་བསྟུ་དགོས་རྒྱལ་ན།

༡༠༠༡ལོའི་སྤང་ཅམ་ནས་དཔལ་ས་སྐྱའི་མཐོ་སློབ་ཏུ་ས་པཎ་དགུན་
ཆོས་ཚུགས་རྒྱལ་དེར་ང་ཆོའི་བཤད་བྱ་ནས་སློབ་ཕྱག་སུམ་ཅུའི་སྐོར་ཞུགས་
རྒྱ་དང་དེ་ཞོག་འཕུལ་གྲང་སང་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱ་ཆང་ཡོངས་རྫོགས་ལུམ་བུ་
ནིའི་གནས་སུ་ས་སྐྱའི་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་སར་ཞུགས་རྒྱུ་ཡིན། རྗེ་རྗེའི་
གདན་དུ་ཡར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་མདུན་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཞུ་ཞོར་དགེ་
ལུན་གྱི་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་རིགས་ལམ་བཟོ་སྤྱོད་གི་ཆོགས་པ་ལའང་
ཞུགས་རྒྱུར་བྱས་ཤིང་། དེ་སྐབས་ནམས་སུ་བྱོན་བཞུགས་ཀྱི་དབུ་འདོམས་
དང་། བྱ་སྤྱིག་འགོ་བྱོན་བཅས་ཀྱི་འགན་ཆ་ཆང་ཆོས་ཁྲིམས་དང་བྱ་གཉེར་
གཉིས་ཀྱིས་ཁུར་དགོས་རྒྱའི་འཆར་གཞི་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལེགས་བྱས་བྱུང་
ངོ་།།

༦༽ བཤད་བྱའི་མཆོན་གསལ་དང་ཡིག་ཆ་དུ་སྤྱོད་འབྲས།

བོད་ལྗུགས་འབྲུག་ལོ་སར་གྱི་རྒྱུ་རྩུ་ ༡ པའི་ཆོས་ ༡༠ སྐོར་
ནས་བཤད་བྱའི་ནང་འབྱོར་ཏེ། སློན་སློལ་བཞེན་བོད་རྒྱ་ ༡ པའི་ཆོས་ ༡༠ ལ་

རྒྱུན་སྒྲིགས་ཚུགས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་ལ་ཡིག་ཆ་དང་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་བཙོ་ལྷའི་
ཉིན་བཤད་ལྷ་དབུ་བརྟེན་པའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཡིག་
རྒྱུགས་ཆ་དང་མཐོང་ཨང་རིམ་ལྟར་གྱི་དཔེ་བཟང་གི་བྱ་དགའ་སྟོན་རྒྱ་དང་།
ལོ་འདིར་འདྲིན་ལྷ་ཁག་དགུར་བྱས་ནས་དེ་ཆོང་རིམ་པ་ལྟར་གཞུང་བཤད་
བྲིད་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་གཞིན་གསུམ་དང་། དགེ་སློབ་བརྒྱད། རྒྱུར་དཔོན་
བདུན། ཆོས་བྲིམས་པ་གསུམ། སོ་སོར་འདེམས་གྲུབ་བྱུང་བ་བཞིན་གསལ་
བསྒྲགས་གཏན་འཁེལ་གྱུ་བ། འདི་ལོར་དངོས་སུ་འཆད་ཉན་མཛད་མཁན་
དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཞབས་འདེགས་པ། ཕྱོགས་གཏོགས་བཅས་བཤད་གྱི་ཞལ་
གངས་ ༡༥༥ འདུག འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོང་ཞལ་སྤ་
ནས། བཤད་ལྷ་འདི་གནས་སྟོན་བེད་པ་ན། མཆན་ལ་རྫོན་ཏེ་ར་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་
གོས་བཤད་ལྷ་ཞེས་འདོགས་རྒྱུར་གསུངས།

༥༽ འཇུགས་སྐྱེད་ལས་གཞི་དང་ཅིས་ཁྲ་ཁམས་དྲངས།

༡༠༠༠ ལོའི་སྤྱི་ལྷ་ ༩ པའི་ཆོས་ ༡༥ ནས་བཤད་གྱི་གཞུང་རང་གིས་འགན་
ཁུར་ཏེ་འཇུགས་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་འགོ་ཚུགས་པ་ནས། ༡༠༠༡ ལོའི་ཐོག་མའི་བར་
འབྲུལ་འཁོར་བེད་སྟོན་གྱིས་ས་འོག་ནས་ཡར་རྒྱ་སྟོན་བཏོན་པ་དང་། དང་
ཐོག་ཉོས་བེད་པའི་ས་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མཐའ་ནས་རྩི་ཅིག་མང་གཞི་སྤ་
བརྟན་ཅན་གྱི་སྤྱུགས་རིས་བསྐྱོར་ཞིང་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱུགས་རིའི་

ཕྱི་ནང་གི་ཆབ་གསང་སོགས་ཀྱི་བཅོལ་ཚུ་ཐམས་ཅད་ཐིམས་ནས་བྱང་ཡུལ་
ཀྱི་ས་འོག་གི་དོང་དང་ཡུར་པོ་ཆེ་ཚུང་སོགས་གང་འཆམ་དང་། བཤོལ་ཁང་
སྟབས་བདེ་ཞིག་བཅས། སྤྱི་ཚད་བྱ་ཚུ་ལས་གཞན་པལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ལ་
གནས་ཚད་རགས་རྩིས་ཕྱོགས་སྒྲིམ་ཉིན་སྟོན། ༡༠༩༤༥༧༡ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ནས་
གཞན་ལ་ལས་སྤྱོད་བཞུར་བའི་ཤུ་ཤག་ཁང་སྤྱིང་གི་བཟོ་དབྱིབས། ཕྱོགས་བཞི་
ནས་དབྱུས་ཀྱི་ཆོས་ར་ལ་བལྟས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་ན་ལྟོ་ལ་ཐོག་བཅེགས་བཞི་ཡོད་
པར། འོག་ཁང་བྱང་ས་བྱག་ཅན་གྱི་པར་ཚུར་ཉེར་སྤྱད་འོས་པའི་ཁང་ཆེན་
གཉིས་ལ་ཀ་བ་དང་། ལྟོར་རབ་གསལ་ཡོད་པ་ཅན་དང་། ས་མཆམས་ཡན་
ཆད་སུམ་ཐོག་ཡིན་པ་ལ། ཐོག་བཅེགས་རེ་རེ་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་དུ་བཤོད་
སྐྱས་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་སྟོ་བྱམས་དང་བཅས་པའི་ཤུ་ཁང་ཤག་མིག་
རེ་དང་། སྤྱི་གསང་གི་ཁང་པ་རེ་བཅས་ཐོག་བཅེགས་གསུམ་ཆར་བསྒྲམས་
པའི་ཤུ་ཤག་དང་སྤྱི་གསང་ཁང་པ། རུབ་དུ་ཕྱིར་ལྟག་པའི་འོག་ཁང་བཀའ་
ཟེན་པ་ལ་སུམ་ཐོག་ཅན་གྱི་ཤུ་ཤག་བཅོ་ལྔ་བརྒྱབ་རྒྱུའི་ས་མལ་བཅས་དང་།
ཤར་རུབ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཤུ་ཤག་ཁྱང་སུམ་ཐོག་ཡིན་པ་ལ། ཐོག་བཅེགས་
རེའི་ཁང་སྤྱིང་ལ་ཤག་མིག་བཅོ་ལྔ་མ་བཅུ་དུག་རེ་དང་། སྤྱི་གསང་ཁང་
པ་བཅས་སུམ་ཐོག་ལ་ཤག་མིག་དང་སྤྱི་གསང་ཁང་པ། བཤོད་སྐྱས་དང་
པར་ཚུར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པས་ཤག་མིག་དང་། སྤྱི་གསང་ཁང་
པ། བཤོད་སྐྱས་བཅས་ཡོད་པ་དང་། བྱང་གི་ཤུ་ཤག་ཉིས་ཐོག་ཅན་ལ་དགྱིལ་

དུ་བཤོད་སྐས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ཐོག་བཅེགས་རེའི་ཁང་
ཐྱིང་ལ། ཤག་མིག་རེ་དང་ཁྱུས་གསང་ཁང་པ་རེ། བསྐྱམས་པས་བྱང་དུ་ཤག་
མིག་དང་ཁྱུས་གསང་ཁང་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལ། དེའི་འོག་ཁང་ཐམས་ཅད་
གྱི་མདུན་ཆོས་ར་ལ་བལྟས་ཤིང་། སྤྱིང་ཁང་ཐམས་ཅད་གྱི་མདུན་འདུ་ཁང་
ལ་ཕྱོགས་ཡོད། ཤར་གྱི་གྲུ་ཤག་ཁང་ཐྱིང་འོག་མའི་དགྱིལ་ནས་ཚུར་ཐེབས་
འཁོར་རྒྱུང་བ་རེ་ཡང་ཆོས་རའི་བྱམས་སྲུ་ཡོང་ཆོག་པའི་སྒོ་དང་། དེའི་འོག་
དུ་ས་བྱག་ཅན་གྱི་ཁང་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་འགའི་འཛོག་
ཁང་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གྲུ་ཤག་ཆང་མའི་སྒོ་དང་རབ་གསལ་ལ་ལྷགས་གྱི་རུ་
སྒོར་ཅམ་ཡོད་པ་ཅན་ཏེ་འདི་དག་ལས་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་ཁང་ཐྱིང་ཐོག་འོག་བཞི་
ཆར་ནི་ཆེ་ལས་པལ་ཆེར་གྲུབ་པ་ཅམ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་སོ་སའི་
ནི་འགའ་རེ་སུམ་ཆ་གཉིས་ཅམ་ཆར་བ་ནས་བྱེད་ཅམ་ཆར་བ་དང་། སུམ་
ཆ་ཅམ་ཆར་བ། བཞི་ཆ་ཅམ་གྱི་ལས་ཀ་ཆར་བ་ལྟ་བུར་ཅི་རིགས་སྲུ་གྲར་
པ་དང་། བོད་གསལ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆང་གཞི་རྩུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་རུ་
གཏོང་རྒྱ་དང་། ཀ་བ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱའི་འཆར་འགོད་ཀྱང་། བྱེད་ཅམ་ལས་
མ་ཆར་བ་བཅས་ཏེ་ལམ་ ༡༠༠༡ ལོར་གྲུབ་པའི་ཨར་ལས་གྱི་གནས་སྒོ་འགྲོ་
སོང་ཆང་མ་དྲང་བདེན་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་ཅིས་ཞིབ་བྱས་པ་ན། གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ཆང་གཞི་ལ་དེན་སྒོར་༥༦༧༥༤༤ དང་། ལྷོའི་དང་། རུབ་གྱི་དང་། བྱང་
གི་བྱེད་བཅས་གྱི་གྲུ་ཤག་ལ་དེན་སྒོར་ ༡༡༠༡༡༠༠༠ དང་། བྱང་གི་བྱེད་དང་

ཤར་གྱི་བྲག་ལ་དོན་སྒྲོར་ ༥༡༧༩༠༨༨ ། གློག་གི་ཆ་རྒྱུ་ཕྱི་ནས་སྐྱགས་
 རིེ་ནང་གློག་སྐྱད་འཁེབ་ཟིན་གྱི་པར་དོན་སྒྲོར་ ༡༥༠༠༠༠༠ སྤྱི་ཕྱིར་ས་ཉེས་
 པའི་ས་རིན་དོན་སྒྲོར་ ༡༥༤༧༥༦ དེ་སྤར་སོང་ཟིན་ཡོངས་རྫོགས་བརྗེམས་
 པར་དོན་སྒྲོར་ ༡༤༤༡༧༦༧༧ ཅིས་བྲ་འདི། ༢༠༠༣-༩-༡༡ ལ་བྲིས། །

༡༥ གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱ་རྩེ་ཞལ་བཀོད།

རྒྱུ་ཏེ་ར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྐྱེ་ཏེན་ལ་རང་གིས་སྤར་ནས་མོས་པར་
 མཁུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་གོང་འོག་གི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ཆེ་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྤོན་ལས་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད། གཙོ་བོ་
 ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱུ་སྤུལ་པས་བྱ་རྒྱུ་དུང་བོའི་རི་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཡི་ཆོས་འཁོར་ཐོག་མར་བསྐྱོར་བའི་སྤྲོང་གཞིའི་བཀོད་
 པའམ་སྒོས་སྒོང་གི་རྣམ་པ། གཙོ་བོ་སྤྱུ་སྤུལ་པ་ལ་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུར་རེ་
 རེ་བཞིན་སྤུལ་པ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་རེ་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་མ་གཙོ་འཁོར་གཅིག་
 བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག་ གཙོ་བོའི་གཡས་མདུན་དེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 དང་། གཡོན་མདུན་དེར་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བཞེངས་པའི་སྐྱེ་
 རེ་བཅས་ཆང་མ་སྤྲོན་འདམ་གྱི་བཞེངས་རྒྱུ་ལ། ལྷ་བཟོ་ནི་སྟོན་མ་མཁུན་
 བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་ལ་འབྲུག་རྒྱལ་པོ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞེངས་
 མཁན་བཏང་བའི་ལག་རྩལ་མཁས་ཅན་ཀམ་ཞེས་ཁོང་ལ་ང་རང་ནས་སྤར་

189

ཁྱེད་གྱི་གཞུང་སྲུགས་འབྲུལ་རྒྱུ་དོན་དང་། ཕྱག་ལེན་ཆང་མ་ནི་མཁྱེན་
བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གི་བཀའ་མངགས་ལྟར། ས་སྐྱུའི་ངོར་སྤྱི་ལྷིང་མཁན་ཀན་
འངམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཡི་མདུན་ནས་ཞལ་བཀོད་བཀའ་ཁྲིད་དང་།
ཕྱག་ལེན་ཞིབ་ཆ་བཅས། རིན་རྒྱུ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་བྲིས་པ་གྲ་བསོད་
ནམས་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཤིང་། གཞུང་སྲུག་དགོས་འཕྲོལ་སྤྱོད་
དང་། བསོད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོན་ཡོད་ཉིང་པ་ཆོ་དེ་ཅམ་ཡག་པོ་མེད་པར་བརྟེན་
གསར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་གཞུང་སྲུག་འབྲུལ་རྒྱུ་གཞུང་སྲུག་
སྲུགས་ཆང་མ་ཡིག་འབྲུ་དང་། དག་སྦྱོར། བསྐྱིག་ལུགས། ཤོག་ངེལ་ཆེ་ཆུང་
སོགས་གསར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀམ་ཕུ་ཏར་བེད་སྦྱོད་ཀྱིས་རེ་རེ་བཞིན་དག་ཐེར་
ལན་བཅུ་གསུམ་རེ་ཅམ་གྲུབ་འབྲུལ་གཏན་འཁེལ་རྩིས། ཆར་བརྒྱ་དང་སྟོང་
དང་ཁྲི་འབུམ་སོགས་སྤར་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་ཚུགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱག་
ལས་ཡང་ཐོག་མར་ ༡༠༠༩ ལོ་མཐའི་བཤད་གྲ་གྲུང་སེང་སྐབས་སུ་སྤྱོད་
གཅིག་ལྟག་རིང་སྟོབ་ཕྱག་བརྒྱ་ལྟག་གིས་ཅི་ལུས་མཛད། །

༩༽ ཨར་ལས་འབྲེལ་བརྗོད།

༡༠༠༩ ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༡༡ ཨར་ལས་སྐོར་ལྟ་གཡེང་བྱས། ༡༠༠༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡༥
ཉིན། རྒྱུ་ཏར་བཤད་གྲུའི་རྟེན་གནས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཨར་ལས་ཐོག་མར་
ཚུགས་པ་དང་། དེ་དུས་གཏན་འཁེལ་ཐག་བཅད་ཟིན་པའི་བཟོ་དབྱིབས་ས་

བཀྲ་ལོ་མཆུག་སྐྱེ་བ་ ༡༡ པར་རུང་ཟད་བཟོ་བཅས་བྱས་པ་དང་རུང་ཁང་ཆེན་
མོ་དང་གྲུ་ཤག་བྱར་པ་གཉིས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། ༡༠༠༡ ལྷའི་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱ་མངགས་པ་དང་། སྐར་ཡང་
བརྟག་དབྱེད་བྱས་མཐར་ ༡༠༠༡ ལོའི་སྟོད་ནས་འཆར་གཞི་བཟོས་ཏེ། བཤད་
གྲུའི་བྱང་དང་འདྲུ་ཁང་གི་བར་གྱི་ཤར་ནས་རྩབ་རྩ་ལྟས་པའི་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་
ཁང་སྐར་ཐོག་བཅེགས་བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལ། འོག་མ་བྱེད་ཀྱི་ནང་བཤད་
གྲུ་བ་ཆོས་ངལ་གསོའི་སྐབས་སོགས་སུ་དཔེ་གཟིགས་གནང་ཡུལ་དང་རྒྱན་
མཁོའི་བྱག་དཔེ་འཛོག་ཁང་། གཉིས་པའི་ནང་ཆ་ཆང་མ་གསོག་ཉར་དང་
ནང་སྐབ་ཕྱིར་གཏོང་བྱ་ཡུལ། གསུམ་པའི་ནང་གཙོ་བོ་ཀམ་སུ་ཁར་འདྲུགས་
པ་དང་སྦྱོང་ས། དེའི་སློབ་ཆེན་དང་ལས་ཁུངས་ཁ་ཤས་ལས་བྱེད་པ་ཆོགས་
ཁང་། བཞི་པ་སྐྱ་ཆེན་ཁག་གི་གཟིམས་ཤག་དང་སྦྱེད་ཡུལ་ཡང་དགོས་བཟོ་
སྒྲན་བྱ་རྒྱ་དང་།

ཡང་རྩབ་ནས་ཤར་རྩ་ལྟས་པའི་རུང་ཁང་ཆེན་མོ་ཐོག་བཅེགས་
བྱེད་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལ། འོག་མ་བྱེད་དང་གསུམ་ཀྱི་ནང་གསོལ་ཆས་བཟའ་
བཅའ་རིགས་ཕྱི་ནས་ཚུར་ལེན་པ་དང་ནང་རྩ་གསོག་འཛོག་བྱ་ཡུལ། གསོལ་
ཆས་བཟོ་སྒྲན་དང་མེ་གཏོང་ཞིང་བཙོ་བཀོལ་བྱ་ཡུལ་དགེ་འདུན་པས་རྩས་
གཅིག་དང་མ་ངེས་པར་ཞལ་ལག་མཆོད་ཡུལ་སོགས་གང་དགོས་མཁོ་སྦྱོད་
ཀྱི་ཁང་པ་དང་ཐོག་བཅེགས་བཞི་པར་མཁྱེན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམས་

ཤག་སྟབས་བདེ་གཙོས་བཤད་གྲ་རང་གི་མཁན་པོ་རྒྱ་གཞིན་བཞུགས་ཁང་
དང་། གཞན་བཤད་གྲའི་སྦྱོན་བདག་སོགས་ཕྱི་མགོན་ཁ་ཤས། ཏུས་མུང་སྟེ་
ལེན་བྱ་ཡུལ་བཅས་དང་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའི་བར་ཐོག་དེར་བྱང་ཤར་
གྱི་མཆམས་ལྷག་འཁོར་སྒྲོལ་མའི་ལྷ་ཁང་གཅིག་དང་། གཞན་དཀྱིལ་མཐོང་
གི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཤད་གྲའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་འཆད་ཉན་མཛད་
པའི་ཆོགས་ཁང་ཡོད་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཡང་ཐོག་རིམ་པ་དང་། ཕྱིའི་ཐོག་
ཏུ་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར་སོགས་ནས་ཡང་ཐོག་གི་བར་གྱི་བཀོད་རྒྱན་ཆང་མ་
གང་དགོས་རྒྱའི་འཆར་འགོད་བསམ་ཚུལ་བྱུར་ཅམ་སྐབས་འཕྲལ་མངགས་
བཅོལ་བྱས་པ་ན། ཨར་ལས་གྱི་འགོ་ཁྲིད་མཁན་དང་དངོས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་གྱིས་ཀྱང་ཐད་ཀར་བསྐྱབ་པར་བྱུང་རིམ་བཞིན་ཡི་རང་བྱས།

དེ་ཡང་གླིང་རྫོང་སར་བཤད་གྲའི་ནང་ནས་རང་གི་སྟོབ་ཕྱག་རྟིང་
ཤོས་ཡིན་པ་གོ་འཛོམས་སྐྱེད་གོན་པའི་གྲུ་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ཁོང་གིས་
ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་མ་སྐྱལ་དང་སྒངས་གྱི་ཚུལ་དུ། ༡༠༠༡ ལོའི་སྔད་
ཅམ་ནས་རྫོན་ཏྲ་ར་འཇུགས་སྐྱབ་ཨར་རྒྱག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་གཉེར་གྱི་
འགན་ཆ་ཆང་བཞེས་པ་ནས་རིམ་པས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆང་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་
གཏོང་རྒྱའི་ཁར་ཀ་བའི་གྲངས་བྱེད་ཀ་ཉུང་ཅུ་གཏོང་རྒྱ་སོགས་དང་། དེ་
སྤར་ལོ་གཅིག་ལྷག་གི་ཨར་ལས་གྱི་གནས་ཆད་ཡང་བསྐྱར་རྩིས་སྤར་བྱས་
པ་བརྒྱད། ལས་སྤྲོ་སྒྲོལ་ཡུལ་ཁ་ཤས་བརྗེས་ཤིང་གསར་པ་ཁ་ཤས་འདམས་

ནས་ཡིག་ཆ་བཟླ་པོར་བཅོས་ཏེ་ལས་ཁྲིམས་ཆད་དང་། སྤྱི་ཚབ་ཆད་། སྤྱི་བཟླ་ནམ་
པ་སོགས་གང་ཐད་ནས་ཞིབ་དཔྱད་གྱིས་རང་གི་ཏང་ཆོད་འཆར་གཞི་ལ་
དགོས་ངེས་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་འཕྲི་དང་། བཅོ་བཅོས། གསར་སྤྱོད་བཅས་བྱས་
ཏེ་དཀའ་ངེས་འཛུལ་མེད་ཀྱིས་འབད་བཅོལ་བྱས་པ་ན། རྒྱུགས་ཚམ་བལྟས་
པས་འགོ་སོང་གནས་སྒོ་ཅུང་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་མངོན་གྱང་ཅུང་ཟད་ཉམས་ཞིབ་
བྱས་ཆེ་སྤྱི་ཚབ་ཆད་དང་ཁོ་པོའི་སྒོ་ཁ་ཆེ་མས་ཤིང་། རྒྱུ་ལོ་རང་བྱ་རྒྱ་ལས་
གཞན་ཅི་ཡང་མི་འདུག།

གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལ་ཆེ་ཆུང་ནི་ཞེས་ཆད་ལ་སྒྲེ་ཏེ་ ༡༥༠ དང་།
ཆུར་ཏེ་མདོ་ཐུག་གི་ཆད་སྒྲེ་ཏེ་ ༡༡༥གནས་སའི་མཐོ་དམའ་ལ། སྒྲེ་ཏེ་ ༡༡
ཐོག་གི་བར་ཁང་ལ་སྒྲེ་ཏེ་ ༡༥ དེའི་ཡང་ཐོག་ལ་སྒྲེ་ཏེ་ ༥ དེའི་ཡང་ཐོག་ལ་
སྒྲེ་ཏེ་ ༡༥ ལྷན་པའི་མཐོ་དམའ་ལ་སྒྲེ་ཏེ་ ༡༥ བཅས་ཡོད་པ་དང་། འདྲེ་ཁང་
གི་ཐུག་ཤར་ནུབ་ཏུ་སྒོ་ཆུང་རེ་དང་མདུན་རྒྱུགས་སུ་སྒོ་ཆེན་གསུམ། སྒོ་ཁང་
གཡས་གཡོན་ཏུ་སྒོ་ཆུང་རེ་རེ་དེ་ལས་བརྒྱད་དེ་ཐོག་ཁར་འགོ་བའི་སྐྱེ་རིམ་
ཅན་རེ་དང་ཐུག་ནས་སྒོག་ཐུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཛུགས་བཅས་ཡོད། །

༡༠༡ རྒྱུ་ཏང་གི་སྤྱི་ཚབ་ཆད་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་

དེ་རྒྱུ་ ༡༠༠༥ ཐོད་ཤིང་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ ༡ ཆེས་ ༡༠ གྲང་སེང་ཐིམ་སྤྱོད་བཤད་
གྱི་སྤྱོད་ལ་མ་ཆུགས་ཟིན་པ་ནས་འཛུལ་གྱི་ཐོད་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཐུག་ཆད་

མ་རྩོན་ཏེ་ར་གྲུ་ཤག་གསར་པ་ནང་སྒྲིལ་ཏེ་དེར་འཛོམས་བཞུགས་སྒྲིག་བཅས་
བཤད་གྲུའི་མཁན་སྒྲོབ་སྒྲིལ་ནས་འཆར་འགོད་ལྟར། ཉེན་ལ་གཟུངས་འབུལ་གྱི་
ཆོགས་པ་གཙུགས་ཤིང་། མཁན་པོ་རྩེད་བ་དང་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་དགེ་སྒྲོབ་
ཆོས་འགན་ཁུར་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྲོན་ལོའི་དགེ་བསྐྱོས་རྒྱུ་དང་པ་
གྲུ་བུ་བསྐྱོར་གྲུ་ལྷུང་ཁོང་ལ་གཟུངས་འབུལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ཁུངས་བཅུན་
ཡོད་པས་མ་ཆད་མཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཁོང་གིས་
སྒྲེ་བྲིད་གནང་བ་ན་སྒྲོབ་ཕྱག་རྒྱ་གཞོན་ཆང་མས་ལྷག་བསམ་ཆིག་སྒྲིལ་
གྱིས་དཀའ་ལྷན་འབད་བཅོན་མཛད་དེ་གཟུངས་གསར་སྒྲུན་དང་། ཇི་བཟང་
ཕྱག་པ། གཟུངས་ཇི་ལ་བ། ན་བཟའ་གསོལ་བ་སོགས་དངོས་གཅང་དང་དུས་
ཐོག་དུ་ཆོག་ལྟར་གཟུངས་བསྒྲུབ་ཆད་ལྡན་སོགས་བཀྲིས་ཟིན་པ་དང་གཙོ་
བོའི་སྒྲུའི་སྒྲོད་གཟུངས་དང་པལ་ཆེར་སྒྲུལ་ཟིན་པ་དང་མཉམ་དུ་འདུ་ཁང་
གི་སྒོ་ཆེན་གསར་འཛུགས་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་གནང་བ་དང་བཅས་
ལེགས་པར་གྲུབ་སོང་།

སྒྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཉེན་སྒྲོབ་གྲུ་བ་ཆང་མ་རྩོན་ཏེ་ར་རྫོང་སར་བཤད་
གྲུ་ཆོས་གྱི་སྒོ་གྲོས་སྒྲུ་སྒྲིལ་ཏེ་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ང་རང་ནས་སྒྲུ་མ་
ཆོས་སྒོའི་གསུང་ཆོས་གྱི་སྒོ་འབྲེད་གྱི་བྲིད་ལུང་བཏོན་ནས་ཆོས་གྱི་སྒོ་དབྱེས།
གྲུ་པ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུའི་ལྷག་འཛོགས་པར་གྱུར། དེ་རྗེས་རིམ་པར་ཉེན་
རེར་རྩེ་ཆོད་ ༡ ཅམ་རིང་སྒྲོན་འགྲོའི་སྒྲོབ་ཆན་ཡོངས་རྫོགས་དང་གཞུང་

བཤད་ལ་མཁན་པོ་གཞན་དགའི་མཆན་འགྲེལ་ཅན་གཙོས་འདུལ་བའི་སྐོར་
དང་དབུ་མའི་སྐོར། སར་ཕྱིན་སྐོར་བཅས་ཁྲིད་ལུང་ཚུལ་དུ་བཏོན་པ་དང་།
བཤད་གྲུ་བ་ནམས་ཀྱང་རྒྱན་ལྡན་གྱི་དཔེ་ཁྲིད་ཚུགས།

སྤྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༠ བོད་ཤིང་ཟླེལ་ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་དབྱར་གནས་
བཞུགས་མཛད་སོང་། དེའི་སྐུ་ཕྱི་ཅི་རིགས་ལ་སྐུ་རྟེན་གཙོ་བོའི་སློག་ཤིང་
དང་སྐུའི་གནས་སོ་སོར་གཟུངས་སྤྲུགས་གཙོས་པའི་ནང་རྟེན་རིང་བསྐེལ་
ནམ་པ་བཞིའི་གྲས་གང་དང་གང་ཞིག་སྤུལ་བའི་དཀར་ཆག་དང་། གཞན་
ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསེར་རྟོག་མན་ཆད་ལ་རྟེན་གང་སྤུལ་ཡོད་པའི་
དཀར་ཆག་མཁན་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེས་འབྲི་མཛད་ཡོད་པའི་ནང་གསལ་
ལྟར་སྐུ་རྟེན་གཙོ་བོའི་སྤྲད་གྱི་གཡས་གཡོན་དུའང་རྒྱལ་བའི་དཀར་འཁྱར་
རིན་པོ་ཆེ་ཆར་གཉིས། བསྟན་འཁྱར་ཆར་གཅིག་དང་གཟུངས་ཤིན་ཏུ་གངས་
མང་པོ་སོགས་བཞུགས་སོ། །

འདུ་ཁང་སྤྲུག་ཏུ་སྐུ་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཡང་ཐོག་དེར་ལྟ་ཁང་ཆེ་
བ་གཅིག་དང་། དེའི་ཡང་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་ཕིབས་སྒྲིལ། དེའི་ནང་རྟེན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་གི་སྐུ་ལ་བལ་བཅོས། ཟླ་ཉི་ ༥ ཡོད་པ་ཅན་དང་། དེའི་འཁོར་བ་མིག་
གི་ནང་ཤར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་མདོ་ཆར་བརྒྱ་ཐམ་པ་ལ་བཟང་གོས་
སྤྲུས་ཆད་ཅན་གྱི་གདོང་དར་དང་། བོད་རེ་རེ་བཞིན་ཞལ་ཞེས་དང་རྒྱབ་
མདུན་གཉིས་ཀའི་ཕྱི་ཤོག་ལ་གཡོག་ཡོད་པ། དེ་ཡང་བོད་ནས་མ་དཔེ་སྤེ་

དགེའི་མཆལ་སྤར་ཅན་ཆ་ཆང་བཞུགས་སྐྱུ། དེ་ཡི་ཡང་ཐོག་གསེར་ཏྲོག་གི་
ནང་ཉེན་ཤྱུ་ཐུབ་པའི་སྐྱུ་བྱིན་ཅན་རབ་གནས་དང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་
བརྒྱད་སྟོང་པ་སུམ་པབ་ཅན་མཆལ་སྤར་ཡིན་པ་དང་། གཙུག་ཏྲོར་ནམ་རྒྱལ་
མའི་གཟུངས་རིང་འབྱམ་ཕྱག་གཅིག་སོགས་གཟུངས་དྲིལ་མང་པོ་བཞུགས།
གཞན་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་མིབས་རྒྱུད་བ་གཉིས་དང་། འདྲུ་ཁང་གི་ཐོག་
ཁའི་མདུན་ངོས་སུ་རི་དྲགས་ཆོས་འཁོར། གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཆོན།
མངོས་རྒྱན་གཞན་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ཉེན་དུ་ཡང་བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་འབྲེལ་ཡོད་སྣ་ཆོགས་དང་། བྱིན་རྒྱབས་དང་
པན་ཡོན་ཅན་དུ་བསྐྱགས་བཞེད་གནང་བའི་གཟུངས་དྲིལ་ཤིན་དུ་མང་པོ་
བཞུགས་སུ་གསོལ་བས་རྫོང་སར་བཤད་བྲ་ཆོས་ཀྱི་སློ་བྲོས་དང་དེའི་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་མོ་འདི་ནི་སྤྱིར་སྟངས་ཅམ་མིན་པར་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་
དང་མི་མིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་སྐྱུན་ངེས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལུང་གིས་བྱུང་བས་ན་དངོས་སུ་དད་པའི་སློ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བའམ་བསྐྱོར་
བར་བྱས་པ་ནམས་ནི་སློས་མ་དགོས་སོ། །

མཇུག་བསྟུའི་གཏམ། དེ་ལྟར་རྫོན་ཏྲ་ར་རྫོང་སར་བཤད་བྲ་ཆོས་ཀྱི་
སློ་བྲོས་ཀྱི་འདྲུ་ཁང་སྐལ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཞེས་པའི་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ཡི་ནང་ཉེན་གཙོ་བོ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཤྱུ་ཐུབ་པས་བྱ་རྒྱུ་ལྷང་པོའི་རི་བོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་

པའི་མདོ་སྤེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་སྤྱི་དང་ཕྱོགས་ཅམ་མཐུན་
པར་གཙོ་བོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་དག་
རེ་རེ་ལ་འང་འཁོར་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་གཙོ་འཁོར་བརྒྱ་དང་
བཅུ་གཅིག་གཙོ་བོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མདུན་དེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
དང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་གཉིས་བཞེངས་པ་རེ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་
བར་ཐོག་དེར་བཤད་གྲུ་ནས་རྒྱུན་མར་ཆོས་ཁྲིད་འཆད་ཉན་མཛད་ཡུལ་
འཛིན་གྲུའི་ཆོགས་ཁང་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ལྷུལ་དབང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོས་ཞལ་བཀོད་གནང་བ་བཞིན་འཕགས་ཡུལ་རྒྱུན་དུག་མཆོག་གཉིས།
མདུང་གཉིས་སོགས་པཎ་གྲུབ་རྣམས་གྱི་ཞལ་ཐང་དང་ལོགས་བྲིས་ཁང་
བ་རེ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དུ་སྒྲོལ་མ་གཙོ་འཁོར་ཉེར་གཅིག་
དང་། ཡང་ཐོག་གསེར་ཁང་དུ་ཤེར་བྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ཆར་བརྒྱ་ལྷག་གི་
སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུ་གསུལ་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཉེན་བྱུང་པར་ཅན་བགྲང་བ་
ལས་འདས་པས་ལྷུར་བྱར་གཏམས་པའི་མཆོད་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་བཟོ་
དབྱིབས་ལེགས་པ་དང་། མཐོ་ཞིང་མཛེས་ལ་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པར། སྤྱི་
འགོ་མཆོག་དཔལ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ས་བོན་ཐེབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀུན་ནས་
འདུས་པའི་རབ་བྱུང་ཅུར་སྤྱི་ག་གོས་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱོགས་བགྲང་བ་ལས་
འདས་པ་རྣམས་གྱིས་དུས་རྒྱུན་མར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་

བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ནམས་འཆད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། ཚྲིད་པ་དང་། ཚྲིམ་
པར་མཛད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་བཞེངས་པའི་རྟེན་རྩ་མ་དངུལ་གྱི་
འགྲོ་སོང་ནི་ ༡༠༠༠ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ རྣམ་ ༡༠༠༤ ཟླ་ ༡ པའི་བར་བརྩིས་པར་
ལྟར་ན། བར་སོང་བྱིན་པ་སྟོར་འབྱུང་གཅིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་། ད་ཕྱིན་
འདི་ལོའི་ཟླ་ ༡༡ བར་དགོས་རྒྱ་སྟོར་ ༡༧༡༡༡༧༡༠ དེ་ཆང་མའི་སྤྱིན་བདག་
ཡང་ཐེ་མཆོག་གྱི་རྒྱ་རིགས་དགོན་མཆོག་ལ་དད་ཅིང་ལྷག་བསམ་ནམ་པར་
དཀར་བའི་གཏོང་མོད་ཅན་གཙུག་པོའི་གྲས། ༡༽ཀུན་དགའ་ཆེ་རིང་བཟའ་
མི། ༢༽ཞེ་བྱན་བཟའ་མི། ༣༽ཆོས་དབྱིངས་ལྷ་མོ་བཟའ་མི། ༤༽ཏུ་ལན་སྤྱི་
འབྱུང་བཟའ་མི། ༥༽རྟུ་ཨ་ལན་བཟའ་མི། ༦༽རྟུང་ཇི་ཆེ་བཟའ་མི། ༧༽ལིས་
ལུན་ཨིས་བཟའ་མི། ༨༽སྤྱ་ལུ་བྱོན་ལུན། ༩༽ཕྱིང་ཕུའུ་མིང་། ༡༠༽རྟུང་མའོ་
བྱིང་། ༡༡༽ལུའུ་བྱའོ་མིང་། ༡༢༽ལིས་སྤྱིང་ལིང་། ༡༣༽གོ་དོན་ཆོགས་པ།
༡༤༽ཡན་ཇི་མིང་། ༡༥༽སྟོན་རྫོང་ཆོས་ཆོགས། ༡༦༽དཔེ་མཛོད་ཆོགས་པ།
༡༧༽འབྱུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་ཆོགས། ༡༨༽ཁྲ་རིགས་ཆོས་ཆོགས། ༡༩༽
འབྲི་གུང་ཆོས་ཆོགས་སོགས་ཐེ་མཆོག་གྱི་སྤྱིན་སྟོབ་དད་ཅན་གྲངས་མེད་པ་
དང་། གཞན་ཡང་རྟོང་རྟོང་དང་། ཨིན་རྟོན་གྱི་ཡ། སིང་ག་ཕུར། མ་ལེ་གི་
ཡ། ལུབ་ཕྱོགས་སོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་སྤྱིར་དད་པ་ཅན་མང་པོས་རྟེན་
རྩ་ཞལ་འདེབས་གྱི་མཆོན་བྱེད་དངོས་རྣམས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་ཕུལ་བྱུང་བ་
ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྩ་འགྲོ་ངེས་སུ་བཏང་བྱིན་པ་དང་གཏོང་བཞིན་པ།

གཏང་རྒྱ་རིས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་དག་གི་སན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་
ཀྱི་རྒྱར་ངི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་ར་
བ་གཙུག་ལག་ཁང་། མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། ཁྲོ་བྱར་ནད་པ་ནད་
གཡོག་དང་། ཡུལ་ངན་ཆེན་སྦྱིན་པ་ནི། རྩས་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་
བདུན། ཞེས་མཆོད་སྦྱིན་དེ་དག་ལ་དངོས་རྩས་སྤུལ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱུ་
གནས་ཁང་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ། གཙུག་ལག་ཁང་མལ་སྟན་ཏེ་བཞུགས་
གདན། རྒྱན་གྱི་འཆོ་བའི་རྟེན་ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་གི་ཆེད་དུ་གང་སྤུལ་
བའི་དངོས་རྩས་དེ་དག་ལོངས་སྤྱད་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་གྱི་བར་ཏེ་དཔེར་ན་
གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་པ་དང་མལ་སྟན་སོགས་རལ་བ་དང་བྱག་རྡོལ་དུ་མ་
ལྟར་པ་དང་། འཆོ་རྟེན་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟར་པ་སོགས་མ་ལྟར་གྱི་བར་སྦྱིན་
བདག་གི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་འདིའི་
བར་ཆད་སེལ་ཞིང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བསམ་དོན་འབྲུབ་པ་དང་། ཆེ་འཕོས་པའི་
རྩས་སུ་འང་མཐོ་རིས་ལྷ་མའི་རྟེན་བཟང་ཡང་ཡང་ཐོབ་སྟེ་སྦྱེས་མ་ཐག་དུ་
ཆོས་དང་ཕྱད་ཅིང་འདོད་ཡོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པར་ལྟར་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་
པའི་ཆ་རྒྱན་རྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྟོན་བས་ཟིན་ན་
རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
བར་གསུངས་པས་ཆང་མས་དགའ་ཞིང་རྩས་སུ་ཡི་རངས་བྱ་འོས་སོ། །

འདི་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་དངོས་རྩས་ཆེ་ཆུང་གང་ཡོད་

དམ་རང་གིས་སྒྲིམ་གཏོང་ཆོད་ཀྱིས་རྟེན་རྩ་འབྲེལ་འཛིག་དང་ཞབས་
འདེགས་ཕུལ་བ་དང་། རང་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་རྣམ་ཚད་ཙམ་གྱིས་ལས་དོན་
བསྐྱབས་ཅིང་། འགན་ཁུར་བ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་བཟང་
པོའི་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཆང་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་
པའི་རྣམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྣམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་བསོད་ནམས་བདུན་ཞེས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནམས་གོང་འཕེལ་གྱིས་
གནས་སྐབས་མདོན་མཐོ་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དེ་
མཐར་ཐུག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་ཐོབ་ཙམ་
གྱིས་མ་ཆད་དགེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་བསྔོ་སྔོན་བྱས་
པ་ན་དུས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕོང་འཕྱོང་པའི་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

ཚེ་སར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱག་གི་གསུང་འབྱུང་།

འཕགས་ཕུལ་ཚེ་སར་བཤད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་ཁྲོས།

ཀུན་དབང་གསུང་འབྱུང་ལྷ་སྐྱེག་ཁང་།

ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་ཁྲོས་རྩིས་སྐྱེག་ཁང་།

ཟ࿱་ལོ་ 2015 ལོར།

དཔར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

ཟ࿱་ལོ་ 2016 ལོར།

དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།

དེབ་ཆད།

14.3cm / 20.6cm

ཡིག་གཞུགས།

Monlam Unicode 3.1